

Se zmeraj diskriminacija
pri cenah telefonskih priključkov

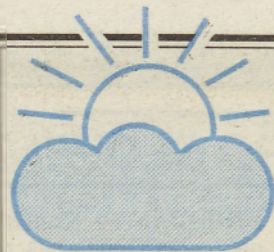

CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

Kako smo
gospodarili
v Pomurju?

VREME

Ob koncu tedna se bo
vreme izboljšalo,
topleje bo.

Vestnikov koledar

25. maj, četrtek, vnebohod
26. maj, petek, Filip
27. maj, sobota, Avguštin
28. maj, nedelja, Bernard
29. maj, ponedeljek, Majda
30. maj, torek, Ferdo
31. maj, sreda, Angela

Pregovor

Če na Urbana (25. maja) sonce
sije, jesen polne sode nalije.

VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES

VESTNIK

Murska Sobota, 25. maja 1995, leto XLVII, št. 21, cena 150 SIT

Šola in
podjetništvo

069/31-633
0609/613-372
PYRAMIDIA
uradni prodajalec
mobitel
Mladinska ul. 8 ** M. Sobota

fotografija: J. Zauneker

V okviru cvetličnega festivala so se po vsej Sloveniji zvrstile številne razstave cvetja. Ljudje, ki delajo s cvetjem, so pokazali, kakšni čudoviti šopki in aranžmaji se lahko naredijo, in vse se je vrtelo okrog teh dehtečih plodov zemlje, ki so vzgojeni z ljubeznijo. Sicer pa, vsaka vrtnica, vsaka rožica, ki jo dobimo, govori sama zase in več, kot bi lahko povedali z besedami. ANR

Če bi zavrteli kolo zgodovine za nekaj let nazaj, bi na današnji dan v Solah (in še kje) z dokaj velikim »pompom«
proslavljali dan mladosti. Vrstile bi se razne prireditve, športna tekmovanja, sprejemi sedmošolcev v mladinsko organizacijo ... V Beogradu pa bi bila slovesnost ob koncu štafete mladosti, ki je bila posvečena praznovanju rojstnega dne predsednika nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije. Koliko vsega se je dogajalo okrog tega! Kot da bi bil Tito eden od bogov na Zemlji! Ampak o tem je takrat razmišljal le malokdo. Na glas sploh ne. Resnici na ljubo s(m)o bili mladi zadovoljni, da se je nekaj dogajalo, da s(m)o tekli, nastopali, spremljali zanimive programe ... O vsebini te manifestacije pa si skoraj nihče ni belil glave.

Časi preizkušenj

Tega kajpak ne navajam zato, da bi obžaloval za tistimi »ideološkimi«
časi, prav tako tudi ne za povojno Jugoslavijo, ampak se mi zdi, da je lahko to dobra ilustracija za podkrepitev ugotovitve, kako se lahko nekaj obrne popolnoma na glavo. 25. maj je danes pri nas čisto navaden dan. Za solarje, in to tiste, ki končujejo obvezno osemletko, bosta mnogo pomembnejša 30. in 31. maj, ko je napovedano prvo preverjanje znanja iz matematike in slovenskega jezika, na katerem bodo lahko dosegli (če jim bo uspelo) 80 točk za vpis v srednjo šolo. Prav toliko bodo lahko zbrali z učenim uspehom iz matematike, slovenskega in tujega jezika ter s splošnim učenim uspehom v zadnjih štirih razredih. Do 10 točk pa bodo ali so že lahko dosegli z zlatim Vegovim in zlatim Cankarjevim priznanjem. Tistim, ki se bodo kar najbolj približali maksimalnemu številu točk (skupaj 170), bodo vrata srednjih šol na stečaj odprta za nadaljnje izobraževanje. Svočas so bili na srednjih šolah sprejemni izpiti, najbrž pa je zdajšnja rešitev boljša, četudi ni brez slabosti.

Kandidati za vpis na univerzo v Ljubljani ali Mariboru ali na samostojne visokošolske zavode morajo opraviti podobno pot. Večino čaka še matura, ki pri nas že dolgo dolgo ni bila v praksi, vsaj v pravem pomenu besede ne. Čeprav se čas zanjo naglo bliža (1. rok bo 16. junija), je slišati, da marsikaj še ni urejeno. Število prijav za nadaljnji študij je prvič po desetih letih nekoliko upadlo, in sicer je skupno število okrog 12.000. Ali to pomeni, da si bodo morali marsikje posebej prizadevati za maturante, še zlasti z omogočanjem pridobivanja kakovostnega znanja, privlačnimi programi, raznolikimi izobraževalnimi potmi ter možnostmi za uspešen študij in njegovo dokončanje? Če bo res tako, potem se ukažljivim »mladostnikom«
obetajo nekoliko boljši časi. Bodo tudi pedagoški delavci osnovnih in srednjih šol uspeli doseči ustrežnejše nagrajevanje svojega dela? Šolski sindikat je prav te dni napovedal opozorilno stavko, ki naj bi bila na dan začetka mature. To pa za učence ne bi bilo dobro.

JOŽE GRAJ

Vse potivodijo v **Potrošnik**

AKCIJSKA PRODAJA

**Kolinska
Ljubljana**

od 25. maja
do 3. junija!

Izdelki v prodaji:

	stara cena	nova cena
GORČICA THOMY, 700 g.	271,20	212,40
RDEČA PESA, 680 g.	167,30	
AJVAR, 690 g.	625,70	490,80
KNORR,		
goveja juha s testeninami,	110,70	87,00
GRIZLI FLIPS, 50 g.	69,50	54,70

Ugoden nakup bo v vseh prodajalnah z živili Veletrgovine

Svetniki
so se
zoper-
stavili
državi

V Ljutomeru
in Tehnostroju
zahtevajo
stečajnega
upravitelja
iz domačega okolja

O tehtnici
povpra-
ševanja in
ponudbe
na trgu
delovne
sile

Državne svetnike razvnelo prevzemanje državnih funkcij

Od krvnega davka do odložilnega veta

»Zelo žalosten in globoko pretresen nad krvnim davkom, ki so ga konec prejšnjega in v začetku tega tedna terjale slovenske ceste, državnemu svetu predlagam, da zahteva od državnega zbora takojšnje nadaljevanje prokinjene obravnave zakona o varnosti v cestnem prometu. Prav tako naj čimprej sprejme vso potrebno zakonodajo glede gradnje slovenskih cest in avtocest. V proračunu za leto 1995 pa se morajo najti sredstva za nakup avtomatskih merilnikov hitrosti in poiskati možnosti za povečanje števila prometnih policistov. V interesu državne svetnice in državnih svetnikov pa predlagam, da se čimprej sklene skupinsko zavarovanje za prometne nesreče in njihove posledice.« To je bistvo pobude državnega svetnika Andreja Hrastelja iz Gornje Radgone, ki je naletela na precejšen odmev. Pridružil se mu je tudi Erih Šerbec, ki je na državni svet naslovil zahtevo, naj se takoj ukine pobiranje cestnine na odseku Arja vas-Hoče, ki po njegovem mnenju ni avtocesta, ampak le gradbišče, polno zamaškov in omejitev, ki se povečajo na izhodnih in vhodnih postajah, kar ogroža varnost na cestah.

Bumerang je nevarno orožje. To se je doslej jasno pokazalo pri projektu lokalne samouprave in reorganizaciji državne uprave. Zato smo še vedno priča odločitvam, ki kar kličejo po novih ustavnih sporih. To so med drugim poudarili na ponedeljkovi seji državnega sveta, na kateri so v bistvu popravljali zakon o upravi, ki ga je zasnovala in predlagala vlada. Spodrslijaj v 101. členu, ki ga je ustavno sodišče razveljavilo, so kmalu spoznali v novih občinah, kjer ugotavljajo, da jim je država odvzela skoraj vse naloge. Pri tem je tudi ustavno sodišče ugotovilo, da je država s tem členom posegla v pristojnosti občin, in določilo skromna dva meseca za popravni izpit. Vlada pa je namesto razveljavljenega člena pripravila zakon o prevzemu državnih funkcij, ki je zelo razburil duhove. Po odločbi ustavnega

sodišča bi 101. člen zakona po 1. juniju letos prenehal veljati, kar bi povzročilo ne le kup pravnih praznin, ampak tudi popoln kaos, če bi si občine same izbrale svoje izvirne pristojnosti. Takšno opozorilo državnih svetnikov pa kaže, da tega ne bi smeli dopustiti. Na seji državnega sveta Republike Slovenije so se svetniki z večino glasov (21 jih je bilo za, 5 proti, 6 se jih je vzdržalo) odločili za sprejem odložilnega veta k zakonu o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do konca minulega leta opravljali občinski organi. To pa pomeni, da bo moral državni zbor še enkrat obravnavati omenjeni zakon in pretehtati pripombe svetnikov. Po njihovem mnenju zakon ne omogoča takšne razmejitev nalog med državnimi upravnimi organi in lokalnimi skupnostmi, ki bi zagotavljala občinam samostojno odločanje

o lokalnih zadevah. Če bo državni zbor odložilni veto zavrnil oziroma omenjeni zakon vnovič potrdil, bo državni svet sprožil ustavni spor.

Po mnenju državnih svetnikov pušča omenjeni zakon preveč vprašanj nedorečenih in izraža težnjo oblasti po centraliziranju vseh pomembnejših odločitev. Menili so, da skuša vlada z omenjenim zakonom nekako sanirati stanje po odločbi ustavnega sodišča in vsaj v grobem razmejiti pristojnosti med občinami in državo. Zakon ne pove, kaj so upravne naloge, so se hudovali svetniki, zato je treba ločiti med upravnimi nalogami in tistimi, ki nimajo upravnega značaja. Vprašali so se, ali je s takim načinom dejansko zadoščeno načelom lokalne samouprave in ne nazadnje tudi vsebini odločbe ustavnega sodišča. Izrazili so prepričanje, da bo zakon v prihodnosti pogosto predmet ustavnih sporov, saj utegnejo mnoge občine protestirati, ker jim bo država vzela pristojnosti, ki jih ne bi smela. Problematična pa je tudi zmanjšana pravna varnost. Po mnenju državnih svetnikov niso vse pristojnosti, ki so bile prejšnjim občinam odvzete z zakonom, avtomatično tudi državne. Od vlade so hoteli zagotovilo, da občinam s tem zakonom

ne bodo odvzete pristojnosti, zapisane v zakonu o lokalni samoupravi.

Niso pomagala niti številna pojasnila ministra za okolje in prostor Pavleta Gantarja in državnega sekretarja ministrstva za notranje zadeve Slavka Debelaka, češ da je bilo premalo časa za pravo razmejitve posameznih pristojnosti in da bo to urejeno s področno zakonodajo ter zagotovilo, da občinam ostajajo vse druge pristojnosti, ki niso določene v omenjenem zakonu. Po Gantarjevih besedah je napačno mnenje, da država sedaj prevzema gospodarjenje s prostorom v svoje roke. Navedel je, da bodo v izvirni pristojnosti lokalne skupnosti še naprej prostorsko planiranje in prostorski izvedbeni akti, medtem ko so lokacijska in gradbena dovoljenja bistvenega pomena za funkcioniranje države. Svetniki pa so zatrjevali, da nedorečene pristojnosti vnašajo med ljudi nemir. Zato pričakujejo tak zakon, ki bo sprejemljiv za vse in bo poenostavil postopke, ne pa da se zamegljujejo prave pristojnosti lokalne samouprave.

Precejšen del razprave so namenili tudi predlogu republiškega proračuna za leto 1995 in menili, da bi bilo treba vnovič pretehtati, ali so predvidene naložbe v državnih organih res nujne. Pri tem so navedli podatek, da proračun državnega sveta predstavlja le politične celotnega državnega proračuna. Kljub pomislekom, ali bodo v državnem zboru sploh upoštevali njihove pripombe, so sprejeli vrsto amandmajev k predlogu državnega proračuna. Pri tem so zlasti terjali bolj jasne pristojnosti državnih organov, ki naj bi vestneje in natančneje pobirali davke in prispevke. Hkrati naj bi obvladovali sivo ekonomijo, ki lahko postane pomemben vir proračunskih sredstev. Kritično so ocenili tudi razmere v novih občinah po lokalni reformi in opozorili, da bo nova uprava z zaposlovanjem novih ljudi in kupovanjem dodatne opreme še dražja. Poudarili so, da bi morali več proračunskega denarja nameniti kmetijstvu, znanosti in tehnologiji, drobnemu gospodarstvu in cestni infrastrukturi.

MILAN JERŠE

Denar in politika

Politične stranke so eno temeljnih orodij demokracije. Čeprav je njihovo delovanje povsod po svetu deležno kritičnega odnosa, pa ni nobene res demokratične državne ureditve brez njih. Ker lahko politične stranke posredno prek zakonodajne in izvršilne veje oblasti in z drugimi vzrodi pomembno vplivajo na našo skupno blaginjo in posredno odločajo o velikih količinah denarja (seveda davkoplačevalcev), je izredno pomembno, da njihovo delovanje urejajo trdna pravila, ki se jih morajo držati vsi, sicer so iz te igre izločeni. Zato je zakon o političnih strankah zanje nekaj takega, kot so prometni predpisi za voznike. Brez teh ne bi bilo v prometu nobene odgovornosti, ne bi pa se vedelo niti to, kaj je prav in kaj narobe, kaj se sme in kaj ne. Če sama odsotnost tega zakona bi praktično pomenila, da v cestnem prometu ni pravil in da je uzakonjen kaos.

Tako je treba razumeti tudi velik pomen zakona o političnih strankah. Brez njega namreč ne bi bilo nobenega pravega nadzora nad njihovim finančnim in siceršnjim poslovanjem. Ravno pravila, ki političnim strankam določijo ravnanje, so za normalno delovanje demokracije zelo pomembna. Stranke so pač tiste, ki prek svojih poslancev določajo pravila za vse druge, ki nam vsem določajo, kako moramo ravnati tako rekoč na vseh področjih. Poslanci so resda formalno zavezani samo svoji vesti, vendar se v praksi odločajo predvsem tako, kot jim narekujejo stranke, iz katerih prihajajo, ne pa, kot jim narekuje vest. To seveda samo po sebi ni nič slabega, praktično gledano pa mnogokrat sploh šele omogoči, da zakonodajno telo pride do kakega kompromisa, da sploh lahko sprejme odločitev.

Toda v praksi se pogosto dogaja, da politične stranke, ki delajo red povsod drugje, same sebi nečesto postavijo norm, ki bi tudi na njihovem specifičnem področju določile pravila in uvedle red. Stvar je še toliko zanimivejša, ker so poslanci najvišja zakonodajna oblast in ni nikogar, ki bi jim smel postavljati kakršne koli pogoje. Izjema so seveda volivci, ampak te vprašajo za mnenje le enkrat na štiri leta. Stranke torej lahko prek poslancev same sebi določijo, kar se jim zadi, da le ni v nasprotju z ustavo. Pri tem so na očeh javnosti, kar je dokaj dobro jamstvo, da ne bodo ravnale sebično, v prid svojega »ceha«. Javnost in preglednost strankarskih financ je alfa in omega poštenosti in moralnosti v politiki. Kako naj na primer vemo, za koga dela strankarski funkcionar, če ne vemo, odkod njegovi stranki denar?

Zaupanje je sicer lepa reč in lahko si mislimo, da so vsi skupaj čisto spodobni fantje in da kakšne svinjarije od njih res ni pričakovati, vendar bomo imeli vso pravico dvomiti o njihovih namelih in njihovem početju, dokler ne bo njihovo finančno poslovanje javno, podatki konkretni in natančni: od kod jim denar, koliko ga dobijo in za kaj ga porabijo. Pri političnih strankah kot enem od vzvodov demokracije pač ni vseeno, kako delujejo in kakšne cilje imajo. So orodje v rokah volivcev ali v rokah posameznikov in korporacij, ki imajo dovolj denarja, da si jih lahko kupijo? Potemtakem je še vedno bolje, da obstajajo jasna pravila in podoben nadzor, da se točno ve, kaj se sme in kaj ne. Čeprav je tudi res, da noben zakon in finančni nadzor ne bosta mogla preprečiti korupcije. Če bodo namreč skušnjave velike, se bo zmeraj našel kdo, ki jim bo podlegel. To pa je že druga tema, s katero se morajo pozabavati pravni organi.

MILAN JERŠE

Radgonski DeSUS pred novimi izzivi

Ustanovne in volilne konference Demokratične stranke upokojencev v Gornji Radgoni so se udeležili tudi nekateri najvidnejši predstavniki Demokratične stranke upokojencev Slovenije, med njimi državni poslanec Ivan Sisinger in Emil Tomažič iz Maribora, ki je odgovoren za usklajevanje aktivnosti te stranke v Podravju in Pomurju. Navzoči so najprej prisluhnili poročilu predsednika iniciativnega odbora za pripravo ustanovitve stranke in njenih ciljih Milanu Nekrepu.

Nato so obravnavali in sprejeli pravila novoustanovljene Demokratične stranke upokojencev Gornja Radgona, ki se je v bistvu le preimenovala, saj je že prej obstajala v stari Občini Gornja Radgona. Po razdelitvi na tri nove občine bo poslej deloval 17-članski območni odbor, v katerem bo 7 članov iz gornjeradgonske stranke, 5 iz Radnec in 3 iz Občine Sveti Jurij. Za predsednika DeSUS Gornja Radgona so izvolili Milana Nekrepa, ki bo tudi na čelu 13-članskega izvršnega odbora. Njegov podpredsednik bo Rado Krajnc, organizacijska sekretarka bo Vikica Sluga, blaginjičarka pa Krista Kosar. Izvolili so tudi nadzorni odbor in se odločili, da bo letna članarina simbolična, le 200 tolarjev.

Precej pozornosti so vzbudile programske usmeritve DeSUS Gornja Radgona, ki so prilagojene novi zakonodaji in nalogam stranke v prihodnje. Pri tem so upoštevali odločitve vodstva slovenske upokojenske stranke, da bodo na prihodnjih volitvah v vseh volilnih enotah samostojno kandidirali svoje predstavnike, ker ne zaupajo več predvolilnim obljubam političnih strank. Kot glavna programska usmeritev pa je vsekakor skrb za ohranitev pravic upokojencev in invalidov, pri čemer hočejo sodelovanje in tudi soodgovornost za pripravo in sprejem pokojninskega sistema. Pri tem vztrajajo, da finančno pokrivanje pokojnin temelji na načelu medgeneracijske pogodbe, kar pomeni, da bi zaposleni v obliki prispevka pokrivali tekoče izplačevanje pokojnin. Zato so proti izjemanju pri upokojevanju. Kot so poudarili, zagovarjajo soodvisnost gibanja plač in pokojnin, pri čemer zahtevajo poleg 13. plač zaposlenih še 13. pokojnino.

Glede sistema urejanja pravic iz zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja pa menijo, da morajo upokojenci, zlasti starejši, dobiti posebno mesto. Zavzemajo se za znižanje meje za oporek doplačil in so proti negativni listi zdravil za upokojence. So za nujnost upoštevanja meril solidarnosti v stanovanjski politiki za socialno ogrožene. Hkrati si bodo prizadevali, da se postopoma manjša razlika v infrastrukturnih in sorodnih dejavnostih med mestom in podeželjem. V ta okvir sodijo tudi nemoteno izvajanje naložb v šolstvu, kulturi

in športu, vzdrževanje neprofitnih stanovanj za najbolj socialno ogrožene upokojence ter ureditev zelenic, sprehajalnih poti in kolesarskih stez.

MILAN JERŠE

Banovci Trije novi bazeni

V termalnem kopalšču Banovske toplice so pripravili novinarsko konferenco, na kateri so predstavili novo naložbo. Konec maja se namreč pridobili tri nove bazene: plavalnega z navadno vodo, ki bo ogrevana prek toplotnih izmenjevalnikov, bazen s toboganom, ki ima 60-meterski spust, ter otroški bazen. S to naložbo imajo v Banovcih 984 kvadratnih metrov novih vodnih površin, tako da imajo sedaj z dosedanjimi bazeni 1300 kvadratnih metrov bazenov, od tega 216 v zaprtem prostoru. Z novo naložbo, ki je stala 132 milijonov nemških mark, se želijo vključiti v celostnejšo zdraviliško in rekreacijsko turistično ponudbo.

Spregovorili so tudi o poslovanju Radenske s tujino. Med drugim so povedali, da izvoz v tujino, predvsem v zvezi s proizvodnjo Radenske, narašča. Načrtujejo, da bodo letos 35 odstotkov od 135 milijonov litrov mineralne vode in brezalkoholnih pijač prodali v tujino.

Dodali so tudi, da naj bi v teh dneh šle v prodajo delnice Radenske v vrednosti 16 milijonov nemških mark. Prodaja bo končana konec junija.

ANR

O podjetjih, ki ne izplačujejo plač Stranpoti za plačo

Tema parlamentarnega zasedanja so plače. Govorijo o tisti najnižji in najvišji pa tudi o tem, s katerim zakonom bi uredili vprašanje plač v državi. Kot nalašč se je v tem času oglasila mariborska Agencija za plačilni promet in opozorila, da so pri njih podjetja, ki svojim zaposlenim plač sploh ne izplačujejo, vsaj ne na tak način, da bi za to vedeli Agencija in država.

Neizplačevanje plač si je mogoče tolmačiti na dva načina, in sicer da delavci plače res nekaj mesecev že niso dobili, bolj verjetno pa je, da jo prejemajo na roko, država pa pri tem načinu ne pobere davkov in prispevkov. Da so to predvsem zasebna podjetja, ugotavljajo na Agenciji za plačilni promet za našo regijo. Sploh so zasebniki pri tem, da se izognejo nadzoru in plačilu dajatev, zelo iznajdljivi. Kako je mogoče, da se je zasebnik izo-

Po podatkih Agencije za plačilni promet v Murski Soboti v zadnjih štirih mesecih in več plač ni izplačalo 33 pravnih oseb, pri katerih je bilo zaposlenih 156 oseb. Podrobnejši pregled po starih občinah: Murska Sobota 18 pravnih oseb s 40 zaposlenimi, Gornja Radgona 7 s 105 zaposlenimi, Lendava 6 za 8 delavcev ter Ljutomer 2 pravnih oseb s 3 zaposlenimi.

Število pravnih oseb, ki v zadnjih dveh mesecih zaposlenim niso izplačale plač

Enota Agencije	Pravna oseba	Število zaposlenih
Murska Sobota	14	23
G. Radgona	4	81
Lendava	-	-
Ljutomer	4	6
Skupaj	22	110

gnil kontroli ter zaposlenemu s srednjo izobrazbo prikazal izplačilo plače 12 tisočakov, ko je že zamčena plača znašala 25 tisoč tolarjev, smo o znanem primeru povprašali na pristojni službi. Tako, da je za delavca navedel le nekaj ur dela na mesec, je bil odgovor. A koliko je ta zaposleni resnično delal, veta on in delodajalec. Kako državi plačati malo ali nič, je vodilo mnogih zasebnikov, nemalokrat pa pri tem potegnejo kratko tudi delavci. Nepisano pravilo je, da zasebniki zaposlenim na plačilnem listu prikazujejo izplačilo zamčene plače in od take plače potem plačujejo tudi prispevke za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje ter davke. Preostali del plače gre na roko delavcu. Nič manj spretni niso ti iz vodstvenih vrst. Direktor podjetja ni zaposlen v podjetju, ampak opravlja svoje delo po pogodbi za podjetje. Tako si sam plačuje prispevke za zavarovanje, vendar najpogosteje za najnižji zavarovalni razred. Nekateri si pridobijo celo status kmeta in so zavarovani kot kmetje. Tudi to je tema, o kateri bi mogli kakšno reči v Ljubljani, kajti delovna inšpekcija ne obvladuje vseh domiselnih stranpoti pri plačah. MH

O tehtnici povpraševanja in ponudbe na trgu delovne sile

Delo za mlade z izkušnjami

Delodajalci pomurske regije so v lanskem letu na zaposlitvenem zavodu prijavili 6773 potreb po delavcih in pripravnikih, kar je v primerjavi z lanskim letom za več kot trideset odstotkov več.

Zaradi tega podatka, in ker vemo, da se je povpraševanje po delavcih v letu 93 povečalo v primerjavi s predhodnim za 16,2 odstotka, v letu 92 pa za 6,1 odstotka, lahko rečemo, da je dinamika povpraševanja po delavcih in pripravnikih v naši regiji pomembneje zavrtela zaposlitveno kolo. V Sloveniji se seveda vrta nekoliko hitreje, po podatkih za lansko leto se je povpraševanje po delavcih prek zaposlitvenega zavoda povečalo v primerjavi z letom 93 za nekaj manj kot 40 odstotkov. Ti podatki, čeprav kažejo na ugodnejše tokove, ostajajo goli in nepopolni, če jih ne povežemo z gibanjem v gospodarstvu ali če jih ne vidimo kot posledico dogajanja v proizvodnji.

Iz poročila za lansko leto, ki so ga pripravili na murskosobotski območni enoti zaposlitvenega zavoda, je tudi podatek, da so iz gospodarstva lani povpraševali po 5788 delavcih in pripravnikih. Največ delavcev in pripravnikov so (bi) zaposlili v industriji (2212), trgovini (710), gradbeništvu (861), gostinstvu (497), obrti in osebnih storitvah (587), finančnih, tehničnih in poslovnih storitvah (357) ter kmetijstvu (332). Iz gospodarstva so iskali 985 delavcev in pripravnikov, večinoma v izobraževanju, znanosti in kulturi ter v zdravstvu in socialnem varstvu. Delodajalci so povpraševali po mlajših, a že izkušenih delavcih. Povpraševanje po njih se je povečalo v primerjavi z letom prej skoraj za polovico, kar pomeni, da imajo manjše možnosti za zaposlitev starejši delavci in

spodbude za zaposlovanje pripravnikov in mladih neizkušenih delavcev za delodajalce nezanimive, saj jim je več do tega, da na delovno mesto dobijo delavca z izkušnjami, ki lahko takoj samostojno začne delati.

Povpraševanje po delavcih pa dobi jasnejšo barvo, če dodamo novo razsežnost ali če odgovori-

Prijava potreb po delavcih in pripravnikih

Leto	Stopnja izobrazbe							Skupaj
	I	II	III	IV	V	VI	VII	
1994	1274	554	163	2675	1230	489	388	6773
1993	695	437	162	1830	1008	447	326	4979

Zadovoljevanje potreb po delavcih

Leto	Stopnja izobrazbe						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
1994	1311	408	103	1766	1196	312	201
1993	518	216	71	1125	869	262	183

Nezadovoljene potrebe

Leto	Stopnja izobrazbe						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
1994	+37	146	60	909	34	177	187

začetniki ali pripravniki. Povpraševanje po pripravnikih se je zmanjšalo skoraj za 8 odstotkov, kar pomeni, da so vse državne

mo na vprašanje, po katerih delavcih so delodajalci spraševali in kakšno stopnjo izobrazbe naj bi ti tudi imeli. Tudi v lanskem letu

so delodajalci največ spraševali po iskalcih zaposlitve s končno četrto zahtevnostno stopnjo mo- brazbe, v primerjavi z letom prej pa nekoliko bode v oči podatek, da se je skoraj podvojilo povpraševanje po delavcih s prvo zahtevnostno stopnjo izobrazbe. Vendar: zaradi večjega povpraševanja po delavcih s četrto, pa tudi peto, šesto in sedmo stopnjo izobrazbe lahko rečemo, da na trgu delovne sile najverjetneje prihaja do kakovostne spremembe in izboljšanja kvalifikacijske sestave zaposlenih. Če seveda delodajalci takšnega delavca, kot so ga iskali, dobijo.

Najpomembnejše pri tej temi o povpraševanju po delavcih je seveda vprašanje, koliko je pomembna na trgu delovne sile skladenost s povpraševanjem. Kar za 1994 delovnih mest delodajalci lani na zaposlitvenem zavodu niso našli ustreznega delavca. Zaman so iskali kuharje, natakarje, poljedelce, keramike, zidarje, tesarje, mezarje, prodajalce avtomobilov, pohištva ter trgovske poslovne in ekonomske tehnike, ki bi delodajalci vse računovodske poslovalce. Delo bi bilo tudi za elektroinžengetike, strojnike in učitelje ter za plomirane pravnike in ekonomske.

Na trgu delovne sile je v lanskem času prevladujoče zaposlovanje predvsem za določen čas. V lanskem letu je bilo od 6773 zaposlitev 4998 za določen čas. V letu 92 so v strokovnih poročilih našli obliko zaposlovanja obravnavano še kot manj vredno. Toda s tem, če lahko rečemo, da je zaposlovanje za določen čas prevladujoči način, ki so se ga delodajalci oprijeli zaradi fleksibilnosti, ki jo vsebuje.

Zaposlovanje za nedoločen čas je namreč na trgu delovne sile togo in za delodajalca manj go bolj obvezujoče. Je pa seveda manj varno za delavca.

MAJDA HORVAT

Sklad za razvoj

Neuspela razveza s podjetji iz leta 92

Republiški Sklad za razvoj je jeseni leta 92 prevzel v upravljanje in lastništvo 98 podjetij, takih, ki so v poslovanju povsem zavozila in ki so skupaj ustvarjala tretjino vseh izgub v slovenskem gospodarstvu.

Njegova naloga je bila: v dveh letih sanirati in privatizirati tista podjetja, ki so sposobna preživeti v konkurenčnem okolju, v drugih pa ohraniti zdravo jedro. Toda v maju 95 Sklad ugotavlja, da je še vedno večinski lastnik v 53 podjetjih. Večinske deleže je prodal (le) v 6 podjetjih in 13 podjetjih hčerah, v več podjetjih pa je zmanjšal svoj lastninski delež zaradi dokapitalizacij in delnih prodaj deležev ter zaradi dezinvestiranja in lastninjenja hčera.

Po teh podatkih sodeč Sklad ni v celoti izpolnil naloge, še najmanj pri privatizaciji podjetij. Prodaja mu je šla slabo od rok in še tista podjetja, ki so dobila nove zasebne lastnike, svoje poti niso nadaljevala, niso se razcvetela v uspešna podjetja. Vedno več jih je, ki so spet v velikih težavah in pred stečajem, minevata pa tudi dve varovalni leti za zaposlene, s katerima je Sklad v pogodbi novega lastnika zavezal, da ne sme odpustiti prevzetih delavcev. Sklad se je v tem času javnosti slabo zapisal tudi zaradi številnih stečajev podjetij, ki so lastništvo predala v upanju na rešitev. Samo v lanskem letu so bili uvedeni stečaji v petih podjetjih in nekaterih hčerah sestege podjetja. Med stečajniki je tudi Opekarna v Dolgi vasi.

Zaradi nerazvitega trga kapitala se je v letu 94 zmanjšalo število prodaj skladovih podjetij, maja pa je bila ustavljena prodaja, ker je bi napovedan sprejem posebne zakonodaje o privatizaciji skladovih podjetij, tako vsaj ugotavljajo pri Skladu. Sprejem zakona o privatizaciji pravnih oseb v lasti

Sklad sprejema tudi vrsto kupnin iz naslova lastninskega preoblikovanja. Skupni znesek gotovinske kupnine v lanskem letu znaša 5,4 milijarde tolarjev. Od internih odkupov so pobrali 3,6 milijarde, preostalih 1,8 milijarde pa so dobili od gotovinske prodaje delnic v javni prodaji. Kupnina je naložena v državnih vrednostnih papirjih ter v obliki depozitov v različnih slovenskih finančnih institucijah.

Sklada si lahko razlagamo kot vzrok, zakaj podjetja niso prodana, in resnica pa je dobrodošla pot, da se Sklad reši nekaterih podjetij in se usmeri k drugi zaupani mu nalogi, ki izvira iz lastninjenja podjetij po zakonu o lastninskem preoblikovanju. Zaposleni v skladovih podjetjih so tako dobili ponudbo delnic podjetja, 20 odstotkov za interno razdelitev in 40 odstotkov za

notranji odkup. Na ponudbo se je odzvalo 32 podjetij, 31 pa so notranji odkup tudi dovolili.

Število skladovih podjetij se bo torej tudi po tej poti zmanjšalo, pa vendar bo še lep čas zamrežen s podjetji iz leta 92, in sicer zato, ker je finančno ozdra-

vitev videl predvsem kot odkup terjatev podjetij od bank in drugih finančnih institucij, lani npr. v vrednosti 10 milijard. Tako postaja pomemben upnik lastnim podjetjem. Z Evropsko banko za obnovo in razvoj je uspel podpisati tudi pogodbo o investiranju v njegova podjetja v vrednosti 24 milijonov ekujev. Sredstva bodo namenjena predvsem nujnim naložbam in bodo v podjetja vložena kot trajni kapital.

MAJDA HORVAT

Tehnostroj MO

O stečajnem upravitelju

Sindikata Tehnostroja Moderne opreme je stečajnemu senatu poslal odprto pismo. V njem piše, da vsi zaposleni opozarjajo, da v tem že drugem stečaju podjetja v štirih letih dr. Ščapa ne more biti stečajni upravitelj. Če bo stečajni senat imenoval g. Ščapa za stečajnega upravitelja, «... bomo morali našo firmo zavarovati s svojimi delavci in tako NE bomo dovolili vstopa g. Ščapu». Svoje opozorilo in namero utemeljuje takole: »Po revizijskem poročilu sodbe je bilo pri takratnem stečaju narejenih zelo veliko napak, posledica le-teh pa je tudi današnji stečaj. Zato upamo, da si stečajni senat ne bo dovolil tega, da bi glavnega krivca oškodovanja Tehnostroja ponovno imenoval za stečajnega upravitelja.« Zaposleni se tudi zavzemajo, da bi stečajnega upravitelja imenovali iz ljutomerske občine.

Okrožnemu sodišču je pisal tudi župan ljutomerske občine Ludvik Bratuša in gospodarskega sodnika Emerika Benka zaprosil «... za razumevanje in naklonjenost pri naših naporih» v petih točkah:

- da bi obdržali zdrav del jedra in proizvodnega programa,
- da bi ohranili delo tistim delavcem, ki so potrebni za omenjeni program,
- da bi prioriteto poskrbeli za delavce, ki bodo ostali brez zaposlitve.

- da bi uvedli nove programe, ki bi zagotovili normalno poslovanje.

- da bi stečajni postopek vodil domačin (delavci odločno nasprotujejo g. dr. Ščapu), ki pozna podjetje in njegove delavce in ki bi zmogel izvesti stečajni postopek za namenom ozdravitve in ne uničenja družbe.

V ponedeljek, 22. maja, naj bi bil uveden stečaj podjetja Tehnostroj MO, vendar se to ni zgodilo. Je razlog za odlog v pismih Sodnika Emerik Benko je povedal, da pisma ne vplivajo na delo sodišča in da bo stečajni senat imenoval stečajnega upravitelja, ki bo dobro in nepristransko opravil svojo nalogo. Razlog za preložitev stečaja, ki naj bi bil vendarle uveden ta teden, je v istem novnanju, iskanju stečajnega upravitelja. O imenih v telefonskem pogovoru g. Benko ni mogel in želel razpravljati, je pa omenil pogovor z g. Štraktom, ki pa naloge stečajnega upravitelja ni sprejel.

Sodišče je uradno prejelo dva predloga za uvedbo stečaja Tehnostroja MO. Predlagatelja sta sam dolžnik, torej skupščina družbe, in Ljubljanska banka Pomurske banke. Ker ne more biti dveh stečajnih postopkov za isto podjetje, ju bodo združili.

Seja vlade

Proti obisku patriarha Pavleta v Sloveniji

O uspešnih pogajanjih v Bruslju - Obisk patriarha Pavleta iz Beograda ni sprejemljiv - Višje rejnine in višje cene sladkorja

Na zadnji seji je Vlada Slovenije sprejela poročilo delegacije, ki je bila 15. in 16. tega meseca na pogajanjih z Evropsko unijo v Bruslju. Vlada meni, da so bila pogajanja uspešna in da so doseženi rezultati uravnoteženi in povsem v skladu s pogajalskim mandatom. Pogajalska delegacija je od vlade dobila mandat, da v opredeljenih okvirih konča pogajanja in parafira besedilo sporazuma.

Vlada Republike Slovenije je obravnavala tudi predlog in okvirni program obiska patriarha Pavleta in njegovega spremstva v Sloveniji. Glede na predvideni manifestativni značaj tega obiska ter njegove poudarjene politične vpletenosti je sklenila - upoštevajoč pri tem mnenja in ugotovitve posameznih ministrstev ter vladnih služb -, da v sedanjih razmerah tak obisk ni sprejemljiv. Vlada pri tem poudarja, da noče ovirati ali nasprotovati izpolnjevanju želja in potreb tistih svojih državljanov, ki so po veroizpovedi in kulturni pripadnosti povezani z okolji, od koder izhajajo, dolžna pa je pri tem vnaprej upoštevati načela strpnosti in sožitja, da se etnične in politične napetosti od drugod ne bi prenašale v Slovenijo. Takšna odločitev vlade seveda ne izhaja iz nasprotovanja patriarhovemu pastoralnemu poslanstvu, za ka-

terega upa, da bo lahko v ugodnejših razmerah - v zadovoljstvo prizadetih vernikov - brez zadržkov tudi izpolnjeno.

Na seji je bil sprejet sklep o povišanju rejnin za 2,3 odstotka zaradi uskladitev z višino zajamčene plače. To je letošnje drugo povišanje rejnin, saj je bilo prvo v višini 7,94 odstotka sprejeto januarja. Rejнина je sestavljena iz dveh delov, in sicer iz dela, ki je namenjen povračilu materialnih stroškov za otroka, ki živi v drugi - rejniški družini in iz nagrade za delo rejnici oz. rejniku, katere višina je 10.740 tolarjev mesečno za otroka. Rejništvo je v Sloveniji razširjeno in priznana oblika družbenega varstva otrok, v okviru katere skrbi trenutno okoli 800 rejniških družin za od 1500 do 1550 otrok.

Vlada se je na seji pretekli teden strinjala s predlaganim 9,5-odstotnim povečanjem cene sla-

dkorja, ki pomeni določitev cen belega kristalnega sladkorja iz republiških blagovnih rezerv na ravni 92 tolarjev za kilogram, na tej podlagi pa se oblikuje tudi drobnoprodajna cena sladkorja. Predlagano povečanje cene sladkorja bo vplivalo na rast cen na drobno v maju največ v višini 0,066 odstotka. Vzroki za to spremembo cen so v razmerah, ki so bistveno vplivale na izvajanje tržnega reda za sladkor 1994/95, v spremembi borznih cen sladkorja in povečani priznani lastni ceni predelave domače sladkorne pese v Tovarni sladkorja Ormož, glede na zmanjšano količino predelane sladkorne pese letine 1994. Vlada je ugotovila, da zaradi tržnega reda za sladkor 1993/94 ni nikakršnih obveznosti Republike Slovenije do Tovarne sladkorja Ormož.

Vlada je tudi sprejela spremembo uredbe o uvedbi finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter proizvodnje hrane v drugem trimesečju letošnjega leta, s čimer je izvedla prilagoditev sistema izvoznih podpor Sporazumu o priključitvi

Svetovni trgovinski organizaciji. Leta določa, da morajo članice izvozne podpore usklajevati z obsegom sredstev, pridobljenih oz. plačanih na podlagi uvoznih obremenitev za posamezne skupine proizvodov. Te spremembe pa v ničemer ne vplivajo na dosedanjo politiko izvoznih podpor v Sloveniji za kmetijske proizvode in živila. Vlada je tudi ukinila posebno dajatev za jabolka, saj je ugotovila, upoštevajoč tržni položaj tega proizvoda, da zaščita v tem času ni več potrebna.

Na predlog ministrstva za znanost in tehnologijo je vlada sprejela ukrepe za programsko in kadrovske prenovne Mednarodnega centra za podjetja v javni lasti ter predloge v zvezi z njegovim nadaljnjim obstojem in statusom te edine mednarodne institucije v Sloveniji. Podprto je bilo stališče, da je center potrebno ukiniti, če vsaj 5 držav članic ne bo sprejelo korenite programske prenovne in izpolnilo finančne obveznosti do centra. Slovenija terja sklic izrednih sej organov centra, sveta in skupščine že junija, ko bo predlagala tudi kadrovske posege. Po predlogu naj bi se center prenovil v mednarodno podiplomsko šolo ter raziskovalno ustanovo v javnem sektorju in podjetništvu.

MARJAN HORVAT

Izvozniki na pogovoru z dr. Drnovškom in dr. Arharjem

Devalvacije niso izborili

Dr. Janez Drnovšek se je pogovarjal z izvozniki in od tega so nekateri pričakovali, da se bo premaknila gora. A spet se ni zgodilo nič, čeprav bi lahko sklepali, da so se na zaprti seji odkrito pomenili o vseh možnostih ter se s poštenim namenom vseh udeležencev pogovora družno lotili pripravljanih najboljših ukrepov. Toda po informacijah, ki so pricurjale izza zaprtih vrat, je mogoče trditi, da se vlada in Banka Slovenije skorajda ne pogovarjata. Dr. Drnovšek pa je pred pogovorom z izvozniki naredil nepopravljivo napako, ko je dejal, da bi Banka Slovenije morala zagotavljati nevtralnega tečajno politiko, ker zdajšnja že ogroža poslovanje nekaterih najuspešnejših podjetij. Toda prav Banka Slovenije je z izdajanjem blagajniških zapisov ves čas branila tečaj na sedanji ravni, da ni glede na devizne rezerve zdrknil na 70 tolarjev za marko. Nevtralna politika Banke bi namreč lahko pripeljala prav do tega. Vlada pa po drugi strani ni naredila skoraj ničesar za izvoznike. V parlament je poslala zakon o odlogu plačil določenih davkov in prispevkov za izvoznike, za katerega smo tudi na straneh našega tednika pisali, da zaradi nedorečenosti ne bo imel gladke poti skozi parlament. Če bi Banka Slovenije pristala na devalvacijo, kar so nekateri od pogovora premiera Drnovška z izvozniki pričakovali, potem bi priznala, da ni samostojna institucija, in bi zanikala pravilno usmerjenost svoje dosedanje politike. Tega pa ne bo storila, četudi bodo padale glave. Vlada je v precepu: kaj storiti sedaj pred volitvami, ko izvozniki zelo pritiskajo, za sabo pa imajo že tudi čedalje močnejšo podporo ne le Gospodarske zbornice, ampak tudi sindikatov, in ko imajo vendar prav, ko trdijo, da veliko izgubljajo.

Pomembni izvozniki in iz delovno intenzivnih panog so skupaj s sindikati pred nekaj tedni pisali dr. Drnovšku in svoja pričakovanja glede ukrepov za pomoč izvoznikom sirmili v več točk. O njih je direktor Mure in sopodpisnik pisma Božo Kuharič, ki je bil tudi na tem zadnjem pogovoru izvoznikov s premierom, povedal:

»Prva točka, zmanjšati razkorak med tečajem in stopnjo inflacije. Nisem optimist, da bi vlada na tem področju kaj naredila. Objektivno je inflacija letos nižja, vendar je tu zaostanek iz lanskega leta. Lanska inflacija je bila 18-odstotna, rast tečaja marke 6-odstotna. Razlika za Muro pomeni izgubo 12 milijonov mark, za vso tekstilno industrijo pa 46 do 50 milijonov mark.

Drugič, znižanje previsokih davkov in prispevkov. Dr. Drnovšek je bil o tem optimističen, ko je rekel, da pripravljajo zakon o refundiranju davkov in prispevkov za neto izvoznike in za delovno intenzivne panoge. Znižanje davčne in prispevne stopnje je zahteva, ki smo jo postavili, vendar je to skoraj nemogoče uresničiti, saj vidimo, kakšni so apetiti pri sprejemanju proračuna.

Znižati previsoke redne in zamudne obresti. O tem predlogu iz pisma mislim, da so tu banke in vlada naredile premalo, saj se banke ne morejo sporazumeti o znižanju, zato bi to morala storiti vlada z zakonom.

Stimulacija neto izvoza iz možnih taks pri uvozu. Stališče, ki ga zastopamo skupaj z Gospodarsko zbornico, je, da bi izgubo izvoznikov lahko kompenzirali s taksami na uvoz, če ni možno radikalno intervenirati pri tečaju.

Vlada ni pripravljena sprejeti naših predlogov, zato nam ostane še pot v parlament,« je predlagane ukrepe s strani izvoznikov in odzivanje vlade nanje komentiral Božo Kuharič. MH

Kljub nekaterim neugodnim gibanjem so poslovni rezultati v lanskem letu nad pričakovanji

Začetek gospodarske rasti?

Za pisanje o gospodarjenju v letu 1994 zdaj, ko bo za nami že skoraj polovica letošnjega leta, ni ravno najprimernejši čas, a so v Agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje šele zdaj obdelali vse podatke in o tem pripravili ustrezno informacijo. V ekonomskem inštitutu ljubljanske pravne fakultete, kjer mesečno spremljajo gospodarska gibanja, že nekaj časa ugotavljajo pozitivne premike na nekaterih področjih, kar kaže, da je nazadovanja najbrž konec in lahko v prihodnje ponovno pričakujemo kontinuirano gospodarsko rast. To pa potrjujejo tudi nekateri podatki, zbrani v informaciji, ki so jo pripravili v omenjeni agenciji.

V pomurskem gospodarstvu so bila v lanskem letu še neugodna gibanja, zato so doseženi poslovni rezultati gospodarskih družb nad pričakovani. Ti rezultati so v primerjavi s prejšnjim letom tudi dokaj realni, saj so podjetja izdelala računovodske izkaze v skladu z računovodskimi standardi in tako v njih ohranila realno vrednost kapitala. Če lanske letošnje rezultate gospodarjenja primerjamo z letom prej, ugotovimo, da so boljši, prav tako pa je bilo pomursko gospodarstvo tudi uspešnejše od slovenskega. Po štirih letih tako skupni prihodki prvič presežajo skupne odhodke, in to za 0,2 odstotka, medtem ko so bili še v letu 1993 za 2,3 odstotka nižji od odhodkov. Že sam podatek, da so skupni prihodki za 17,8 odstotka višji od inflacije in za 19,9 odstotka višji od rasti cen pri industrijskih proizvajalcih, kaže, da gre vendarle za gospodarsko rast.

tega pa ne bi mogli trditi za industrijsko proizvodnjo. Ta je bila po podatkih republiškega statističnega zavoda lani še vedno za 3,9 odstotka manjša kot leto prej, največje zaostajanje pa je bilo v podjetjih nekdanje gornjeradganske občine.

Ob analizi finančnih rezultatov je treba še zapisati, da je bil čisti dobiček v lanskem letu nekaj manj kot 3,4 milijarde tolarjev in je za dobrih 88 odstotkov večji kot leto prej, medtem ko se je čista izguba v primerjavi s predlanskim letom zmanjšala za 16 odstotkov. Kljub temu pa je lanska izguba še vedno za 2,9 odstotka višja od čistega dobička, je pa podatek v primerjavi s predlanskim letom vseeno spodbudnejši, saj je še v letu 1993 čista izguba kar za dobrih 20 odstotkov presežala čisti dobiček. Lani je bila tako izguba le za 98 milijonov tolarjev večja od dobička, v letu 1993 pa so zaposlovala več kot kot dvakrat presežala dobiček.

Nekoliko slabši od leta prej pa je premoženjsko-finančni položaj pomurskih pravnih oseb, saj se je vrednost njihovega premoženja realno zmanjšala za 1,2 odstotka, vrednost kapitala pa za 14,5 odstotka.

Pomurje ostaja še naprej neto izvoznik, kar je, upoštevajoč širše interese, sicer ugodno, vendar zaradi razkoraka med tečajem in inflacijo na ta račun izvozniki precej izgubljajo. Pomurski izvozniki in uvozniki so lani dosegli za 33 milijonov dolarjev presežka in je bila tako pokritost uvoza z izvozom 1,11-kratna, medtem ko v Sloveniji izvoz ni pokrnil vrednosti uvoza (0,93). V letošnjem prvem četrtletju so izvozni rezultati pomurskega gospodarstva še ugodnejši, saj se je v tem obdobju izvoz povečal za skoraj 27 odstotkov in je za dobrih 31 odstotkov presežal vrednost uvoza.

Pomursko podjetja pa so se tudi v lanskem letu srečevala s precejšnjimi likvidnostnimi težavami, opaziti je bilo plačilno nedisciplino, povečalo pa se je tudi število podjetij z blokiranimi žiro računi. V lanskem decembru je bilo takšnih podjetij že 154, povprečni znesek blokade je znašal skoraj 800 milijonov tolarjev, ta podjetja pa so zaposlovala več kot 10 tisoč delavcev.

LUDVIK KOVAČ

Sodelovanje med slovenskimi in madžarskimi zbornicami

Za organiziran nastop na sejnih

Zatika se le pri financiranju

Priprave na letošnji mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni so na vrhuncu in do prvih dni junija organizatorji še sprejemajo prijave razstavljalcev za sodelovanje. Da je za to prireditelje izredno zanimanje, najbolj zgovorno potrjuje podatek, da je že zdaj zasedenih toliko razstavnih površin kot lani, ker se za sejem še zanimajo novi razstavljalci, jih bodo morali omejevati. Po dogovoru med Območno gospodarsko zbornico za Pomurje in ustreznimi zbornicami iz Zalske in Železne županije naj bi se na letošnjem sejmu organizirano predstavila tudi podjetja iz obeh županij, uresničitvi in konkretizaciji te zamisli pa je bil namenjen tudi pogovor, ki so ga pripravili predčeraš s predstavniki omenjenih madžarskih zbornic v prostorih sejma v Gornji Radgoni.

Pravzaprav naj bi prišlo do organizirane izmenjave razstavljalcev na gornjeradganskem sejmu in na sejnih v Sombotelu in Zalaegerszegu, za nastop naših podjetij na madžarskih sejnih naj bi poskrbela Območna gospodarska zbornica za Pomurje v sodelovanju z vsemi štirimi pomurskimi obrtnimi zbornicami, medtem ko bi bile organizator predstavitev madžarskih podjetij na sejmu v Gornji Radgoni trgovinskoindustrijski, obrtni in kmetijski zbornici iz obeh županij, k sodelovanju pa bodo pritegnili tudi centre za razvoj podjetništva.

V organizacijskem delu so se tako naši kot madžarski predstavniki uspeli poenotiti, zataknilo pa se je s financiranjem udeležbe na sejnih. Po predlogu, ki so ga pripravili madžarski predstavniki, naj bi vse stroške predstavitev madžarskih podjetij na sejmu v Gornji Radgoni pokrila Območna gospodarska zbornica za Pomurje, v zameno za to pa bi

dratnih metrov razstavnih površin. Čeprav so madžarski predstavniki vztrajali pri svojem predlogu, Območna zbornica za Pomurje takšnega obsega razstavnih površin ni sposobna financirati, saj bi po besedah Janeza Erjavca, direktorja sejma, to stalo okoli 30 tisoč nemških mark. So se pa tako slovenski kot madžarski predstavniki zbornic zavzeli za organiziran in skupen nastop na sejnih, zato bodo skušali najti ustrezne rešitve in predlagani dogovor tudi uresničiti.

Obveljal pa je dogovor, da bo pomurska območna zbornica pripravila v času sejma 31. avgusta v Radencih poslovno borzo, na kateri se bodo slovenski gospodarstveniki srečali z gospodarstveniki iz Sombotela, Zalaegerszega, Budimpešte, Kecskemetha in Szegeda. Pričujejo, da se bo tega poslovnega srečanja udeležilo okoli 150 gospodarstvenikov iz obeh držav, posebno strokovno srečanje pa pripravljajo tudi v okviru madžarskega dneva. Ena od tem, o kateri naj bi spregovorili ob tej priložnosti, je preustroj kmetijstva in njegovo prilagajanje tržnim razmeram, pri njeni izvedbi pa naj bi sodelovali kmetijski ministristvi obeh držav.

LUDVIK KOVAČ

GORNJA RADGONA - Kmetijska zadruga Gornja Radgona, ki šteje 236 članov in 51 zaposlenih, je imela 12. maja občni zbor. Med drugim so obravnavali zaključni račun za lansko leto, pri čemer so ugotovili, da lani niso poslovali z izgubo in tudi z velikim dobičkom ne. Kljub temu so zbrani ugotovili, da kmetje potrebujejo zadrugo in da bi brez nje težje preživeli. Direktor zadruga Janez Kramberger je menil, da naš kmet lahko konkurira v združenju Evropi le s kakovostjo, in poudaril, da je to v naši pokrajini možno, saj se ni tako industrializirana. K temu je Leo Frelih dodal, da ima zadruga velik pomen za vključitev v Evropo. (L. K.)

Slovensko združenje podjetnikov Za podjetnikom prijazno banko

Pri tem bo potrebna večja podpora države

V Sloveniji se je podjetništvo v zadnjih letih zelo razcvetelo, saj je tu zdaj že čez 40 tisoč zasebnih podjetnikov, ki so organizirani po zakonu o gospodarskih družbah. Žal so ti največkrat prepuščeni lastni iznajdljivosti, zato so sami predlagali, da se organizirajo. V lanskem septembru je bilo tako ustanovljeno Združenje podjetnikov Slovenije, hkrati so organizirali območna združenja podjetnikov in tako pri Območni gospodarski zbornici za Pomurje deluje Združenje podjetnikov Pomurja. V začetku se je v ukvarjalo v glavnem z lastno organiziranostjo, v zadnjem času pa namenja vedno več skrbi aktivnostim, ki naj bi koristile predvsem interesom podjetnikov. Združenje se je tako vključilo v pripravo kataloga pomurskega podjetništva, posebno pozornost namenja izobraževanju svojih članov, zlasti seznanjanju z novostmi, ki prizadevajo podjetništvo, ena od prednostnih nalog slovenskega združenja pa je, kako zagotoviti podjetnikom najugodnejša posojila.

Prav financiranje podjetništva je problem, s katerim se srečuje največ podjetnikov, zlasti začetnikov, ki jim za zagon poslovanja največkrat primanjkuje denarja. Odnos bank do podjetnikov je pri tem zelo različen, zato so si v združenju zadali nalogo, da najdejo podjetnikom prijazno banko z obojestranskim zaupanjem. Pri tem ne mislijo na oblikovanje kakršne koli nove banke, pač pa želijo doseči, da bi imele vse slovenske banke ustrezen odnos do podjetnikov. Zdj se namreč dogaja, da je odnos od banke do banke različen, ob tem pa v prenekateri banki pozabljajo, kakšen delež ima kapital podjetnikov v njihovi bilančni vsoti.

Podjetniki se zavedajo, da se morajo banke v svoji poslovni politiki tržno obnašati, vendar zahtevajo, da poenotijo svoj odnos do podjetnikov. Do razlik pa ne prihaja le pri obrestih za posojila, pač pa tudi pri zavarovanju teh posojil. Nekateri banke imajo za to minimalne zahteve, druge pa od podjetnikov zahtevajo celo hipoteke na njihovo celotno premoženje. Tudi vrednost hipotek je od banke do banke različna, saj se v posameznih bankah zadovoljijo z jamstvom, ki predstavlja 1,2-kratno vrednost posojila, medtem ko druge banke zahtevajo kar trikratno hipotekarno vrednost.

Kot zatrjujejo podjetniki, je praksa posameznih bank, da ga uvrsti v čim slabši bonitetni razred, saj mu tako lahko zaračuna višje obresti. Tega, da so banke previdne do zasebnih podjetnikov, jim ne moremo zameriti, zamerimo pa lahko državi, ki ima do tega področja še vedno neprimeren odnos. Na neustrezen odnos države do zasebnega podjetništva je opozorila tudi zadnja skupščina Združenja podjetnikov Slovenije, ki se je kljub povabilu ni odzvala nihče od vabljenih predstavnikov politike in oblasti. Brez ustrežnejše pomoči države nobena banka ne bo veliko prijaznejša do podjetnikov. Slednji pa morajo tudi samokritično priznati, da so mnogokrat sami krivi in ne izkoristijo vseh ugodnosti, ki so jim na voljo. To velja zlasti za subvencioniranje obrestne mere, česar mnogi ne izrabijo, vzroke za to pa je treba iskati predvsem v slabi informiranosti. In prav vloga Združenja podjetnikov je, da to vrzel odpravi. LUDVIK KOVAČ

Slabe izkušnje s ceno telefonskega priključka Kako dolgo bo še reven podpiral bogatega?

Ko smo se na začetku letošnjega leta pogovarjali s pomočnikom generalnega direktorja Telekom Slovenije in vodjo poslovne enote v Murski Soboti Jožefom Kavašem, je med drugim izrazil tudi prepričanje, da bo kmalu prišlo do enotne cene telefonskega priključka v Sloveniji in da bo ta cena za naše območje nekoliko nižja od dosedanje. To je utemeljeval s spremembo tarifnega sistema, ki ga je lanskega decembra potrdila slovenska vlada, do uskladitve novih cen telefonskih priključkov pa bi moralo priti že sredi letošnjega januarja. Očitno pa se je vsa zadeva zavlekla in je v tem trenutku težko napovedovati dokončno odločitev.

Tako se kljub reorganizaciji PTT-podjetja Slovenije in razdelitvi na Telekom in Pošto Slovenije cene telefonskih priključkov še vedno precej razlikujejo. Ker je vlada obljubila, da se bodo te cene poenotile, se Pomurci zdaj čutijo opeharjene. Ne zdi se jim prav, da morajo zdaj plačevati kar trikrat višjo ceno kot v Ljubljani, s čimer v bistvu podpirajo razvitejši predel Slovenije. V Telekomu pa pravijo, da gre v tem primeru za dediščino nekdanjih samoupravnih interesnih skupnosti, ki so za PTT-promet skrbele po posameznih slovenskih območjih. Tedaj je bilo možno telefon dobiti po enotni ceni, ki pa so jim samoupravne interesne skupnosti dodale vsaka svoj prispevek za razširjeno reprodukcijo in razvoj. Ko so omenjeni sisi zamrli in so poslovne enote prišle pod skupno kapo PTT-podjetja Slovenije, so cene pač ostale takšne, kot so bile v tistem trenutku, torej različne.

Pri vsem tem se ne moremo otresti dvomov o pravilnosti vseh postopkov, ki so sledili. Ali ni moglo PTT-podjetje ob razdelitvi poslovnih enot izenačiti tudi cen telefonskih priključkov? Ali vlada res ni mogla s svojo pristojnostjo in z uredbo enostavno odpraviti očitnih razlik v cenah? Dejstvo je namreč, da je prišlo do sprememb tarifnega sistema že 16. decembra lani, ko so se telefonski pogovori s tujino celo pocenili, po Sloveniji pa podražili. Sicer pa v Telekomu trdijo, da so se v elaboratu o spremembah tarifnega sistema zavzeli za poenotenje cen telefonskih priključkov, vlada pa naj ne bi reagirala na to njihovo zahtevo. Za vse vendarle ni mogoče iskati odgovora v še vedno nesprejemem zakonu o telekomunikacijah! MJ

Ob razvejenem telefonskem omrežju in drugih ugodnih razmerah je treba na območju Ljubljane plačati za telefonski priključek nekaj čez 56 tisoč tolarjev, sledi Koper z 62.467 tolarji, na območju Maribora in Kranja je treba odšteti 97.986 SIT, v Celju 113.645, Novem mestu 113.983, Novi Gorici 139.501, na območju Murske Sobotice pa kar 184.467 tolarjev. Seveda je treba k omenjenim cenam priložiti še 5-odstotni davek.

Gospodarska gibanja v prvem trimesečju letos v znamenju zmernega optimizma

Ugodna gospodarska rast v začetku tega leta se nadaljuje tudi v aprilu.

Glavne značilnosti so naraščanje proizvodnje in produktivnosti, umirjanje plač in visok delež stroškov dela v enoti industrijskega izdelka, precenjen tolar, naraščanje izvoza v tehnološko opremljenih podjetjih, težave delovno intenzivnih panog v izvozu, dinamika naraščanja kreditnih poslov v poslovnih bankah, porast prihrankov prebivalstva, aktivna investicijska dejavnost, nadaljnje naraščanje izvoza in porast terjatev do tujine, nespremenjene razmere na trgu dela, prilagajanje proračuna zmognostim gospodarstva, težave z likvidnostjo in porast plačil za naložbe. Podrobneje so podatki prikazani v ekonomskem ogledalu za april Zavoda za makroekonomske analize, so pa tudi drugi viri podatkov o gospodarskih gibanjih v prvem trimesečju letos.

Povečano povpraševanje na zunanjih trgih tudi letos bistveno vpliva na povečanje gospodarske rasti. Izvoz se je v prvih dveh mesecih nominalno povečal za 37,7 %, uvoz pa za 39 %. Najbolj je rasel uvoz opreme (48,7 %) in reprodukcijskega materiala (39,4 %). Če pa v tej primerjavi izločimo slabljenje dolarja nasproti nemški marki, je izvoz večji za 23 %, uvoz pa za 26 %. Po obsegu je pokritost blagovnega uvoza z izvozom ugodna, kjer izvoz presega uvoz za 77,7 milijona dolarjev. Večina presežka izhaja iz menjave z državami nekdanje Jugoslavije. Nadaljuje se povečanje vplačil tujega kapitala v obliki neposrednih naložb tujcev (54,3 milijona dolarjev). To je bistvena sprememba, saj vplačila v prvih dveh mesecih dosegajo že skoraj 80 % celotnega lanskega zneska. Opazno je močno povečanje neto terjatev podjetij do tujine na osnovi kratkoročnega komercialnega kreditiranja, ki so se v prvih dveh mesecih letos povečale na 184 mio dolarjev. Obveznosti do tujine so se zmanjšale za 36,8 mio dolarjev predvsem zato, ker je država odplačala več dolgoročnih posojil, kot jih je najela.

Na račun povečanja deviznega minimuma za poslovne banke so se devizne rezerve v prvih dveh mesecih povečale za 350,7 mio dolarjev. Skupne devizne rezerve zadoščajo za pokritje 5-mesečnega uvoza in presegajo celotno stanje zunanjskega dolga za okoli 33 %.

Izvozna konkurenčnost

Tečaja italijanske lire in ameriškega dolarja sta v razmerju do nemške marke dosegla rekordno nizke vrednosti, kar je imelo za posledico 3,1 % padec realnega efektivnega tečaja. Naši izvozniki so namreč zelo vezani na plačila v teh dveh valutah. Vendar se ta trend (po podatkih do 21. aprila) umirja z upočasnjenjem upadanja tečaja italijanske lire in ameriškega dolarja v odnosu do nemške marke. Gibanje efektivnega deviznega tečaja je bolj pod vplivom razmer na mednarodnih valutnih trgih kot na domačem deviznem trgu.

Izvozna konkurenčnost se je februarja zaradi rasti stroškov dela na enoto industrijske proizvodnje poslabšala za 1,2 %. Zaradi povečanja industrijske proizvodnje je naraščala produktivnost, ki pa je ob naraščanju stroškov dela prepolovljena. Kljub podražitvi dela v enoti industrij-

skega izdelka pa ocenjuje Inštitut za mednarodne primerjave z Dunaja, da ti stroški znašajo v Sloveniji in na Madžarskem le 45 % avstrijske ravni, v Poljski 30 % in v drugih državah tranzicije okoli 25 %.

Hitrejše naraščanje plač kot produktivnosti dela ogroža mednarodno konkurenčnost držav v tranziciji. V Sloveniji pa izvozno konkurenčnost najbolj znižuje precenjenost tolarja. Na to še po-

Industrija

Trend naraščanja industrijske proizvodnje se nadaljuje in je bil v marcu realno večji za 9,6 % kot v marcu l. 1994. Produktivnost dela je porasla za 12,4 %, povprečne neto plače za 5,4 %, cene industrijskih izdelkov pa za 17 %. V strukturi dodane vrednosti industrijski sektor povečuje svoj delež v primerjavi s storitvenim. V kapitalno intenzivnejših in tehnološko razvitejših industrijskih panogah so trendi gospodarske rasti med 18 in 34 %, produktivnost dela pa med 17 do 45 %. Med te sodijo proizvodnja električnih strojev in aparatov, kemična industrija, proizvodnja prometnih sredstev, strojogradnja in lesnopredelovalna industrija. Te panoge so tudi največji slovenski izvozniki, ki svoj delež še povečujejo. Delovno intenzivne panoge pa so v resnih težavah, zmanjšujejo proizvodnjo in povečujejo zaloge izdelkov.

Trg dela

Problem zaposlenosti v Sloveniji se kaže v neustrezni strukturi narave dejavnosti oz. neustreznih proizvodnih programih, po katerih ni zadostnega povpraševanja na trgu. V prvem četrtletju ni bistvenih sprememb na področju

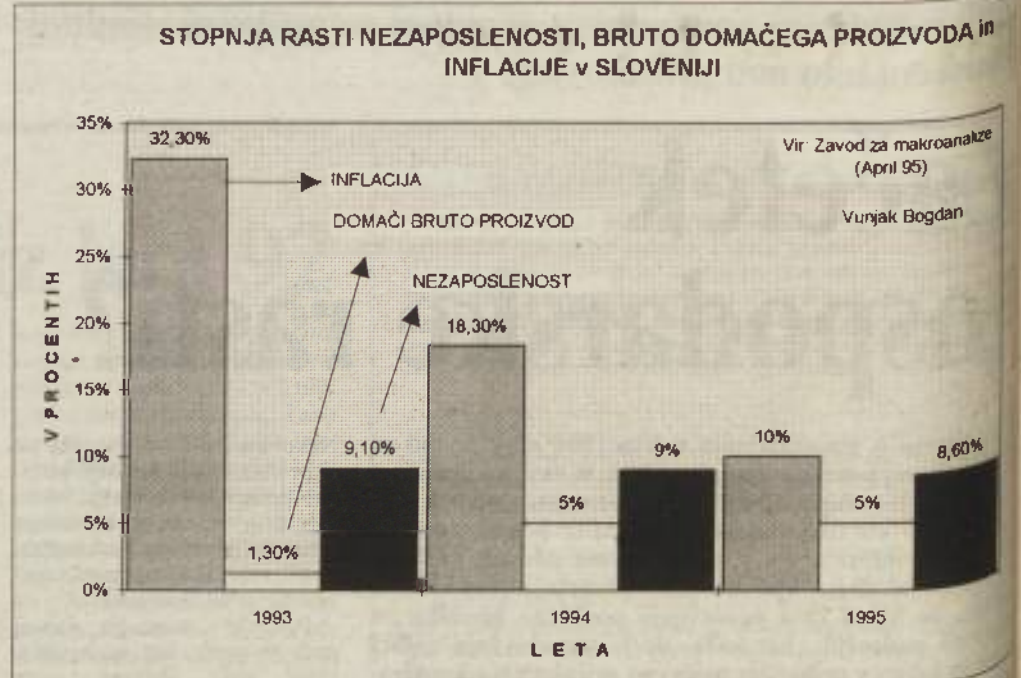
68.202 SIT in so realno nižje za 0,9 % od januarskih.

Javne finance

Tako kot v februarju, so se tudi v marcu najbolj povečali javni finančni prihodki, ki jim je podlaga za obračun (dohodni in prispevki za socialno varnost) in to nominalno za 6,3 %. Prihodek v proračun iz davka od dobička bili v marcu minimalni, ker so davci vezanci uveljavljali refundacijo davka od dobička po postopku izidih za preteklo leto. Tako je delež slednjega v celotni strukturi javnofinančnih prihodkov znašal v prvem četrtletju le 0,9 %, celoti gledano so javnofinančni prihodi v prvih treh mesecih leta realno za slab odstotek nižji od povprečja lanskega leta.

Denar in likvidnost

Kreditna aktivnost bank je bila v marcu dokaj visoka. Obseg kreditov je porasel za 3,8 %. V gospodarstvu je v ospredju interes za kratkoročne kredite, pri prejetih kreditih pa večji interes za dolgoročne kredite. Blokada računov nad 5 dni se je v marcu povečala za 24 pravnih oseb. Med 838 gospodarskimi podjetji jih je 83 takih, ki imajo žiroračunne obdobje kirane nad 1.000 dni. V

sebej opozarjajo naši zlasti delovno intenzivni izvozniki, ki jih precejšen delež dela pelje v brezizhodni položaj in izgubo.

Mednje sodi tekstilna, usnjarska in čevljarjska industrija, ki zaposlujejo 50.849 pretežno žensk. Stopnja rasti domačega bruto produkta naj bi bila v letu 1995 v Sloveniji 5 % glede na prejšnje leto, inflacija naj bi se ustavila pri 10 %, nezaposlenost pa naj bi znašala 8,6 %.

Polovica sedaj evidentiranih nezaposlenih naj bi se zaposlila v letu 1995 (to je okoli 64.000 oseb), kar je zelo optimistična napoved.

Cenovna gibanja

V marcu je bila inflacija 0,5 %. Cene življenjskih potrebščin so se povišale nekoliko manj od inflacije. Življenjski stroški pa so v zadnjih 12 mesecih porasli za 18,3 %.

Cene industrijskih proizvajalcev so v marcu porasle za 0,7 %. Cenovna neskladja so bila za električno energijo usklajena v preteklem letu, za gospodinjstva pa se bo elektrika podražila v maju.

zaposlovanja, ki ne kaže občutnejšega oživljanja. Družbeni sektor upada, drobno gospodarstvo in zasebni sektor pa še nista prav zaživela. Dve tretjini nezaposlenih so ljudje, ki so dlje kot eno leto brez dela, torej dolgotrajna brezposlenost narašča. Trg delovne sile deluje, toda ne po tržnih načelih - temveč bolj po zasebnih interesih tistih.

Plače

Po dvigu plač konec preteklega leta so se le-te umirile. Z dogovorom o politiki plač, ki je separat socialnega sporazuma, so opredeljeni pogoji za oblikovanje plač v letošnjem letu. S tem dogovorom naj bi dosegli umirjeno rast plač, ki zagotavlja uresničitev makroekonomskih razmerij, predvidenih v proračunskem memorandumu.

Dana je možnost višjega izplačila plač, vendar le v primeru pozitivnega poslovnega izida za januar-junij in v primeru porasta cen na drobno v preteklem trimesečju (80 % od rasti cen na drobno). Povprečne neto plače so znašale v februarju na zaposlenega

djetjih prevladuje družbena lastnina. Depoziti in hranilne vloge v marcu porasli za 8,2 %. Največ so porasli vezani depoziti, ki so varčevanje prebivalstva (8,2 %) in devizne vloge prebivalstva (8,2 %).

Naložbe

Izplačila za naložbe so v prvih treh mesecih letos realno za 1,2 % višja od izplačil v prvih treh mesecih preteklega leta. Od tega izplačil se 79,4 % nanaša na gospodarstvo. V prvem četrtletju znaša delež evidentiranih naložb v industrijo in rudarstvo le 13,4 %, kar je najmanj po letu 1992 (14,2 %). Kljub upadanju industrijskih naložb so te letos glede na letošnje obdobje preteklega leta v realnosti porasle. Na drugi strani opazimo izredno živahno dejavnost nančnih, tehničnih in storitvenih, ki so v letošnjem letu tudi vrednostno opravili izplačil, celo več kot industrijski in rudarstvo. Ugodna gibanja pričakovati tudi na strani investicijske sestave naložb.

Obramba pred točo bo letos še delovala

Brez posodobitve ne bo učinkovitosti

Iz proračunskih sredstev so letos za obrambo namenili nekaj čez 150 milijonov tolarjev

Začetki organizirane obrambe pred točo segajo v Sloveniji v čas pred kakšnimi dvema desetletjema, v tem času pa so bile različne dileme o tem, ali je tovrstna obramba učinkovita in smiselna. Povsem tehtnih argumentov za in proti obrambi seveda ni, vendar izkušnje, ki so si jih s tem pridobili drugje v svetu, kažejo, da je obramba pred točo delno vendar učinkovita. Z njo se toče seveda ne da v celoti preprečiti, lahko pa jo vsaj omilimo in tako zmanjšamo posledice, ki bi jih povzročila.

Je pa tudi res, da je lahko dovolj učinkovita le tista obramba, ki je ustrezno organizirana in tehnično opremljena.

Od začetka nastajanja točonosnih oblakov do posredovanja obrambe mora namreč miniti čim manj časa, saj obramba de-

luje po načelu preprečevanja oblikovanja ledenih kep.

Praviloma bi morala zato obramba posredovati že nekaj sekund po tistem, ko opazijo točonosne oblake, medtem ko praksa pri nas kaže, da preteče kar nekaj minut.

Obramba pred točo seveda ni poceni, vendar njeni zagovorniki trdijo, da je že škoda, ki jo povzroči toča na manjšem območju, veliko večja, kot stane letoletna obramba. Tudi kmetijci zatrjujejo, da je bila obramba v preteklosti vsaj delno učinkovita, saj, razen redkih izjem, nismo imeli toče katastrofalnih razsežnosti.

Kljub vsemu pa so pred leti v Sloveniji izdelali študijo, ki naj bi odgovorila na to, ali je obramba učinkovita in smiselna oziroma neučinkovita in bi jo kazalo

ukiniti. Mnenja v tej študiji niso bila enotna, več se jih je nagibalo k ukinitvi obrambe, osnutek zakona o tem je prišel celo pred poslance slovenske skupščine prejšnjega mandata, vendar se ti za ukinitve niso odločili. Pravzaprav o zakonu o ukinitvi obrambe niti niso glasovali, saj se je zlasti javno mnenje med kmetijci odločno zoperstavilo kakršnemu koli ukinitvi.

Po vsem tem je tako slovenska protitočna obramba na pol poti, saj je obrambni sistem zastarel in bi ga bilo potrebno posodobiti, vendar se je na tem področju naredilo bore malo ali celo nič. Obramba je sicer ostala, se pa zdaj že zares postavlja vprašanje njene učinkovitosti. Center za obrambo pred točo na Lisci namreč pokriva območje osrednje in vzhodne Slovenije, sam radarski center pa bi bilo potrebno ustrezno usposobiti. Podobno velja tudi za strelna mesta, v preteklih letih pa je imela obramba precej težav tudi z raketami. Strelci so se zlasti

pritoževali nad njihovo kakovostjo, saj jih je veliko ostalo neaktiviranih, kar je prav tako vplivalo na učinkovitost obrambe. Ker se sredstva za obrambo pred točo zagotavljajo v glavnem iz proračuna, se tudi tokrat postavlja vprašanje, če bo do posodobitve sploh prišlo, saj zaenkrat načrtujejo le obnovo obstoječe opreme.

V kmetijskem ministrtvu pravijo, da bo obramba pred točo letos še delovala, saj so iz proračunskih sredstev zanjo namenili okoli 150 milijonov tolarjev.

Zanjo bo na voljo nekaj čez 4 tisoč raket, ki jih bodo razdelili na 139 strelnih mest, v normalnih vremenskih razmerah pa naj bi to zadostovalo za obrambo do konca septembra.

LUDVIK KOVAČ

Niste sami, Vestnik je z vami!

Ocenjeni plemenski biki

V skladu z odločbo ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo je bilo na vseh treh osemenjevalnih centrih v Sloveniji v zadnjem tednu aprila redno letno ocenjevanje bikov. Republiški komisiji je tudi letos predsedoval kmetijski minister prof. dr. Jože Osterc. Na osemenjevalnem centru Murska Sobota je komisija letos ocenila 28 bikov različnih kategorij.

Pri ocenjevanju daje komisija ocene za okvir živali, telesne oblike in omišičenost. Živali ocenjujejo z ocenami od 1 do 9, pri čemer je srednja ocena 5.

Bik REŠ izbaja iz znanega hleva Andrejčevih v Sodišincih. Priraščal je 1.444 gramov dnevno.

Komisija je letos izločila 3 biki, 2 zaradi zaloga semena, enega pa zaradi slabega libida. Posebnost letošnjega ocenjevanja je bik REŠ, ki je dobil maksimalno oceno 9 za vse tri lastnosti.

Sicer pa so dobili biki iz murskosoboškega osemenjevalnega centra naslednje ocene:

ime bika in številka	teža	okvir	oblike	omišičenost	oče bika
HARKOV 120655	1135	7	5	7	HARRY
ROBI 120742	1210	6	6	8	ROMAN
REŠ 120743	1350	9	9	9	RENNER
REŠAR 120760	1310	9	6	8	RENNER
MOBIL 120855	765	6	8	7	MONET
PELKO 120856	776	7	6	7	PROLL
BATISTO 120857	792	7	8	7	BIMULLER
POREZ 120859	695	6	6	6	POSTULANT
KIRO 120872	693	5	5	5	KAZIMIR
PRIMOŽ 120873	723	6	6	8	PRINZ
PANCER 120874	719	6	7	7	PRINZ
PAJEK 120875	707	7	7	7	PROLL
VALENT 120876	657	7	5	5	WISKY
PECAR 120877	738	6	7	7	PASTA
DINKO 120881	600	7	5	6	DIRIN
DISKO 120882	610	7	6	6	DIRIN
ZIKI 120883	590	7	7	6	ZEUS
PELISTER 120884	588	5	5	5	PRINZ
PREGO 120885	546	6	6	5	PRINZ
BOSTON 120886	587	7	7	7	BIMULLER
PAJO 120887	547	5	6	5	PRINZ
DANILO 120903	614	6	7	6	DIRIN
IZABEL 120904	576	6	7	6	ISAR
MOLAT 120905	514	5	5	6	MONET
POD 120906	495	5	7	6	PORO

Vse našteje živali bo možno videti na rednem letnem pregledu, t. i. licenciranju, ki bo letos 25. maja ob 14. uri na Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje v Murski Soboti. Predstavitve bo ob strokovnem komentarju kmetijskega ministra - sicer profesorja živinoreje Jožeta Osterca.

Na taki prireditvi se imajo rejci možnost seznaniti s selekcijskim delom v govedoreji v enoletnem obdobju. Na prireditvi lahko dobijo tudi kataloge, v katerih so podatki o vseh bikih, katerih seme se bo do konca maja 1996 uporabljalo za osemenjevanje plemenic.

O semenjevalni center pri ŽVZ-ju za Pomurje M. Soboti
Jože Črnko, dr. vet. med.

Peronospora na vinski trti

Peronospora je glivična bolezen, ki so jo prenesli v Evropo iz Amerike s samorodnicami v drugi polovici devetnajstega stoletja. Samorodnice so uvajali kot podlago zlahkaj vinski trti. Peronospora je bila do odkritja bakrenih fungicidov za vinogradnike neresljiva uganja. Tudi v današnjem času lahko peronospora, ki napada vse zelene dele trte, naredi veliko škodo in marsikdaj preseneti vinogradnike. Prejšnje leto je bil močnejši pojav pozne peronospore avgusta, uničila pa je mlade liste.

Zunanji znaki peronospore so kot rumeni oljni madeži na spodnji strani lista. Te pege so posledica primarne infekcije in se lahko pojavijo že pred cvetenjem, konec maja ali v prvi polovici junija, seveda odvisno od vremenskih razmer. Na pojav peronospore vplivajo padavine, v dveh dneh mora pasti vsaj 10 mm dežja, nočna temperatura zraka naj bi bila vsaj 8-13 stopinj Celzija, vlažno listje, lahko tudi rosa in seveda trosi na odpadlem listju. Čas, ki preteče od okužbe do pojava oljnih peg na listju, imenujemo inkubacija. Odvisna je od nočne temperature in intenzivnosti padavin ter traja v drugi polovici maja 12-15 dni, v začetku junija 9-10 dni, v sredini junija 6-7 dni ter julija in avgusta 5-6 dni. To pomeni v praksi, da moramo pred iztekom tega časa trto zaščititi z enim od preventivnih pripravkov. V fazi primarnih okužb

je zgrešeno mišljenje marsikateriga vinogradnika, ki škropi takoj po dežju. Prvo škropljenje proti peronospori napove prognostična služba. Lansko leto je bil čas za prvo škropljenje od prvega do četrtega junija. Letos pa je optimalni čas za prvo škropljenje od 27. do 30. maja in smo ga napovedali na podlagi padavin 13. maja. Naslednji termini izteka inkubacije in pričakovani pojav peg bi bili: padavine 17. maja, pojav peg 30. maja do 2. junija, padavine 19. maja, pojav peg od 1. do 4. junija. Primarne okužbe peronospore se lahko pojavijo tudi na kabrnkih in tu nastane že neposredna škoda, saj del ali pa cel kabrniki propade (sptomi so vidni, kot da bi kabrniki začeli gniti). Za primarnimi okužbami (oljne pege na spodnji strani lista) se pojavi, če je ponoči vlažno listje, v samo dveh dneh belkasta prevleka na spodnji strani pege. Te trose potem veter nosi na so-

sednje liste in grozde in tam če pače tros na vlažen list, ponovno nastanejo rumene pege in tako se glivica širi naprej. V primerih, ko smo pri pregledu vinograda že ugotovili oljne madeže, svetujemo uporabo sistemskih fungicidov proti peronospori. Le-ti delujejo za 3-4 dni nazaj, vendar tam, kjer smo jih v prejšnjih letih čezmerno uporabljali, je morda glivica že postala odporna na aktivno snov pripravka in se je zmanjšala učinkovitost. Sistemike zato uporabljamo le dvakrat v sezoni, in to takrat, ko je največja nevarnost za peronosporo (pred cvetenjem in po njem), ali če so presledki med posameznimi škropljenji zaradi dežja daljši kot 12 dni. Največjo napako pa delajo vinogradniki, ko mislijo, da sistemski pripravki ščitijo trto tudi do tri tedne ne glede na vremenske razmere. To je redkokdaj res, saj če so neugodne razmere za razvoj peronospore, so lahko ugodne za oidij, in to je v prejšnjih letih marikateriga vinogradnika drago stalo. Nevarnost peronospore traja, dokler se listne reže ne zapro, najkasneje pa se zapro na grozdnih peceljčkih in mladem listju, ki požene meseca avgusta po vršičkanju. Glivica lahko prodre še v drugi polovici julija, ko so grozdnice jagode že formirane, prek peceljčka v notranjost jagode, ki se začne sušiti od znotraj navzven, dobiva vijoličasto-modro barvo in propade. Na enem grozdu je lahko napadena ena ali več jagod.

Na koncu pa si pogledjmo, katere fungicide uporabljamo pro-

ti peronospori in v katerem časovnem obdobju:

Organski, kombinirani in bakreni fungicidi v prodaji (trgovska imena), kontaktni - preventivni fungicidi.

Folpet 0,25 % konc. ali 2,5 kg na ha, dithane M-45 0,25 %, 2,5 kg na ha, antrakol 0,2 % ali 2 kg na ha, polyram combi 0,2 % ali 2 kg na ha. Uporabljamo jih v prvih razvojnih fazah v maju, juniju in prvi polovici julija.

Bakreni antrakol 0,3-0,5 % ali 3-5 kg na ha, bakreni euparen 0,3 % ali 3 kg na ha, cupramix 0,35 % ali 3,5 kg na ha. Uporabljamo jih v juliju. Cuprablau Z 0,3 % ali 3 kg na ha, kupropin 0,5 % ali 5 kg na ha, cuproxat FL 0,5-0,75 % ali 5-7,5 litra na ha. Uporabljamo jih za zadnja škropljenja konec julija in v začetku avgusta.

Sistemski fungicidi (kurativno-zdravstveno in preventivno delovanje)

Ridomil MZ 0,25 % ali 2,5 kg na ha, sandofan F 0,1-0,12 % ali 1-1,2 kg na ha, ridomil Cu 0,4 % ali 4 kg na ha. Uporabljamo jih pred cvetenjem in po njem, vendar ne več kot dvakrat v sezoni.

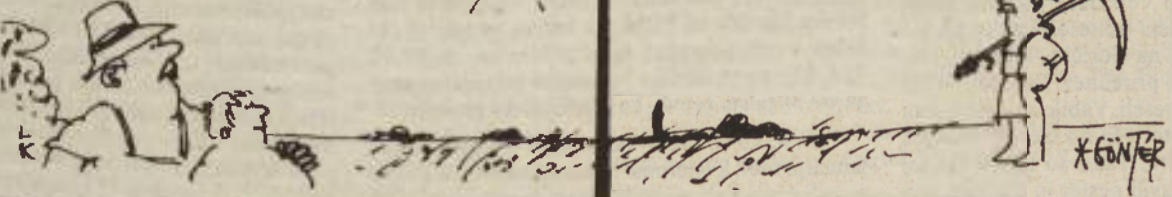
Pripravek mikal je prav tako sistemik, vendar s specifičnim delovanjem, zato moramo z njim škropiti 3-krat v sezoni v zaporednih presledkih vsakih 10 dni, toda pri prvem škropljenju vinograd ne sme biti okužen.

Vinogradnikom želimo obilo gobarskih užitkov in uspešno zatiranje peronospore
Ernest Novak, dipl. inž. agr.

FRANCEKOV
PREMIŠLJANJE

SONCE IN ŠKRJAVČEK!
TO JE PRAVI ČAS ZA
ZAČETEK KOŠNJE.

A ČEMU KOŠITI, ČE CELA ULICA
PREMRE LE ŠTIRI KRAVE.

Nov preračun

Pred leti je bilo precej pripomb na račun preračunavanja katastrskega dohodka, ki nato rabi kot merilo za pridobitev najrazličnejših socialnovarstvenih in drugih denarnih pomoči. Zaradi visokega količnika so bili prizadeži predvsem kmečki otroci, ki so zaprosili za štipendije, saj večina do njih ni bila upravičena. Kaže, da so se zdaj razmere na tem področju nekoliko umirile, in tudi za letos je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve objavilo nov količnik za preračun katastrskega dohodka. Ta se uporablja od 1. januarja in je 3,0. Stari količnik je bil 4,0, in ker se letos ni povečal katastrski dohodek, to v bistvu pomeni, da so se kriteriji za pridobitev teh pomoči znižali.

L. KOVAČ

Učna pot po cezanjevskem gozdu - Izdali tudi poseben vodnik

Poglabljanje znanja o naravi

Včasih je potreben le majhen korak za pomembno dejanje. In lahko bi rekli, da je bilo tako tudi na OŠ Janka Ribiča v Cezanjevcih, kjer se je skupina učencev pod vodstvom učitelja biologije Daneta Katalinića lotila ureditve gozdne učne poti, obenem pa so

izdali tudi poseben vodnik. Pretekli četrtek so svoje delo predstavili vsem učencem in učiteljem ter gostom.

Vsi skupaj so se najprej zbrali pred šolo, nato pa so se peš podali v bližnji gozd na krajšo otvoritveno slovesnost. Uradno je pot odprl dr. Mitja Kaligarič iz Maribora, ki je ob tej priložnosti poudaril, da so take učne poti in vodniki zelo po-

membni za poglabljanje znanja o rastlinah in nasploh o naravi, ki nas obdaja. Šola v Cezanjevcih stoji na podeželju; okrog nje so travniki, polja, gozdovi in potoki. Ko gredo učenci v šolo in domov, vse to lahko opazujejo in spoznavajo. Odslej imajo na voljo tudi posebno učno pot in vodnik po njej, v katerem lahko najdejo vse podatke o koreninskem sistemu, lubju, deblu in listih, o živalih, ki imajo tamkaj svoj življenjski prostor, idr.

Tudi pedagoška svetovalka za biologijo pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in šport Anka Zupan je pohvalila prizadevanje cezanjevskega učitelja Katalinića za ureditev učne poti po gozdu ter izdajo koristnega vodnika. Obenem je predlagala, da bi lahko hodili tjakaj spoznavat del narave tudi učenci z drugih šol. V tem primeru bi kazalo učno pot še nekoliko bolje označiti.

J. GRAJ

V Gornji Radgoni dobili odgovor, kako je pri njih s pitno vodo

Dojenčki so res ogroženi

Zadnja štiri leta previsoka vsebnost nitratov

Nekateri zdravniki v Gornji Radgoni naj bi posumili, da povečana vsebnost škodljivih snovi v gornjeradgonskem vodovodu vpliva na nadpovprečno veliko umrljivost zaradi raka. Ali je res tako, je na eni od sej občinskega sveta zanimalo svetnika Ivana Kajdiča. Medtem je prišel odgovor z Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota, ki tega niti ne izključuje niti ne potrjuje, da bi bilo uživanje vode in nitratov v njej povezano z rakastimi obolenji pri odraslih. Škodljivo delovanje nitratov v pitni vodi pa je do sedaj ugotovljeno pri dojenčkih.

Kot je znano, je z zakonom predpisana zgornja meja vsebnosti nitratov v pitni vodi 10 miligramov v litru vode. Koncentracije, ki presegajo to mejo, so se v mestnem vodovodu Gornje Radgone pojavile prvič leta 1990, kar naj bi bila predvsem posledica nekontroliranega gnojenja kmetijskih posevkov z umetnimi in naravnimi gnojili. Od takrat je vsebnost nitratov stalno zvišana z izjemo posameznih vzorcev. Decembra lani je bila izmerjena povprečna vrednost nitratov kar 18,6 miligramov v litru vode.

»Znanstvena študija, ki bi ocenila vpliv povečane vsebnosti nitratov na nadpovprečno umrljivost zaradi malignih obolenj v vaši občini, bi zahtevala dolgotrajnejše znanstvenoraziskovalno delo strokovnjakov. Lahko bi se zgodilo, da se s študijo omenjeni vpliv ne bi mogel z gotovostjo potrditi ali ovreči,« je med drugim zapisano v odgovoru omenjenega Zavoda. Do sedaj je ugotovljeno škodljivo delovanje nitratov v pitni vodi pri dojenčkih, pri odraslih pa epidemiološke študije niso dale dokazov o povezavi uživanja nitratov in rakastimi obolenji. Dostopna dejstva sicer ne izključujejo možnosti tveganja obolenja za rakom, ki pa je verjetno majhno.

Odgovor je torej nekoliko pomirjajoč, vsekakor pa v Gornji Radgoni ne kaže brezskrbno piti (neprekuhane) vode.

-AJ

Tudi učenci Podružnične OŠ Serdica so se vključili v vseslovenski projekt

Korak k sončku

Pripravili tudi javno prireditev

O delu podružničnih osnovnih šol le redkokdaj kaj slišimo (in pišemo), čeprav se tudi tamkaj marsikaj dogaja. Te dni so nas povabili na obisk učenci 3. razreda v Serdici (podružnica OŠ Sveti Jurij), da bi nas seznanili s svojim delom v okviru vseslovenskega projekta Korak k sončku.

Osnovni cilj tega projekta je bil, spoznati ljudi s cerebralno paralizo in jih začeti vključevati v okolje kot enakovredne člane naše družbene skupnosti, predvsem pa dati otrokom s cerebralno paralizo enake pravice do šolanja in vsega drugega, kot jih imajo njihovi zdravi vrstniki. Projekt se je začel na pobudo Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije, vanj pa se je vključilo kar 111 šol v Sloveniji. In kaj so delali serdiški tretješolci pod vodstvom razredničarke SUZANE FICKO?

»Tudi mi smo se odločili, da spoznamo, kaj je to cerebralna paraliza, kakšni so ljudje, ki jih je prizadela, kako živijo, kaj delajo...« Izhodišče za njihovo delo jim je bila knjiga Svetlane Makarovič z naslovom Veveriček posebne sorte. Le-ta je imel eno nogo kraj-

Serdiški tretješolci z razredničarko Suzano Ficko so se dokaj aktivno vključili v vseslovenski projekt Korak k sončku. (fotografija: J. G.)

šo. Nato so si ogledali film Moje levo stopalo. Potem so nekega dne povabili na obisk zdravnico Vlasto Grabar, sami pa so obiskali OŠ IV Murska Sobota, kjer so se sprijateljili s tamkajšnjim 3. razredom. Čez čas so jim obisk vrnili in tedaj so se skupaj povzpeli na Sotinski breg. Ves čas so spremljali vse, kar je bilo kje napisano ali povedano o cere-

bralni paralizi, pisali sestavke, risali... Obiskali so tudi varstveno-delovni center Sonček v Mariboru. Tam so lahko neposredno spoznali ljudi s cerebralno paralizo in videli njihovo delo. Tudi oni so se jim za nekaj časa pridru-

žili pri izdelovanju raznih izdelkov. Z veseljem so jim zaigrali še igrice Veveriček posebne sorte. Serdiški tretješolci pa so jih povabili na Goričko, in sicer na sklepno prireditev. Povabila so bili zelo veseli. Vabilo so poslali tudi prijateljem na OŠ IV Murska Sobota. Tako so lahko skupaj pripravili pester in zanimiv program.

J. GRAJ

V Radencih proslavili 50-letnico predšolske vzgoje

Veliko prijateljev

Radi bi se imenovali Radenski mehurčki

Te dni, ko so se v Radencih pripravljali na praznovanje 50. rojstnega dne otroškega vrtca, je že nekoliko večji malček Niko na vprašanje Kaj mi pomeni vrtec? takole odgovoril: »V vrtec hodim zato, ker bi bil drugače sam doma; sam pa nočem biti. Tam se igram, imam prijatelje... V vrtec dobro jemo, rišemo, se igramo in hodimo na kopanje. V vrtec mi je lepo.« In težko je s tako kratkimi mislimi bolje opisati, kako je v vrtec.

Ravnateljica tovrstne ustanove v Radencih BOŽA BABOŠEK pravi, da dajejo že vrsto let poseben poudarek drugačnemu dnevnomu redu, ki ni več tako strogo časovno določen. Tudi prostorsko niso omejeni. Izkoriščajo prav vse funkcionalne prostore za igro in delo otrok. V igralnicah in garderobah so urejeni kotički, kamor se otrok ali skupina umakne in se zaposli po svojih zamislih. Planiranje vzgojnega procesa in iz-

vajanje le-tega ni strogo določeno. Delo organizirajo glede na trenut-

Na sobotni proslavi so se predstavili otroci iz vseh petih vrtcev, ki so se povezani v skupen Vzgojno-varstveni zavod Radenci (Janžev Vrt, Negova, Kapela, Videm in Radenci), šolski pevski zbor in pevski Kegel. Naš posnetek pa je nastal že tedaj, ko je bila v gosteh pri radenskih otrocih Mihčeva mama in jim pokazala, kako se pripravljajo sladke kroglice iz zdravih pridelkov.

Tudi v Ljutomeru praznujejo 50-letnico vrtca

Otroci so vedno enaki

Na tiskovni konferenci predstavili dosedanje delo, načrte in program za praznovanje visokega jubileja

V Vrtec Ljutomer pravijo, da so kot marjetica sredi travnika, ki jo vsak dan obiskujejo čebele iz mesta in okolice, da naberejo za svoj panj vse radosti, ki jih lahko ponudi srečno otroštvo. Otroci ostajajo samo otroci - nekoč, danes in jutri. Njihove potrebe po hrani, ljubezni, varnosti, vedoželjnosti, igri... so bile potrebe prejšnjih, sedanjih in prihodnjih generacij. Spreminja se le odnos, kako te potrebe zadovoljiti. Vrtec kot javni zavod pa mora biti čimbolj odprt, da je tesno povezan zlasti s starši in okoljem. Lahko bi rekli, da v Ljutomeru, kjer se je začela organizirana predšolska vzgoja že pred 50 leti, dokaj uspešno stopajo po tej poti.

Jubileji so najprej priložnost za pregled minulega dela. Iz kronike ljutomerskega vrtca med drugim izhaja, da je prvo skupino 25 malčkov v šolskem letu 1945/46 vzgajala Sonja Rovš, da so se v šolskem letu 1958/59 prvič podali

na letovanje v Baško in da so v naslednjem letu odprli kuhinjo za pripravljane kosil za otroke zaposlenih mater, ki so bili do tedaj prepuščeni cesti in čakanju na kosilo do večernih ur. Število vpisanih otrok je iz leta v leto naraščalo, tako da so morali poskrbeti za večje prostore. Leta 1973 so se iz stare šole naposled preselili v nov vrtec. A tudi to sčasoma ni zadoščalo, tako da so morali preurediti za potrebe vrtca še nekaj prostorov ob Ormoški cesti (na dveh različnih lokacijah) in odpreti vrtec na Gresovščaku.

In že nekaj let jim je tudi vse to premalo, zato so stekla prizadevanja za dograditev dodatnih prostorov v velikosti 110 kvadratnih metrov (Ormoška cesta 21). Ravnateljica vrtca MARIJA PUŠENJAK je na četrtkovni tiskovni

konferenci posebej poudarila tudi visok odstotek vključenih predšolskih otrok v organizirano predšolsko vzgojo, ki jo omogoča njihov vrtec, in sicer je ta čez 70 odstotkov (to predstavlja 310 otrok), medtem ko je bilo lansko občinsko povprečje okrog 44 odstotkov. Čeprav imajo opredeljen okoliš, sprejemajo tudi otroke od drugod, če je le možno.

Vzgojiteljica NADA JAGER in LJUBA LEBAR sta posebej spregovorili o njihovih prizadevanjih za uvajanje drugačnih, novih metod dela. Gre predvsem za projektne dejavnosti v 5 skupinah, kjer dokaj tesno sodelujejo tudi starši. Pri tem upoštevajo predvsem želje in pobude otrok. Tako je bila ena od njihovih projektnih tem voda in vse, kar je povezano z njo. Za takšno delo pa je potrebno dodatno izobraževanje, v katerega se vključujejo vzgojiteljice.

Prireditve v počastitev 50. jubileja so se začele že aprila z lutkovno predstavo Medvedova hišica, ki so jo pripravile mame in vzgojiteljica Anica Černi, sklepna in osrednja slovesnost pa bo 10. junija.

JOŽE GRAJ

TOM še zveni

Telefon za otroke in mladostnike v naši pokrajini še vedno zveni in svetovalci prostovoljci, ki poslušajo klicatelje, se z njim pogovarjajo ter skušajo pomagati, so vsak dan od 18. do 20. ure na drugi strani telefona. Telefon je živ in bo v naši pokrajini tudi ostal. To, da se sedaj vzpostavlja nacionalna mreža telefona za otroke in mladostnike, pomeni le, da se bodo kmalu prav vsi telefoni za pomoč otrokom v Sloveniji priključili na enotno telefonsko številko. Na drugi strani telefona se bodo oglašali svetovalci, ves dan bodo sprejemali klice v Ljubljani, od stalne časa zvečer pa bodo klicalcem iz posamezne pokrajine pomagali tisti svetovalci, ki na pokrajinskem telefonu tudi delajo. Enotna nacionalna telefonska številka za TOM, na katero na telefon, ki deluje v naši pokrajini, še ni priključen, je 08 01 234. Klic na to številko bo namreč brezplačen prav za vse klicorce, četudi bo iz telefonske govorilnice.

Takrat, ko so svetovalci našega telefona konec januarja sedli k telefonu in čakali na prve klice, so se tudi spraševali, ali bodo otroci in mladostniki pa tudi drugi sprejeli to obliko pomoči. Sedaj že lahko

rečejo, da so jo. Največ klicev je bilo v prvem mesecu delovanja telefona. Takrat je poklicalo 71 klicalcov, tihih ali prekinjenih zvez je bilo 71, ženskih klicalk 81 in moških 44. Klicalo je 106 osmošolcev in 15 srednješolcev, njihove težave so bile na prvem mestu ljubezenske, na drugem mestu šolske. Potrebovali so tudi razne informacije, saj se jih je oglasilo zaradi odvisnosti, boleznih drugega. Dekleta so klicala več zaradi ljubezni zaradi ljubezni in težav v šoli.

Svetovalci, katerih delo je prostovoljno, in ostajajo anonimni, se za svoje delo dodatno izobražujejo. Vabijo predavatelje, za vse svetovalce pa bodo organizirali v sodelovanju z Zvezo otrok mladine strnjeno izobraževanje ob knjižni tedna. Dve svetovalki tudi obiskujeta dvanajstskotno izobraževanje, ki zajema teoretični in praktični del usposabljanja. Del stalnega izobraževanja predstavljajo tudi supervizije. K temu da telefon v naši pokrajini splot deluje, pa so pripomogle tudi domača podjetja s svojimi denarnimi prispevki. Svetovalci delajo prostovoljno, toda denar je potreben za organiziranje posameznih prireditev pa tudi za promocijo in uveljavljanje telefona.

JOŽE GRAJ

ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Svoje nenavadne misli prihrani raje za ugodnejši trenutek. Proti koncu tedna se ti bo ponudila priložnost, da se seznaniš z nekom, v katerega si bila nekoč neskončno zaljubljena. Spoznala boš, da je sedaj drugače.

On: Oglasil se ti bo nekdanji prijatelj in ti predlagal zanimivo kupčijo. Nikar preveč ne odlašaj, saj se ti lahko zgodi, da se boš kasneje pošteno kesal - in to upravičeno.

BIK

Ona: Neki novici sprva sicer ne boš verjela, nato pa jo boš z navdušenjem sporočila dalje. Vendar pa se lahko kaj hitro zgodi, da ti bo nekdo zaradi tega postal nekoliko nevoščljiv in ti bo poskušal nagajati.

On: Doživel boš precejšen poslovni šok, vendar ni nobenega razloga za paniko. Stanje se bo prej ali slej umirilo. Povsem drugače pa bo na ljubezenskem področju, kjer se ti obeta prava pravcata avantura.

DVOJKRA

Ona: Končno ti je uspelo: začela si se zavedati sama sebe in svojih resničnih zmožnosti. Samozaupanje ti lahko le koristiti, saj se ti obeta precejšnje napredovanje tako v poslovnem kot zasebnem življenju.

On: Dobil boš predlog, ki te bo v prvem trenutku sicer navdušil, vendar boš po temeljitem razmisleku ugotovil, da ni vse tako lepo, kot je videti na prvi pogled. A vseeno te bo premamilo...

RAK

Ona: Srečala boš nekoga, ki si bo kar preveč prizadeval, da bi ti uspel ustreči. Raje razmisli, preden se boš podala v kakršno koli avanturo. Konec koncev ti tudi sedaj ne gre ravno slabo, ali ne?

On: Do prijateljice boš začel čutiti tudi nekaj več kot samo prijateljstvo. Vprašanje pa je, ali bo za stvar tudi ona. Vsekakor se ti obeta zelo zanimiv konec, zato se nikakor ne boš dolgočasil.

LEV

Ona: Ko boš spoznala, da si premagala določene zadržke, boš sprevidela, da si bila kar predolgo ne-spametna. Prijatelj si bo zelo želel, da bi spregovorila o svojih čustvih, ti pa tega enostavno ne boš mogla narediti.

On: Začel se boš spraševati, ali je določen dogodek le golo naključje ali premišljeno delo nekoga, ki se ti že dolgo dobrika. Nikar se ne zanašaj na svojo srečno zvezdo, ampak stori kaj konkretnega!

DEVICA

Ona: Tvoje želje so ogromne, tvoje zmožnosti pa nekaj povsem drugega. Poskusi se postaviti na realna tla, drugače boš preveč razočarana. Pretiravala boš v občudovanju nekoga, ki ni vreden tvojih čustev.

On: Nikar ne poslušaj tistega, ki je najglasnejši, temveč poslušaj raje glas svojega srca. Seveda pa bi bilo priporočljivo, da bi se čimprej postavil na svoje noge, saj imaš za to prav odlične možnosti.

TEHTNICA

Ona: Morala se boš sprijazniti z dejstvom, da ne moreš spremeniti navad svojega partnerja. Toda verjetno je ravno to tisto, kar te na njem najbolj privlači. Še vedno pa boš razmišljala tudi o nekom drugem.

On: Postajal boš čedelje bolj ljubosumen in nič več te ne bo uspelo spraviti na normalna pota. Pazi se, saj se lahko s takšnim ravnanjem nekomu prav pošteno zameriš. Uspešna poslovnost te bo stala več, kot pričakuješ ...

SKORPIJON

Ona: Z obrekovanjem te bodo poskušali prizadeti predvsem tisti, ki ti zavidajo tvojo srečo. Ti pa boš uživala in se v prvi vrsti posvečala sebi in partnerju, ne pa njim. Obeta se ti precejšnje presenečenje na denarnem področju.

On: Šele odkar si začel živeti malo bolj razposajeno in se bolj gibati v družbi, si spoznal, kaj vse si do sedaj zamujal. Z neko prijateljico boš naredil račun brez krčmarja, a se boš na koncu vendarle uspel izvleči iz neprijetnega položaja.

STRELEC

Ona: Izredno čustveno obdobje se ti bo še stopnjevalo, tako da se ti obeta obilo zanimivih doživetij, ki pa ne bodo vsa tudi prijetna. Prišla boš v položaj, ko se boš morala odreči nekomu, za katerega si se še pred kratkim pošteno borila.

On: Ne bo odveč, če boš malce pokazal svoje zobe, saj te bodo sicer potisnili ob zid. Zaljublil se boš, vendar se boš še vedno spraševal, ali je to tisto pravo. Raje se kar prepusti občutku.

KOZOROG

Ona: Nenadoma se ti bo zazdelo, da te vse skupaj dolgočasi. Le kje so tisti časi, ko se je okoli tebe dogajalo tisoče zanimivih reči? Mogoče pa je že skrajni čas, da storiš nekaj tudi zase in za svojo srečo.

On: Nikar se ne prilagajaj trenutnemu trendu, še posebno, če si prepričan o pravilnosti svojega početja. Ljubezenska romanca v tvoji bližini te bo sicer prizadela, toda kaj hitro si boš našel ustrezno tolažbo ...

VODNAR

Ona: Kar naenkrat zaradi neumnosti izgubljeno se le stežka ponovno pridobi. Bolje bo, da poskusiš tudi kje drugje, kjer imaš morebiti veliko več možnosti, kot si misliš. Koristil ti bo obisk pri zdravniku.

On: Ne pričakuj preveč, saj se ti lahko zgodi, da boš na koncu potegnil krajši konec. Poslovni načrti se ti sicer ne bodo uresničili do potankosti, a boš vseeno pošteno okrepil svoj finančni položaj.

RIBI

Ona: Zaupa se boš človeku, za katerega veš, da ti je naklonjen z vsem srcem. S pravilnim nasvetom se boš približala cilju, ki si ga tako zelo želiš. Predvsem pa nikar ne hiti, ampak vsak korak dobro premisli.

On: Nekomu ne bo čisto prav, ko bo zvedel, kako ugodno si prodal svojo, vendar prvotno njegovo zamisel. Še najbolje, kar lahko storiš, je, da pohitiš in čimprej pobereš vsaj svoj del zaslužka ... ali pa še kaj več.

Prvi črnici v Ameriki

Ste vedeli, da so prvi črni sužnji prišli v Ameriko v 16. stoletju? Španski škof Bartolomeo de Las Casas je, pretresen zaradi bednih življenjskih razmer indijanskih delavcev, predlagal Karlu V., da bi jih zamenjali s črnici iz Afrike. Tako se je začela ena najbolj grozljivih trgovin v zgodovini. Iztrgani iz svoje zemlje in vključeni v verige so zaradi bolezni in celo pomanjkanja zraka množično umirali že med vožnjo. Potem ko so jih v Ameriki izkrcali, so na ladje natovorili rum, tobak in sladkor, iz Evrope pa so se ladje, polne orožja, oblek in steklenih biserov, spet odpravile v Afriko.

Za podgane

Avstralski in azijski znanstveniki so začeli delati raziskavo o zaščiti pred podganami, ker ogrožajo najpomembnejšo azijsko poljščino - riž. Pridelek se mora povečati za 70 odstotkov v naslednjih 30 letih, ker bo pač treba nasiti 4 milijarde ljudi, kolikor jih bo na svetu leta 2025. Glodalci ukradejo skoraj 17 odstotkov riža. V okviru Commonwealtha bodo zbrali 1,2 milijona dolarjev za boj proti njim.

Videti je kot čudežni nalivnik.

Sicer pa je samo elektronski, izumil pa ga je Ehud Baron iz Izraela, ki sodeluje s tehničnim inštitutom iz Haifa. Dela na baterije, njegova značilnost pa je, da na računalniškem zaslonu lahko z izredno natančnostjo reproducira vse gibe človeške roke. S senzorji za gib nalivnik prepoznava in si zapomni črke, ki jih uporabnik piše po zraku, če pri roki ni papirja za beležke. Ko pride v službo, zado- stuje, da čudežni nalivnik priključi na računalnik, ki bo prebral oziroma izpisal vse, kar je bilo zapisano v zraku. Lahko se priključi na računalnik tudi prek telefonske linije.

Kmalu ga bodo začeli prodajati za 100 dolarjev, ustrezno pa se programira glede na lastnikovo pisavo.

že dolgo se gumbamo okoli proslav pedesete obletnice konca druge svetovne vojne, pa smo pri nas končno li predprejšnjo nedelo napravili največ, ka se je napraviti dalo: Pred pougnjevon so gospoud šuštar meli mešo odpuščanja v lublanskoj stolnici, opognje so gospoud Drnovšek proslavo meli v čast žrtvan pred republiškoj skupščinoj, večer smo pa v 7 dnevnikih gledali, kak se bratje na jugu dale kolejo. Pa je tak Beleki na pamet prišla ta narodna z njegovin besedilon:

Ko so fantje na proslave šli,
govorance so premlevali;
vsak je svoje mlet,
vsak je svoje pel
in spravo v svojo je smer vrtel.

Težko mladi bi se spravili,
če so starši se pobijali;
je še mokra kri,
še vedno se suši,
nemir še vedno v teh srcih tli.

Pol stoletja zdaj mineva,
večja jeza že splahneva;
ko mine še več let,
bo mir v srcih vseh,
za spravo čas bo, na licih smeh.

Brat džouži

Sejem igrač v New Yorku ni bil paša samo za otroške oči, tudi odrasli so lahko našli kaj zase. Kot novi avtorici na tem področju sta se predstavili igralki Daryl Hannah in Hilary Shepard. Za njuno igrico Ljubiš ali sovražiš je vladalo precejšnje zanimanje. Ljubezen in sovraštvo sta pač temi, ki se jima tudi pri igri ni mogoče izogniti. In dokler je vse samo igra, ni še nič narobe!

Pisarniški seks

Anketa angleškega zdravstvenega magazina je pokazala, da je imel vsak drugi moški enkrat spolne odnose s kolegico iz službe. Najljubši prostor za

pisarniško ljubezen je pisalna miza, po možnosti še-fova. 17 odstotkov pisarniških Romeov daje prednost tlom, 11 odstotkov se jih najraje stiska k stenski omari, za 4 odstotke pa je posebno vznemirljivo seksanje v gor ali dol vozečem dvigalu.

Pisarniška ljubezen pa skriva tudi nevarnosti. Neki moški je med živahnim seksanjem na gladko zloščeni konferenčni mizi zdrsnil z nje in se opotekel naravnost v vidno polje varnostne televizijske kamere.

Za vas - Vestnik!

Tudi termiti so krivi

Eden glavnih razlogov za čezmerno ogrevanje Zemlje oziroma učinek »tope grede« je plin metan, termiti pa ga proizvedejo milijard kilogramov na leto, medtem ko pridno zvečijo drevesno gozdna tla. Na svetu je veliko metana, omenjenih škodljivcev pa še več. V tropih živi namreč 3000 različnih termitskih vrst. Paziti bo treba, da termiti ne bodo postali dežurni krivci za čezmerno ogrevanje Zemlje.

Nova francoska narodna knjižnica bo zadnji veličastni gradbeni projekt, ki ga je odobril predsednik Mitterrand. Vsi oddelki bodo deni računalniško. Stavba ima štiri 80-meterske stolpe, hranila pa bo 12 milijonov knjig, ki so zdaj v stari narodni knjižnici v bližini kraljeve palače. To bo zadnja Mitterrandovih arhitektonskih čudežev v Parizu, katerimi so posebej opazni kontroverzna steklena piramida v Louvru, Grande Arche, modernistična cerkev La Defence in ultramoderna Cite dela Musique na pariškem obrobju.

za vsakogar nekaj

Srečanja štirinožcev

Veliko ljudi se razveseli, ko na cesti srečajo neznanega psa in se mu navdušeno približajo. Drugi ne obrnejo in jo pobrišejo. Oboje je napačno; pes namreč ne razume naše govornice telesa in se odzove narobe. Za obojestransko razumevanje moramo torej poskrbeti sami. Spoznanje ni novo: pogosto pride do konfliktov zaradi nesporazumov, in ne zaradi pravih nasprotij. Tako tudi pregovorno sovraštvo med mački in psi temelji na različnih izraznih načinih. Če vrsti odrasčata skupaj, se večinoma odlično razume, ker se živali navadijo na drugačno govornico telesa.

Kar ljudska modrost pravi o obnašanju psov, v grobem drži. Ne pa povsem: ne kaže se na primer zanašati na to, da pes, ki laja, ne grize ...

Pozdravljen, kolega, ampak po pasje

Pes, ki želi zagroziti drugemu, se pred njim dvigne in ga gleda v oči ter mu pokaže zobe. Ko se sklonite nadenj in se nasmehnete kot v reklami za zobno pasto, storite natančno isto. Kako naj vas ubogi kosmatinec razume? Prav tako narobe bi bilo stegniti roko in ga pobožati po glavi. Sploh smemo božati neznanega psa? Seveda, v večini primerov

O pravilnem ravnanju z neznanimi psi

vam bo hvaležen, vendar najprej vprašajte lastnika. Marsikateri tega sploh neče, kar moramo spoštovati, ne glede na razlog.

Psu damo možnost, da se nam sam približa, če tega ne stori, mu pač tako najbolj ustreza. Najbolje je skleniti poznanstvo z vizitko; v pasjem jeziku to pomeni, da se mu pustimo ovohati. Če ostane zraven vas in vas pričakuje gleda, ga smete pobožati.

Vedite pa, da včasih pes pokaže simpatijo še bolj različno: tako da vam obliže roko ali pa se celo v skoku vzpne na vas. To je v njegovi naravi, tako se obnaša tudi z drugimi psi. Zato ne odgovarjajte s sunkovitimi gestami ali z glasnim zmerjanjem, ampak razposajenca umirjeno ogovorite. Preveč vihravega psa bo umirila gospodarica.

Česa v nobenem primeru ne delamo

Kdor se psu skrivaj približa od zadaj, da bi ga presenetil, lahko sam doživi veliko presenečenje - morda ga bo pes v strahu refleksno ugriznil.

Poseben problem so psi čuvaji, ker jim pri šolanju odpravijo nekatere naravne instinkte. Namesto tega jih naučijo odzivati se na določene signale - denimo sovražnika ugristi v dvignjeno roko. Naša obrambna gesta torej psu lahko pomeni znak za napad.

Brzdajte svoj instinkt in pustite roke spuščene; pes svojega ravnanja ne more prilagoditi različnim situacijam.

Steči? Že, ampak kam ...

Pes teče hitreje od človeka. Pomislite na to, kadar ga srečate in vam niso jasni njegovi nameni. Lahko se potolažite z dejstvom, da je pes v podobni zadržki. Le da, kot že rečeno, on ne more nadzirati instinktov. Če se vdete pododovanemu človeškemu nagonu po begu, bo pes ubogal svoj prav tako prirojeni lovski nagon in vam sledil.

Zato obstojte na mestu in psa ignorirajte. Videli boste - on bo storil isto.

Mahanje z repom ne pomeni vedno dobrega počutja

Vsako ve, da prijateljsko razpoložen pes maha z repom. Žal to ne drži vedno, včasih gre tudi za izraz razburjenosti ali občutka ogroženosti. Razliko boste spoznali po drži telesa: če je pes sproščen in rep visi ohlapno, se lahko ravnate po ljudski modrosti. Kadar pa pes stoji trdo na mestu in se rep giblje sunkovito, bodite previdni: žival je razburjena in bo temu primerno ravnala.

Če drži pes rep med nogami, ga je strah. Vendar to nikakor ne pomeni, da bo tudi zadržan. Psi namreč pogosto postanejo zaradi napačne vzgoje ali grdega ravnanja napadalni, še posebej, kadar se bojijo.

Pazi, to je moj revir

Pri psih čuvajih se človek že od nekdaj okorišča z njihovim nagonom po obvarovanju revirja. Pes doživlja nek prostor (ki ni vedno primerno ograjen) kot svoj lovski revir, ki ga je treba braniti pred vsiljivci.

Smola za vlomilce, a žal tudi za obiskovalce, ki mislijo, da lahko varno odkorakajo do hi-

šnih vrat, če se je s tem strinjal lastnik prek zvočnika. Raje ostane zunaj ograje, dokler lastnik sam ne pomiri psa.

Da psov za ograjami ne sme dražiti ali celo s čim obmetavati, je treba razložiti tudi otrokom. Razviti morajo namreč razumen in nevsihljiv odnos do psov; zelo narobe je, če se pravilnega ravnanja naučijo šele iz slabe izkušnje. S pomočjo naslednjih navodil (ki jih boste morali seveda primerno razložiti) lahko otroka pripravite na prijetna srečanja s tujimi kužki.

Za otroke: O pravilnem ravnanju s tujim psom

- Ne dotikaj se neznanega psa, ne da bi prej vprašal lastnika za dovoljenje.
- Nikoli ne teči pred psom - hitrejši je od tebe.
- Ko vidiš psa, ne vpij in ne kriči z rokami.
- Psu ne glej naravnost v oči, ker bo to razumel kot grožnjo.
- Obstani na mestu, če pes teče proti tebi.
- Nikoli psa ne udari - to je grdo in nevarno.
- Ne draži zaprtega psa.

Kar velja za otroke, morajo vedeti tudi odrasli: pes ni stvar, ampak bitje, ki želi občutiti, da njegovo zasebnost spoštujete. Ko srečate neznanega psa, se obnašajte nevpadljivo. Ugotovite, ali si želi, da se mu približate. Če je tako, ga mirno pobožajte, če ne, ga pustite pri miru. Koliko je drugih psov, ki vas bodo veselili!

Kuhajte z nami

Svinjska pečenka z omako (za 4 obroke)

Potrebujemo: 70 dag svinjskega kareja brez kosti, sol, poper, 1 čebulo, 2 žlici olja ali rastlinske masti, 1 žlico vinskega kisa, 2 žlici gostega paradižnikovega kečupa, 1 žlico sladkorja (po okusu), 1 žličko začimbnega posipa, 2 lista ali vršček bazilike, 1 žličko jedilnega škroba (ali gladke moke).

Meso v enem kosu solimo in popramo. Čebulo grobo narežemo na večje kocke. Ko je pečica ogreta na 200 °C, damo prazen pekač v pečico. Ko se dobro segreje, damo vanj maščobo (olje ali rastlinsko mast). Dalje lahko segrevamo na plošči. Ko je maščoba dovolj vroča, položimo nanjo kos mesa in ga z vseh strani med obračanjem rjavo opečemo. Nato dodamo čebulo in pečemo še uro in četrt. Vmes po potrebi malo zalivamo, da se čebula ne sežge, pečenko polivamo s sokom. Da ostane meso sočno, ga proti koncu peke lahko pokrijemo z alu folijo.

Medtem ko se meso peče, zmešamo kis, sladkor, paradižnikov kečup, začimbni posip ter dodamo baziliko in jedilni škrob. Meso vzamemo iz pekača, mesni omaki po potrebi prilijemo 1 dcl vode, dobro premešamo in precedimo. Prilijemo paradižnikovo mešanico in dobro prevremo. Omaka naj bo primerno gosta. Meso narežemo na rezine in zložimo na servirni krožnik, vročo omako pa podlijemo pod meso tako, da ostanejo gornji deli mesnih rezin nepoliti.

Zraven ponudimo krompirjev pire ali krompirjeve krokete. Sezonsko - svežo solato zaradi omake obvezno serviramo v ustreznih skledicah ali na desertnih krožnikih.

Čilka Sukič

Smeh je lahko zdravilo

Vrline smejanja je raziskal britanski psihoterapevt Robert Holden. Smeh utrjuje zgornje telo: 100-kratni smeh je enako vreden kot 10 minut teka. Premika vse pomembne telesne organe, jih masira in krepi. Izgine napetost

mišic, živci se pomirijo. Minuta smeha odtehta 45 minut duhovnih vaj proti stresu. Smeh znižuje krvni tlak, spodbuja globoko dihanje in povečuje prekrvavitev. Razgrajuje stresne hormone. Sproža tudi izločanje endorfinov (naravnih ubijalcev bolečin). Krepi imunski sistem.

Raziskava na univerzi Yale v ZDA je pokazala, da kofein za 23 odstotkov zmanjšuje prekrvavitev možganov, hkrati pa krepi njihovo uporabo glukoze. Ker pa možgani ne morejo posegati po kakšnih rezervah sladkorja, avtomatično zmanjšajo svoje funkcije. Potemtakem kofein pri nizki kofeinski sladkorja v krvi ne deluje kot poživilo, marveč kot zavora.

Ujemimo sonce

Že pri načrtovanju hiše ravnajmo energijsko modro. Velika okna sodijo na južno stran, manjša na vzhodno in zahodno. Oknom, vgrajenim v severno stran zgradbe, se raje izognimo. Na ta način bomo najbolje izrabljali brezplačni vir energije, sonce. Predpisi določajo, da se na sever-

ni, severovzhodni in severozahodni strani vgrajujejo okna, manjša od sedmine površine prostora. Prostori, v katerih se najdlje zadržujemo, naj bodo obrnjeni proti soncu, torej proti jugu.

Kdor namerava vgraditi sončne zbiralnike, mora prirediti smer in nagib strešnin.

Nagib strešine naj bo od 30 do 50 stopinj in naj ne odstopa preveč od južne smeri. Zelo razčlenjena oblika zgradbe ima večjo izgubo energije.

JEKLO TEHNA d.d. MARIBOR
PONUDBA MESECA
5% POPUST V MAJU!
 Vrtna motorna kosilnica s štiraktinim motorjem BRIGGS 29.900 SIT in še darilo: 1 liter motornega olja.
 S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5% popust.
 Veselimo se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. SCATMAN - John Scatman
2. WISH YOU WERE HERE - Rednex
3. BACK FOR GOOD - Take That
4. CAN'T STOP LOVING YOU - Van Halen
5. EVERY BREATH YOU TAKE - Tammy Wynette Sting
6. ONE DAY - Gary Moore
7. SECRET GARDEN - Bruce Springsteen

PREDLOGI:
 JULIA SAYS - Wet Wet Wet
 M'ISLED - Céline Dion
 D'YER MAK'ER - Sheryl Crow

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE

- 7 VELIČASTNIH
1. POČIVA JEZERO V TIHOTI - Zoran Predin
2. LUNA - Bn radio
3. ODŠLA BOM ŠE TO NOČ - Anja Rupel
4. NOČOJ BILA BI S TEBOI - Srna
5. SPOMINI - Monroe
6. KDO MOLZE TVOJE SOLZE - Andrej Šifrer
7. NAJ ZAVLADA MIR - Obvezna smer

PREDLOGI:
 PRISLUHNI MI - Darja Švajger
 NAJINO SLOVO - Mila Pečovnik - Pižli
 TA NOČ JE HLADNA ZA OBA - Don Juan

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE

- 5 KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF
1. UTRINEK - Alpiški kvintet
2. OBLETNICA - Fantje izpod Vurberka
3. ABRAHAM JE ODSSEL - Ans. Nika Zajca
4. ČESTITKA - Šaleški fantje
5. ZAPELJIVA NATAKARICA - Zasavci
6. IZ DOBRNE V ŽIVLJENJE - Štajerskih 7
7. NEMIRNO DEKLE - Ans. Tonija Verderberja

PREDLOGI:
 POMEMBNO JE NEKOGA IMETI RAD - Slapovi
 PESEM SLAVČKA - Ans. Slavček
 VINSKA PESEM - Fantje izpod Regle

Izpolnjene kopije pošljite do četrta, 1. junija 1995, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 21

Glasujem za skladbo:

*tvoja

*domača

*narodnozabavna

Ime in priimek ter naslov:

RADIO MV - MURSKI VAL - URV
 94,6 MHz (dopolnilne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenci (kabaret) - 10.30 Kino ventilator - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 »Sipi mi« - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila na MV - 14.30 Evropa v enem tednu - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Astrosobota - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenci (kabaret) - 9.15 Misel in čas - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 nedeljsko premišljevanje - 12.30 Minute za kmetovke - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Tema dneva - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 17.00 Šport - 17.30 S krščakom, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Dober večer. Beno - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 10.00 Poročila - 10.30 Kratki sik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.00 Subjektivno - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Poslušamo vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Večer s Smiljo in Milanom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Išemo za vas - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 11.15 V živo... - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 V stiski - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Murskomorski val - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.30 Pika na i - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Mali radio - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Geza se zeza - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija.

SESTAVIL MARIKO NAPAST	GLAVNO MESTO IT. OTOKA ELBE	BELUŠ	MADŽARSKI SKLADAR- TEJLJ (FERENC)	VOJSKO- VOĐJA JUSTINA- JANA I.	HRVAŠKA TENSKA IGRALKA MAJOU	UTEZNA MERA, STOT	DAVNO MESTO OB TIGRISU
VRSTA ZITA							
DELO, POSEL							
VELIKA, NEVARNA SLABOST, NAPAKA							
TRESENJE					TOMAŽ DOMCELJ VIOLINIST ČISTRAH		
ZAKNAVA Z GLEDA- NJEH						SVETO- HUNCI, FARZEJ	OKRAS NA KORINT- SKIH STEBRIH
ŽELEZO			INDUSKI ASTROFIZIK ROKUJ PRI OBLIKU				
SKRAT PRI STARH GERMANIH				VPTJE			MESTO OB VARDARJU
GORA V JULIJAH							
AVTOMO- BILSKA OZNAKA ROMANJE		MESTO V SEVEROVZH- FRANCIJU					
KORALNI OTOK		GLAS, ZVOK					VENO TAUFER ENAKA SICNIKA
FRANCOSKI DRAMATIK (EUGENE)							
ŽE UMRLI GRŠKI LADUSKI MAGNAT							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE -- **vočoravno:** nemirka, Eloheid, zelenka, aker, LM, DT, ITAS, organdi, sor, Tit, tla, ninorsk, ozimka, sekstan, TR, kata.

Osem pogledov

3. Opis sveta na pragu tretjega tisočletja

Jerneja Katona

Drago Pintarič

V času prvega je postalo državna vera, s socializmom pa je spodletel poskus radikalne hereze krščanstva, ki je skušal ustvariti nebeško kraljestvo, organizirano v obliki države že kar na zemlji. Povezava s socializmom oz. vizijo komunizma je seveda poljudna, a ne naključna, saj je srednjeveško krščanstvo, ki je postalo ustoličena religija, svoje interese samo povežalo z državnimi ter se s tem postopno vse bolj oddaljevalo od idealov evangelija. Dogmatske razprtije, še bolj pa politične razmere in razni interesi pa so med stoletji pripeljali celo do razcepljenosti krščanstva. Danes obstajajo v glavnem tri velike krščanske skupnosti, in sicer katoliška cerkev, ki je enotna, pravoslavne cerkve, ki so samostojne na nacionalnih osnovah, ter protestantske cerkvene skupnosti, ki so v sebi zelo pestro razslojene.

Če je vez med socializmom in krščanstvom bolj ali manj publicistični utrinek in zgolj predznanstvene narave, je zadnji od treh naštetih – protestantizem – v zelo neposrednem in tudi znanstveno utemeljenem soodnosu z drugo od ideologij iztekajočega se tisočletja (npr. pri M. Webu) – z ideologijo kapitalističnega sveta. Pojav protestantizma je eden od ključnih elementov, ki je pripomogel k nastanku prav takšnega zahodnega sveta oz. civilizacije, kakršno poznamo danes. Srednjeveškega človeka je razresil spon, inherentnih krščanskemu etosu; predvsem v odnosu do materialnih dobrin ter privzajanja sveta (lastnine).

Protestantizmu (kalvinizmu) je kopičenje bogastva, s tem ko ga je razglasil za znak božje milosti, uspelo vključiti celo v teologijo. Duh protestantizma in kapitalistična miselnost sta bistveno spremenila krščansko vero v celoti in jo naredila funkcionalno uporabno: duha evangelija so zamenjale dogme in prazni obredi, samo religiozno življenje pa se je zožilo na »vikend religijo« (tako Fromm). Posamezniku skozi takšno ali drugačno odvezo – v glavnem povezano s finančno participacijo, ki je v resnici samo sodobna oblika odpustkov – omogoča psihološko razbremenitev in nadaljevanje topoumnega in v duhovnem smislu površnega življenja. Kot vidimo, iz primerjave krščanstva in kapitalizma (žal) več izvemo o prvem (predvsem o njegovem odmikanju od izvornih izročil), o tem pa je bilo že dovolj besed.

O kapitalizmu nam veliko več pove primerjava z zibelko demokracije – antično Grčijo. Demokracija je namreč zaprisežena vrednota, že kar načelo zahodne civilizacije. Priznati je treba, da je v primerjavi s preostalim svetom v kapitalističnih državah razvoj družbenih institucij dosegel raven, ki svojim državljanom zagotavlja visoko stopnjo individualne svobode ter ekonomske varnosti. Tako

se zdi, da je demokracija ena najstarejših tradicij, ki človeštvu ponuja uresničljivo vizijo etično zrelega sožitja. Primerjajmo torej njeno današnjo vsebino s pomenom pojma ob nastanku ter si s tem ustvarimo vsaj približno predstavlo o celotni dolgi zgodovini demokracije.

Sama beseda – grška zloženka – pomeni vladanje ljudstva oz. ljudsko vladavo, to pomeni, da je interpretacija demokracije tesno povezana z razumevanjem ljudstva. Prav tu tiči razlog, da sta v raznih dobach in v različnih družbenih ureditvah njen smisel in vsebina zelo različna, povezana pač s tem, koga je vključeval (oz. izključeval) pojem »ljudstvo«. Če demokracija grških mest nosi v sebi nerazrešljivo protislovje, saj temelji na sužnjelastniški družbeni ureditvi, pojem »ljudstva« pa je zoževalo že dejstvo, da tudi ženske niso smele sodelovati v skupščini.

Nosilci grške demokracije so torej samo polnolletni (svobodni) moški in tako že smemo reči, da je v atenski demokraciji prazaprav manjšina vladala večini. In vendar je celo tako zožen izbor »ljudstva« doživel ostro kritiko v Aristotelovi Politiki, saj je ta demokracijo poimenoval ohlokracija, kar pomeni vladanje sodrge, drhali. Polega oligarhije in tiranije jo je imel za slabo obliko državnega upravljanja (k dobrih pa je štel monarhijo, aristokracijo in timokracijo – tj. ureditev, v kateri vladajo ljudje, posebej odlikovani s častjo ali premoženjem).

Naslednja stopnja v razvoju demokracije se je izoblikovala v rimskih časih, seveda tudi tu s tisto notranjo konfliktnostjo sužnjelastništva.

Potem ko je bila po dveh in pol stoletjih monarhije konec 6. stol. pr. n. š. uvedena republikanska ureditev, označujejo vso nadaljnjo rimsko zgodovino boji plebejcev (proti patricijem) za več oblasti v Rimu in državi. Ta boj se je v Cezarjevem času končal z nekakšno karikaturo demokracije, ki pa ni bila dolgega veka: rimski meščani so sicer dobili volilno pravico, bili pa so popolnoma ekonomsko odvisnosti in so bili primorani svoje glasove tako rekoč prodajati (boljšemu ponudniku). Ob tej v primerjavi z grško še dodatno poglobljeni razklanosti rimske demokracije velja še to, da je o demokraciji v rimskih časih mogoče govoriti samo glede na razmere v Rimu samem, nikakor pa to ni bila oblika vladanja, ki bi jo bilo mogoče uresničevati v imperiju kot celoti oz. enakopravno za podrejena ljudstva. Izkaže se, da je glavni nosilec demokracije in njenih idej mestno okolje, v katerem je tudi nastala (grška mesta – republike), v demokraciji, razširjeni na večjo tvorbo, npr. imperij, pa se brezpravni večini sužnjevid pridružuje še ogromna večina podrejenih ljudstev.

(Nadaljevanje prihodnjic)

8. POTOVANJE PREK OCEANA

To je bilo zadnje dejanje dobre volje ameriške vlade do staroselcev, ki so jim v stoletjih vladanja nekako privzgojili hvaležnost, da lahko obstajajo. Indijance v teh krajih srečaš na vsakem koraku. Niso tisti ponosni narod iz filma Ples z volkovi, niso na konjih, v bojni opravi, s perjanicami na glavah in puščicami na hrbtu, kot sem si jih predstavljala v otroštvu, ampak ljudje v vsakodnevni oblačilih, mogoče bolj živopisanih od drugih in nemalokrat s steklenicami v rokah, ki dokazujejo, da si tudi vsakodnevne težave lajšajo z alkoholom. Le kje so zvoki indijanskih bobnov, ki so nekoč pomenili komunikacijo med plemeni in s spiritualnim svetom. Nisem hotela zapustila Taosa, ne da bi jih slišala. Družno smo obiskali koncert, na katerem pa so bili glavni izzivalci tonov iz ročno izdelanih bobnov belci. Razpoloženje je bilo sicer res enkratno že zaradi tega, ker ljubim džez, vendar pa daleč od tega, kar mi je kasneje pričaral posnetek s CD-ja. In kako nastane boben? Hlodovina se eno leto počasi suši in obdeluje, koža pa se dobro očisti in natančno ostrga, tako da dosežejo toni dobro resonanco in kakovost. Končni korak pri nastanku bobna je ročno napenjanje in vezanje surove kože na les. Sledi še poslikava bobna z različno ornamentiko, ki ponazarja prizore iz življenja in kulture tega naroda.

Pokrajina New Mexica se bistveno ne loči od kalifornijske. Tudi tu najdeš širjave, puščavi podobne pokrajine, občasno bolj travnate, na katerih vidiš trope krav, ki so se mi zdele precej mršave, kar pa ni bilo čudno ob taki obilici trave. Farmarji so tu lastniki več sto hektarjev zemlje in njim si je nemogoče predstavljati našega kmeta. Zanimive so zgodbe in anekdote, ki jih pripovedujejo ob spomladanskih srečanjih, ko pripravljajo pašnike za živino in imajo velik lov na kače. Na ta način nekako poskušajo zavarovati živali pred smrtonosnimi ugrizi strupenjač, vendar jim nekatere vseeno uidejo in pogled na mrtno žival sredi planjav v pašni sezoni ni tako redek.

Kerry je imela v bolj puščavskem svetu nedaleč od Santa Feja prijatelja filozofa, ki se je odločil, da bo živel odmaknjen od ponorelega sveta, in si tam zgradil dom. Obiskali smo ga, ko se je dan že nagibal v večer. Prvič v Ameriki sem se peljala po makadamski poti, ki naj bi bila cesta. Ko smo prispeli do njega, nas je najprej pozdravil pes, ki je bil v resnici na pol volk, vendar nas ni požrl, le gospodarja je opozoril, da smo prišli. Še preden smo zamaknjeno opazovali zarjo nad puščavo in lučke v oddaljenem mestu, sem si ogledala sadike različnih dreves, ki jih je Fred posadil okrog doma, da bi dokazal, da bodo zrastle tudi v teh neugodnih klimatskih razmerah, če se bo pogovarjal z njimi in jih seveda tudi zalival. Hiša iz lesa, ki jo je naredil čisto sam in ki se je napajala z električno energijo iz lastnega generatorja, je dajala prijetno zavetje pred puščavskim vetrom, peč v njej pa pred snegom. Seveda me je zanimalo, kako je z vodo, vendar sem bila kar hitro potolažena, saj so mi takoj pokazali velik rezervoar. Naslednje vprašanje pa je bilo: »Kako je kaj z golaznijo, saj veste, kaj mislim.« Fred mi je zagotovil, da v zadnjih treh letih, odkar živi v tej hiši, še nikoli ni spal v družbi kač, da pa jih občasno srečuje. Kljub idili, ki jo je dajal ta prostor, se nisem odločila, da bi ostala še nekaj časa, obljubila pa sem, da se bom vrnila, ko bodo sadike zrastle do višine enega metra.

Sprva sem načrtovala obisk te države samo za 3 dni, pa se je zaradi dobre družbe in zanimivosti zavlekel kar na pet. Poleg boljšega trga, kjer si lahko kupil vse, kar ti je pozelelo srce, sem se do podrobnosti seznanila z mehško hrano, katere osnova je »tortilla«. To je palačinki podobna jed, ki pa ima za osnovo zmes kuruze. Če to palačinko napolniš s pečenim fižolom ali govedino, je to »burrito«. »Tacos« je ime za isto hrano, ki pa je bolj topla, če pa vse skupaj spečeš v pečici z obilo sira in čilija, je to »enchiladas«. »Nachos« je jed, ki pride v poštev, ko ti zmanjka denarja. To je kuruzni čips, pomočen

v topljeni sir oranžne barve, ki je kar pekoča jed in po obroku potrebuješ pijačo, da nekako omiliš žepo. »Tamales« je jed iz kuruznega testa z mesom po izboru, začinjena s sira in čilijem zelene ali rdeče barve. Vse skupaj je zavito v kuruzni opek in pečeno. »Salsas« je nepogrešljiva začimba iz čilija, paradajza, česna in koriandra. Čili ima v hiši deželi res svoj sloves, približno kot paprika na Madžarskem. Dodajajo ga celo pri pripravi marmelade, seveda kakemu sočnemu, sladkemu sadju, da omilijo oster okus. Steklenico te nenavadne marmelade sem prinesla tudi domov in oče je bil navdušen nad njenim okusom. V začetku imaš občutek, da je to dko marmelado, po nekaj minutah pa občutiš trpko zorenje čilija nastop v požiralniku oziroma v teh krajih. Ni kako si gasiš žejo v teh krajih. Ni pogrešljiv je jabolčnik, sicer pa v vsakem koraku dobiš kokakolo, ne bilo ledu, ki ga je vsaj pol pravega nekako kozarca. Če si poskušal priti samo kokakolo, te bodo razredčili za tujca ali brezdomca, malo človeka z ulice, ki je kaj kmalu ugotovil, da za isto ceno lahko biš dobro pijačo ali pa nekaj razredčeno z vodo. Kot upevan najboj priljubljena »margarita« pijača iz več vrst žganih piškotkov virana z limono in v kozarcu, oblijenem s plastjo soli. Memi mi je preveč všeč. Toda gorje, če si želiš alkohola, tudi vina, in ne reš dokazati, da si star 18 let. Ameriki namreč ne dobiš alkohola oziroma nimaš polnih 18 let, in vztraja pri svoji odločitvi, če ti dokazila o nasprotjem.

Kako znajo biti trdosrčni, sem občutila na lastni koži. Ko sem obiskala center Walta Disneya Los Angelesu, kjer si slabega popotje zaradi nizkega krvnega tlaka nisem uspela popraviti s kozarcem rdečega vina, ker natakarcarji niso mogli dokazati, da imam že kretno nad dvajset let.

Prvič v življenju ni bilo »nefita« na račun mojega mladostnega videza.

(Nadaljevanje prihodnjic)

NADA,

Ferdo Godina

VRNI SE

56

najbrž veliko moč. In kakšne so bile noči na Rubadijah od nevihtah, grmenju in bliskanju. Moral je biti pravi ples demonov, ki so premikali hribe. Od njihove razbesnelosti se je gotovo tresel gradič kakor šiba na vodi. Milostljiva je imela satansko naravo, da je tu gori sama vzdržala.

Zima je gradič zasipala s snegom. S kako muko je bilo treba v celec napraviti tir. In potem je prišla pomlad, kakršno je našel tistega dne na Rubadijah Danijel. Skozi okna gradiča se je prehlaval zrak, ki bi ga lahko rezal.

V gradič si Danijel ni upal. Zapuščal je Rubadije poln vtisov, ki so ga vzpodbujali k pisanju. O milostljivi bo napisal, kar bo zvedel v hišah, raztresenih po pobočju hriba in pilepljenih h goricam.

»Milostljiva?« so mu odgovarjali na njegova izkušena novinarska vprašanja in niso slutili, da bo vse napisano. »Sama živi tam gori. Pogovarja se samo še s svojimi kokošmi.«

»Moža nima?«

»Bil je avstroogrski major. Ubili so ga takoj po drugi svetovni vojni, ker je delal za Nemce in nekaj tudi za to, ker je bil bogat. Zdaj so tam gori vinogradi državni, slabo ali nič obdelani. Milostljivi je ostal gradič in kos vinograda.«

»Jo greste kaj pogledat?«

»Ona prihaja po klancih v dolino po kruh, sol, pač kar potrebuje. Ne rečemo ji nikoli 'gospa'. Če se kdo zmoti, ga vedno popravi: 'Jaz sem milostljiva.'«

»Je rojena v gradiču?«

»Ne. Mož jo je pripeljal iz Budimpešte. Tam je bila v baru plesalka.«

V baru? Torej jo je pripeljal iz javne hiše. V Čakovcu je bilo več takih plesalk, ki so jih bogataši pripeljali iz Budimpešte, so vedeli povedati ljudje. Za Danijela je bilo vse novo. A prihajal je do misli, da o milostljivi na Rubadijah ne bi pisal. Snov je za pisatelja, kakor pri Tomcu. Tu se skriva nekdanji kos življenja in to v prazni palači beltskih grofov, posebno pa v gradiču na Rubadijah. Čemu bi to skrnil v zanikrno novinarsko reportažo. Škoda. Ne samo škoda zaradi budimpeštanskih javnih hiš. Tudi zaradi beltske grofice, ki je bila vesela visoke družbe avstroogrškega majorja in njegove mlade, lepe milostljive.

O lepoti in prijaznosti milostljive bi mu rad vsak izmed starih ljudi kaj povedal. Morala je biti v telh hribov nekaj posebnega. Redko so jo videli, kajti od nekdanj je imela gospoda navado, da se ni rada pokazala. Ampak ko je ob obiskih le prišla visoka druba na malo ravnicu za gradičem, kjer so čakale globoke, črne kočije z uslužnimi kočijaži v uniformah in cilindrih, se majorjeve milostljive še najbolj spomnijo. Bila je nepozabna lepa. Bujne, črne lase je komaj nosila na glavi. Hodila je v čevljih z visokimi petami, gibka kakor misel. Polna je bila nasmeha, ki ji ni ugasnil, ko so jo pozdravljali ljudje, če so obdelovali majorjeve vinograde. Milostljiva je v gradiču zablestela, da v sami Budimpešti ni mogla tako blesteti. Ohranili so jo v spominu do današnjih dni, ko s palico štorčija po klancih v dolino. In zaradi lepih spominov jo radi pozdravljajo z milostljivo. Z grenkim priokusom pa pristavijo, da so ji od vse nekdanje sreče ostale le njene kokoši.

Danijel ni o njej nič pisal. In zdaj na lovu na lisice, ko ima pred sabo Tomca, samotnega popotnika skozi zadnje obdobje svojega

življenja, mu je padla na misel podobnost z usodo nekdanje mlade ljube. Njej so bile zadnje kokeši edina živa bitja, ki so jo razbremenili in so jo imele rade. In če Tomc ne bi imel takih slučajnih bitij kakor je njihova, in če bi mu slučajno umrl Kolbi, bi verjetno tudi on iskal košček sreče pri kokoših. In v šah je Danijel še dalje razmišljal. V šah, ker je on imel svojo usodo trdno v rokah. Če bi Danijel popustil želji tega sijajnega človeka zaradi knjige, bi se tudi znašel lahko med gladiatorji na poti v cirkus, ali pa če to ne bi najbrž tudi moral iskati zatočišče med kokošmi.

20

Nado je nekega dne presenetil telegram, ki ga je poslal Mirko Iraka. Bilo je sredi jesenskega dela. Sporočil ji je, naj pride na letališče v Zagreb. Ponavadi je priletel do Zagreba, vendar je od tam potrudil in pripeljal z avtobusom do Jula marofa in od tam na cesti, ki je bila blizu Orlovsčeka in ga je Nada tja z lahkoto našla. Tako je bilo celo v časih, ko je bila med njima svaja. Za Zagrebom pa je slutila, da ne bo prinesel nič dobrega. Vsega je kredence slivovko, si jo natočila več kot pol kozarca in se posegla težave, ki so se začele. Zakaj v Zagreb?

Šla je k babici in Sonji. Brez njiju ne bi ničesar ukrenila. Mirkov prihod je bil grozeče znamenje.

Pri Dominkovih je bil poleg babice in Sonje doma tudi Viktor. Začel se je temeljit družinski posvet, saj se je pojavila na obrazu Mirkova senca. Dominkove ženske je dvojje vznemirilo: Viktor in Mirka tako dolgo ni bilo glasu in zakaj je nenadoma treba priti v Zagreb.

»Druga poti nimaš: vzemi avto in pojdi,« je dejala odločno babica.

»Če ne boš šla, ne bo dobro,« je pridjala Sonja s prizvokom strahu.

»Ne vem, zakaj se vse tri tako bojite,« je menil Viktor. Njegov razmere je toliko poznal, kolikor jih je pač poznal ves svet. Vendar še ni imel priložnosti, da bi posegal v tesnejše odnose Mirkom in Nado.

»Zakaj se bojimo? Ker imamo vzrok,« mu je rekla babica.

»Vem. Samo s tem še ni storil nič slabega, če hoče, da pride po njega v Zagreb.«

»To, da se dolgo ni oglasil, nekaj pomeni. Lahko je spet ledo umazal. Kaj je treba drugega?« mu razlaga babica.

»Spet bo podivjal,« pravi Nada. Oči je imela vlažne, licu pa je babica in Sonja sta vedeli, da je pila.

»Viktor, ti pojdi z njo,« ga je prosila babica.

Viktor je molčal. Ne bi rad šel. Če bi se med Nado in Mirko kaj zgodilo, si bodo ljudje brusili jezike, zakaj se on vmešava.

»Mogoče je strah prazen,« je skušal pomiriti ženske.

»Da bi vsaj bil,« se vda babica, ko vidi, da z Nado ne bi rad napravila. Pripni zadaj za avto priložico in vzemi s seboj Angela Bojana. Z otrokoma se pred njim še najbolj zaščitiš.«

»Tako bo najbolje,« si je oddahnila Nada. Nekoliko se je pomirila.

»Oba otroka bom vzela s seboj,« je menil Viktor, ki se je izognil nastanku, v katero bi ga lahko spravila pot na letališče.

Koristna preizkušnja mladih kolesarjev

Bistro glavo varuje čelada!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slovenije je v program letošnjih akcij in prireditev, s katerimi skuša spodbuditi uporabo kolesarskih čelad, uvrstil tudi prikaz usposobljenosti mladih za vožnjo na kolesu. Skupaj z ministrstvom za zdravstvo, Institutom za varovanje zdravja ter Zavodom za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja so pripravili akcijo z naslovom **Bistro glavo varuje čelada!**

Strokovnjaki že nekaj časa ugotavljajo, da so poleg pešcev kolesarji najbolj ogrožena in izpostavljena skupina prometnih udeležencev. V takih nesrečah ostane težja poškodba možganov malokdaj brez posledic. Taka

poškodba lahko povzroči lažjo ali težjo invalidnost. Ravno z zaščitnimi čeladami pa je možno število žrtev in predvsem invalidov po poškodbi glave bistveno zmanjšati. Ne gre prezreti, da je uporaba čelade primerna za vse kolesarje, udeležence v prometu, in tudi za vožnjo po dvorišču, saj so tudi pri majhnih hitrostih nevarni robniki in druge ovire.

Zato ne kaže odlašati z nakupom čelad v trgovinah, kjer je izbira dovolj velika. Imajo namreč čelade, izdelane tako doma kot v tujini. Namenjene so cestnim kolesarjem, kolesarjem na BMX-kolesih, gorskim kolesarjem in drugim. Cene čelad so različne: od 3.000 do 7.000 tolarjev. Pri nakupu čelade pa je pomembno, da je atestirana, to dokazuje oznaka na njej, in da izberemo primerno velikost, ki omogoča tesno prilagojenost glavi. Navsezadnje sodi čelada k opremi vsakega kolesarja in je vedno na glavi, ker bistro glavo varuje čelada!

MILAN JERŠE

Kar 42-urno čakanje!

V Guinnessovo knjigo rekordov bi lahko uvrstili čakanje voznikov velikih tovornjakov za prehod mednarodnega mejnega prehoda Dolga vana na parkirišču AR-avta na Melech pri Gornji Radgoni. Nekateri od teh voznikov so morali kar 42 ur na tem parkirišču, preden so jim dovolili nadaljevanje vožnje proti Madžarski. Pa naj še kdo reče, da vozniki niso potrpežljivi! Toda, kako dolgo!

MI

Zgodilo se je ...

Kot so nam sporočili iz operativno-komunikacijskega centra Uprave za notranje zadeve v Murski Soboti, je med 13. in 15. majem neznanec vlomil v leseno lopo ob kleti Š. T. v Dobrovniških gorah. Tako je lastnik iz Murske Sobotice oškodovan za približno 120 tisoč tolarjev, kolikor so vredni razni tehnični predmeti za obdelovanje vinograda.

V ponedeljek, 15. maja, okrog 21. ure je izbruhnil požar na starejši stanovanjski hiši v Spodnjem Kamenščaku, last S. K. Pri tem ocenjujejo gmočno škodo na štiristo tisoč tolarjev, hitremu posegu gasilcev pa se imajo zahvaliti, da se ogenj ni razširil tudi na stanovanjski del.

Prejšnji ponedeljek so imeli veliko dela tudi policisti na mejnih prehodih v Pomurju, kjer so morali zavrnil 16 državljanov ZRJ, pet Romov, tri Makedonce, dva Hrvat in enega Moldavca, ker niso izpolnjevali vseh pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

Z ognjenimi zublji so se morali spopasti tudi v torek, 16. maja. Najprej je prišlo do požara ob 9. uri na ostrišju stanovanjske hiše, last Janeza T. iz Kroga. Kot vzrok naravajo dotrajanost dimnika. Okrog 15. ure pa je zagorelo na podstrešju novozgrajene delavnice pri Gradcu. Zagorelo je nekaj desk in slame ter del ostrišja. Požar je uspelo pogasiti domačim gasilcem. Ugotovili so, da je požar zanetil oškodovanec sin, ki se je na podstrešju igral z vžigalnikom.

Mejni policisti so imeli veliko dela tudi prejšnji torek, saj so zaradi neizpolnenih pogojev za vstop v Republiko Slovenijo zavrnil 17 tujih državljanov. Največ je bilo Hrvatov, in sicer 6, trije so prišli iz Makedonije in Romunije, po dva iz ZRJ in Poljske, eden pa iz Bolgarije.

V Krizevcih pri Ljutomeru se je 18. maja ob 12.40 zaradi neprimerne hitrosti voznika kombiniranega vozila Reneja F. z Ivanjskega vrha zgodila prometna nesreča s hušimi posledicami. Z vozilom je namreč trčil v osebn avtomobil, ki ga je vozila Majda Ž. iz Ljutomera. Ta se je v nesreči hudo telesno poškodovala in je na zdravljenju v soboški bolnišnici.

Na mejnih prehodih v Pomurju so policisti minuli četrtek zavrnil

20 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

18. maja ob 14.10 se je na lokalni cesti v Odrančih zgodila prometna nesreča, ko je traktorist Ivan Z. iz Odranec zapeljal v luknjo na cesti in je s traktorja padla njegova hčerka Monika Z., ki je sedela na deski, položeni na blatnike zadnjih traktorjskih koles. Po padcu je čez Moniko Z. s prednjim kolesom zapeljal traktorjski priklopnik. Zaradi hudih telesnih poškodb so jo odpeljali v soboško bolnišnico.

Zaradi kršitev javnega reda in miru so policisti v tem tednu opravili 3 intervencije v zasebnih stanovanjih. Vsi kršitelji so se ob posegu policistov pomirili.

Minuli četrtek je bil usoden tudi za voznika osebnega avtomobila Branka J. iz Benedikta. Ob 21.25 je v Mariborski ulici v Gornji Radgoni zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na robnik ceste, pri čemer se je avtomobil prevrnil. Pri tem je dobil voznik hudo telesno poškodbo in je na zdravljenju v soboški bolnišnici.

V petek ob 19.10 so policisti PP Lendava v naselju Genterovci prijeli dva romunska državljana, ki sta pred tem ilegalno prestopila slovensko-madžarsko mejo. Do izročitve madžarskim mejnim organom so ju pridržali v izpostavi prehodnega doma za tujce v Prosenjakovcih.

Tega dne ponoči je bilo iz parkirnega prostora gostinskega lokala v Gančanah ukradeno motorno kolo znamke Tomos 50 BT, reg. št. MS L3-83, last S. Š. iz Lipovec. Vse občane, ki bi o tem karkoli vedeli, prosijo, da obvestijo najbližjo policijsko postajo ali pokličejo telefonsko številko 92.

Na mejnih prehodih v Pomurju je bilo zavrnjenih 9 Romunov, po štirje Makedonci in Hrvti ter trije Rusi, dva »Jugoslovana« ter Ukrajinec in Hrvat, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

Monika Z. je v murskosoboški bolnišnici umrla za posledicami prometne nesreče v Odrančih, ki se je zgodila 19. maja.

V soboto je v bifeju v Hrastju-Moti vinjeni gost razgrajal in razbil pepelnik, prav tako pod vplivom alkohola je občan iz Lokavca razbil po vratih občanke iz Gornje Radgone in ji grozil. V Zgor-

njih Ivanjcih sta se sprla dva občana, pri čemer je eden z vilicastim ključem drugega udaril po glavi in ga lažje poškodoval.

G. Š. iz Pristave je vozil traktor iz Globoke proti Stročji vasi. Na lahkem priklopniku, ki je bil pripet k traktorju, se je peljala njegova žena, ki je med speljevanjem padla na cesto in se pri tem hudo telesno poškodovala.

Policisti so na avtobusu na Cankovi prijeli dva državljana BiH, ki sta ilegalno prišla iz Hrvaške, v Lendavi 5, v Kobilju pa dva Romuna, ki so ilegalno prišli iz Madžarske, avstrijski organi pa so zavrnil 5 državljanov BiH.

Tega dne je voznik osebnega avtomobila R. K. iz Domajincev vozil proti Beznovcem ter v ovinku zaradi neprilagojene hitrosti na mokri cesti zapeljal s ceste in se prevrnil v potok. Eden od dveh sopotnikov se je pri tem hudo telesno poškodoval.

Voznik osebnega avtomobila D. Ž. iz Kovačevca je zaradi neprilagojene hitrosti na mokrem vozlišču

med vožnjo iz Martjanec proti Moravskim Toplicam prepoznal opazil pešca, ki je kolovratil po vozišču. S prednjim delom vozila ga je zadel, tako da ga je vrglo na vetrobransko steklo, nato pa je padel na tla in se hudo telesno poškodoval.

V nedeljo, 21. maja, ob 6.25 je voznik osebnega avtomobila Amadej Š. v Gornji Radgoni zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na pločnik, kjer je trčil v drevo in nato še v parkiran osebni avtomobil. Pri trčenju je voznik utrpel hudo telesno poškodbo in so ga odpeljali v soboško bolnišnico.

Od 20. do 21. maja je neznan storilec vlomil skozi vrata v prodajalno Vesna market v Mali Nedelji ter ukradel večjo količino različnih cigaret in nekaj steklenic žganih pijač. Povzročil je za okrog 250 tisoč tolarjev materialne škode.

Na mejnih prehodih so zavrnil 67 tujcev, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

MJ

Novosti pri zaščiti in reševanju

Nova organiziranost obrambe in zaščite v Sloveniji, ki je začela veljati 1. januarja 1995, je prinesla hkrati z uveljavljanjem zakona o upravi, obrambi in lokalni samoupravi v prakso vrsto sprememb. Tako je ministrstvo za obrambo prevzelo dotedanje občinske organizacije za obrambo ter vzpostavilo novo organiziranost v 13 slovenskih regijah. Ena od teh je tudi Pomurje, kjer je sedež regijske uprave za obrambo v Murski Soboti.

Sicer pa ima pomurska regijska uprava za obrambo štiri izpostave, in sicer na sedežih prejšnjih občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobotica. Te izpostave sedaj tudi pokrivajo območja nekdanjih velikih občin. Hkrati pa delujejo v istih prostorih, kot so prej občinski organi. Pristojnosti uprave za obrambo obsegajo naslednja področja: vojaške zadeve, civilno obrambo, opazovanje in obveščanje, upravne zveze ter zaščito in reševanje, pri čemer je slednje pristojnost civilne zaščite. Vse zadeve s področja vojaških pristojnosti in civilne zaščite se urejajo na omenjenih izpostavah, tako da se državljani glede uveljavljanja svojih pravic s tega področja lahko zglasijo tam, kot so se doslej. Tako lahko državljani uveljavljajo svoje pravice glede nabornih zadev, prošenj za odložitve udeležbe na vojaških vajah ter napolitve na služenje vojaškega roka, razporeditev v rezervnem sestavu slovenske vojske itd. Tudi odločanje v upravnem postopku na prvi stopnji je ostalo na teh izpostavah.

Največja novost je pri zaščiti in reševanju, saj je le-to postalo izvirna pristojnost novih občin. Na ta način je več kot 90 odstotkov vseh aktivnosti in s tem tudi sredstev za zaščito in reševanje zagotovljenih v novonastalih občinah, 5 do 6 odstotkov v regijah in približno 3 odstotke na državnih ravni. Kot nam je povedal direktor regijske uprave za obrambo v Murski Soboti Dušan Grof, zaenkrat občanom še brezplačno strokovno pomagajo. »Pripravljamo jim vse potrebne akte, izdelujemo načrte, pomagamo pri usposabljanju in vodenju raznih akcij ter podobno. Vse stroške, ki nastajajo pri izvajanju ukrepov na področju zaščite in reševanja ter pri usposabljanju kadrov, plačajo občine. Te morajo imenovati tudi svoje štabe za civilno zaščito ter ustanoviti ustrezne enote. Z zakonom je tudi določeno, da mora v primeru kake večje naravne ali druge nesreče občina najprej organizirati svoje sile in sredstva, nato zaprositi pomoč sosednje občine, šele takrat, ko ne zadostuje niti ta pomoč, pa v skrajnem primeru lahko angažirajo državne enote civilne zaščite.«

Od direktorja pomurske regijske uprave za obrambo tudi zvedemo, da so v večini občin župani že imenovali poveljnike in štabe za civilno zaščito, kadre pa bodo poslali na ustrezno usposabljanje v republiški center za zaščito in reševanje na Ig pri Ljubljani. Prav tako je uprava za zaščito in reševanje Republike Slovenije sklicala posvet z vsemi župani, ki jih je seznanila z novo organiziranostjo in jim zagotovila ustrezno gradivo.

MILAN JERŠE

Poročili so se:

Videm ob Ščavnici: Daniel Šumak, mesar, iz Radencev, in Jožefa Vrbnjak z Ivanjševskega vrha; Maksimilijan Marinič, kmetijski mehanizator, iz Slaptincev, in Dragica Sterniša, ekonomska tehničarka, iz Sovjaka; Stanko Jurkovič, kmetovalec, iz Stanetinec, in Mihaela Kegl, varuhinja, iz Maribora.

Gornja Radgona: Ratko Horvat, policist, iz Okoslavec, in Sabina Rantaša, šivilja, iz Paričjaka; Franc Trstenjak, mizarski delavec, iz Lokavca, in Lea Bračić, delavka, z Janževskega vrha, Janez Dvoršak, zidar, iz Spodnje Ščavnice, in Valerija Srt, gimnazijska maturantka, iz Gornje Radgone; Erik Pišek, kuharski tehnik, iz Spodnjega Kocjana, in Milena Mandič, sobarica, iz Dre-novec; Miroslav Dvoršak, električar, iz Zagajskega vrha, in Nataša Blažević, šivilja, iz Gornje Radgone.

V imenu Vestnika vsem vse najlepše na novi življenjski poti!

Ivan Borštner:

Svitanja sedem let pozneje (III)

Pozneje je delal v enotah za elektronsko prisluskovalstvo in je na koncu postal operativec KOG-a. Po temeljitih razmišljanju sem prišel do zaključka, da bi bilo najbolje in mogoče najbolj smiselno, da se neposredno soočim z nekom, ki dela v organih, ki izvajajo operativno obdelavo nad menoj. Mogoče bi na ta način vsaj skrhal ostrino in intenzivnost operativne obdelave. V toku najinega resnično prijateljskega pogovora sem mu v pogovoru predočil vse argumente, ki dokazujejo, da ne morem biti sovražnik te države in armade. Ne spominjam se vseh dokazov, vendar vem, da sem predočil naslednje:

Spomnil sem ga, da sem bil pred sprejemom v šifrantsko službo temeljito preverjen. Predočil sem mu, da v toku mojega skoraj dvajsetletnega dela v šifrantski službi nisem naredil niti ene napake, za katero, bi mi lahko očitali; da sem bil do organov varnosti vedno korekten,

čeprav nisem nikoli pripadal njihovi službi. Omenil sem mu, da sem po svoji naravi zelo impulsiven. Napake nisem pripravljeno prikrivati. Odkrito izražam svoja stališča, kar pa še ne pomeni, da sem tudi sovražnik države in vojske. Izrazil sem svoje mnenje, da sem prepričan, da je za varnostno službo veliko boljše, da imajo pred seboj osebo, ki je popolnoma razvidna, za katero vedo, kaj misli. Vprašal sem ga, ali je bolje, če človek laže, prikriva, kot pa, da govori resnico in odkrito izraža tisto, kar misli. Moj vtis je bil, da je bil dovteten za moje argumente, ki sem mu jih predočil. Toda bil sem zelo daleč od trdnega prepričanja, da bo zvijača in ubrana smer mojega prepričavanja prinesla vidne rezultate. Čez nekaj dni mi je Ibro zaupal, da so ga zadnje dneve nehali vpraševati o meni. To je bil dober znak, ni bil pa še nobeden dokaz, vendar sem slutil, da se v tem polju nekaj premika. Toda nisem niti slutil niti vedel,

kaj in kako. Da bi se lahko odahnili, je bilo potrebno veliko več dokazov njihove dobre volje in moralo bi preteči veliko več časa. Zaradi nejasne situacije sem po kratkem razmišljanju sklenil, da se vseeno na določen način zavarujem. Pri premišljevanju o tej zadevi se mi je zdelo, da so bili v tem obdobju novinarji revije Mladine najbolj dovtetni za aktualne dogodke, še posebej pogovorov in poročil, ki so jih pošiljali politični in varnostni organi vojske v Beograd, sem vedel, da so že dalj časa v sporih z armado in tudi bolečim za vse dogmatike v bivši jugoslovanski vojski. Na osnovi takšnega mojega prepričanja sem sklepal, da bi bili verjetno pripravljeno prisluhniti mojim problemom in nastajajočim težavam.

Tako sem se juniju leta 1987 odločil, da se nekega dne oglašim na uredništvu revije Mladina na

Resljevi cesti v Ljubljani. Tistega dne, ko sem se nenadoma pojavil v uniformi na uredništvu, so bili prostori precej prazni. Nisem našel nobenega od urednikov, tudi takratnega odgovornega urednika Francija Zavrla ne. Meni neznan posamezniki in novinarji so prihajali in odhajali. Zdelo se mi je, da me cinično opazujejo. Še več je bilo nezaupljivosti v njihovih na prvi pogled čisto slušajnih pogledih. Osebnokrat nisem poznal nobenega od njih, komaj bežno pa sem se spominjal samo odgovornega urednika Francija Zavrla. Moje vedenje o nekaterih je bilo zasnovano samo na osnovi njihovega pisanja in člankov, ki sem jih zadnje leto intenzivno bral. Še najbolj se spominjam obraza novinarja Blaža Ogorevca, ki me je iz neke vzporedne sobice občasno in prikrto opazoval. Nekdo med njimi, ki se ga sedaj, ko to pišem, ne spominjam, mi je po dolgotrajnem čakanju in bežnem vpraševanju povedal, da je urednik za socialno tematiko David Tasič. Torej bo treba počakati na njega. Nekajurno čakanje na urednika je bilo zame zelo mučno.

Nadaljevanje prihodnjč

PREJELI SMO

Javnost vznemirja gospod J. K.

K pismu gospoda J. K., ki je bilo objavljeno v Vestniku 11. 5. 1995, bi želeli bralcem pojasniti nekaj dejstev, ki so napačno zapisana.

Ob različnih priložnostih in na različnih mestih (nazadnje tudi z zloženko, ki jo je izdal župnijski urad ob letošnji veliki noči), je bilo velikokrat povedano, čemu bo rabil večnamenski objekt, ki je v zadnjem času za nekatere tudi največji kamen spotike v Gornji Radgoni. Da bodo v njem tri učilnice, dvorana, manjša hišna kapela, arhiv, prostor za pevce, Kariatid in zbiranje mladih, da bodo vrata odprta vsem ljudem dobre volje, čivkajo že prtiči.

Da bodo za dokončanje objekta potrebna velika sredstva in da to ne bo šlo v enem letu, je tudi jasno večini ljudi. Verjetno pa ni jasno g. J. K., ko pravi, da so svetniki SKD-ja in njihovi »najožji« zahtevali sredstva za DOKONČANJE večnamenskega objekta iz občinskega proračuna. 7,5 milijona tolarjev, o katerih je bilo govora na 5. seji občinskega sveta, je manj kot 10% investicijske vrednosti objekta, zato bomo morali v gospodarski komisiji in g. župnik vložiti še precej truda, da bomo zagotovili potrebna sredstva.

Če se g. J. K. strinja z vprašanjem, ki je bilo postavljeno na omenjeni seji občinskega sveta, se s tem postavlja v še bolj čudno luč. Lokacijsko in gradbeno dovoljenje je izdal Oddelek za varstvo okolja in urejanje prostora stare Občine Gornja Radgona.

Netočne so navedbe, da je večnamenski objekt zgrajen tik ob pločniku tako, da je brez ustreznih parkirnih prostorov, kar naj bi bilo v interesu Župnijskega urada Gornja Radgona. Župnijski urad Gornja Radgona je pri Tehnoartu Maribor dal izdelati lokacijsko dokumentacijo za večnamenski in servisni objekt. Iz dokumentacije, ki je na voljo pri upravnem organu, je razvidno, da je bil predviden odmik od pločnika pribl. 7,5 m, vendar upravni organ ni mogel slediti izdelani dokumentaciji, ker Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor ni dal pozitivnega soglasja. Iz negativnega mnenja Zavoda za naravno in kulturno dediščino št. 1804/91 - ŠU z dne 23. 10. 1991 je razvidno, da Zavod zahteva, da se predvideva novogradnja večnamenskega objekta locira ob ulici. »Upošteva naj se ulična linija, ki je značilna za mestnotvorno gradnjo, zato je možna gradnja le ob spodnjem delu parcel 332 ali 333 k.o. G. Radgona, s tem pa je tudi omogočen primernejši dostop v prostore nove zgradbe.«

Tako je moral Župnijski urad G. Radgona na podlagi negativnega mnenja spremeniti lokacijsko dokumentacijo, da je lahko pridobil pozitivno mnenje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor z dne 22. 11. 1993 pod št. ŠU, H/3215-93.

Le na podlagi pozitivnega soglasja Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, to je gradnja objekta tik ob mestni ulici, tako kot je zgrajena Kerencičeva ulica, je župnijski urad lahko začel gradnjo večnamenskega objekta.

V članku tudi ni točna ugotovitev, da bi moral Župnijski urad G. Radgona k lokacijskemu dovoljenju priložiti dokaz, da so zagotovljena sredstva po posebnih predpisih. V 2. členu Zakona o zagotovitvi sredstev za graditev objektov je navedeno: »... da obveznost za zagotavljanje sredstev za graditev objektov se ne nanaša na graditev objektov, pri katerih so investitorji civilne pravne osebe.«

Tako je upravni organ izdal gradbeno dovoljenje tako, kot mu nalagajo predpisi, in nihče ni vplival na nekakšne ugodnosti pri pridobivanju dovoljenj.

V zvezi z navedbami, da navedeni objekt nima ustreznih parkirnišč, je potrebno poudariti, da je bila Župnijskemu uradu G. Radgona izdana odločba upravnega organa za urejanje prostora št. 414-10/94-10/3 z dne 20. 5. 1994 o plačilu sorazmernega deleža za urejanje stavbnega zemljišča v višini 1.799.520,00 SIT, ki ga je Župnijski urad G. Radgona tudi poravnal Skladu stavbnih zemljišč Občine G. Radgona. V navedeni odločbi pa je obracunana tudi komunalna opremljenost, to je možnost parkiranja na javnih parkirniščih.

Vse navedene ugotovitve so v spisu pri Upravni enoti G. Radgona št. 351-357/93-10 pod naslovom Župnijski urad G. Radgona in pri investitorju, to je Župnijskem uradu G. Radgona.

Res je čudno, da ni nihče za mnenje oz. soglasje povprašal g. J. K. Zanimivo pa bi bilo izvedeti tudi, kdo od občinskih svetnikov SKD-ja je zaposlen na oddelku, kjer izdajajo lokacijska dovoljenja. To namreč trdi v zadnjem odstavku g. J. K.

Pred začetkom gradnje se je na več sejah župnijskega sveta in gospodarske komisije razpravljalo o potrebnosti gradnje in predvsem o zagotavljanju sredstev zanjo. Izrečeni so bili pomisleki o težkih gospodarskih razmerah, o veliki nezaposlenosti v občini in finančnih problemih občanov. Kljub temu je na koncu prevladalo mnenje, da je objekt potreben, da ni nikakršen luksuz in da bo gornjeradgonska fara s svojimi darovi, s posojili, z nekaj posluha občine, z velikimi prizadevanji g. župnika in z božjo pomočjo v nekaj letih zmogla tudi ta zalogaj.

Spet bo potrebno privleči na dan podatek o zadnjem popisu prebivalstva, kjer se je več kot 70% Slovencev opredelilo za katoličane. Tudi ti ljudje smo davkoplačevalci, tudi 1.500 staršev radgonskih veroučencev je davkoplačevalcev. Ali se naše mnenje in naš glas prek predstavnikov, ki so bili izvoljeni v občinski svet, ne bi smelo slišati? Smo zato, ker smo katoličani in svoje otroke pošiljamo k verouku, kaj manj vredni od drugih občanov? Ali sta slaba 2% občinskega proračuna ob vseh potrebnih in nepotrebnih postavkah res številka, ki vznemirja javnost?

Zanimivo je, da se s takimi enostranskimi kritikami, ki nimajo v sebi nič konstruktivnega, oglašajo ljudje, ki so od Cerkve in verskega življenja precej oddaljeni. Zakaj g. J. K. s prstom ne pokaže na stvari, ki so bile nepotrebne in s katerimi se je izsiljevalo vernike. Pri vseh akcijah, ki so bile izpeljane v okviru župnije, je bil denar vernikov večkratno oplemeniten.

Tudi trditve, da se bodo tuji zgražali ob tem, kaj vse si lahko privoščimo, je neumestna. Prav gotovo se ne bodo zgražali ob stvari, za katero kot velikodušni dobrotniki sami prispevajo.

Ob koncu pa naj omenimo še, kaj nas v tem pisanju najbolj moti. Od človeka, ki živi na pragu 21. stoletja v Evropi ali pa vsaj v Sloveniji, bi pričakovali več srčne kulture in sposobnosti za demokratični dialog. Če je g. J. K. imel toliko »poguma«, da je v stilu srednjeveškega sežiganja čarovnic zlonamerno oblatil vse okrog sebe, bi se lahko tudi podpisal s polnim imenom in priimkom in se tako pokazal v manj pokvarjeni luči.

Da g. J. K. ne bi vznemirjal javnosti, bi lahko vse nepoznavanje dogodkov v župniji mirno razčistil pri naši g. komisiji ali g. župniku. Če g. J. K. še kaj ne bo jasno, naj le pride in bo dobil informacije iz prve roke. Pa brez zamere. Tudi za vas, g. J. K., so vrata cerkve in župnišča vedno odprta pa tudi vrata večnamenskega objekta, ki ga gradimo, četudi niste in ne boste prispevali niti 100 SIT.

Gospodarska komisija
župnije sv. Petra v Gornji Radgoni
član gosp. komisije IVAN KAJDIČ

Drevesni kirurg Graham Hayes

Spremeniti odnos do parka

Za svoje bolezni pozna človek različne zdravnike, manj pa jih verjetno ve, da tudi drevesa včasih potrebujejo svoje zdravnike

Drevesa so živa bitja, kar radi pozabljamo, ki čutijo in zaznavajo negativne in agresivne vplive iz okolice. Tudi drevesa soboškega parka so dlje časa živela v ekosistemu, ki je bil v že precej slabem stanju. Ti negativni vplivi iz okolice so se začeli poznati tudi na mogočnih več kot dvesto let starih drevesih soboškega parka. Čeprav drevesa živijo tudi do tisoč let, so začela soboška počasi umirati. Gotovo bi v nekaj letih umrla, če drevesom ne bi začeli resneje pomagati.

Soboški naravovarstveniki so že nekaj časa opozarjali na hiranje dreves in na pomoč so poklicali drevesnega kirurga iz Velike Britanije Grahama Hayesa. Akademski kipar Marko Pogačnik ga je spoznal na irskem na mirovniški delavnici, kjer je Pogačnik postavljal podobne kamne kot v soboškem parku. Povalil ga je v soboški park, in ker si je tudi Graham zelo želel videti Slovenijo, je povabilo sprejel. Lansko leto si je ogledal park in naredili načrt, kaj je potrebno in kaj se da v parku narediti.

Mogočna drevesa je očistil suhih vej, odžagal je vse veje, ki so bile pretežke, oblikoval krošnje, dal parku več zraka in več svetlobe. »Veliko dela v smislu varovanja in restavracije je narejena,« je povedal. »S tem sem drevesa ohranil za naslednje generacije, in to mi daje dober občutek.« Priporočal pa je tudi zdravljenje korenin, se pravi, da je potrebno drevesa še pognojiti. »Presenečen sem, kako dober videz ima sedaj park,« je po opravi-

Graham Hayes: Za zdravljenje dreves ni posebne šole, potrebno je imeti le veliko, veliko izkušenj. Fotografija: Jure Zauneker

vjem delu dejal Graham. »Popolnoma je spremenjen. V veliko veselje mi je, če lahko kaj prispevam za park in tudi za drevesa.« Posebej je še povedal, da ima Stanka Dešnik velike za sluge za to, da se je začela podoba umirajočega parka bistveno spreminjati.

Mirko Šabjan, direktor Komunale, je na novinarski konferenci povedal: »Že nekaj let imamo težave z omdiranjem dreves, poleg tega je škoda na drevju postajala nevarna. Po nevihtah so

se drevesa podirala. Do sedaj smo sami najnujnejše stvari porazili, vendar je to postalo v takšnem obsegu, da je bila potrebna strokovna pomoč. Na srečo se je pojavil predlog Stanke Dešnik, da je možno te stvari sanirati. Prva faza je končana, dogovarjamo se za drugo, ki zadeva še večji strokovni pristop, zdravljenje in delno že preventivo. Delo je bilo na prvi pogled dobro opravljeno in mislim, da smo lahko zadovoljni. Prepričani smo, da bomo lahko dobili sredstva tudi za dru-

go fazo in da bomo kmalu sprejeli dolgoročni ureditveni načrt parka in fazanerije.«

Graham tudi pravi, da je proces zdravljenja in ustvarjanja nove podobe parka zelo dolgotrajen. Delo, ki je bilo narejeno, je samo del tega, kar je potrebno narediti. V naslednji fazi želi drevesa oblikovati in s tem tudi parku želi dati osebnost, tisto, kar je zanj značilno. Če bi bilo po njegovem, bi dal marsikatero drevo posekati, še posebno v določeni predelih parka, kjer so drevesa pregosta, kajti potrebno bi vzpostavili pravi odnos in ravno težje med pokrajino in drevesi.

Poudaril pa je še nekaj, če želimo namreč park ohraniti tak-

Turistično društvo Murska Sobota

Soboški dnevi se selijo s Slovenske ulice pred grad

Nedavna očiščevalna akcija s sloganom Naše mesto - čisto mesto je bila v Murški Soboti uspešna, kar je plod dobre organiziranosti

V tednu dni je bilo odpeljanih kar 78 kombijev in 23 zabojsnikov najrazličnejših odpadkov. Pohvale veljajo delavcem Saubermacherja Komunale in prebivalcem Murške Sobotice, ki so omenjeno akcijo sprejeli za svojo, zganila pa so se tudi primestna naselja. Stroški so znašali 1,2 milijona tolarjev, pri čemer je največji delež odpadel na mestno občino, preostalo pa na komunalno podjetje in turistično društvo.

To so med drugim poudarili na ponedeljkovi razširjeni seji izvršnega odbora Turističnega društva Murska Sobota, na kateri so dali tudi vrsto predlogov. Tako naj bi čimveč ljudi navadili, da že med letom odvažajo smeti, ne pa, da čakajo na enkratni letni brezplačni odvoz.

Sprejeta je pobuda, da bi Dinos in Surovina vsaj enkrat tedensko tudi v popoldanskem času omogočila dovoz odpadkov na njihovo zbirno mesto. Hkrati so se zavzeli za očiščenje potoka Dobra in Fazanerije prek kanala. Prav tako naj bi uredili odvoz neregistriranih vozil in rešili problem divjih odlagalšč odpadkov pri Črnkih mejah in na Pušči. Stanovaleci blokov pa bi se morali bolj zavedati svojih obveznosti glede košnje trave okrog teh objektov. Odpravili naj bi tudi problem odvažanja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

Sicer pa so osrednjo pozornost namenili pripravam na že tradicio-

nalno prireditve Soboški dnevi, ki bodo letos od 23. do 30. junija.

Kot je dejal predsednik TD Murska Sobota Andrej Gerencar, se bo v tem času zvrstilo veliko zanimivih dogodkov, ki bodo poživili življenje v mestu. Iz dosedanjih izkušenj so se odločili, da prireditve prenesejo s Slovenske ulice h gradu. Na predvečer otvoritvene slovesnosti bo velik rock koncert z ansambлом Royal flash ob Noršinski cesti, zadnji šolski dan (23. junij) pa naj bi Soboški dnevi privabili precej mladih.

Uradna otvoritev bo v soboto, 24. junija, ob 10. uri pred gradom, kjer pripravljajo sejem domače obrti in kakovostno gostinsko ponudbo. Prireditve, ki so jo poimenovali Vikend večer v soboškem parku, bo obarvana tudi kulturno, pričakujejo pa prijatelje iz partnerskega mesta Ingolstadt v Nemčiji. Nedelja, 25. junija, bo v znamenju promenadnega koncerta godbe na pihalu pri hotelu

Zvezda, ponedeljek in torek pa bodo izkoristili za obširnejšo predstavitev 70-letnice tovarne Mura, ki bo sodelovala z modno revijo in priznanimi pevci, in za mednarodno srečanje pevskih zborov v kinodvorani. Sredi tedna načrtujejo otvoritev prenovljenih prostorov hotela Diana.

Sklepni del letošnjih Soboških dnevov bo v petek, 30. junija, ko bo v osrednji mestni galeriji slovesna otvoritev mednarodnega bienala male plastike. Podrobnejši scenarij bo izdelan kasneje, saj so imenovali več pododborov, ki bodo skrbeli za nemoteno izvedbo posameznih akcij, ki se vključujejo tudi v kalendar prireditve Pomurske turistične zveze. Kot so poudarili na seji, se bodo zavzemali zgolj za kakovostno ponudbo, ker je to v interesu širše predstavitev Murske Sobotice. Vključili bodo tudi podmladkarje turističnih društev. Med drugim razmišljajo o promocijski prodaji in predstavitvi uspešnih firm ter vsakodnevnih poskušajih goričkih vin, postaviti stojnice s spominki pa tudi o večeru narodnih pesmi in plesov, ki bi popestrili letošnje Soboške dneve.

MILAN JERŠE

šen, kot je, moramo bistveno

spremeniti odnos do njega. Če drevesa reagirajo na agresivne vplive in onasnaževanje iz okolice, je potrebno le-te odstraniti. Graham je več tednov živela našim parkom, zato je imel priložnost, da ga temeljito spozna. Opazil je, da je v parku veliko motornih koles, ki ne samo onesnažujejo okolje, ampak so tudi nevarna za sprehajalce in majhne otroke. Predlagal je, da bi park za takšna agresivna vozila zaprl tako kot v Angliji. Če se parki s sončnim zahodom pro. Pri nas pa ponavadi takšno najbolj zaživijo.

»Morali bi uvesti kazni za motorna vozila, ki se vozijo skozi park,« je predlagal Šabjan. Vprašal pa se je: »Kdaj je bil zadnji kakšen motorist v parku?« Kaznovan in kdo bi bil pripravljen te prestopnike po parku izvesti?

Graham pa je opozoril na enega velikega onesnaževalca nogometni klub. »Navijači se kar z avtomobili parkirali v parku kričali in kar po parku metali pločevinke piva. Bilo je kot nočna mora, tako kot če bi se začela vojna.«

Glede na to, da nogometni klub postaja vedno močnejši, predlagal, da štadijon umaknemo iz mesta, nekam, kjer ne bo toliko vplival na okolje. Tam bi lahko zgradijo modernejše in veliko parkirnega prostora.

Daril je še, da če želijo rešiti park, je potrebno premisliti o prenovitvi štadijona, v nasprotnem primeru bo gozd umrl.

Že bežni sprehajalec bo vedno opazil spremenjeno, pravi, najšjo podobo soboškega parka. Torej bi se morali ljudje naučiti živeti v parku in z njim deliti uživanje, sprostitve, park je tisti prostor v mestu, kamor naj bi hodili poslušati naravo.

In potrebno ga je ohraniti, tudi za to, da predamo svojim otrokom tisto, kar smo nasledili od svojih prednikov.

ALEKSANDRA NANA
RIVUPER

Ljutomerski občinarji na »zagovoru« v Križevcih pri Ljutomeru

Zakaj vse stoji?

Slišali smo številne kritike brez dlake na jeziku

Bilo je nekako čutili, da se v Križevcih pri Ljutomeru nekaj kuha. V ponedeljek zvečer smo lahko zvedeli, kaj vse je v loncu – združni denar, občinske finance, zgorela domačija in črna gradnja v Stari Novi rasi, šolske fekalije, črna gradnja v Križevcih, neurejene ceste, odlagališča odpadkov in še kakšna »zelenjavna mešanica«. Z njeno sestavo so želeli seznaniti župana Ludvika Bratušo, podžupana Stanka Ivanušiča, tajnika občinskega sveta Draga Kurboša in odgovornega za cestno komunalno dejavnost v Občini Ljutomer Ferdinanda Roškerja. Vsi so tudi prišli na »pokušnjo«.

Ali je prav, da mora krajevna skupnost plačevati tamkajšnji kmetijski zadrugi najemnino za prostore, ki jih uporabljajo za CATV, in vedno prositi ključ od seje sobe, v kateri imajo seje? Zakaj je v Veržeju drugače, saj tamkaj zadruga plačuje najemnino krajevni skupnosti, je najprej zanimalo predsednika sveta KS Križevci Slavka Lorenčiča. Nato je vprašal predstavnike občine, kako to, da so letos prejeli iz občinskega proračuna le 203.000 tolarjev (na račun informativne komunale, op. p.), kar je bilo dovolj le za znamke in telefon, vse drugo pa stoji. Naslednje stvar, ki je ni razumel, je bilo »zbiranje« kandidatov za javna dela. Z zavoda za zaposlovanje so dobili spisek 15 oseb, ki prejemajo nadomestilo za nezaposlenost, a je bil pripravljen le eden

med njimi sprejeti delo. Vsi drugi naj bi bili že nekje zaposleni na črno. Kako potem še lahko prejemajo nadomestilo? Še bolj pekoča tema so vaška začasna odlagališča odpadkov, kamor ljudje vozijo vso navlako. V Stari Novi vasi pa so si na smetišču našle svoj dom tudi številne podgane, ki ponoči večkrat »maširajo« do najbližjih hiš na »pojedine« v koruznjake ali na druge dobrote. Krajevna skupnost je imela rezerviranih 500.000 tolarjev, da bi smetišče sanirali, toda predstavniki komunalnega podjetja so jim rekli, da bi v ta namen potrebovali 3-4 milijone tolarjev. Kje vzeti toliko denarja? In dalje: Kako je lahko v Križevcih že 30 let šola brez obratnega dovoljenja, vse njene fekalije pa tečejo skozi vas? Kako je mogoče, da nihče ne more do živega črnogra-

diteljema v Stari Novi vasi in Križevcih? Zakaj je lani kar naenkrat izpadla iz občinskega programa obnova krajšega odseka ceste v Borecih, ko pa je bilo tako rekoč že vse dogovorjeno za začetek del? Kdo bo obnovil razpadajočo cesto Boreci-Lukavci? Zakaj ima KS Križevci v občinskem svetu samo 2 člana, ko pa bi jih morala imeti glede na število prebivalcev najmanj 4? Ali se bodo morali zaradi zapostavljenega položaja v sedanji skupni občini odločiti za samostojno občino? Iz pisarne državne poslanca Jožefa Kocuvana so jim prejšnji petek sporočili, da jim bodo pri tem pomagali, če želijo. Pomoč pri »osamosvajanju« jim je obljubil tudi državni svetnik Andrej Hrstelj.

Ljutomerski župan ni pokazal, da bi bil prizadet zaradi kritičnih pripomb na račun občine. Dejal je celo, da se mu zdijo takšni pogovori koristni. Najprej je pojasnil, da so nameravali imeti 4 volilne enote, in v tem primeru bi imela KS Križevci zagotovljenih več mest v občinskem svetu. Žal je bila zadnja skupščina, ki bi morala sprejeti ustrežne sklepe v zve-

zi z volitvami, nesklepčna, volilna komisija pa je potem določila za celotno občino le eno volilno enoto. Občinski svet se je do slej preveč ukvarjal z organizacijskimi zadevami, in če občina ne bo uspela enakovredno zadovoljevati potreb in želja vseh območij, bo sam pomagal krajevni skupnosti, da ustanovijo lastno občino. Bolje pa bi bilo, če bi vseeno ostali skupaj. Nemoteno financiranje KS pa je odvisno od čimprejšnjega sprejema statuta in občinskega proračuna. Glede prostorov v združenem domu bi bilo po njegovem potrebno ugotoviti, ali se še da kaj storiti v zvezi z lastništvom, o iskanju (ne)zaposlenih delavcev za javna dela pa je odvrnil, da nima komentarja oziroma da se je potrebno ob tem zamisliti. Glede smetišč in nasploh v zvezi z ekologijo je pojasnil, da se bodo lotili reševanja teh problemov tristopenjsko. Najprej bodo skušali najiti regionalno odlagališče odpadkov (najverjetneje v okolici tromeje občin Ljutomer, Juršinci in Ormož), druga faza bo sanacija nelegalnih začasnih odlagališč, tretja pa sanacija oziroma zaprtje centralne deponije v Ljutomeru. Priprave tečejo tudi za zgraditev kanalizacijskih sistemov v Vučji vasi, Križevcih in Lukavcih. Okrog pogorele hiše se je strinjal, da takšna, kot je, daje sramoto videti, treba pa je ugotoviti, ali občina lahko kaj ukrene glede na to, da gre za zasebno lastnino. Črne gradnje pa kažejo nemoč v delovanju državne uprave, oziroma neučinkovitost inšpekcijskih služb. Vrstni red za posodabljanje občinskih cest naj bi bil naslednji: Razkrižje-Mota, Krapje-Veržej, 400 metrov dolg odsek pri Moravcih, Veržej-Bunčani-Stara Nova vas, Radoslavci-Gajševci, Precetinci-Kokoriči, Logarovci-Boreci, Lukavci-Cezanjenci in v okviru regionalnega programa Ključarovci-Lukavci. Ta program bodo skušali realizirati do konca prihodnjega leta.

O tem, kaj vse je bilo še rečeno, pa kdaj drugič.

JOŽE GRAJ

Od Aigna do Kramarovec in nazaj Pohod prijateljstva

Turistično društvo St. Anna v Avstriji in Kulturno-rekreacijsko društvo Dolnji Slaveči sta se dogovorila za sodelovanje in organiziranje nekaterih skupnih akcij. Tako želijo, da bi se ljudje ob meji čim bolj spoznali in prijateljvali.

To nedeljo (28. maja) so imeli prvo preizkušnjo. Organizirali bodo 1. meddržavni pohod in kolesarjenje St. Anna-Rogašovci, ki se bo začel v vasi Aigen v sosednji Avstriji in bo potekal prek mejnega prehoda Sotina (Kugel) skozi Serdico do Ocinja in Kramarovec, od tu pa nazaj (čez maloobmejni prehod) v Aigen. Za prestop meje bo zadostovala le osebna izkaznica. Pohod ne bo tekmovalnega značaja, torej rezultatov ne bodo merili, ampak bo šlo predvsem za rekreacijo, druženje in medsebojno spoznavanje, obenem pa tudi za pospeševanje turizma v tem obmejnem območju. Vsakemu udeležencu bodo podelili spominček, najštevilnejše skupine pa bodo prejele pokale. Poleg tega bodo žrebali številke na štartnih listkih, ki jih bodo udeleženci prejeli ob plačilu štartnine, izžrebanca pa bodo čakale lepe nagrade (kolo idr.). To bo tudi priložnost za srečanje županov obmejnih občin St. Anna, Rogašovci in Kuzma. J. G.

Za obnovo druge soboške osemletke Zahvala vsem prostovoljnim darovalcem

Vodstvo mestnih krajevnih skupnosti in druge osnovne šole iz Murske Sobote sta objavila poročilo o porabi namenskih sredstev ter obsegu prihodkov in odhodkov za dograditev omenjenega šolskega objekta, za kar so posamezniki in kolektivi prispevali tudi precejšnja prostovoljna sredstva. Tako znašajo skupni prihodki dobrih 4,84 milijona tolarjev, odhodki pa nekaj čez 5 milijonov 471 tisoč tolarjev. Razliko, ki je 627.620 SIT, so pokrili z lastnimi sredstvi.

Poleg tega so kolektivni šole podarile več koristnih pripomočkov za učno-vzgojni proces, zlasti za proizvodnotehnično področje, računalnike, programsko in športno opremo. V ta namen so sredstva prispevala naslednja podjetja: Veletrgovina Potrošnik (darilni boni v vrednosti 80.000 SIT), Pomurske mlekarne (80.000 SIT), Pomurka Trzenje (20.000), Trgovina in servis Šinko Murska Sobota (vrtalnik), Agencija Republike Slovenije za plačilni promet (osebni računalnik), IPC Corporation MS (računalnik z miško in monitorjem ter dva CD ROM-a), BTC (TV-sprejemnik Samsung), Jeklotehna (tračni brusilnik in vodna žaga), Vrtnarstvo (strokovni nasveti, strojne usluge pri ureditvi zunanjih površin), Mura, Proizvodnja oblačil (osebni računalnik, ekran, tiskalnik, videorekorder, TV sprejemnik, telefaks itd.), Laboratorij Viljema Žižka (brezplačno popravilo AV-sredstev) in vrsta založb, kot so Rokus, Mladinska knjiga in Državna založba iz Ljubljane, Didakta Radovljica, Pomurska založba itd., ki so skupno podarile 310 zvezkov raznih knjig.

Takšen odziv je vsekakor vreden pohvale, kar je zasluga vseh, ki so se hitro odzvali na prostovoljno zbiranje sredstev za dograditev druge osnovne šole v Murski Soboti. Ta ima zdaj zares dobre možnosti za nemoten učnovzgojni proces in številne šolske dejavnosti, čeprav si seveda želijo, da čimprej dobijo tudi sodobno telovadnico.

M. JERŠE

Tekmovanje koscev

V Dragotincah v občini Sv. Jurij je bilo 5. tradicionalno tekmovanje koscev, katerega se je udeležilo 17 tekmovalcev, med njimi pet žensk. Prireditelj pa je znova potrdila, da postaja ohranjanje starih običajev in kmečkih opravil čedalje zanimivejše in aktualnejše. Tako je v to vesolje pritegnila več kot 500 obiskovalcev, čeprav ima vas le 46 gospodinjstev. Obiskovalci od blizu in daleč pa so se prišli povесelit in si ogledat spretnost koscev.

Čeprav so prireditelji še dopolden mislili, da jim jo bo zagodel dež, je popoldan, ko so se tekmovalci zapodili po vnaprej pripravljemem polju, posijalo sonce. Tekmovanje je potekalo po pravilih, ki jih je pripravila Kmetijska svetovalna služba Gornja Radgona, ki je pomagala pri izvedbi tekmovanja in je ocenila sodelujoče. Čeprav so kosili v težjih razmerah, saj je bila trava visoka, mokra in poležana, je imela je komisija težko delo, saj so se kosci izkazali tako po hitrosti kot kakovosti. Pri moških je zmagal Ivan Volk, drugi je bil Lovrenc Stjanec, tretji pa Drago Peršak, pri ženskah pa je bila najuspešnejša Danica Kocun, druga je bila Milena Šmid, tretja pa Angela Šafarič.

Posebej je navdušila 61-letna Angela Šafarič, ki do sedaj ni zaslužila nobenega tekmovanja.

BAKOVCI - V soboto od 9. do 15. ure bo na vadišču kinološkega društva državno tekmovanje v preskakovanju ovir, znano pod imenom agility. Pomerili se bodo psi iz vse Slovenije, najboljši pa se bodo udeležili mednarodnih tekmovanj. MJ

MURSKA SOBOTA - Skupščina delniške družbe CATV bo 1. junija ob 17. uri v prostorih seje dvorane mestne občine. Delničarji bodo obravnavali letno poročilo o poslovanju delniške družbe v letu 1994, predlog delitve čistega dobička, poslovno politiko družbe v letu 1995, novo ceno vzdrževalnine kablskega sistema, opravili pa bodo tudi redomestne volitve člana nadzornega sveta in imenovali programski svet CATV-ja. MJ

Čigava je občinska stavba?

Do sprejetja delitvene bilance med naslednicami prejšnje Občine Murska Sobota upravlja in razpolaga z občinsko stavbo v Karloševi ulici 2 v Murski Soboti Mestna občina Murska Sobota.

To odločitev so sprejeli člani mestnega sveta. Ti so tudi odločili, da se prihodki od najemnin za prostore v občinski stavbi do sprejetja delitvene bilance stekajo na prehodni račun in bodo predmet delitvene bilance med občinami.

Sklep so posredovali vsem občinam, usklajenim na območju prejšnje Občine Murska Sobota. MJ

T. T., L. K.

GABERJE - V narodnostno mešani Krajevni skupnosti Gaberje, ki je v Občini in Župniji Lendava, stoji od leta 1924 vaška kapelica, ki je posvečena karmelski Materi božji. Gabersko versko znamenje je načel zob časa, tako da se je na zvoniku nagnil križ. Obnove pa bi bili potrebni tudi zunanost in notranost kapelice. Ker kapelico velikokrat uporabljajo, v njej se enkrat tedensko dobijo mladi pri verouku, občasno pa imajo tudi maše, si krajani že dalj časa želijo nove in večje kapelice. Ker sredstev nimajo zbranih, se bodo morali zadovoljiti z ureditvijo sedanje kapelice. (J. Ž.)

LENDAVA - V letošnjem letu bosta obhajala biserno mašo, šestdeseto obletnico duhovništva, nedeljski župnik Ivan Camplin in tišinski župnik Janez Gregor. Zlato mašo je imel Štefan Zemljčič, rojen v Lipovcih, sedaj župnik v Župniji Vuhred in sv. Anton na Pohorju. Srebrno mašo pa bodo obhajali štirje duhovniki, ki izhajajo iz prekmurskih župnij ali pa tukaj delujejo, to so Štefan Antolin, rojen v Odrancih, sedaj župnik v Bočni, Friderik Gumilar, rojen v župniji Sv. Jurij, sedaj župnik v Pečarovcih, Jožef Kolmanko, rojen v župniji Pertoča, sedaj župnik pri Svetem Andražu, in Anton Maje, rojen v župniji Kuzma, sedaj župnik v Mariboru. (J. Ž.)

ODRANCI - Osnovna šola Odranci v okviru nalog za šolsko leto 1995/1996 načrtuje sanacijo telovadnice, vzdrževanje del pri prekritju stare zgraedbe, ograje, prekrivanje in saniranje podstrešnih prostorov v novejši zgradbi, ureditev okolice in kolesarske steze. Subvencionirali bodo prehrano učencev, razne prireditve, občinska in regionalna tekmovanja, ogled opere n jelkovanje. Čakajo jih še državna tekmovanja, evropsko prvenstvo v šahu, kupili bi radi tudi dva računalnika in pripravili tečaj tujjega jezika na nižji stopnji. (J. Ž.)

MURSKA SOBOTA - Kot kaže, bo kmalu prišlo do uresničitve zamisli o ureditvi mestnega jedra, ki je že vrsto let poseben problem. Že zdaj je veliko zainteresiranih - poleg priznanih firm še precej mladih arhitektov - za rešitev celostne podobe središča Murske Sobote, kjer naj bi zgradili tudi 250 podzemnih garaž pod Kocljevo ulico. MJ

V razmislek

Čistega se nihče ne brani!

Nedavna akcija Naše mesto - čisto mesto je v Murski Soboti navrgla številne pobude in predloge za odpravo največjih problemov, ki se pojavljajo pri zagotavljanju karseda urejenega človekovega okolja. Poleg nekaterih starih stanovanjskih hiš, ki kazijo podobo mesta, bo treba urediti tudi okolice posameznih stanovanjskih blokov. Pri tem se bo treba očitno dogovoriti za redno čiščenje parkirišč, cvetličnih nasadov, otroških igral, kot so peskovniki, gugalnice in podobno. Prav tako ne bi bilo odveč postaviti koše za smeti, ki jih zdaj primanjkuje. Hkrati bo nujno treba obnoviti asfaltno površine okrog stanovanjskih blokov, predvsem v Stari ulici. Poseben problem so nezazidane površine med Staro, Mojstrsko in Vrtno ulico, med Dijaško in Tomšičevo ulico pa tudi med nekdanjim pljučnim oddelkom bolnice in podjetjem Solidarnost.

Glede parkirišč se največkrat omenjajo leva stran Kocljeve ulice za galerijo, desna stran Kocljeve ulice za blagovno hišo Panonka, parkirišče med Slomškovo in Zvezno ulico, urediti pa bo treba tudi režim parkiranja pri pokopališču v Murski Soboti. V vseh teh primerih naj bi navozili gramoz ali pa zagotovili protiprašno asfaltno prevleko, obenem pa tudi talne oznake za parkirna mesta. Na teh parkiriščih bi kazalo namestiti določeno število košev za smeti, v prihodnje pa razmišljati o postavitvi sanitarij in čuvajske hiše. Na najbolj prometnih ulicah (Slovenska, Slomškova, Štefana Kovača in Lendavska) pa bi se morali z ustreznimi organi mestnih krajevnih skupnosti in mestne občine dogovoriti za ustrezen režim parkiranja, pri čemer se večinoma ogrevajo za uvedbo tako imenovanih modrih con.

V Murski Soboti pa niso imuni tudi pred divjimi odlagališči. Njihova ureditev bo nujna na koncu Tomšičeve ulice ob razbremenilnem kanalu, kjer je možno videti razne odpadke, avtomobilske školjke itd., med razbremenilnim ka-

nalom in naseljem Pušča ter ob potoku Ledava pred naseljem Rakičan, in sicer iz smeri Noršinec ob mostu čez Ledavo. Nič manjšega pomena ni ureditev vpadnic v mesto Murska Sobota, zlasti še iz smeri Noršinec, Markišavec in Tišine. Na parkirišču med Slomškovo in Zvezno ulico je poseben problem parkiranje tovornih vozil, predvsem ob koncu tedna. Potrebno pa je urediti tudi več parkirišč v Stari in Vrtni ulici, kjer so vozila parkirana kar na zelenicah. V soboškem turističnem društvu in mestnih krajevnih skupnostih pa opozarjajo tudi na nujnost ureditve parkiranja na najbolj prometnih ulicah, zlasti pred nekaterimi gostinskimi lokali, kot so npr. bistro Grill v Vrazovi, bistro Slavic v Grajski in vrsta gostinskih lokalov v Lendavski ulici. Prav tako je potrebno urediti parkiranje osebnih avtomobilov ob večjih športnih prireditvah na igrišču NK Mura, saj so takrat dobesedno zaparkirani vsi vhodi v bloke, parkirajo pa tudi na pločnikih in zelenicah ob Kopaljski, Ciril-Methodovi in Razlagovi ulici. Niso tudi redki stari zapuščeni tovornjaki in osebna vozila na zelenicah in parkiriščih.

Grajati pa moramo tudi to, da so nekateri krajani ulic in naselij v bližini razbremenilnega kanala v času spomladanskega obrezovanja, predvsem sadnega drevja in grmovnic, odpadno vejevje odmetavali kar v strugo kanala in ga tam tudi pustili. Poleg tega pa je struga kanala občasno tudi divje odlagališče za druge kosovne odpadke. Moteče pa je tudi brskanje po zabojnkih in puščanje neuporabnih odpadkov ob njih. To se je dogajalo tako pri blokih kot zasebnih hišah. Morda pa bo pobuda o organiziranju podobne očiščevalne akcije v jesenskem času, in sicer v drugi polovici oktobra, naletela na plodna tla, saj bi podobna akcija z odpravo pomanjkljivosti gotovo prispevala k dvigu zavesti o prijetnejšem bivalnem okolju.

MILAN JERŠE

Prva državna nogometna liga Biostart Publikum : Mura 0:0

Celje - Igrišče Skalna klet, gledalcev 500. Sodnik: Mitrovič (Ljubljana).

Mura: Volk, Baranja, Belec, Cifer, Poljšak, Alihodžič, Stampfer, Breznik, Rous (Džafič, Gajser), Bakula, Topič.

Beltinci : Rudar (V) 3:3 (2:1)

Beltinci - Igrišče Beltinec, gledalcev 1000. Sodnik: Turk (Maribor). Strelci: 1:0 Cirkvenčič (6), 2:0 Cirkvenčič (14), 2:1 Ekmečič (29), 2:2 Komar (57), 2:3 Žurman (78), 3:3 Osterc (89).

Beltinci: Zver, Godina (Granov), Vorobjov, Jengurazov, Božič, Šarkezi, Baranja (Herceg), Cirkvenčič, Osterc, Nejman, Škaper.

Druga državna nogometna liga Elan : Nafta 0:4 (0:2)

Novo Mesto - Igrišče Elana, gledalcev 200. Sodnik: Vožlič (Krištan Vrh). Strelci: 0:1 Prekazi (9), 0:2 Šabjan (26), 0:3 Hranilovič (63), 0:4 Kukič (88).

Nafta: Starovasnik, Hozjan, Gašević, Novak, Šabjan, Drvarič, Hranilovič (Bedo), Kukič, Prekazi (Kelenc), Baša, Gabor.

Turnišče : Dravinja 3:0 (0:0)

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 150. Sodnik: Grabar (Ptuj). Strelci: 1:0 Krančič (78), 2:0 Zver (83), 3:0 Lacko (88).

Turnišče: Stamenkovič, Temar, Lackovič, Vori, Žekš, Mujdrica, Baranja (Lacko), Vöröš, Ropoša (Lebar), Krančič, Zver.

Drava : Beltrans 1:0 (0:0)

Ptuj - Igrišče Drave, gledalcev 600. Sodnik: Barlič (Blagovica). Strelec: 1:0 Vesenjak (75).

Beltrans: Rajh, Modlić, Brunec, A. Osterc, Puklavec, Slana, Sreš, Zrim, Makoter (Sunčič), Z. Osterc, Ropoša.

Tretja državna nogometna liga Bakovci : Šentjur 0:0

Bakovci - Igrišče Bakovec, gledalcev 150. Sodnik: Vivod (Dolič).

Bakovci: Maučec, Cener, Erniša, Papič, Posavac, Seršen, Titan (Kokaš), Gabor, Jančar, Buzeti, Radikovič.

Renkovci : Aluminij 1:2 (1:0)

Renkovci - Igrišče Renkovec, gledalcev 100. Sodnik: Borošak (Maribor). Strelci: 1:0 Koren (45), 1:1 Hojnik (67), 1:2 Pavlič (86 - 11m).

Renkovci: Magdič, Horvat, Koren, J. Zadravec, S. Bojnec, Toplak, Kuzma (Litrop), R. Bojnec, Markoja, Matjašec, I. Zadravec.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 15 sodeluje Branko Gros iz Lendave, vodja tekmovanja pri OZN Lendava. Prognoziral je takole:

Pari	Nap.
1. BELTRANS : Železničar	2
2. TURNIŠČE : Rudar (T)	1
3. Zagorje : NAFTA	0
4. Les : Vesna	1
5. Čarda : Serdica	2
6. Kema : Rakičan	2
7. Bratonci : Tigop	1
8. Goričanka : Remet	0
9. Emal : Dokležovje	1
10. Minicom : Tromejnik	0

ŠPORTNA NAPOVED ŠT.15

Napoved
1. BELTRANS : Železničar
2. TURNIŠČE : Rudar (T)
3. Zagorje : NAFTA
4. Les : Vesna
5. Čarda : Serdica
6. Kema : Rakičan
7. Bratonci : Tigop
8. Goričanka : Remet
9. Emal : Dokležovje
10. Minicom : Tromejnik

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka 2. junija 1995. Pri zrebanju bomo upoštevali 8 pravnih napovedi.

Ime in priimek ter naslov:

V športni napovedi št. 13 je bil izžreban Gregor Sankovič iz Kuzme 26. Nagrada lahko dvigne v uredništvu Vestnika v Murski Soboti, Ulica arhitekta Novaka 13. Pravilna rešitev: Beltinci : Rudar 0, Publikum : Mura 0, Turnišče : Dravinja 1, Elan : Nafta 2, Drava : Beltrans 1, Renkovci : Aluminij 2, Bakovci : Šentjur 0, Emal : Vesna 1, Goričanka : Rakičan 1 in Odranci : Črenšovci 1.

I. SNL

Rezultati - 28. kolo
Publikum : Mura 0:0
Beltinci : Rudar 3:3
Vevče : Izola 6:1
Jadran : Maribor 0:7
Gorica : Olimpija 2:1
Živila : Gaj 8:0
Železničar : Primorje 1:2
Koper : Korotan 2:2

Olimpija	2819	3	6	72:29	41
Maribor	2815	8	5	54:24	38
Gorica	2816	5	7	55:28	37
MURA	2815	6	7	43:24	36
BELTINCI	2814	7	7	65:31	35
Publikum	2814	6	8	45:26	34
Rudar	2814	6	8	48:32	34
Korotan	2813	4	11	50:32	30
Železničar	2813	4	11	48:40	30
Primorje	2811	8	9	45:40	30
Koper	28	8	8	12:23:32	24
Vevče	28	8	4	16:36:56	20
Izola	28	7	6	15:29:65	20
Živila Naklo	28	5	9	14:32:42	19
Gaj	28	4	9	15:23:75	16
Jadran	28	0	325	12:104	3

II. SNL

Rezultati - 27. kolo
Elan : Nafta 0:4
Turnišče : Dravinja 3:0
Drava : Beltrans 1:0
Steklar : Mengeš 3:0
Slovan : Zagorje 0:5
Domžale : Šmartno 1:1
Železničar : Piran 1:0
Rudar : Radeče 1:0

Zagorje	2717	5	5	46:11	39
NAFTA	2715	9	3	43:23	39
Rudar	2713	6	8	40:27	32
Drava	2713	5	9	45:36	30
Domžale	2711	6	10	38:36	28
Radeče	2711	5	11	35:32	27
Piran	2711	4	12	48:35	26
Mengeš	27	8	10	9:19:22	26
Železničar	2711	4	12	39:45	26
TURNIŠČE	2711	5	11	36:45	26
Dravinja	27	7	9	11:29:36	23
Slovan	27	6	7	14:27:51	19
BELTRANS	27	5	7	15:26:41	17
Steklar	27	4	9	14:24:47	17
Elan	27	4	7	18:19:55	14

III. SNL

Rezultati - 24. kolo
Bakovci : Šentjur 0:0
Renkovci : Aluminij 1:2
Bistrica : Kungota 1:1
Pobrežje : Kovinar 0:2
Pohorje : Starše 2:1
Šentjur 2215 3 4 58:19 33
Aluminij 2114 4 4 47:29 31
Dravograd 2113 4 4 31:24 30
BAKOVCI 2110 7 4 43:19 27
Pohorje 21 9 8 4 33:25 26
Kungota 22 8 5 9 39:30 21
Bistrica 21 8 4 9 33:36 20
RENKOVCI 22 7 5 10 24:29 19
Starše 22 7 4 11 22:27 18
Kovinar 21 8 5 8 20:22 17
St. Gradec 21 2 5 14 16:45 9
Pobrežje 21 2 3 16 17:61 7

I. MNL MS

Rezultati - 20. kolo
Les : Čarda 1:0
Kema : Serdica 1:1
Bratonci : Dokležovje 3:3
Goričanka : Rakičan 2:1
Remet : Tigop 2:1 prek.
Rakičan 2013 2 5 34:19 28
Serdica 20 8 11 1 27:14 27
Bratonci 20 9 7 4 30:19 25
Les 20 9 4 7 26:19 22
Goričanka 20 8 5 7 25:22 21
Emal 20 7 5 8 17:21 19
Tigop 19 8 2 9 32:28 18
Kema 20 4 10 6 25:30 18
Čarda 20 6 5 9 22:23 17
Vesna 20 7 11 2 24:36 15
Remet 19 3 8 8 21:30 14
Dokležovje 20 3 8 9 14:36 14

II. MNL MS

Rezultati - 20. kolo
Minicom : Tešanovci 3:0
Cankova : Tromejnik 4:1
Gančani : Rotunda 1:0
Apače : Križevci 6:2
Hodoš : Prosenjak 2:0
Šalovci : Grad 1:0
Tromejnik 2016 2 2 63:26 34
Apače 2014 3 3 69:29 31
Cankova 2014 3 3 63:30 31
Minicom 2012 6 2 67:23 30
Šalovci 2011 2 7 40:27 24
Grad 20 9 2 9 48:44 20
Gančani 20 6 4 10 34:48 16
Hodoš 20 6 2 12 36:48 14
Rotunda 20 5 3 12 25:51 13
Tešanovci 20 5 2 13 26:45 12
Prosenjak 20 3 4 13 28:74 10
Križevci 20 2 1 17 27:81 5

NOGOMETNI KOMENTAR

Remija Mure in Beltinec

Odigrano je bilo osemindvajseto kolo v prvi državni nogometni ligi, ki je bilo za oba pomurska predstavnika zelo pomembno. To še posebej velja za Beltince, ki se potegujejo za sodelovanje v ligi Intertoto. Zaradi povratne pokalne nogometne tekme so nogometaši Mure srečanje s Publikum v Celju odigrali že v petek, a zamudili idealno priložnost za zmago. Srečanje v Celju se je namreč končalo brez golov. Kot je bilo pričakovati, so gostitelji igrali napadalno, vendar brez učinka, saj so Sobočani vse njihove napade ustavili pred svojim kazenskim prostorom, nekaj nevarnih strelcev je šlo mimo vrat, nekaj pa jih je ukrotil vratar Volk. Nasprotno pa so bili Sobočani nevarnejši s svojimi protinapadi in si tako ustvarili dve zelo lepi priložnosti za gol, ki pa sta žal ostali neizkoriščeni. V 68. minuti je Bakula lepo podal žogo Topiču, ki ga je v kazenskem prostoru nepravilno ustavil Štancer, zato je sodnik dosodil enajstmetrovko, vendar je Breznik ni izkoristil. Žoga je zadela samo vratnico. Takoj zatem je Bakula pobežnil obrambi gostiteljev, preigral vratarja, vendar je slabo streljal proti praznim vratom, tako da je Bulajič žogo poslal v kot. Tako so Sobočani zamudili zares dve idealni priložnosti za gol. Beltinčani so tekmo z Rudarjem iz Velenja odlično začeli, večji del prvega polčasa napadali in tudi zelo hitro dosegli dva zadetka, obkraj je bil strelec Cirkvenčič. Pričakovati je bilo, da bodo zlahka odpravili odlično moštvo Rudarja. Toda naenkrat se je obrnilo. Pri vodstvu gostiteljev z dvema goloma prednosti bi moral sodnik Turk dosoditi enajstmetrovko, saj so obrambni igralci v kazenskem

prostoru podrla Osterca. Toda sodnikova piščalka je bila nema, za kar si je zaslužil zvižge gledalcev. V drugem polčasu je tempo Beltinčanov nekoliko popustil, kar so izkoristili gostje, naprej rezultat izenačili, dvanajst minut pred koncem pa po napaki nasprotno obrambe prišli celo v vodstvo. Šele v zadnjih minutah igre je gostiteljem rezultat uspelo izenačiti. Le ena točka pa je za sodelovanje v ligi Intertoto za Beltinčane najbrž premalo. Zares velika škoda.

V drugoligaški konkurenci sta moštvi Nafta in Turnišča zmagali, kar je zelo pomembno. Lendavčani so bili povsem v premoči na tekmi z moštvom Elana v Novem mestu in so tako korak bliže kvalifikacijam za vstop v prvo državno ligo. Pomembni točki v boju za obstanek na drugi ligi pa so osvojili tudi nogometaši Turnišča, vendar jim je uspelo zmagati šele v končnici tekme. Nogometaši Beltransa iz Veržaja so dobro igrali na Ptuj in izpili z minimalnim rezultatom.

V tretji državni nogometni ligi sta pomurska moštva osvojila le eno točko, čeprav sta igrala doma. Nogometaši Bakovec so gostili vodeči Šentjur in zamudili lepo priložnost za zmago. Bakovčani so bili namreč boljši nasprotnik, kar zlasti velja za prvi polčas, ko so si ustvarili lepe priložnosti za gol, a jih Buzeti, Radikovič, Titan in Jančar niso izkoristili. V drugem polčasu pa sta nekaj priložnosti napravili obe moštvi in tako se je tekma končala brez golov. Nogometaši Renkovec, ki se borijo za obstanek v ligi, pa so doma igrali z Aluminijem iz Kidričevega in prav tako zamudili priložnosti, da osvojijo vsaj eno točko. Po prvem polčasu so namreč Renkovci vodili z golom Korena. Tudi v prvi polovici drugega polčasa so igrali dokaj močno in koncentracije, tako da sta obe točki splavali po vodi.

Feri Maučec

Šport od tu in tam

Atletika - V Hartbergu v Avstriji je bil mednarodni atletski miting, na katerem je sodelovalo tudi 23 atletov AK Pomurje iz OŠ Beltinci in Tišina, soboških šol, OŠ Črenšovci in soboške gimnazije. Med 340 tekmovalci so dosegli vidne rezultate. Najboljši rezultat je dosegel Matej Erjavec, ki je zmagal v skoku v višino z novim pomurskim rekordom za dečke do 15 let in je 176 cm. Četrta pa je bil v teku na 100 m z 12,16. Prvi mesti sta zasedli tudi Urška Luk, ki je pri ml. deklicah vrgla žogico 48,30 m, in Mateja Dražnik, ki je zmagala v metu krogle med mladinkami 13,74 m. Druga mesta so dosegli: Darjan Gomboc v teku na 60 m, Denis Šeruga v skoku v daljino in Daniela Žalik v skoku v višino. Uspešni so bili tudi Matej Gomboc, Polonca Horvat, Jure Rems, Dejan Obal in Simona Gjerek. (M. Šeruga).

Preskakovanje ovir - V Gotovljah je bil močan turnir v preskakovanju ovir, ki so se ga udeležili tudi člani KK Murska Sobota grad Rakičan in dosegli lepe uvrstitve. V kategoriji 0,80 m je zmagala Voharjeva (Vanda) pred Bogatajevo (Lucky Boy) in Čer-

pnjakovo (Marcian), vse brez kazenske točke. V kategoriji 1,00 m je bila Voharjeva (Vanda) peta brez kaz. točke, Bogatajeva je zasedla 47., Čerpnjakova pa 55. mesto. V kategoriji 1,10 m je bila Voharjeva (Berry) 19., Bogatajeva (Juraj) 21. in Horvatova (Paganini) 38. V kat. 1,20 in 1,30 m je Šiftarjeva (Melody) zasedla 12., Horvatova (Lucky Boy) pa 23. mesto.

Nogomet - V prvi finalni pokalni nogometni tekmi na območju ONZ Lendava je Nafta v Čentibi premagala Čentibo s 3 : 1. Strelci golov so bili: Kukič 2 in Prekazi za Nafto ter Vida za Čentibo. Povratna tekma bo v četrtek, 25. maja 1995 v Lendavi.

Šah - V Neaplju bo od 31. maja do 2. junija odprto prvenstvo Italije v aktivnem šahu.

Med tremi predstavniki iz Slovenije bosta na prvenstvu sodelovala tudi člana ŠD Rokada iz Lendave Jože Gerencar in Damjan Plešec, oba sta člana FIDE. (FB)

Kegljanje - V Sombotelu na Madžarskem je bil ob praznovanju 50-letnice Kegljaške zveze Železne županije mednarodni kegljaški turnir. Med štirimi ekipami je sodelovala tudi reprezentanca Pomurja in s 3453 podrtimi keglji zasedla tretje mesti.

I. ONL Lendava

Rezultati - 21. kolo
Olimpija : Panonija 1:0
Odranci : Črenšovci 2:0
Hotiza : Polana 3:1
Nedelica : Kobilje 1:0
Čentiba : Bistrica 0:4
Mostje : Dobrovnik 1:1

Odranci	2115	4	2	53:15	34
Črenšovci	2114	5	2	64:19	33
Kobilje	2110	6	5	35:26	26
Nedelica	2110	5	6	33:24	25
Hotiza	2110	5	6	39:33	25
Panonija	21	8	5	8:35:33	21
Čentiba	21	7	6	8:37:31	20
Dobrovnik	21	5	7	9:38:38	17
Olimpija	21	6	4	11:27:48	16
Bistrica	21	4	7	10:32:47	15
Mostje	21	4	3	14:26:62	11
Polana	21	3	3	15:21:64	9

II. ONL Lendava

Rezultati - 19. kolo
Žitkovci : Graničar 4:2
Nafta V. : Opel Lakoš 1:1
Dolina : Kapca 0:3

Opel					
H. Lakoš	1914	4	1	67:20	32
Žitkovci	19	6	7	6:37:33	19
Nafta V.	19	7	4	8:42:36	18
Kapca	19	7	4	8:32:42	18
Graničar	19	5	7	7:38:55	17
Dolina	19	2	6	11:22:53	10

Tekmovali pa so: M. Sterin 890, Kovačič, 872, Horvat, 868 in Levačič, 843 podrtih kegljev. (M. Žalik)

Karate - V Rušah je bilo mednarodno tekmovalje v karateju, na katerem je sodelovalo 182 tekmovalcev iz štirih držav in klubov. Med njimi so bili tudi Sobočani in Gornjeradogolčanec in dosegli lepe uvrstitve.

Najuspešnejša je bila Zlatka včeva (MS), ki je zmagala pri deklicah. Druga sta bila Klemen (ml. dečki) in Sočič (dečki). Tretji mesti sta zasedla Rokada in Rues (oba iz GR). D. Štancar.

Košarka - V slovenski košarski ligi za starejše deklice (vzhodna skupina) je ekipa iz murgje v prvih dveh krogih zmagala. V prvem krogu je ekipa murgje premagala Comet s 43 : 38. Strelke za Pomurje: Glišičeva, Svetinova 10, Jocičeva 19 in Ferjerjeva 9. V drugem krogu pa je Pomurje premagalo Domžalčane 48 : 42. Strelke za Pomurje: Glišičeva 21, Svetinova 16, Ferjerjeva 4, Jocičeva 4 in Fefčičeva 3. (ZT)

Šah - Na majskem hitrohodnem šahovskem turnirju, ki ga je pripravilo ŠD Radenska v Sombotelu, je med 12 šahistov zmagal Boris Kovač z 10,5 točkami. Dobilom Harijem, 10, Kovačevičem, 9,5, Radosavljevičem, 9,5, Ispahovićem, 9,5, in Matijo Gabrovščaku, 6,5 točke.

Hokej na travi

Rezultati - 11. kolo
Pomurje : Predanovci 3:0
Svoboda : Lipovci 0:1
Triglav : Železničar 4:0

Rezultati - 12. kolo					
Predanovci : Lek	1:6				
Železničar : Svoboda	7:0				
Lipovci : Pomurje	1:1				
Triglav	10	9	0	1	55:8
Lek	10	9	0	1	38:7
Pomurje	10	5	1	4	16:14
Železničar	10	4	1	5	16:16
Lipovci	10	3	1	6	16:21
Svoboda	11	3	1	7	15:30
Predanovci	11	1	0	10	4:64

Pogovor z Igorjem Zrinskim - upravnikom Aerokluba Murska Sobota

Prvo državno prvenstvo v akrobatskem letenju

Aero klub Murska Sobota, ki se je doslej že uveljavil kot organizator številnih zahtevnih mednarodnih tekmovanj in prireditvev, namenja posebno skrb tudi športni dejavnosti. V okviru kluba delujejo sekcije za letalsko modelarstvo, jadralno letenje in motorno letenje ter zmajarjev in padalcev. Več o tem smo se pogovarjali z Igorjem Zrinskim - upravnikom Aerokluba Murska Sobota.

- Letošnja tekmovalna sezona se je že začela. Za vami so že nekatera tekmovanja. Katera?

»Naš klub je letos že organiziral tekmovanje z radijsko vodenimi jadralnimi modeli (F 3 J) in s prosto letječimi jadralnimi modeli (F 1 A, A 1), ki je število tudi za četrti lvekov memorial.«

- Katera tekmovanja pa boste letos še pripravili?

»Letos imamo v programu, da bomo organizirali več tekmovanj. Tako bomo 10. in 11. junija bomo pripravili državno prvenstvo motornih zmajarjev in ultralahkih letal, od 14. do 21. avgusta bo na letališču v Rakičanu

prvo državno prvenstvo v akrobatskem letenju, 2. in 3. septembra bo tekmovanje za 8. pomurski padalski pokal in državno prvenstvo padalcev v skokih na cilj.«

- S kolikšnim številom letal pa razpolagate?

»Naš klub razpolaga s štirimi motornimi in šestimi jadralnimi letali. To je dovolj za našo dejavnost, vendar pa je problem, ker je nekaj letal pred generalnim popravilom, kar pa veliko stane.«

- Kako pa s tekmovalci. Jih imate dovolj?

»Trenutno imamo na razpolago 20 tekovalcev, ki tekmujejo v

raznih športnih panogah in nekateri dosegajo dobre rezultate, saj sodijo v sam državni vrh. Gre predvsem za mlade tekmovalce, ki hitro napredujejo. Lani se je najbolj odrezal Uroš Kolarič, ki je na svetovnem prvenstvu na Poljskem med motornimi zmajerji zasedel

peto mesto. Naš klub vsako leto razpisuje kadre za šolanje raznih profilov. Lani smo na primer izsolali 12 jadralnih pilotov in 2 zmajarja. Izsolakli pa smo tudi druge kadre. Problem pa je pomanjkanje denarja, saj je težko dobiti pokrovitelje. Naš šport pa je zelo dragi. Tako morajo tekmovalci precej stroškov za tekmovanja plačevati sami.«

- Kakšni pa so vaši nadaljnji načrti?

»Nujno bi bilo naš klub organizacijsko preoblikovati. Upamo, da bomo pri tem deležni širše družbene podpore. Sicer pa tudi za letos načrtujemo, da bomo izsolali nekatero nove kadre. Tako predvidimo prganizirati padalski tečaj z večjim številom udeležencev. Naši tekmovalci bodo sodelovali na številnih pomembnih tekmovanjih in upamo, da bodo z rezultati potrdili naša pričakovanja. V prihodnje predvsem računamo na boljše rezultate naših tekmovalcev v jadralnem in motornem letenju.«

Feri Maučec

Jubilejni mednarodni maraton TREH SRC

V pričakovanju velike tekaške prireditve

Še dva dneva nas ločita od jubilejnega 15. mednarodnega tekaškega maratona TREH SRC, največje množične tekaške prireditve v Sloveniji. Športni in turistični delavci z obeh bregov reke Mure so pripravili na velik tekaški praznik, ki bo popestren z obilico prireditvev, tako da bodo prišli na svoj račun ne le tekmovalci, temveč tudi pohodniki in obiskovalci. Prireditev se bo začela že v petek, 26. maja, ob 20. uri v kongresni dvorani hotela Radin s slavnostno otvoritvijo in bogatim kulturnim programom. Nastopili bodo mešani pevski zbor Radenske, ansambel iz avstrijske Radgone, nepogrešljivi TOF s svojim Moped showom, plesni pari iz plesne šole Roli s programom standardnih in latinskoameriških plesov ter drugi. Na otvoritvi bodo organizatorji jubilarantom maratona podelili priznanja. Posebej velja omeniti, da bo ob tej priložnosti ansambel Royal Flash prvič zaigral himno maratona TREH SRC, katere avtor glasbe je Igor Lalovič, tekst pa je prispeval Marko Kočar. Zelo živahno pa bo seveda v soboto na dan maratona, ko bo ob 9.30 na železniško postajo v Radence iz Ljubljane pripeljal poseben vlak maratona TREH SRC. Ob 10. uri bo nastop predšolskih in šolskih otrok iz VVZ Radenci ter OŠ Radenci in Kapela. Nastopili bodo člani lutkovnega gledališča iz Ljubljane in Deja Mušič. Ob 14. uri bodo nastopili ansambel Pik As, pihalni orkester iz Gornje Radgone in mladi pevci, ki bodo sodelovali na prireditvi Pokaži kaj znaš. Od 15. do 16. ure bo igrala pred hotelom Grozd v Gornji Radgoni godba na pihala, od 15.30 pa v križišču pred hotelom Zvezda v Murski Soboti ansambel Kluba premurskih študentov. Dopoldan bodo tekli cicibani ter mlajši dečki in deklice, ob 8. uri bo pohod planincev, ob 14.55 bodo štartali paraplegiki, ob 15. uri pa maratonce. Pridite v Radence pozdravit tekače iz več držav in nastopajoče.

Feri Maučec

Namizni tenis

Tretje mesto Benka

V odlični organizaciji NTK Moravske Toplice Sobota je bil v Murski Soboti tretji državni turnir TOP 12 v namiznem tenisu za člane. Sodelovalo je 24 tekmovalcev, žal pa zaradi obveznosti do svojega kluba v tujini ni mogel igrati državni reprezentant Stefan Kovač. Najboljši pomurski tekmovalec je bil Benka, ki je v prvi skupini zasedel zelo dobro tretje mesto, potem ko je v polfinalu izgubil z državnim reprezen-

tantom Komcem z 1 : 3 in za tretje mesto premagal Kusa s 3 : 1, ki je bil presenečenje turnirja. Rihtarič je zasedel peto mesto, Benkovič šesto, Unger pa sedmo, čeprav so nekateri pričakovali več. V drugi skupini sta mladince Solar in Petar zasedla sedmo oziroma deseto mesto. Sicer pa je zmagal državni prvak Smrekar pred Komcem. Z uvrstitvijo Pomurcev smo lahko le delno zadovoljni. (M. U.)

V prostorih območne enote Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti so pretekli teden Dunica Cipot, vodja marketinga pri Zavarovalnici Triglav, Stefan Puhan, predsednik AK Pomurje iz Murske Sobotice, Tibi Lebar, atletski trener, in Marija Števanec, atletinja AK Pomurja iz Murske Sobotice, podpisali pogodbo o pokroviteljstvu nad atletinjo Marijo Števanec. Poleg kegljavke Marike Kardinar iz Dobrovnika je to druga pogodba, ki jo je Zavarovalnica Triglav podpisala z individualno športnico. Marija Števanec je zaposlena pri soboški enoti Triglav. S podpisom pogodbe se je zavarovalnica obvezala, da bo svoji delavki prispevala denar za treninge, tekmovanja in opremo, hkrati pa ji tudi omogočila 15 dni dodatnega dopusta za priprave in tekmovanja.

Petindvajsetletna Marija Števanec iz Borejca se je z atletiko začela ukvarjati pred devetimi leti pri Atletskem klubu Pomurje Murska Sobota pod strokovnim vodstvom trenerja Tibija Lebarja. Že na začetku svoje atletske kariere se je kot zelo skromna tekmovalka uveljavila z odličnimi rezultati. Zaradi finančnih težav pri AK Pomurje je zadnja štiri leta tekmovala v Ljubljani, letos pa zopet nastopa za matični klub. Kot zelo talentirana tekmovalka je nekajkrat oblekla državni dres. Svoje največje uspehe pa je dosegla v zadnjih letih, saj je bila leta 1992 in 1993 državna prvakinja med članicami v teku na 800 m, lani pa je v teku na

1500 m zasedla drugo mesto. Njeni najboljši rezultati so: 400 m 56,60; 800 m 2:09,88 in 1000 m 2:53,06. Dobro se je pripravila za letošnjo sezono, saj je na otvoritvenem mitingu v Celju v teku na 1000 m s časom 2:53,60 zasedla drugo mesto. Veliko si obeta od letošnjega državnega prvenstva, zlasti v teku na 800 m, saj računa, da bo osvojila naslov državne prvakinje. Ob podpisu pogodbe o pokroviteljstvu je izrekla zahvalo in zadovoljstvo, zlasti še, ker ji je omogočila nemoteno vadbo in tekmovanje Zavarovalnica Triglav, kjer je zaposlena, hkrati pa tudi obljubila, da se bo potrudila, da bo uresničila pričakovanja. Feri Maučec

Strelstvo

Ftičar državni prvak, štirje rekordi

Letošnje državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem serijske izdelave (nacionalni program) je bilo v organizaciji Strelske družine Črenšovci. Sodelovalo je 275 strelcev in strelk iz 32 strelskih družin. Tekmovanje je lepo uspelo, postavljeni pa so bili tudi štirje državni rekordi. Te so dosegli: SD Kranj s 1079 krogi, njihov tekmovalec Andrej Kneš 374, SD Juteks Žalec s 545 in Patrik Fajdiga (SD Postojna) s 188 krogi. Na tekmovanju so se izkazali tudi pomurski strelci in strelke. Najuspešnejši je bil domačin Samo Ftičar (SD Črenšovci), saj je s 336 krogi med mladinci zasedel prvo mesto in naslov državnega prvaka. Andrej Tibaut je s 325 krogi zasedel peto, Tomi Sobočan (oba SD Črenšovci) pa s 310 krogi deseto mesto. Ekipno je zasedla SD Črenšovci med mladinci drugo

mesto. Med mladinkami je Edita Žalik (SD Črenšovci) zadela 289 krogov in zasedla šesto mesto. V konkurenci članov je bila najboljša SD Gančani, ki je z 992 krogi zasedla peto mesto, SD SCT Murska Sobota je z 943 krogi pristala na osmem, SD Radgona pa z 876 krogi na devetem mestu. Med posamezniki je zasedel Marjan Balažič (SD Gančani) s 343 krogi trinajsto mesto. Branko Horvat (SD Radgona) je s 341 krogi zasedel sedemnajsto, Milan Hari (SD Gančani) s 337 krogi dvaindvajseto, Flegar Simon (SD Tišina) s 322 krogi enaintrideseto, Franc Gider (SD Tišina) pa s 322 krogi dvaintrideseto mesto. Pri članicah sta se izkazali Anita Gašpar (SD Tišina), ki je s 315 krogi zasedla tretje, in Jožica Verbančič (SD Varstroj), ki je bila s 311 krogi četrta.

Šport od tu in tam

Košarka - V Nagykanizsi na Madžarskem je bil mednarodni košarkarski turnir veteranov. Med štirimi ekipami sta bili tudi ekipi Radenske in Lendave. Zmagala je Radenska, ki je premagala Zalaegerszeg s 56:31 in Lendavo z 58:46. Druga pa je bila Lendava, ki je premagala Nagykanizso z 58:54. (K. Glažar)

Atletika - V Lipnici v Avstriji je bil mednarodni ulični tek. Med 400 tekmovalci iz 4 držav so sodelovali tudi člani TS Radenske in dosegli lep uspeh. V osrednjem teku je bil v svoji starostni skupini najhitrejši Geza Grabar, v teku žensk pa je zmagala Jožica Šiftar. Uspešno so tekmovali še Marjan Jakopec, Feri Novak, Roman Klančar, Majda Klančar in Zlatka Jakopec (GG)

Šah - V Portorožu je bil drugi mednarodni moštveni šahovski turnir v pospešenem šahu, tekmovanje pa je šlo za 4. moštveno državno prvenstvo. Lep uspeh so dosegli soboški šahisti. Moška ekipa Radenske Pomgrada (Zupe, Cigan, Kovač, Coklin) je s 13 točkami zasedla tretje mesto, druga ekipa Radenske Pomgrada

pa je bila z 9 točkami deseta. V moštvenem tekmovanju so Sobočani zasedli drugo mesto. V ženski konkurenci je ekipa Radenske Pomgrada (Lea Števanec, Katka Marič in Martina Marič) z 12 točkami zasedla prvo mesto tako med članicami kot mladinkami. Soboški mladinci pa so z 10 točkami zasedli peto mesto.

Streljanje na glinaste golobe - Na strelišču v Rakičanu je bil dvoboj reprezentance Slovenije in Hrvaške v streljanju na glinaste golobe. Zmagala je Slovenija s 304:301 zadetki. Sodelovala je tudi Slovenija B in zadela 315 golobov. Med posamezniki je zmagal Lipolt (Sl. A) s 111 zadetki pred Pojbičem (Sl. B), 107 zadetkov. Dvoboj mladincev Slovenija : Hrvaška pa se je končal z zmago Hrvaške z 269 : 281 zadetkov. D. Pojbič je s 83 zadetki zasedel sedmo, D. Gomboc pa z 79 zadetki osmo mesto. Organizator tekmovanja je bila SD Štefana Kovača Murska Sobota.

Ivan Drozdek - Vanč

Pomurski šport, zlasti gornjeradgonski, je mnogo prezgodaj, komaj v 51. letu starosti, nenadoma izgubil izjemnega, športu predanega človeka, predsednika Športne zveze Gornja Radgona - Ivana Drozdka - Vanča. Njegovo nepričakovano smrt smo z bolečino v srcu sprejeli vsi, ki smo ga poznali, z njim delali in živeli, delili dobro in zlo.

Vanč je začel svojo športno pot že v osnovni, še intenzivneje pa v srednji šoli. Kot vsestranski športnik je deloval v taborniški organizaciji, pri strelstvu, hokeju na travi in nogometu. Med študijem v Ljubljani je ob igranju hokeja na travi opravljal tudi funkcijo sekretarja Zveze za hokej na travi Slovenije. Potem ko ga je po končanem šolanju v Ljubljani in prvi zaposlitvi na železniški postaji v Zalogu pot zanesla na Ptuj, kjer je spoznal soprogo Nado, v zakonu pa sta se jima rodila Iztok in Nina, se je začel ukvarjati z namiznim tenišom. Ta lepi šport je vzljudil z vsem srcem in mu ostal zvest do preane smrti. Najprej se je uveljavil kot igralec, kasneje pa kot organizator in trener. Pod njegovim strokovnim in organizacijskim vodstvom je NTK Arconta iz Gornje Radgone osvojil dva naslova državnih prvakov ter ime obmejnega mesteca ponesele na evropsko sceno. Po prihodu v Gornjo Radgono, kjer je bil zaposlen v občinski upravi, Elradu in nazadnje kot vodja splošnega sektorja pri Trgovskem podjetju Mercator Sloga, je polnih 23 let uspešno vodil gornjeradgonski namizni tenis. Poleg tega se je uveljavil tudi v nekaterih drugih športih, kot so tenis, kjer je bil med pobudniki za zgraditev teniških igrišč v gornjeradgonskem športnem centru, veliko svojega znanja in energije pa je namenil pripravi in organiziranju vsakoletnih delavskih športnih iger - Merkatoriade, saj so Gornjeradgonačani pod njegovim vodstvom osvojili dva ekipna naslova, sam pa je bil večkratni prvak v namiznem tenisu. Tudi letošnje Merkatoriade v Gornji Radgoni se je zelo veselil, a žal je ni dočakal, čeprav je že imel pripravljen celoten program prireditve. Zaradi njegove športne zagnanosti in odgovornosti so mu leta 1992 zaupali najodgovornejšo funkcijo - postal je predsednik Športne zveze Gornja Radgona -, ki jo je opravljal vse do svoje smrti. Bil pa je tudi dolgoletni član predsedstva gornjeradgonskega Partizana.

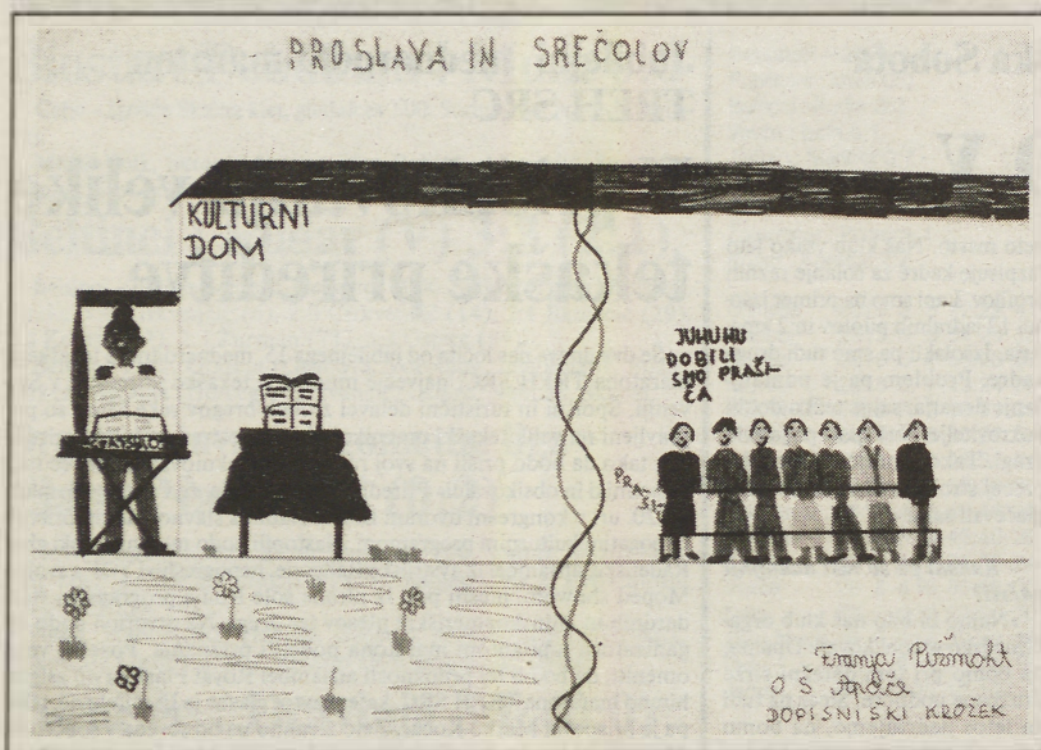
Vsi, ki smo ga poznali in z njim delali, vemo, da je bil pošten, požrtvovalen in brezkompromisen športni delavec. Takšnega se ga bomo tudi spominjali, zavedajoč se, da je z njegovim odhodom ostala v gornjeradgonskem športu velika vrzel, ki je ne bo mogoče tako kmalu nadomestiti.

Feri Maučec

Konjske dirke

Rekord Dori Lobella

V Šentjerneju so bile mednarodne kasaške dirke z 8 voznjami, na sporedu pa je bil troboj Avstrijska Štajerska, Hrvaška in Slovenija. Najuspešnejši so bili Avstrijci, ki so po prvi dirki prevzeli vodstvo z 19 točkami pred Slovenijo, 11, in Hrvaško, 9 točk. Posebej velja omeniti spominsko dirko Jurija Levičnika, na kateri je zmagal Dori Lobell z Markom Slavičem mlajšim, ki je dosegel nov rekord hipodroma 1:17, in dirko uvoženih kasačev, ko je slavil Soulman z Makotermjem s Cvena z 1:17,9.

Pri zobozdravniku

Vedela sem, da bom nekega dne tudi jaz morala k zobozdravniku.

Končno je napočil ta dan. Zjutraj sem se zgodaj zbudila. Umila sem si zobe in se uredila. Nato me je mama odpeljala k zobozdravniku. Tam sem morala čakati, kar je še povečalo moj strah. Naenkrat sem zaslišala svoje ime. Zobozdravnica me je lepo pozdravila in rekla, naj odprem usta. Bilo me je zelo strah, še bolj pa me je postalo, ko je dejala, da bo treba zob izpuliti. Zagledala sem svetle klešče. Komaj sem zaprla oči, je bil zob že zunaj. Začudila sem se in bila vesela, ker ni nič bolelo.

Ko sem prišla domov, sem se spomnila svojega strahu in se zasmejala.

RENATA KUCHAR, 5. b
OŠ Puconci

Jutranji direndaj

Nekega dne je vstal samo dedek. Potem je zazvonila ura. Udarila je osemkrat. Hiša je zaživela; vsi smo se zbudili, in ko smo zagledali, da je ura že osem, je nastala v hiši panika. Zaletavali smo se drug v drugega, padali po tleh in kričali gor in dol. Prerivali smo se v kopalnici, lovili vse druge stvari ... Jaz sem obul očetove, mamica moje in očka mamine čevlje. Odsli smo vsak na svojo stran.

Takrat se je hiša spočila. Ko smo prišli domov, je postala spet nora hiša. Kljub temu je bilo lepo.

MATEJ SUKIČ, 4. c
OŠ III M. Sobota

Ludje, čuvajte naravo!

Dosti ljudi vozi odpadke v gozd. Tam jih odvržejo v gramoznico ali na kakšno drugo mesto. Z umetnimi gnojili, škropivi in še z drugimi podobnimi stvarmi onesnažujejo okolje. Ljudje se ne zmenijo za nečisto naravo. Ko grem po cesti, zagledam plastično vrečko, naenkrat spet prazno konzervno škatlo, nato vrečko, v kateri so bili bomboni, nekoliko dalje ... Če bomo še naprej tako onesnaževali naravo, ne bomo več živeli v zdravem okolju.

DRAGO ŠANDOR, 4. a
OŠ Bakovci

Čiščenje Črnca

Narava je čedalje bolj onesnažena, ogrožena in zastrupljena. V njej poginjajo živali zaradi človekove nepremišljenosti. Človek zastruplja vodo in zrak, uničuje gozdove in zelene trate. Na njih gradi tudi tovarne. Voda jezer, potokov in rek je čedalje bolj zastrupljena in polna raznovrstnih odpadkov.

Zato smo se v petek mladi ekologi pod vodstvom Marije Poredoš zbrali, da bi očistili prvi del potoka Črnca. Bilo nas je veliko učencev. Potok je bil poln odpadkov. Polivinilaste vrečke so zadrževale vodo, tako da ni mogla teči naprej. Z grabljami smo vse odpadke potegnili iz potoka in jih naložili v košare. Tudi oba bregova Črnca smo lepo pograbiljali in očistili. Čeprav smo bili vsi umazani od nog do glave, smo bili veseli, saj je bilo spet lepo pogledati čist in urejen potok.

PETRA KAVAŠ
Ekološki krožek, OŠ Behtinci

Vesela in žalostna voda

Vlado in babica sta šla k potočku. V njem je bila voda čista. Veselo je skakljala in delala slapove. Vlado je rekel babici: »Poglej, kako je voda vesela!«

Drugič sta se peljala z vlakom. Pot je vodila tudi ob reki. Voda v njej je bila umazana. Vlado je rekel: »Poglej, babica, kako je ta voda žalostna!«

MAJA KAVAŠ, 2. a
OŠ Bakovci

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjižarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota; nagrade pošljamo po pošti) Najprej odgovor na 35. vprašanje: Med kačami je prvi mojster za plavanje v vodi BELOUŠKA. Večina vas je tako tudi odgovorila. Današnji izžrebanec pa je ANTON BENKO iz Gajševca. Čestitamo!

KUPON št. 37 - ALI VESTE

Ali veste, kako visoko lahko skoči bolha? Odgovore pričakujemo najkasneje do 31. maja. Naslov je: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 M. Sobota. Pripišite tudi geslo »ALI VESTE«.

Prvi šolski izlet

Z učiteljico smo šli na prvi izlet. Zbrali smo se pred šolo. Najprej smo šli na ogled radgonskega gradu. Potem smo se odpeljali na jezero, kjer smo videli jezero. Bilo mi je zelo všeč. Šli smo tudi nakupovati. Kupila sem si medvedka, torbico, ki jo nosim okoli pasu, in mucko, ki sem ji dala ime Siva mucka. Medvedka sem dala Barbici. Bili smo tudi v Rakičanu. Tam smo jahali konje in imeli kosilo. Prvi šolski izlet mi je bil všeč.

MARISA DRVARIC, 1. b
OŠ Radgonci

Neverjeten teden

Začelo se je v sredo. Šli smo na tekmovanje v krosu v Murski Soboti in postal sem občinski prvak med dečki 6-tih razredov. Nadaljevalo se je v četrtek. Na kvizu Alkoholizem v Behtincih smo dosegli solidno četrto mesto med 13 sodelujočimi šolami. V petek sem bil na tekmovanju v judu in premagal vse nasprotnike. V soboto pa sem osvojil srebrno Vegovo priznanje in postal občinski prvak v znanju iz matematike. Še istega dne sem uspešno nastopil na plesni prireditvi, ki jo je organizirala plesna šola Devžev v Murski Soboti.

To je bil zame res neverjeten teden. Upam, da se tudi tako lahko ponovijo.

BOŠTJAN RITUPER, 6. b
OŠ Sveti Jurij

Brina ne more hoditi

Pred kratkim smo obiskali vrtec v M. Soboti. Pridružili smo se otrokom v razvojnem oddelku. Njihova vzgojiteljica nam je pripovedovala, kakšni so otroci s cerebralno paralizo. Videli smo valj, na katerem telovadijo, in stoček, kjer sedi Omar. V drugi skupini pa smo videli Brino. Bila je na vozičku, ker ne more hoditi. Ob slovesu smo otrokom podarili Veverička posebne sorte. Igračo smo izdelali učenci na naši šoli.

VALENTINA NEMEC, 2. b
OŠ Sveti Jurij

Novice od tu ...

Slovenska prireditev za najboljše glasbenike se počasi končuje, končnih rezultatov še niso objavili, zapišemo lahko le, da so največ glasov dobili Helena Blagne, Chateau, Čuki, Vlado Kreslin, Dominik Kozarič, Alfi Nipič, Jan Platenjak, Pop Design, Adi Smolar in Andrej Sifrer.

Koncert skupine Rolling Stones, ki je prav gotovo koncert leta, se hitro bliža. Mnogi so govorili, da bodo vstopnice razprodane, vendar vam lahko zaupamo, da jih pri naših zastopnikih še vedno lahko dobite. Pa da ne pozabite, koncert bo 1. avgusta v Zeltwegu.

... in tam

Po velikih glasbenih uspehih je Jon Bon Jovi glasbeni oder zamenjal za filmsko platno.

Po uspešno odigrani vlogi v filmu *Moonlight And Valentino* so mu ponudili glavno vlogo v drugem delu filma *The Crow*, v katerem bi zamenjal *Brandona Leeja*, ki se je smrtno ponesrečil pri snemanju sklepe scene prvega dela.

La Toya Jackson je v zadnjem času bolj znana po številnih škandalih kot po uspešni glasbeni karieri. K temu pa je še pripomogla vest, da se bo poročila z nekdanjim boksarskim šampionom v težki kategoriji *Mikom Tysonom*, katerega so pred kratkim pustili iz zapora. Tej poroki leta pa nasprotuje vsa družina *Jacksonovih*.

Koncerti

V petek, 26. maja, bo ob 19. uri na sejmišču v Gornji Radgoni rock festival, na katerem bodo sodelovali *Hladno pivo*, *It's Not For Sale*, *Yellow Minute*, *The Fat Nuns*, *Not Why Yes in Megatherium*. Vstopnina je 550 tolarjev, velja pa tudi za pokoncertni žur v diskoteki Laser. Po koncertu je organiziran avtobusni prevoz v smeri: Radenci-M. Sobota-Ljutomer.

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

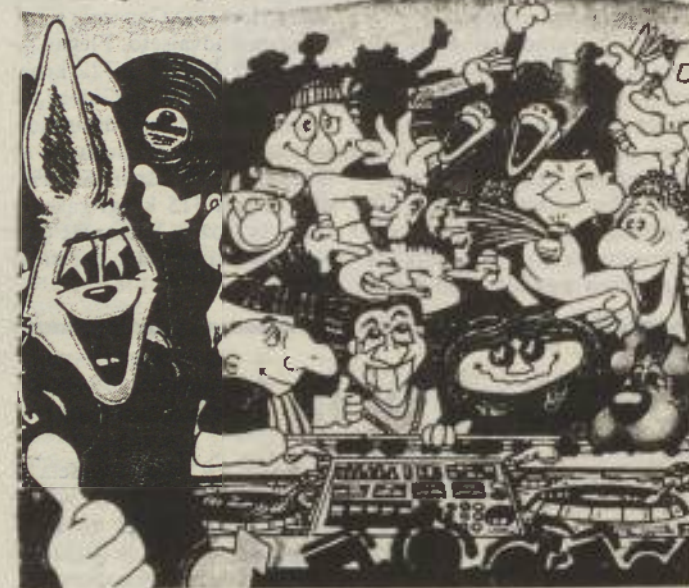
69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Rodil se je leta 1944 v Sheffieldu. Že zgodaj se je začel ukvarjati z glasbo in pri dvajsetih posnel prvo malo ploščo, ki mu je prinesla popoln neuspeh. Potem je z basistom *Chrisom Stainonom* osnoval skupino *Grease band*, ki je izvajala svoje verzije črnske (soul in blues) glasbe. Ta glasba pa mu je prinesla veliko večji uspeh kot prvi poskus, *Američani* so ga zato pogosto primerjali z *Janis Joplin*.

Leta 1968 je posnel prvi album *With a Little Help From My Friends*, pri katerem so sodelovali *Jumy Page (Led Zeppelin)*, *S. Wiwood (Traffic)* in *Albert Lee*. Že takrat je med kolegi glasbeniki užival velik ugled, tako da lahko na vseh njegovih albumih zasledimo zvezdniško zasedbo. V Ameriki je zaslovel na znamenitem festivalu *Woodstock*, kjer je požel velike ovacije. Na festivalu je spoznal *Leona Russela*, ki je bil v naslednjih letih njegov najozži sodela-

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceee

Joe Cocker

vec in komponist. Vrhunec sodelovanja je bil album z nekoliko nenavadnim naslovom *Mad Dog And*

Englishmen (Nori pes in Anglež), kar pa je še pripomoglo k velikemu uspehu albuma. Obenem so posne-

Glasbena uganka

Pravilno ste odgovorili vsi, ki ste napisali, da je skupina *Green Day* izdala tri plošče: *39 Smooth*, *Kerplunik* in *Dookie*. Izžreballi pa smo *Lidijo Jarc*, Vrtna ulica 18, 69250 Gornji Radgonci. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja *Shop*, bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke:

Katera je najpopularnejša skladba Johna Scatmena in kaj ima skupnega z njegovim priimkom?

Odgovor: _____

Kupon št. 11

Odgovore s kupončkom pošljite na dopisnici do 19. maja na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta 13, 69000 Murska Sobota.

li tudi celovečerni film z enakim naslovom, ki je bil prav tako deležen velikega uspeha.

Med naporno, a sicer uspešno ameriško turnejo pa so se začele težave, kjer je prišla do izraza Cockerjeva občutljiva in labilna osebnost. Takoj po turneji je za več kot leto dni izginil nekje v Kaliforniji. Po dveh letih ga je njegov stari prijatelj *Chris Stanton* zopet postavil na noge in odpravila sta se na turnejo v Avstralijo, kjer je nastal album *Live in L. A.* Vse je kazalo, da je Cocker v svoji stari formi, a so ga v Avstraliji zaprli zaradi mamil. Težave mu je spet uspelo preboditi in v Angliji je leta 1974 nastal nov album *Something To Say*. Po izidu tega albuma je Cocker znova začel sodelovati s *Stainom* in njegove plošče se niso več prodajale kot nekoč.

Obdobje, ko se o Cockerju ni nič slišalo, je trajalo približno osem let, potem pa je vstal od mrtvih in leta 1982 posnel briljanten album *Sheffield Steel*, na katerem so priredbe znanih avtorjev. To naslednja plošča *Civilized Man* bila uspešna, vendar genialnost prejšnjega albuma ni mogla biti v tem času je Cocker dobil oskarja za filmsko glasbo za skladbo *Up Where We Belong* v duetu z *Jennifer Warnell*. Nadaljeval je s snemanjem albumov, ki so bile deležne večjega uspeha, nikoli pa niso dosegli tako velikega uspeha, kot *My Heart*, ki jo je posnel s *Christinom* istoimenski hit.

Cocker je gotovo eden največjih svetovnih pevcev, vendar je njegova glasbena uspešnost zaradi njegove nestabilnosti zelo niha. Ker avtorsko ni bil tako močan, je vedno odvisen od glasbenikov, zato tudi nikoli ni imel izrazitega stila.

Toda tisto, kar je najpomembnejše, je njegov glas, s katerim lahko poje katerokoli vrsto glasbe, bodo ljudje vedno spoznali tudi eden tistih glasbenikov, ki kljub svojim letom vedno preseneča.

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med točkom, 16. 5., in ponedeljkom, 22. 5.

V torek, 16. maja, je na ljubljanski borzi začela kotirati nova obveznica Banke Celje - 1. emisija. Izdanih je bilo za 10 mio nemških mark obveznic v tolarški protivrednosti, emisija pa obsega 7000 obveznic po 1000 DEM in 30.000 obveznic po 100 DEM. Izdane so bile 1. 10. 1994 za poročanje dolgoročnih sredstev za pisanje v dolgoročne naložbe. Glavnica zapade 1. 10. 1999, obresti (10% letna obrestna mera) pa se izplačujejo polletno, in sicer 1. 4. in 1. 10. Prvi kupon je bil izplačan 1. 4. letos, zadnji pa zapade 1. 10. 1999. Skrajšana oznaka zanje je BCE1. Prodana je bila celotna emisija, in sicer 88 odstotkov pravnim osebam, preostalih 12 odstotkov pa 500 fizičnim osebam. Za izplačilo jamči Banka Celje, d.d., s svojim premoženjem.

Borzna kotacija A - redne delnice

V torek je bil po treh tednih ponovno promet z delnico LEKA, njen enotni tečaj je porasel za 100 tolarjev na 11600, prometa pa je bilo za 116 tisoč tolarjev. Naslednjega dne je njen enotni tečaj poskočil na 12100, ko je bilo za 121 tisoč tolarjev prometa.

Enotni tečaj redne delnice Probanke je porasel v torek s 14178 na 14420, ko je bilo za 4,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 14029 ob 10,9 mio tolarjev prometa, v četrtek pa ponovno porasel, tokrat na 14332 (12,3 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj poskočil na 14717, ko je bilo za 10,9 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 15111 ob 3,7 mio tolarjev prometa.

16. 5. je enotni tečaj delnice Salusa porasel z 20351 na 20530, ko je bilo za 4,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 20359 ob 8,8 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 20018, ko je bilo za 4,4 mio tolarjev prometa, v petek porasel na 20201 ob 6,1 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 20120 (262 tisoč tolarjev).

Enotni tečaj redne delnice SKB-ja je v torek porasel s 33172 na 33764, ko je bilo za 18,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 33504 ob 46,9 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 33717, ko je bilo za 28,2 mio tolarjev prometa, v petek padel na 33491 ob 33,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 33320 (12 mio tolarjev).

Borzna kotacija A - obveznice

Z obveznico Banke Celje (BCE1) so bili v sredo sklenjeni aplikacijski poseli po tečaju 96,3 v vrednosti 222 tisoč tolarjev, v četrtek v vrednosti 138 tisoč tolarjev po tečaju 93,1, v petek v vrednosti 63 tisoč tolarjev po tečaju 95,1, v ponedeljek pa v vrednosti 16 tisoč tolarjev po tečaju 95,0.

V sredo je enotni tečaj obveznice RSL1 padel s 98,5 na 98,2, ko je bilo za 20 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 98,1 ob 16,3 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 98,8, ko je bilo za 11,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 99,4 ob prometu 189 tisoč tolarjev.

V torek je enotni tečaj obveznice RSL2 padel s 102,6 na 102,3, ko je bilo za 18,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 102,1

ob 109,7 mio tolarjev prometa, v četrtek pa poskočil na 102,6 (80,5 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj poskočil na 103,1, ko je bilo za 29,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 103,5 ob 2 mio tolarjev prometa.

Z obveznico RSL8 so bili v sredo in četrtek prijavljeni aplikacijski poseli v skupni vrednosti 12,2 mio tolarjev po tečaju 84,0 (+ 0,1-odstotno točko). V petek je njen enotni tečaj padel na 83,6, prometa pa je bilo za kar 102,3 mio tolarjev.

Za 0,5-odstotne točke na 88,5 je v torek poskočil enotni tečaj obveznice RSL11, prometa pa je bilo za 15,1 mio tolarjev.

Enotni tečaj obveznice RSL1 z izkoriščeno davčno olajšavo je v sredo porasel s 97,1 na 97,2, ko je bilo za 641 tisoč tolarjev prometa, ter se na tej ravni zadržal tudi v četrtek ob prometu 345 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 97,7, ko je bilo za 322 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 98,0 (44 tisoč tolarjev prometa).

Na ravni 102,0 se je v sredo zadržal enotni tečaj obveznice RSL2 z izkoriščeno davčno olajšavo, prometa pa je bilo za 168 tisoč tolarjev.

V torek je bil enotni tečaj obveznice SKB1 95,0 in se je pri tej številki obdržal tudi v sredo in četrtek, skupno pa je bilo za 1,8 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 95,3, ko je bilo za 739 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 95,5 ob prometu 176 tisoč tolarjev.

Borzna kotacija B - redne delnice

Rahlo je v sredo padel enotni tečaj delnice BTBR, in sicer z 11250 na 11234, ko je bilo za 303 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa poskočil na 12200 ob 1 lotu prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 11593, ko je bilo za 522 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 11515 ob prometu 69 tisoč tolarjev.

Enotni tečaj delnice Dadas je v torek porasel s 122705 na 126177, ko je bilo za 14,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 121477 ob 31,8 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 122142 (16,2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 126845, ko je bilo za 36,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 129657 ob 10,8 mio tolarjev prometa.

16. maja je enotni tečaj delnice Finmedie porasel s 16986 na 17162, ko je bilo za 223 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa ob desetkrat večjem prometu (2,3 mio tolarjev) padel na 16697. Tudi v četrtek je njen enotni tečaj padel, tokrat na 16488, ko je bilo za 1 mio tolarjev prometa, v petek pa neznatno porasel na 16494 ob 1,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 17256 ob prometu 863 tisoč tolarjev.

Tako rekoč na ponedeljkovem nivoju (21500) se je zadržal enotni tečaj redne delnice Gradbenega podjetja Grosuplje, ko je bilo za 108 tisoč tolarjev prometa.

Enotni tečaj delnice MK Založba je v torek porasel z 9242 na

9400, ko je bilo za 940 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 9156 ob prometu 1,6 mio tolarjev, v četrtek pa poskočil na 9333 (149 tisoč tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 9156, ko je bilo za 3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 9200 (1,9 mio tolarjev).

V torek je enotni tečaj redne delnice NIKE porasel s 4253 na 4312, ko je bilo za 6,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 4176 ob 4,2 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 4314, ko je bilo za 14,7 mio tolarjev prometa, v petek na 4483 ob 16,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 4528 (10,8 mio tolarjev prometa).

V sredo je enotni tečaj delnice Terme Čatež padel z 781,6 na 764,1, ko je bilo za 3,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 768,5 ob prometu 685 tisoč tolarjev. V petek se je njen enotni tečaj zadržal tako rekoč na isti ravni (768,7), ko je bilo za 1,1 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 780,1 ob prometu 989 tisoč tolarjev.

Borzna kotacija B - prednostne delnice

16. 5. je enotni tečaj prednostne delnice KBTP-ja porasel s 33455 na 33769, ko je bilo za 5,2 mio tolarjev prometa, v sredo zdrsnil na 32663 ob 13,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 34188 (15,7 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj poskočil na 36231, ko je bilo za 13,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 36475 ob 3,1 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj prednostne delnice Primotina je v torek poskočil s 33772 na 34400 ob sicer skromnem prometu 138 tisoč tolarjev, naslednjega dne pa padel na 33158, ko je bilo za 2,7 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 33899, ko je bilo za 237 tisoč tolarjev prometa, v petek pa na 34105 ob 1,9 mio tolarjev prometa.

Ob skromnem prometu 90 tisoč tolarjev je v torek enotni tečaj prednostne delnice Rogaške porasel s 725,9 na 750,00, vendar je naslednjega dne zdrsnil na 697,6, ko je bilo za 237 tisoč tolarjev prometa. Ob le 1 lotu prometa se je v petek njen enotni tečaj vrnil na 750,0.

V sredo je padel enotni tečaj prednostne delnice UBK-ja z 11515 na 10650, ko je bilo za 107 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 11000 ob prometu 330 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 10368, ko je bilo za 4 mio tolarjev prometa. Na petkovem nivoju 40900 se je v sredo, prav tako pa tudi v četrtek in v ponedeljek zadržal enotni tečaj prednostne delnice VIPA, skupno pa je bilo za 901 tisoč tolarjev prometa.

Borzna kotacija B - obveznice

Z obveznico Občina Zagorje je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 817 tisoč tolarjev po tečaju 88,3 (- 1,6-odstotne točke), naslednjega dne pa je njen enotni tečaj padel na 88,2 ob 1,2 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 88,0, ko je bilo za 652 tisoč tolarjev prometa. Tudi z obveznico PTT-ja Celje je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel, in sicer v vrednosti 448 tisoč tolarjev po tečaju 98,8 (+ 0,2-odstotni točki), naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 98,7, ko je bilo za 145 tisoč tolarjev prometa, v petek pa je bil po enakem tečaju prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 376 tisoč tolarjev.

Vonj po nostalgiji

Dostojanstven ropot iz časov, ko so se kokoši še bale samohodnih vozil in so po kokošje naglo plahutale s ceste, otroci pa so se pilepljali na ograje, da bi jih videli, se bo tretjega roznika valil od soboške avtobusne postaje proti Krogu k Muri, z brodom čez, če voda ne bo previsoka, sicer pa prek Radenec v Vučjo vas, od tam v Križevce, Veržej, Bakovce in nazaj na soboško avtobusno postajo. Ko se bo prvi ropotalec vrnil, bo zadnji odpeljal. Nad cestami bo zopet visel modrikast dim kot takrat, ko je izgorili bencin še dišal po daljnih krajih, ne pa po zasičenosti z avtomobilskim prometom. Dandanašnji izpuhi iz teh starih vozil dišijo po nostalgiji, po usajenih kapah in plaščih, po dobrih starih časih.

Soboški motoklub Veterani bo tretjega junija organiziral letošnji rally štirikolesnih, trikolesnih in dvokolesnih starih motornih vozil. Trikolesniki so »motorbicikli« s prikolicami. Iz delavnic, ki so ges skorajda laboratoriji, kakor piše na Gombošijevem restavratskem kabinetu, bodo pripeljali izdelke svoje ljubiteljske in nemalokdaj strastne brkljarije. Nič ne bo mlajšega od petidvajset let.

Ljutomerski avtomehanični mojster Josip Kunc bo v širokem loku zaviljil s svojim avtomobilom znamke Chrysler de Sotto iz leta 1925, zaradi česar ne bo mogel, ker pač fizikalno ni mogoče biti hkrati na dveh vozilih, uzdati »motorbicikla« BSA 500 iz leta 1916, »z jermenskim pogonom in enim samim ventilom«, kot svetlečih se oči omenja Edo Berden. Kunc ima najstarejša primerka tako pri štirikolesnikih kot pri dvokolesnikih. Spomin na svičeni strah iz svinčenih časov bo zavel čez poti in ceste, ko se bo peljal Alojz Kerčmar s svojim mercedesom 190, s katerim so se nekaj vozili »aparatički« s soboškega sekretarita za notranje zadeve. Bojan Bohnc bo v rokarski barvi iz najzgodnejših dni žarel iz svojega dodga iz leta 1941.

Druga najstarejšega dvokolesnika v soboškem veteranskem motoklubu ima Štefan Ružič, ki je med drugim tudi učitelj letenja in športni pilot. Po zraku vozi vse, kar lahko vzleti z rakičanskega letališča, na rallyju pa bo vozil »motorbicikel« belgijske izdelave znamke F&N iz leta 1928 - če mu ga bo dotlej uspelo spraviti v pogon, drugače ga bo na avtobusni postaji postavil samo na ogled, jahal pa bo enesuja ZDB 201 iz leta 1935.

Soboški ključavničarski mojster Jože Gomboš bo najbrž privedel na stezo dva svoja motorja, enega bo vozil sin, drugega on. Bolj je ponosen na tistega, ki ni starejši. Ni še povsem nared, vi deti pa je dobro, čeprav so ga izdelali leta 1943 za bojevanje

ne motorjev. O tujih motorjih ne pripoveduje z nič manjšo ljubeznijo kot o svojih.

Tinček Peterka - Majzlnov, ki skupaj z Berdenom, Ružičem, Gombošijem ter nekaterimi drugimi pripravlja rally, na njem ne bo vozil. Manjka mu še neki del za vespo, ki ga išče že tako dolgo po vseh motorističnih veteranskih sejnih od Münchna do Bologne,

Leta 1954 ali 1955 so se pred soboško pošto zbrali motoristi. Fotografija je iz družinskega albuma Jožeta Gombošija iz Sobote.

Rommlovih vojakov v Sahari, Gomboš pa ga je ponovno sestavil tako rekoč iz negativ. »Čez po njegovih ostankih je tekla gnojnica, vse je bilo razžrto in prerasto s travo, trgaj sem motor iz blata.« Zdaj je na podestu v Gombošijevem kabinetu puščavski žrebec pečene barve znamke DKW NZ 350-I s posebnim zračnim filtrom, prirejenim posebej za puščave. Običajni stari »motorbicikli« se radi bliskajo s kromiranimi deli, ta pa nima na sebi nič svetlečega, ker bi ga Angleži z druge strani puščave takoj opazili. (Hm, da, tam so se bili puščavski lisjaki!) Najstarejša Gombošijevo motorno kolo prav tako poganja dekawejev motor, stope-tindvajsetkubični iz leta 1939.

Kamnosek Marjan Erjavec iz Beltincev bo pokajoč od ponosa vozil svojega zündappa, šeststo kubičnega iz leta 1933. »Dobro ga ima obnovljenega,« ves raznežen pripoveduje motoristični romantik Edo Berden, nekdanji jugoslovanski državni prvak in zmagovallec nekaterih evropskih motociklističnih dirk doma iz Andrejca. »Najbrž bom vozil beemveja s prikolico.« V Berdenovi pojavi je nekaj mehkega, nič mehanskega, skorajda kakor da bi šlo za jockeja, za jahalca konj,

»da bi bilo nenormalno, če bi ga zdaj do tretjega junija našel.« Vsi štirje s primernim kolegalnim spoštovanjem pripovedujejo o Ludviku Hariju iz Lukačevca, ki ima najštevilnejšo konjarno. Domnevajo, da bo nastopil z najmanj dvema motorjema, omenjajo pa pucha S4, enesuja 350 OT in horexa regino. »Vse lepo restavrirano,« pripomni.

»Pričakujemo tja do 110 udeležencev rallyja iz Hrvaške, Madžarske, Avstrije in Slovenije,« pravi Ružič. Vozili bodo kostumirani, vsak tako, kot se je oblačilo takrat, ko je njegovo vozilo prito-potalo na svet, ustavljali se bodo pri kontrolnih postajah v vaseh in krajih, skozi katere poteka rally, postaje bodo opremljene kot pritiče značilnosti kraja. Zdi se jim še primerno, da bi omenili ustanovitelje kluba, naštevajo Jelena, Gombošija, Ružiča, Berdena, potem pa pravijo, da bi bilo bolje ne omenjati nikogar, zaradi morebitne zamere, ker se brž koga pozabi. Tudi če koga od svojih pozabijo, jim ta ne bi zameril. To so pač ljudje, ki pomnijo imena starih motorjev in njihovo kubikažo, drug drugega pa včasih pozabijo. Ampak vzajemno in v skupni ljubezni!

ŠTEFAN SMEJ

Vsi so bili zmagovalci

Morda se zdi komu nekoliko nenavadno, da tudi v bolnišnici deluje osnovna šola (prav tako vrtec). Ne moremo je sicer primerjati z običajno šolo, kajti med njima je precejšnja razlika, tako kot je velika razlika med zdravim in bolnim otrokom. V tej šoli ne zvoni k pouku in učitelj(ica) ne gleda izza katedra. Za tiste učence, ki ne morejo priti v posebno učilnico, poteka pouk ob bolniški postelji.

V Sloveniji delujejo takšne šole že okrog 40 let, v Rakičanu pa so jo ustanovili pred 16 leti kot neke vrste podružnico OŠ III M. Sobota. Učiteljica ANGELA KERČMAR poučuje tiste šolarje, ki se zdravijo na otroškem, kirurškem, očesnem in ušesnem oddelku. Obenem jim je tudi prijateljica in svetovalka - pomaga jim pri prilagajanju na bolnišnično okolje.

Minuli teden so potekale po vseh bolnišničnih šolah v Sloveniji Bolnišnične olimpijske igre '95, ki so jih v četrtek prvič or-

ganizirali tudi v soboški bolnišnici. Igre je odprl župan Mestne občine Murska Sobota A. Genčner, priveditve pa so se udeležili tudi predstavniki bolnice, občine in starši. V kulturnem programu so sodelovali učenci in učitelji OŠ III M. Sobota. Imeli so torej športne igre, na katerih je sodelovalo 13 učencev. Pome-

riili so se v igri prve pomoči, metu žoge na koš, kegljanju in prenašanju lončkov na glavi. Vsi mladi bolniki so bili olimpiade zelo veseli. V vsaki disciplini so prvi trije prejeli medalje, vsem pa so podelili priznanja za sodelovanje. Takšne igre prinašajo veliko razvedrila in lahko prispevajo k hitrejši ozdravitvi otrok v bolnici. J. G.

Tako rekoč vsi so bili olimpijski zmagovalci.

NIKA
BORZNO
POSREDOVALSKA
HISA d.d.

Cesta prvih borcev 8, Brdo pri Gornji Savi
SI-1000
☎ 0608 62-236, Telefaks: 0608 62-452

POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, Ljubljana 61000
☎ 01 25-465, Telefaks: 01 25-347

POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
☎ 022 23-460, Telefaks: 022 23-460

Podjetništvo v srednje strokovne šole

Da ali ne, to ni več vprašanje

Prav je, da se tudi pomurska javnost seznanila s projektom Podjetništvo v srednje strokovne šole.

V začetku je namenjen učencem diferencialnega programa 3 + 2, z diferenciacijo predmetnikov naj bi se razširil, želja pa je, da bi se z njegovimi cilji seznanilo čim več učiteljev.

Kaj je podjetništvo?

Izobraževanje za podjetništvo pomeni dvoje, najprej pomeni razvoj kakovosti, ki jih potrebuje podjetna oseba, pa tudi sposobnost urejanja problemov, prevzeti iniciativo, preprečevati, biti prožen pri delu v skupinah. Drugo, kar pa je bolj posebno, je udeleževanje pri majhnih poslih in lokalnih projektih, ki so primerni, da razvijajo take kvalitete.

Temelječ na udeležbi pri projektih je podjetništvo učinkovit mehanizem za doseg širokega področja izobraževalnih ciljev.

Podjetništvo pomeni tudi način poučevanja ali nov pristop k poučevanju.

Kaj je podjetniški pristop?

Podjetniški pristop je tisti, ki omogoča mladim ljudem, da pripravijo in vodijo svoje lastne projekte kot primere za učenje. Učni model je simuliranje posla. S tem dijaki:

- določijo svoje lastne močne in šibke točke in svoje sposobnosti za delo v skupini,

- opogumljamo jih h kreativnosti in razmišljanju o ideji, za katero so odgovorni in katere lastnik so,
- spodbujamo dijake za delo v skupinah,
- omogočamo dijakom, da so prožni, radovedni, da odgovarjajo na medsebojna vprašanja, kakor se pojavljajo,
- svojo idejo realizirajo na logičen način z upoštevanjem bodočih strank ali kupcev, in če je potrebno, opozorimo na konkurente, reklamo in promocijo. Spodbujamo jih, da na koncu projekta ovrednotijo prihodke, davke na kritičen način,
- učitelj sam sebi dovoli, da ne pozna vseh odgovorov na vprašanja in da spozna potrebo, da se uči skupaj z dijaki.

Kaj so cilji podjetniškega programa?

Glavni učni smoter podjetništva je, da pomaga mladim ljudem, da postanejo podjetnejši. Podjetni mladi ljudje so:

- samozavestnejši,
- bolj neodvisni,
- kreativnejši,
- imajo več smisla za socialne stiske,
- prožnejši, odločnejši,
- bolje komunicirajo,
- bolje planirajo,

- bolje in hitreje se odločajo,
- bolje vodijo in rešujejo probleme,
- so boljše člani delovnih skupin (teamov).

Zakaj je za dijake dobro, da so podjetni?

Veščine, ki so v zvezi z izobrazbo za podjetništvo so tiste, ki mladi osebi najbolj pomagajo, da se spopade z izzivi hitro spreminjajočega se okolja. Ne dogaja se več, da bi ljudje, ki so končali šolo, takoj našli zaposlitev in v njej ostali ves čas svojega delovnega življenja.

Večja podjetja, tovarne zahtevajo učinkovite motivirane delavce, ki spoznajo in razumejo vlogo, ki jo imajo v delovnem procesu. Podjetništvo resnično ponuja razumevanje, kaj je posel (v svojem najširšem pomenu) in vsakdo, ki razume procese v poslih in vlogi, ki jo v njem ima, je bolj motiviran in zainteresiran za delo. Ljudje postanejo bolj usmerjeni v življenje. Podjetništvo omogoča socialne in osebne koristi.

Podjetništvo ni usmerjeno le v samozaposlitev, kot bi v začetku pomislila večina. Podjetni mladi ljudje so vrednota na vseh področjih v družbi, ne glede ali delajo zase, za individualne lastnike ali za velika podjetja. Podjetništvo spodbuja določene lastnosti, ki jim bodo koristile kasneje v življenju. To so sposobnosti, da se spopadejo z neuspehom in živijo z negotovostjo. To so pomembne vrednote, podobno kot pozitivna miselna usmerjenost in verjetje vase. Sposobnost sodelovati z različnimi ljudmi, prevzemanje odgovornosti za posameznike in skupinske akcije so pomembni v vseh časovnih obdobjih življenja. Vidiki osebnega razvoja so pomembni v šoli, doma, na delovnem mestu in za vlogo bodočega člana družbe. Avtor tega članka sodeluje pri projektu Podjetništva na državnem nivoju. Metodologijo smo prevzeli iz Anglije, točneje Durham University Business School (DUBS), in v tem času se intenzivno ukvarjamo s predmetom in promocijo predmeta v Sloveniji. S predmetom v tem smislu, da bomo imeli jeseni pripravljen priročnik ali delovno gradivo za učitelje, nekoliko pozneje pa bo pripravljen učbenik za učence.

V sklopu tega projekta je bila naša skupina povabljena na 9-dnevno bivanje v Anglijo, v univerzitetno mesto Durham nedaleč od Newcastlea na severu Anglije, kjer smo nadaljevali z delom pri projektu in obiskali tudi štiri šole.

- Spoznanja iz teh šol so:
- Šole so manjše, do 600 učencev.
- Delo v skupinah je osnova vseh predmetov.
- Vsaka učilnica ima namensko, priročno knjižnico.
- Knjižnica šole je resnično lepa in praktična.
- Vpis na fakultete je po več poteh, poklicni in gimnazijski. Obe poti sta enakovredni. Odločilna pri sprejemu na fakulteto je anketa, ki jo izpolni učenec.
- Učenci ne ponavljajo, ampak različno napredujejo.
- Tedensko so učenci obremenjeni največ 25 ur.
- Delavnice praktičnega pouka so majhne enote - laboratoriji. Ne bi rekel, da je v njih najsoodnejša tehnika. To naj učenci spoznajo v podjetjih.
- Ne izobražujejo na zalogo, ampak po potrebah podjetij. Po podjetjih in drugih obratih opravljajo ankete potreb in na njihovi osnovi vsako leto delijo po okoliških krajih propagandne lističe, s katerimi vabijo učence v svojo šolo. Imajo močno podporo podjetij in gospodarske zbornice. Šola je del te skupnosti in tesno sodeluje z Zavodom za zaposlovanje.
- Kajenje v šoli ni dovoljeno.
- Večje nediscipline, narkomanije, izostankov ne opažajo. Učenci so motivirani in si želijo šole končati.
- V šoli učenci uporabljajo »uniforme«. Fantje so oblečeni v temne hlače, belo srajco in kravato, dekleta v temno krilo, belo bluzo in enako kravato. O barvi kravate se dogovorijo vsakič ob začetku šolskega leta in simbolizira določeno šolo.
- Prehrana v šoli je urejena in subvencionirana od države.

na vse etape priprave dela, saj lahko le tako ustrezno vrednoti delo ter je sposoben za skupinsko delo in sodelovanje v projektih skupin, kot to moderno imenujemo.

S to obliko dela smo se predstavili na sejmu FORMA TOOL 95 v Mariboru. To je specializirani sejem in je bil letos pri nas četrtič. Sodelovali smo v okviru slovenskih srednjih strojnih šol, kjer se vendarle nekaj premika. Projekt pa želimo predstaviti tudi v domačem okolju. Popolnoma se zavedam, da se na orodjarstvo informativno spozna komaj vsak stoti Zemljan in da se strokovno oz. poklicno z njim ukvarja komaj vsak tisoč. Kljub temu pa drži, da je dobro orodje (pri tem ne smemo misliti le na ročna orodja) temelj za kakovostne izdelke in rentabilno proizvodnjo. Zato se je tudi na tem področju treba potruditi in v srednješolskem poklicnem izobraževanju je veliko možnosti.

Marjan Golja, inž. str.

NOČNI BAR PIKOVNA DAMA Lipovci obveščajo svoje goste, da bodo od 20. maja vsak večer od 23.00 do 4.00 nastopile prikupne plesalke iz Rusije in Ukrajine z izvirnimi ukrajinskimi plesnimi. Vabljeni vsak večer razen nedelje v NOČNI BAR PIKOVNA DAMA v Lipovcih.

INDIP Lendava, d.o.o.
Industrijska ulica 2

objavlja
PROGRAM LASTNINSKEGA PREOBLIKOVANJA,
ki ga je Agencija Republike Slovenije
za prestrukturiranje in privatizacijo odobrila
z odločbo 5. 4. 1995.

1. Firma: INDIP LENDAVA, d.o.o., Industrijska ulica 2, Lendava
Sedež: Industrijska ulica 2, 69220 Lendava
Matična številka: 5461723
Podjetje je vpisano v sodni register pri Okrajnem sodišču Murska Sobota, št. registrskega vložka 1-855-00.
2. Osnovna dejavnost: proizvodnja dežnikov in senčnikov, proizvodnja oblačil.
3. Podjetje je v lasti 81,67 % družbenega kapitala in 18,33 % zasebnega kapitala.
4. Opravi se izvedba lastninskega preoblikovanja podjetja s prenosom družbenega kapitala na sklade: 10 % delež - Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, 10 % delež - Slovenski odškodninski sklad, 20 % delež - Sklad Republike Slovenije za razvoj.
5. Podjetje se problematiko s kombinacijo treh načinov: prenos 40 % deleža na sklade, interna razdelitev v višini 20 % družbenega kapitala, notranji odkup deleža v vrednosti 40 % družbenega kapitala.

Prodajna cena deležev v interni razdelitvi je 1.292,00 SIT.
6. Podjetje poziva vse zaposlene, nekdanje zaposlene in svoje upokojence, da v 30 dneh po objavi poziva v tedniku VESTNIK in na oglasni deski:

6.1. Predložijo lastninske certifikate v zameno za deleže INTERNE RAZDELITVE, ki so neprenosljivi dve leti po njihovi izdaji, razen z dedovanjem. Če bo vrednost predloženih certifikatov preseгла 20 % družbenega kapitala, namenjenega interni razdelitvi delnic, lahko upravičenci uporabijo presežek certifikatov kot kupnino za delnice v programu notranjega odkupa, in sicer tako, da se presežek uporabi proporcionalno za vsakega upravičenca posebej. Presežek vrednosti vsakega certifikata bo zaokrožen na 1.000,00 SIT.

6.2. Pristopijo k PROGRAMU NOTRANJEGA ODKUPA. Upravičenci se s pisno izjavo na vpisnici odločijo, da pristopijo k programu notranjega odkupa. Ko upravičenci plačajo kupnino za prvi paket delnic, postanejo udeleženci programa notranjega odkupa.

Podjetje bo v okviru preoblikovanja z notranjim odkupom najprej preneslo na Sklad RS za razvoj celotno vrednost družbenega kapitala, namenjenega za notranji odkup. Podjetje bo takoj odkupilo od Sklada 20 % prenesenih delnic, to je delnic po nominalni vrednosti 1.000,00 SIT s 50 % popustom.

1. paket delnic bo vplačan z denarjem in s presežnimi lastninskimi certifikati. Delnice se bodo vplačevale s certifikati pri blagajni podjetja v Lendavi vsak dan od 8.00 do 10.00, s gotovinskimi vplačili pa na poseben privatizacijski področni pisni list, ki se bo na zahtevo družbe odprl pri Agenciji za plačilni postopek za pristop k programu notranjega odkupa.

7. Dnevni rok za predložitev lastninskih certifikatov, vplačila deleža notranjega odkupa je prekluziven; upravičenci, ki zamudi rok, ne more sodelovati pri interni razdelitvi oz. notranjem odkupu delnic deležev podjetja.

Organizacija programa notranjega odkupa in način ureditve vanj upravljalških, premoženjskih in drugih pravic iz deležev interne razdelitve in notranjega odkupa ter način in pogoji prenosa bodo urejeni s pravili notranjega odkupa in sporazumi med družabniki med upravičenci iz interne razdelitve deležev in notranjega odkupa. Upravičenci s predložitvijo lastninskih certifikatov in podpisom ustrezne izjave na vpisnici pristopijo k programu lastninskega preoblikovanja (in sprejemajo akto lastninskem preoblikovanju s statutom).

8. Upravičenci lahko dobijo dodatne informacije o sodelovanju pri lastninskem preoblikovanju podjetja v podjetju ali po telefonu (069) 75 090 pri direktorju g. Ernestu Horvatu ali g. Cvetki Ternar.

V podjetju so zainteresiranim na vpogled vse zgoraj naštetene listine.

Šport od tu in tam

Kegljanje - V Freiburgu v Nemčiji je bil mednarodni kegljaški turnir, na katerem je sodelovala tudi Marika Kardinar in dosegla lep uspeh. Med posameznicami je zasedla drugo mesto s 472 podrtimi keglji, v parih je bila s Petakovo iz Celja tretja. (F. Bobovec)

Igra z zvenčo žogo - V sklepnem delu državnega prvenstva slepih in slabovidnih v igri z zvenčo žogo so bile odigrane tri tekme med Ljubljano in Mursko Soboto. Dvakrat so zmagali Ljubljani s 5 : 2 in 9 : 8, Sobočani pa so premagali Ljubljano s 17 : 8. Murska Sobota je tudi premagala Savinjo s 14 : 6. Murska Sobota, za katero so tekmovali Potočnik, Maučec in Vogrinčič, je zasedla tretje mesto. Njihov tekmovalc Drago Potočnik pa je bil z 28 zadetki najboljši tekmovalca. (TK)

Nogomet - V tekmovalnem venške mladinske nogometne lige je Mura premagala Dravo s 4 : 0. Strelci golov so grinčič 2, Fras in Žilavec. Sobotič pa je v Ljubljani premagal Belince z 2 : 0. V tekmovalnem venške kadetske nogometne lige je Mura premagala Dravo s 4 : 0. Gole so dosegli: Petrovič, Pringer, Kocet in Skledar. Sobotič pa je premagala Belince s 4 : 0.

Šah - V Radgoni je bil šahovski aktivnem šahu. Med 16 šahisti bila najboljša Lukič in Stojanovič, 10,5, Šubastič, Gorenčičem, 10,5, Šubastič, Stojanovičem, 8 točk. Potočnik, Maučec in Vogrinčič, vitez tekmovalca je bilo Potočnik. Trojka iz Gornje Radgonice.

Janez Obal

Marjeta Kramberger mamica

pen 2

Ivan Kramberger

pen 4

tri leta od uboja

Po zadnjih informacijah neka stara vilinska bitja pletejo poročne venčke za nevesto in posvatbice. O poroki bomo pisali.

Mesec ljubezni, teden cvetja

pen

sega do kolen

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
25. maj, 1995,
2. številka

Slogan velja samo ta mesec, ker PEN lahko seže tudi čez glavo. Razmišljajte in pišite nove slogane. Avtorja najboljšega bo uredništvo PENA bogato nagradilo.

Za današnji slogan podarja Marjano Klementu od Grada Monografijo o Muri.

Kako so praznili gornje-radgonsko (in še kakšno!) stražnico

pen 5

reportaža o Gorički mariški

pen 8-9

Pokrajina, ki se ni dala ujeti

HEJ,
BRIGADE!
Pionir
Zmago
Jelinčič

pen 6

Splet božanja
in nadlegovanja

pen 7

Nataša Matjašec

slovenska filmska igralka iz Sobote, te dni pred ptujsko premiero filma Radio Doc

Če boste preživali 25. junij, dan državnosti, boste dočakali tudi izid 3. številke PENA. Izšel bo v četrtek, 29. junija.

NAS FOTO - VAŠ FOTO!

Viktor Ketler in Milan Mörec za rešetkami II.

Marjan, Tatjana, Lea in Blažek so si zamislili tak dialog:

»Če si strasten navijač, splezaj čez ograjo!«

»Ne, bom raje ostal kar tukaj, ker sem tako varnejši pred tabo!«

Jože Meglič iz Murske Sobotne piše:

»Dragi Milan, najsrečnejši je človek, ki je osrečil največ drugih ljudi!«

»Že, že, dragi Viktor – ampak kdor z malim zadovoljen ni, velikega vreden ni!«

Geza Šanca iz Domanjševca:

»Čuj, Milan, zdaj sva si bot. Ti si mi prepustil prvenstvene točke, jaz pa tebe v finale slovenskega nogometnega pokala!«

Branko Gjergjek iz Prosečke vasi:

Ketler: »Veš, Milan, že tri tedne ne morem spati, ker me tlači mora – kako bi oba igrala v Evropi?«

Mörec: »Prepusti mi pokal, ker bom s Publikumom opravil z eno nogo, ti pa boš do konca tako ali tako še ulovil drugo mesto!«

Se enkrat Branko:

»Milan, mi posodiš štadijon za štiri ali pet kol, ko bom igral v Evropi?«

»Seveda, Viktor. Če pa boš imel čas, lahko postaviš še reflektorje – tako se na tekmah vsaj ne boš pekel na vročem popoldanskem soncu!«

Polprekmurec David Grant v škripcih

Zgodba je (žal) resnična. Svetovni popotnik, Škot David Grant, ki želi s kočijo (in svojo družino: žena in trije otroci) prepotovati svet, je v zaporu.

Pot ga je namreč zanesla v Mongolijo. Ko je končno z družino uspel priti v eksotično deželo, so jih napadli trije Mongoli. Zahtevali so konja in denar. Hčerka Edith je v obrambo streljala s fračo, kar na dolgi in ne vedno varni poti večkrat počne. Čez nekaj dni so se nepridipravi vrnili s sporočilom, da je Edith enega od njih poškodovala tako hudo, da je oslepel. Ker je hčerka mladoletna, so sodili očetu – v ječi naj bi bil kar dve leti. Za zapahi je v »ustanovi«, kjer je lani umrlo čez sto zapornikov, zato jih je mnogo, ki si prizadevajo, da bi zbrali 100 tisoč nemških mark varščine. To bi zadoščalo, da bi ga spustili iz aresta. Medtem je žena Kate odpotovala v Anglijo, kjer po svojih močeh skuša pomagati v Mongoliji zaprtemu možu. Tudi slovenski prijatelji Davida Granta ne mirujejo: Korošci, Posavci in Prekmurci, med katerimi je prisrčen možakar najbolj priljubljen, so že staknili glave, da bi se dogovorili o pomoči.

David Grant iz srečnih slovenskih časov – z ansamblom Slovenije (Jože Galič) je posnel kaseto in se pri nas začel žal mnogo dlje, kot je načrtoval. Spoznal je mnoge, predvsem glasbenike prijatelje – zanj stiskajo pesti (med drugimi!) tudi murskovalovska glasbenika na urednica Smilja Barančič.

pravočasno

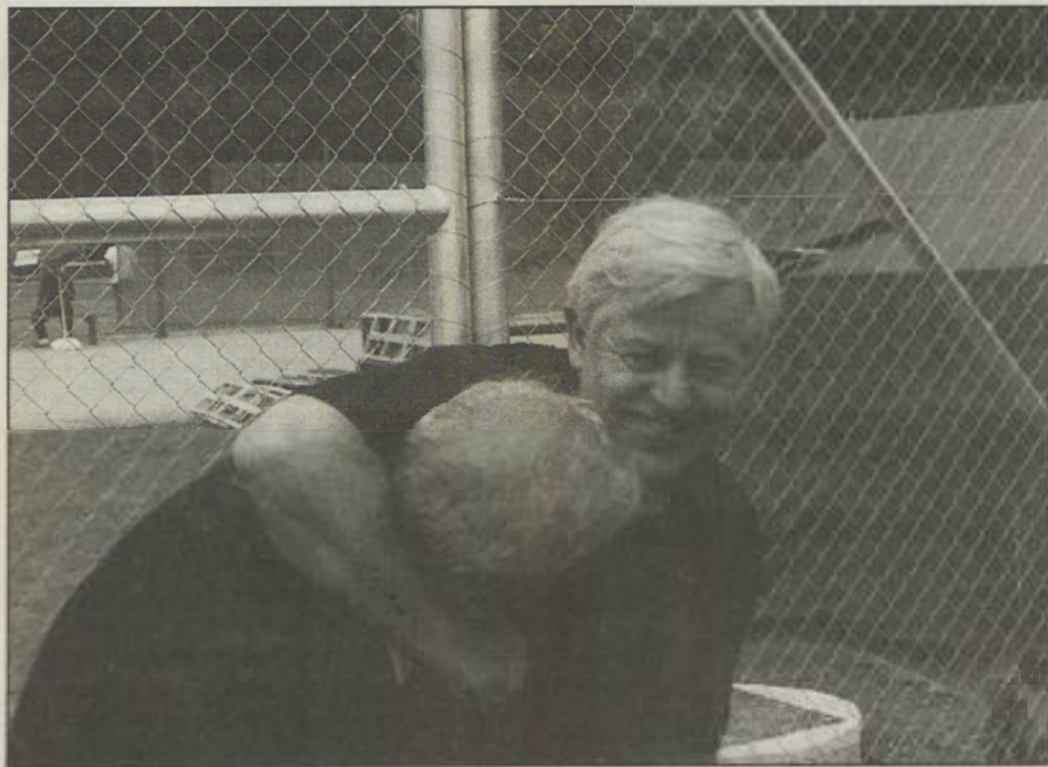
Zavarujte se

»Naša zavarovalnica je hila prijaznih ljudi,« sta z nasmeškom na licih zatrjevali Danica Cipot in Doroteja Rituper iz soboške Zavarovalnice Triglav. »Zakaj ne, ko pa skrbimo tudi za duhovno življenje naših zavarovalcev in drugih obiskovalcev. Skoraj dvakrat mesečno pripravljamo v naših razstavnih prostorih različne razstave, ki so kar dobro obiskane. In takrat je naš nasmešek nujen.«

Vaši naslednji nalogi pa se reče:

Koga bi rad zadavil Milan Kučan?

Pravzaprav je to le vprašanje, za katerega predvidevamo, da veste odgovor. Pomembneje pa je zapisati dialog pod fotografijo. Pošljite ga na PEN, Podjetje za informiranje, za »Koga bi rad zadavil Milan Kučan?«, Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota. Odgovore pričakujemo do ponedeljka, 12. junija.

Koliko bukovih pénov?

V Globoki pri Ljutomeru slovi turistična kmetija Jureš. Njihova Marjana nam je na lesenem loparju ponudila prleške kvasenice. Toda ni nam vedela povedati, koliko bukovih pénov je bilo potrebno naložiti v krušno peč, da iz nje pozneje lahko ponudimo takšne domače dobrote.

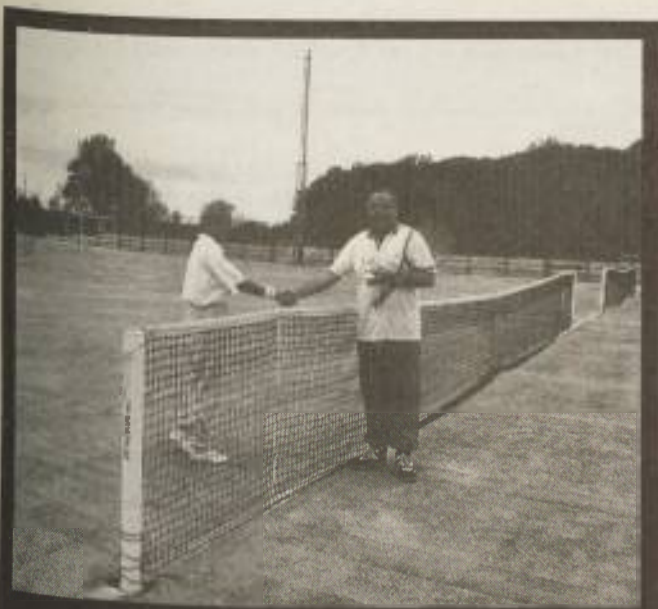
Žrebečev organ

Obljubili smo, da bomo v PENU pisali tudi o organih. Ali pa jih fotografirali. Tokrat smo se odločili, da pustimo na miru tiste notranje in da namenimo fotografsko pozornost organu Nižinskega. Nižinski je žrebec, organ pa je obkrožen – ker pride PEN v roke tudi mladoletni publiki, smo ga označili diskretno, s prekinjenimi črticami. Polnoletni boste že vedeli. In videli!

Dvojčka

Direktor Oddajnikov in zvez RTV Slovenija Polde Gregorač: »Vaša Venera Dolores se je dobro držala, ampak zmaga je moja. Nobenega udarca ni namenoma zgrešila. Očitno ji niso povedali, da poraz pomeni uresničitev obljube o ureditvi slišnosti Murskega vala v Porabju. Vsa čast Puža, zato ti dajem prilžnost za revanš, ko izpolnim obljubljeni.«

Gostilničarja Jožeta Titana aretirali MUP-ovci

Znanega gostilničarja Jožeta Titana iz Černelavec so aretirali pripadniki hrvaškega MUP-a in naredili pri njem osebno preiskavo, ko je šel na nogometno tekmo med Slovenijo in Hrvaško v Zagrebu. Jožek se je znašel v nerodnem položaju, ko je pred tekmo kupoval vstopnico. Pomotoma je segel v nepravi žep, kjer je imel namesto kun shranjene Miloševićeve dinarje in hotel z njimi poravnati račun. To so takoj opazili tajni agenti, ki so posumili, če ni morda srbski vohun. Medtem ko so ga pretipavali in iskali morebitno orožje, se je okrog njih zbrala množica in začela kričati Srbe na vrbe. Na koncu je bilo ugotovljeno, da gre za pomoto, in Jožek si je tekmo lahko ogledal. Ga je pa dogodek tako vznemiril, da še danes ne ve, kakšen je bil rezultat tekme.

Jožek med preiskavo, v ozadju razjarjena množica

PREDSTAVLJAMO VAM:

ŠD Korenjak Bakovci

TOU TE BUJE
(ČE TE TROFI)

Ni jih veliko, a tehtajo 1.157 kilogramov. Zvečer še več. Tekmujejo v prvi državni ligi, njihov šport pa je vlečenje. Ne za nos, pač pa za vrv. Najtežji med njimi je 228-kilogramski Marjan Baranja, za katerega pa ne vemo, ali tudi največ popije.

Na tekme se pripravljajo z vso resnostjo, o čemer priča tudi vsebina steklenih posod (tistih brez nalepke). Na prvem letošnjem turnirju močnih v Domžalah so že zmagali, podobno pričakujejo na naslednjih. Nato se bodo kot državni prvaki uvrstili na evropsko tekmovanje, kjer pa bo konkurenca (v vlečenju, ne v »tekočih« pripravah) hujša. A prekmurski ljubitelji vlečenja vrvi ne dvomijo v ŠD Korenjak iz Bakovec; zatorej, dober dan, Evropa!

Marjete Kramberger

Marjeta Kramberger od Negove ne more tarnati, da je prvega maja, na praznik dela, ostala brez dela. Prav nasprotno – navsezgodaj ob dveh in petinštirideset minut je povila dvojčka: 2.570 gramov težkega dečka Alena, za njim pa še 2.560 gramov težko deklico Saro. Slednja je po petih sinovih (!) prvo Krambergerjevo dekle. Porod ni

bil enostaven, saj je Marjeta prestala tako imenovani carski rez, sta pa malčka zato toliko bolj zdrava in lepo napredujeta, s čimer so zadovoljni tudi v rakičanski porodnišnici. Zdaj sta že v domači negi, zanimivo pa je, da sta tudi dvojčka Krambergerja – znanega dobrotnika Ivana sicer nikoli ne bosta poznala drugače kot iz mamičinega pripovedovanja –, znano je namreč, da se tudi njun očka piše Kramberger.

Čestitamo!

MARKANTNE ŽENSKÉ

Gospa Giza

OAJ!

Malo vas je, ki je ne poznate. Posebej tistih, ki ljubite trajne, manj trajne in poltrajne. Pričeske namreč. Čisto brez heca pa je Gizela Grah iz Murske Sobotice nosilka razvoja frizerstva v pokrajini ob Muri, obeta se celo tovrstna zasebna šola. Da bomo poslej mureki hodili naokrog z bolj urejenimi glavami – vsaj nazven – bo gospa Giza že poskrbela, PEN pa se sprašuje, kako bo z ureditvijo podstrešij. Za kaj takega so vse vesoljne frizerske šole bržkone premalo.

ŠD KORENJAK

Bila je pomladna nedelja 92 in bil je predvolilni shod v Jurovskem dolu. Očitno je bil tudi nekdo, ki se je odločil, da bo prav takrat ubil Ivana Krambergerja, dobrega moža od Negove. Uspelo mu je.

Dogodek je sprožil bliskovito policijsko reakcijo, nemudoma so aretirali morilca in mu še bolj nemudoma sodili v imenu ljudstva. Pen objavlja seznam dogodkov, ki še vedno dajejo misliti. Morda bodo (znova) tudi vam:

7. junija bo tri leta mrtev

niti ljubljanska niti mariborska kriminalistična služba nista napisali poročila

osrednji materialni dokaz bi bila puška, s katero je morilec streljal, a te začuda (ali tudi ne!) enostavno ni, zato dogodka ni mogoče rekonstruirati

sodni proces je bil farsa, saj so ga obsodili na podlagi prvega priznanja, domnev in brez dokazov

na devet, pozneje pa na 12 let obsojeni Peter Rotar, ki je v zaporu v Dobu na Dolenjskem, o tragičnem dogajanju ni prepričan, vendar vztrajno trdi: »Počutim se nekrivega!«

Dvome o uradni resnici bi lahko naštevali v nedogled, odločili smo se za najpomembnejše. Tudi Ivanov brat Ludvik ne verjame v tako »kruto smrt in tak način«.

Na velikonočno nedeljo 1990. je Murski val pri Krambergerjevih pripravil eno najbolj odmevnih Nedeljskih kuhinj. Udeležili so se je takratni štiri predsedniški kandidati: Milan Kučan, Jože Pučnik, Drago Demšar in Ivan Kramberger. Na fotografiji čisto levo še Ivanov brat Ludvik.

IVAN KRAMBERGER

Predvolilni shod, množica in vedno prepričljivi Ivan. Prav tak je zadnji prizor iz njegovega življenja. Po njem pa se sprožajo mnoga ugibanja. Je še prezgodaj, da bi zvedeli, kako je v resnici umrl?

po prvih uradnih informacijah sta v Jurovskem Dolu odjeknila dva strela – zadevo so jadorno demantirali, češ da je šlo za enega z odmevom (domneva nekaterih: Rotar, četudi je streljal, ni bil edini strelec)

kot strela ne ustreza izhodni rani

40 policistov je iskalo kroglo, ki pa je nikoli niso našli

takratni notranji minister Bavčar je govoril o strelu s 150 metrov, Rotar je bil bliže

Peter Rotar je bil kronični alkoholik, vinjen tudi usodnega dne, in bi težko sprožil tako natančen strel, ki bi Krambergerja ubil tudi, če bi nosil neprebojni telovnik

7. junij 1992 pa je tudi datum, s katerim se že tri leta ukvarja kolega iz Maribora, novinar tednika Kaj, Srečko Logar. Posebej za Pen je spisal naslednje.

ČE BI BIL VEDEŽ

Najprej je bila smrt, potem sodni proces, morilca so otahnili v zapor in holo življenja se je vrnila naprej. Medla je meditacija. Kar dva noči so se pogovarjali dvomi, postajali so vedno bolj pogostejši, oglašali so se novi viri, da vse ni bilo tako, kot je bilo. Trakšno leto dni je moralo miniti, da sem se korenito lotil analize vsega, kar se je dogajalo ure pred usodnim strelom v Jurovskem Dolu. Ki je kroglo pokončila predsedniškega kandidata Ivana Krambergerja od Negove.

Obiskal sem vse, ki so lahko o tem kaj povedali, mnogi kandidati za moje sogovornike pa so pogovor odklonili. »Pusti mrto pri miru, kar je bilo, je bilo in pika.« Ne sem pristal na takšno odločitev Bukovnika, ki je branil morilca pred sodiščem, ko je večkrat ponovil, da bi sodni proces morali ponoviti, ker Peter Rotar ni ustrelil Iveka, sem za vso stvar še bolj zagrabil.

Sketila je serija sestavkov na temo uboja Ivana Krambergerja v slovenskem tiskovnem časopisu, prvi prav tega polemičnega odziva ni bilo. Tedno bolj me je začel v snemljati telefon, doma in v službi brez predstavitve in »odrezavim stavkom.« »Pustite zadevo uboja Iveka pri miru, sicer...«

Či drugi obletnici uboja negovskega dobrotarja sem zbral vse zapise, jih ponovno obdelal in pripravil za knjižno objavo. Trkal sem na vrata mnogih založnikov, da bi knjigo objavili, toda brez uspeha. Potem sem nekega dne srečal Romana Leljaka, nastavno je poslušal moje prave o možnosti ponovitve sodnega procesa, nekaj časa nato se razmišljal in mi naposled dejal: »Izjavi bom izdal, napisali pa jo bodo v tiskarni onstran meje, v kateri je trkal knjigo tudi Ivan Kramberger.«

Prejeto marca sem rokopis oddal v tiskarno, do danes, 23. maja, pa o knjigi ni ne sluhiti ne slišati. Ne vem, kaj se grede, slišal pa sem, da so bili v tiskarni tudi nekateri ljudje slovenskih političnih strank, ki jih vsebina knjige tako zanima, da ne utegnejo čakati na njen izid. Za kaj vraga sem v knjigi zapisal, da se zanjo tako zanimajo?

Lansko jesen, ko sem na veliko pisal rokopis knjige, sem po naključju srečal lastnika lokalne televizije, ki je bil tako vroče zainteresiran za izdelavo dokumentarnega filma o uboju Iveka in sodnem procesu, da sem pristal in v ljubljanskim tv-režiserjem pripravil 50-minutni televizijski dokumentarec. Čelo Janca Janca je povedal, kako naj bi bil film izdelan. Zavedanja pa je bilo pokazati s sliko in povedati, da noče sodelovati, je se dodal. Januarja letos je bil film v končan, toda po zadnjih informacijah ne bo predvajan, ker bi si lahko lastnik TV-lokalne postojal nakopal preveč težav. Kdo vse je v nočnih urah sedel v studiu in komu vse so film že predvajali, ni znano. Prošam pa vesti, da bi lahko knjigo *Iskanje resnice* in televizijski dokumentarni film *Iveka, kdo te je ubil?* brali in videli tudi vi.

Srečko Logar

jenje. S tem ko so jo domači mogotci izpustili iz rok in začeli s kapitalskimi inekcijami podpirati enega od največjih slovenskih mešetarjev (oprostite odkupovalcev) živine 13 M, ki ima, mimogrede, močne lobistične zveze v sami vrhovni operativni oblasti, torej vladi, so mu posredno položili nož na vrat, ki se ga ne more otresti. Čudežnik, torej Sklad, pa tega noža ne more ali ravno zaradi prej opanega noče odnagniti. Kako si sicer razlagati nategovanje pred klavnimi vislicami ali na njih, ki traja

ob teh scilah in karibdah podjetje kljub vsemu uspelo obdržati pri življenju, ne glede na to, s kakšnimi transakcijami je Sklad čistil podjetje. Toda vedno očitneje je, da nimata dovolj moči, da bi prevesila tehtnico na svojo in angleško stran niti Milan Bratkovič niti Prekoršek, ki naj bi imel v nasprotju s konkurenčnim ponudnikom rešena razmerja z denacionalizacijskimi upravičenci. Vedno bolj pa je očitno, da sta omenjena ponudnika zgolj

statista na odru, na katerem poteka povsem drugačna predstava. V zakulisju se namreč preskušajo različni scenariji, ki so zastrti s prej omenjenima statistoma. Že kar nekaj časa se namreč prelaga odločitev o tem, kateri »bik« je močnejši in katerega bi kazalo vpreči, da bo vlekel voz naprej. Sklad sam po sebi je paradržavna inštitucija, ki mu vsaj posredno dirigira njegovo politiko država, še konkretnije vlada. Nobena skrivnost tudi več ni, da

samega premiera obkroža močan svetovalni aparat, ki po nekaterih medijskih analizah celo bolj vpliva na same odločitve vlade in njenih paradržavnih inštitucij kot njeni ministri. V tem kontekstu je dokaj oprijemljiva predpostavka, da je v ozadju nakupa Pomurke nekdanji menedžment, ki ima v svetovalcu vlade Klinarju močnega in vplivnega zaveznika. Ob tem močnem lobiju iz ozadja na liberalnem koncu je še

M ešetarškega banketa ne bo, kajti zlata žlica še grabi

Živinski mešetarji se že lep čas dogovarjajo, kje bodo imeli svoj kongres. Kot je slišati, je prekmurska metropola premajhna, pa tudi pokrovitelja si ne morejo najti. Vemo, da imajo že nekaj časa spisan uvodni ekspoz in pripravljene razprave, ki so jih oddali tudi na papirju. Toda o kraju kongresa, kjer naj bi se dogovarjali o nadaljnjem zniževanju cen domače živine, se nikakor ne morejo sporazumeti. Pa tudi pri pokrovitelju se zatika, po eni od napovedi naj bi bil to Republiški sklad za prestrukturiranje in razvoj, po drugi pa eden od svetnikov samega premiera. Da se s kongresom zapleta, je kriv nesojeni glavni pokrovitelj, ki se ga mešetarji po pravici povedano nič ne veselijo, kajti s pokroviteljstvom bi jim po vsej verjetnosti pristrigel njihove mešetarške peruti. Zato pač kolobarijo eni pri enem pokrovitelju, drugi pri drugem. Mešetarji ne potrebujejo kongresa, ker grabijo z zlato žlico.

Pa da naprej ne zapletam, meštarska veselica traja brez kongresa že od časa, ko kapitalski mogočnejši niso imeli jajc, da bi preprečili lumpenkariistično revolucijo in poklonili edinega resnega in v Evropi

uveljavljena mesnega predelovalca Pomurko Mesno industrijo Skladu v prisilno revitalizacijo ali klanje.

Ta ji je čudežno sicer uspel oprati dolžniške madeže, toda nikoli več ji ni dal možnosti za ponovno vsta-

že skoraj dobro leto. Z vislicami mislim seveda na razpis o prodaji Mesne industrije, pred katerim se ves čas prerivata Prekorškova mesarija iz Vojnika in angleško podjetje v navezi s sedanjim pogodbenim direktorjem Milanom Bratkovičem na čelu.

Zakaj tako, naj ne bi vedel niti sam ljubi bog, toda kljub temu ve. Do sedaj nam sicer še ni jasno, s kolikšnim denarjem se pogaja za Mesno industrijo Anglež, nesporno pa ima določene prednosti pred Prekorškom, za katerega je znano, da ima zagotovljenega 35 milijonov mark kredita, od tega okrog 20 milijonov za nakup in 15 za zagon. Toda zapletalo naj bi se pri zaposlenih. Ne glede na Angležovo ponudbo ima ta spet prednost, da ima ob sebi Milana Bratkoviča, ki mu je

en lobi, zbran okrog kmečijskega ministrstva, ki zelo ščiti interese desnega brega Mure. Za ta lobi je težko predpostavljati, da bi se zavzemal za nakup, mu je pa zelo v interesu Pomurkino prilagajanje vegetarijanstvu. Na desnem bregu je namreč skoncentrirana drobna mesna predelava od zasebnikov do drugih mesnih obratov in tem nikakor ne ustreza oživitve Pomurke, kajti ob kolikor toliko normalnem delovanju giganta bi se njihovi tržni red »zlate žlice« podrl.

In tako ne čakajte banketa ob kongresu živinskih mešetarjev pa tudi bikovske dirke ne, na kateri bi se pokazalo, kateri od satistov je močnejši.

Morda vam bodo privoščili le torcido, ko se bosta bika bodla, toda nobenemu še niso dali čez oči rdeče krpe.

kz

Vojno dobičkarstvo med osamosvajanjem Slovenije?

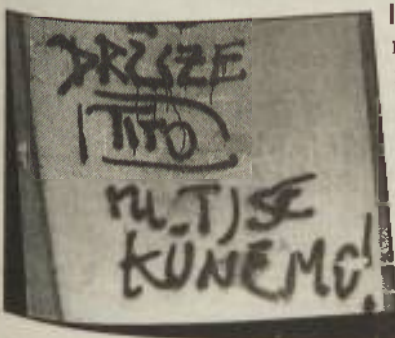
V prejšnji številki Pena smo se v članku Kupčije pomurskega kriminalca s Tudmanovim sinom lotili pomurske orožarske afere. Ta ima svoj začetek, nima pa še konca. O tem nam je napisal pismo nekdanji teritorialec, ki bi rad ostal anonimen, saj je moral zaradi dolgega jezika že večkrat v »prekomando«. Prosi nas tudi, da uporabimo le začetnice imen in priimkov, saj naj bi se vpleteni v afero sami prepoznali.

NAJVEČJI SKRIVAČI MED JUNIJSKO-JULIJSKO VOJNO ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO SE ŠE DANES ŠIROKOUSTIJO PO PRLEŠKIH GOSTILNAH - PISAL NAM JE NEKDANJI TERITORIALEC, KI JE MORAL ZARADI DOLGEGA JEZIKA ŽE VEČKRAT V »PREKOMANDO«

Kako so praznili gornjeradgonsko (in še kakšno!) stražnico

Scenarij za osamosvojitveno vojno v Pomurju naj bi nastajal v lendavskih in ljutomerskih goricah, kjer so se sestajali visoki častniki takratne TO V. M., D. H., L. D. in M. R. Pomembno vlogo pri oskrbi z orožjem je menda imel skladiščnik, ki je zdaj zaposlen v Murski Soboti. Omenjeni so se menda pogosto dobivali tudi s kolegi v Čakovcu na štabu TO in bili povezani z radijsko postajo. Avtor pisma se nato razpiše o tem, kako in kdo je spraznil stražnico v Gornji Radgoni, kjer je bilo nekoč kakih 120 vojakov J(L)A, ki so imeli za okrog 90 dni živeža in vsega drugega za preživetje. Ob koncu junijsko-julijske vojne je bilo treba vse to nekam (po)spraviti.

Ljutomerčan A. N., ki so ga na 73. območnem štabu TO v Ljutomeru pooblastili

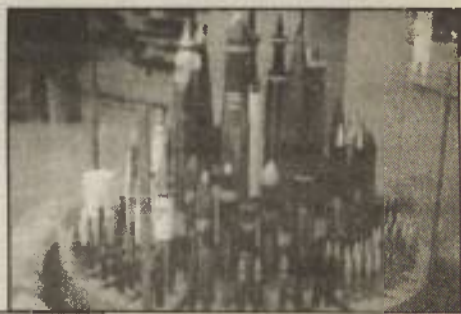

za te zadeve, se je dela lotil načrtno in sistematično, predvsem pa naj bi dobro poskrbel zase. Prostovoljci, ki so hitro in učinkovito praznili bogato založena skladišča gornjeradgonske stražnice, so po ukazu A. N. vozili na različne naslove hladilnice, zamrzovalnike in podobno belo tehniko,

peči, posodo, gradbeni material, plinske bombe, premog, radiatorje, konzervirano hrano, sladkor, makarone in podobno. Seveda se A. N. - kot piše naš teritorialec - ni odrekel plačilom, ki so brez kakršnih koli potrdil ali računov šla v njegov žep. O tem naj bi več vedeli I. H. z Gibine, B. Š. iz Ključarovec, B. Ž. iz Koga, D. M. iz Ljutomera, B. K. iz Ljutomera, P. Z. iz Veržeja, R. Đ. s Ptuja, A. Š. iz Murske Sobotne in L. L. iz Maribora. Podobno naj bi se dogajalo z »blagom« iz stražnice v Konjišču v Apaški dolini.

Nakladalo in razvažalo se je tudi orožje in strelivo. Z dvorišča ljutomerskega 73. območnega štaba TO naj bi ga ob koncu vojne vozili na Hrvaško do Gibine in Banfija. Vozniki in spremljevalci so bili I. H., B. Ž., D. M., B. Š. in B. K., na čelu konvoja tovornjakov pa je bil vedno A. N. Naš informator zatrjuje, da ostaja o tem podrobna evidenca, vendar je še ne želi objaviti. Veliko suhih obrokov hrane naj bi A. N. prodal v begunski center v Veržeju. Tam naj bi bil tudi zaposlen I.

K., ki da ni hotel prestopiti v TO, ampak se je raje s popravljenim helikopterjem J(L)A odpeljal v Zagreb. Danes živi v Ljutomeru, zaposlen je v Veržeju, občas-

no pa hodi na ogled počitniške hišice nekje na Hrvaškem.

Pisca teritorialca najbolj razjezijo širokoustenja tistih, ki so se med slovensko vojno »zabarikadirali na varno ob izdatni hrani in pijači«, danes pa se štejejo med osamosvojitelje in zmagovalce. Predvsem zato bi rad, da resnica pride na dan.

Penep

Pravzaprav bi numizmatik, heraldik, parapsiholog, baletnik in politik Zmago Jelinčič posebej za Pen moral priti v Soboto s cesso. Letalom, ki ga najbolj ceni, ker je pametnejše od pilota. Pa smo se odpravili ponj s petko, ki jo vozi tudi njegova Polona Dobrajc ...

Ste v živo videli tovariša Tita? Ne, samo po televiziji. Ko se je s kakšnim zamorskim cesarjem peljal skozi Ljubljano, sem mahal z zastavico kot vsi, ampak to ne morem šteti za »v živo«.

»Po Titu Tito« je tudi dandanes zanimiv stavek. Ja. Navezal bi se na dogodek v Beogradu – ob 50. obletnici zmage so srbski borci odnesli venec na Titov grob in se poklonili njegovemu spomenu. Ne bi bilo slabo, če bi to storili tudi naši borci, saj je bil to konec koncev poveljnik zmagovite vojske. Pa si niso upali – navadni borci bi si gotovo, tisti v vrhovih borčevske organizacije pa so politiki, kar ni dobro.

Po Titu Tito – ob tem ljudje razmišljajo, da so takrat živeli bolje kot zdaj, posebej, ko je še živel Tito. Velika naloga slovenske

»Naj« slovenski kristjan? Tudi ta naj bo v narekovajih, ha, ha, Lojzek, Lojzek Peterle – bolj ali manj iz istih razlogov kot Kardelj.

Smo ljudje v Pomurju res neumnejši od vas v matici Ljubljani? Ni-

HE MOPEL SE DEPEL NA GRAŽDAJ,

AMPAK SE DEPEL GIŠNIK, GIŠNIK!

3. Junij 1995

kakor. Toliko neumnosti, kot je je zbrano v Ljubljani, je lahko samo še na kakšni psihiatrični kliniki. Konkretno mislim na stavbo slovenskega parlamenta, zraven pa sodi tudi vlada. Tam so zbrani takšni eksemplari, da bi jih lahko mirno vtaknili v špirit in jih vozili po svetovnih medicinskih fakultetah. Razkazovali bi jih in dobro služili.

potegne marsikaj dobrega ...

Kaj ob večerih počneta s Polonco Dobrajc? Ko zvečer prideva iz parlamenta, greva v Tivoli na sprehod, z dvema ruskima hrtoma Gišnikom in Panom. Pravzaprav je

prvemu ime Nagraždaj, ampak saj se ne moreš dreti Nagraždaj, ampak se dereš Gišnik, Gišnik!

Trije priimki, ki bi jih takoj vrgli iz državnega zbora? Uuuu, ta bo pa težka, trije so res pre malo, ne morem se odločiti. Lepše bi bilo, če bi me vprašal za trideset priimkov. Je pa eden kronski – vprašljivo je, če se ga spleča vreči ven, ker deli

Ne moreš se dreti Nagraždaj, ampak se dereš Gišnik, Gišnik!

Vaš »naj« avto – re-nault 5? Ne, volvo, ker ima močan motor in je varen. To sem izkusil v svoji polpretekli zgodovini, ko so mi morisovci pod avto nastavili bombo. Volvo se ni raztreščil, zaradi česar so bili verjetno rahlo razočarani. Petka pa je tudi »fajn« zadeva, celo preveč poskočna za tako slabo pločevino.

»Naj« gostilna? Brez veze je povsod jesti dunajske zrezke, zato imam rad gostilne, kjer lahko ješ hrano s tistega konca – pri

zgodovine, to je dejstvo. Imel je krasno lastnost, ki je SLO-politiki nimajo: čudovito je balansiral med vzhodom in zahodom, vedno v svojo korist. So pa še »revolucionarji«, podobni tistim, ki jih imate v Soboti in hočejo podreti spomenik zmage. Parižani bi bili veseli, če bi ga imeli, imate pa ga Sobočani. To je del svetovne zgodovine. Med »revolucionarji« bi omenil dva: gospoda Pučnika in Janšo.

»Naj« pesem ob Dobri mrhi? Ta hip je to Hej,

svojitveni vojni napadel tisti tank, ki pa je k sreči streljal čez mene.

Ste si zapomnili obo-rožitev vojakov, ki sta del soboškega spomenika? Rus ima brzostrelko Špagin PP-SH 41, partizan pa neko čudno varianto. Hladilna obloga cevi bi bolj sodila h kakšni nemški ali celo italijanski brzostrelki, nikakor ruski. Topa sta klasična, muzejska primerka in lepo bi bilo, če bi soboška občina malo bolje poskrbela zanj.

Ste kdaj nosili štafeto mladosti? Ne. Sem pa praznoval 25. maj. Marsikomu danes dan mladosti manjka, manjka mu dan veselja. Spominjam se, ko smo pionirji s pestjo na sencih pozdravljali: »Za domovino s Titom naprej!«

demokracije je, da bodo ljudje menili: takrat je bilo v redu, zdaj pa je še bolje.

Katera pesem se vas je ob dnevu mladosti najbolj prijela? »Drugarice posadimo cveče, kuda vojska druga Tita kreče«. V zvezi s tem je takrat krožila šala, da so biologi na jugu dobili Nobelovo nagrado, ker so vzgojili največjo »ljubičico« na svetu.

»Naj« slovenski komunist? Ta bo spet v narekovajih – Edvard Kardelj, ker je zapravil Istro in jo poklonil Hrvatom.

Navijate za NK Mura ali za NK Beltinci?

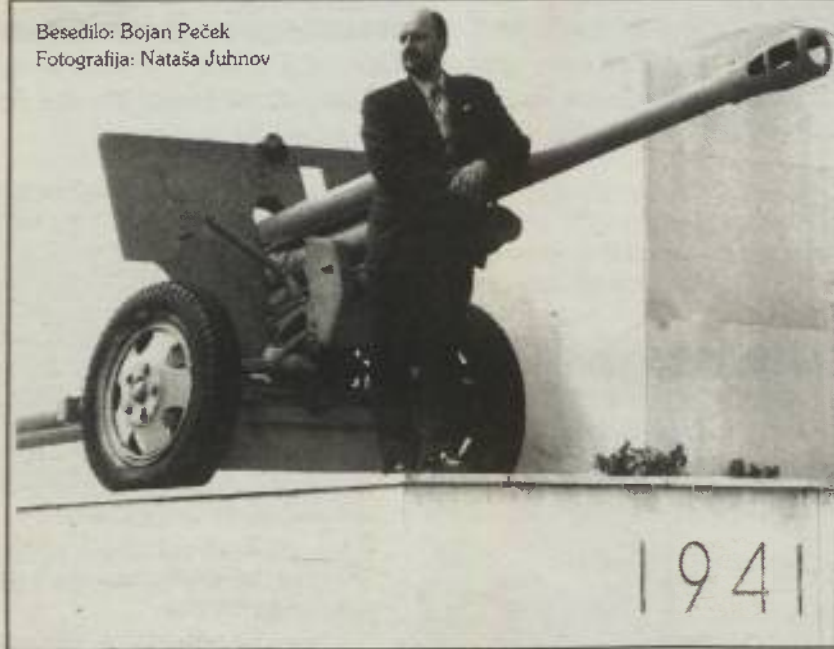
Vem, da je Mura točko pred Beltinci, pa vseeno mislim, da bodo Beltinci na koncu prstvenstva pred Muro. V finalu pokalnega tekmovanja pa navijam za Muro – ne zato, da bi vam »nekam« lezel, pač pa, ker je pri vas še entuziazem. Okrog Olimpije na primer pa je samo denar. Kaže, da tisto barje iz človeka

svoji stranki toliko škoda, da ga je lepo imeti v parlamentu.

Mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most – še pogosto skakate? Pogosto. Ampak mislim, da je tako prav. Ljudje si mislijo, hvala bogu, da vsaj eden skače, vsi drugi so že ukalupljeni. Njihov cilj je, priti na oblast in obogateti. Ni drugega.

Nekateri z desne trdijo, da ste trenutno največji slovenski komunist ... Niti sekunde nisem bil v partiji. Janša je bil na primer kandidat za CK, Pučnik pa je bil tako rdeč, da so ga rdeči vrgli ven, ker so se ustrašili tako močne rdeče barve. Ravno tisti, ki so najglasnejši, so bili največji komunisti – in to brez izjeme.

Ni sicer novo leto, Zmago Jelinčič tudi ni predsednik države, da bi čital poslanice. Čestitko ob 25. maju pa tistim, ki praznujejo, lahko privoščite ... Spomnite se lepih trenutkov, svoje mladosti. Pomislite na nekdanje čase in zanje popijte kozarček. Potem pa pomislite še na to, da je z dnevom mladosti konec koncev zgodnja zaznamovano določeno obdobje življenja do tistega dne. In da bo jutri, v prihodnjih dneh še nekaj lepih trenutkov – za to spijte še enega!

Besedilo: Bojan Peček
Fotografija: Nataša Juhnov

vas na primer naročiš bograč in dobiš takega kot nikjer v Sloveniji.

»Naj« revolucionar? So revolucionarji in »revolucionarji«. Med prvimi je Tito, o katerem se po moje pre malo govori. Naredil je del slovenske

brigade. Tako predsedniku Kučanu kot Drnovšku zamerim, da si v času praznovanja 50. obletnice zmage nista upala zavrteti te prekrasne pesmi.

Kdaj ste nazadnje streljali s topom? Nikoli. Me je pa v osamo-

ZAHVALA

Ker Zmago Jelinčič ni navaden občan, se večkrat vozi z letalom kot z avtom. Tokrat zaradi fronte (nad nami, ne poleg nas!) ni mogel leteti. Zato se zahvaljujem g. Albertu, ki se je v enem dnevu s petko dvakrat peljal v Ljubljano in iz nje. Zahvaljujem se tudi lastnici pionirske kapice, znotraj katere je všita črka C za Cico. Pod kapico je poziral gospod Zmago.

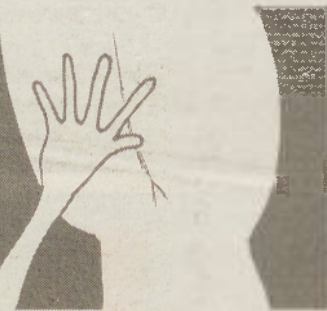
On, imenovali ga bomo Karči K., je žrtev, če se temu sme tako reči. Spominja se, da ga je nekoč pred tistim zagrabila za dimlje, prav silovito in nenadoma. Preboden in otrdel je bolščal za njo, ko je odhajala po hodniku med kartonskimi škatlami, ne da bi se ozrla. Potem se je nekoč zgodilo na tem istem hodniku, ko sta imela nočno. Vrgla se je nanj, enkrat tam po polnoči, ko so stroji mirno tekli, slišal je, da mu je rekla »cepec«, segla v njegov hlačni razporek in potem je ravnal kot moški. Kaj bi drugega. Še vedno sta zaposlena v enem od obmurskih podjetij. Temu ne bi mogli reči »spolno nadlegovanje«. Ona ni bila njegova nadrejena in lahko bi brez škode, samo za ceno posmeha, pobegnil. Kar se je zgodilo, je bila tovarniško bukolična vpeljava v spolnost. Kakor se spodobi za izkušeno žensko, ki naleti na mladega moškega, ki ne ve, zakaj ga ima.

Vladarji nad spolom

Tistemu, kar je s svojim oficirjem Ivanom Rimskim - Korzakom storila ruska cesarica nemškega porekla Katarina Velika, bi morda lahko rekli »spolno nadlegovanje na delovnem mestu«. Monarhinja, ki je bila znana po svoji

re, s katerimi smo se pogovarjali.

Dogaja pa se. Mlada dama A. K. (H.) iz M. Soboti, ki dela kot raziskovalka na Inštitutu za mlekarstvo in bakteriologijo na Dunaju: »Na inštitutu so v skupnem prostoru na voljo vprašalnice, posebej za moške in ženske, vendar s podobno vsebino, ki jih lahko, če se čutiš spolno nadlegovan, anonimno

»Pa kaj vam je, saj vas zaprejo!«

telefonist preklupil na interni oddelek soboške bolnice. On bo že vedel. V dvignjeno slušalko je govoril svež ženski glas. »Meni se to ne dogaja.« »Ste na sploh znani kot stanovitna ženska in zato raje ne poskušajo?« Da je že starejša, je rekla. Kaj pa, ko je bila mlajša in dežurna, priložnosti delajo tatove, kajne? »Govori se že, ampak ... meni se ni in ne vem za noben primer.«

v urejeni pisarni, toplo je in čisto. Ali vas ni nobeden še nikoli prijel za prsi?« »Nikoli,« je odrezano, a z naklonjenostjo za pogovor rekla tajnica na ljubotomerski Veterinarski postaji. »Pa vas ne prizadene, ker se ne zmenijo za vas?« Hipec molka, ki kaže na preudarjanje, vzdih. »Mlada sem še ...« »Se vam ne zdi, da se ženski potrjuje njena ženskost, če so jo skuša dotakniti?« Šum, ki

upali ne bi, kakorkoli bi jih bila volja. Sem pre več direktna za kaj takega, takoj bi se branila, sem precej visoka, in če snamem očala, zelo grdo gledam.« Gospa, vi ste s svojo odločno držo pravi izziv za moške, ki radi naskakujejo trdnjave in se tako potrjujejo, smo rekli. Tudi namigujoče poglede zavračate? »Take reči takoj postavim na hladno!« Gospa je odločna, ni pa naiv-

Splet božanja in nadlegovanja

goreči spolni sli - mimo grede, plodilni organ njegova takrat še živečega moža carja Petra III. naj bi imel »miniaturni format« - je svoji dvorni dami grofici Burce velela, naj ga preveri. Padel ji je v oči, kot sploh vsi rasni oficirji. Dobil je pohvalno oceno in se znašel tudi v cesarični postelji. Pozneje ga je vrgla iz nje in z dvora, ker ga je zalotila skupaj z groficom - ko ga ni bilo več treba preskušati. Dobil pa je podkupnino za molka. Pa vendar: spolno nadlegovanje? Velika Katarina je bila tudi velika ljubimka. Oficir Ivan potemtakem ni zelo trpel in ni podatkov, da bi se izmikal.

Med Kay Summersby Morgan in ameriškim vojskovodjem Dwightom Eisenhowerjem se je med drugo svetovno vojno spleta romanca. Čeprav je bila ona njegova tajnica, on pa zapovednik armade, ga Summersbyjeva v svojih spominih ne dolži ničesar takega, kot je spolno nadlegovanje. »Oh da, ljubila sem Ika. Že dolgo sem ga ljubila, ne da bi se tega sploh zavedala,« piše.

Roke k sebi!

Eno je gotovo. Do spolnega nadlegovanja na delovnem mestu pride šele takrat, ko eden od vpletenih ni za zadevo. Enakega mnenja je tudi večina tajnic na obeh strane Mu-

izpolniš. Izdalo jih je vodstvo univerze, ki upravlja inštitut. Za spolno nadlegovanje se šteje že to, če ti je dotik neprijeten. pri čemer niti ni nujno, da tistemu, ki se te je dotaknil, to pokažeš.« To pomeni, da »spolni nadlegovalec« morda niti ne ve, kaj je storil. Nauk: roke k sebi, ne šarite in ne onegavite!

Napačno razumljena govornica rok

Znana je zgodba iz ene od soboških bank, v kateri je nadrejeni premestil nameščenko, ki njegovega dotikanja ni razumela kot božanje, marveč kot nadlegovanje. Odkazal ji je mesto za okencem, čeprav ima visoko izobrazbo. Ženska je službo odpovedala. Zdaj je direktorjeva oprijemajoča pozornost namenjena njeni kolegici, ki je vse tisto prej vedela in je »šlatanje« včasih celo opazovala.

V krogih žensk v Soboti, ki so o zadevi spregovorile, se omenjata še dva primera, ko je nadrejeni moški zaradi izmikanja njegovi ročni spretnosti podrejeno žensko poslal na drugo, slabše delovno mesto.

Tajnice iz Prekmurja in Prlekije, ki smo jih povprašali, kako je z integriteto njihovih teles, so vse odgovorile, da so za zgodbe o tem slišale, po njih pa da nihče ne steguje pohotnih udov.

V tovarni Mura smo telefonistko prosili, naj nas zveže s tisto tajnico, ki je najprikupnejša, da jo bomo pobarali, če jo direktor kaj otipava. Telefonistka: »Pa kaj vam je, saj vas zaprejo, kaj pa si zmišljujete!« Zvezala nas je vseeno. Ne vemo, kdo je bil. bila pa je prijazna, glasovno prijetna gospa. »Meni se to ne dogaja, imam zelo korektnega direktorja. Na tem delovnem mestu sem v petindvajsetih letih menjala že štiri direktorje in nobeden me ni spolno nadlegoval.« O, da se v Soboti marsikaj govori, to je gotovo, je rekla. »Tri četrť ljudi je malomeščanov, če se dva razumeta, to še ne pomeni, da se tudi otipavata.«

Župan, ki ni pianist

Tajnici na radgonski občini ni žal, da se je župan ne loteva, da ne prebira tipk po terenih njene erogeničnosti. »Mislim, da tega ni toliko, kot se govori. Meni se še ni zgodilo.« Zvonko se je smejala.

»Jebenz, pa ne da bi se vi zafrkavali«

»Zvežite nas s tistim oddelkom bolnice, kjer so najbolj greha vredne sestre.« »Jebenz, pa ne da bi se vi zafrkavali.« Seveda se ne. Pa nas je bolnišnični

»Jebenz«, pa tako prijetna gospa ..., kaj je v tej bolnišnici samo meništvo!

Uglajeni veterinarji

»Vzemimo take okoliščine: veterinar se vrne s terena, kjer je videl prizorišča za svobodno ljubezen, hleve, slamo, vohal je dišečo mrvo. Zdaj je ob vas

kaže, da mladi dami vprašanje zapira sapo.

»Kaj, tudi to?«

Pogled, ki zavrača

Gospa tajnica v lendavskem Leku je delovala svetovljansko in premišljeno. »Slišala sem, torej brala, v Ameriki se to dogaja, meni ne. Ker si tudi

na, ne domišlja si, da je mogoče obvladati globoke sile življenja. »Roke v ogenj nikoli ne bi dala,« da se ji to ne bi moglo zgoditi. »Vendar nikoli na delovnem mestu, najmanj 300 kilometrov od mojega kraja življenja bi moralo biti. Recimo v Ljubljani, on pa naj pride, ne vem, iz Koprara.«

Vlada, pokaži nenadlegovano mlado natakaričo! V Uradu za žensko politiko pri slovenski vladi se z vprašanji spolnega nadlegovanja ukvarja gospa Jasna Jeram. »V takih primerih obstaja možnost individualne tožbe, večina nadlegovanih, ki so seveda lahko tako moški kot ženske, se za to ne odloča, ker je reč povezana z različnimi neprijetnostmi. Poleg tega se to razume kot intimna zadeva dveh posameznikov. Slutimo pa, da je tega več, kot se govori.« Tudi sami pripravljajo raziskave o tem, iz tujih pa vedo, da so ženske bolj nadlegovane kot moški, pogosteje kot heteroseksualci se med seboj nadlegujejo erotiki, telesno služnost nadlegovalci običajno zahtevajo od slabših, podrejenih, zatrtih.

Slovensko ministrstvo za ženske bo moralo pri apliciranju metode za raziskovanje spolnega nadlegovanja na delovnem mestu računati s folklorno navado ščipanja natakarič. Če bo to namreč enkrat sprožilo precedenčni proces, jih bodo preščipane natakaričice zasule s prijavi.

Prva uvožena tajnica za nekega tukajšnjega direktorja

TIPAL KAR

Lokomotive

Odslužene lokomotive ponavadi razrežejo v staro železo. Le redke danes še sopihajo, zvedavi turisti pa skozi drgetajoče šipe na lesenih klopih ter ob soju karbidovk strmijo v begajoča čudesa narave. Njihovi zamaknjeni obrazi se skorajda sramežljivo spogledujejo, medtem ko hlapec drdra do končne postaje. Ponavadi končne. Kjer več nihče ne prestopa. Kjer ni niti kretnic. Je le bedenje in čemenje nad nekim izginulim časom, ki se vrača ali kot privid ali kot priprte sanje.

Ivanka Huber, puconska osmošolka, je v svojem nagrajenem sestavku Pripoved lokomotive (Natečaj SŽ, 1995) zapisala:

»Počasi so me sestavili. Bila sem rojena. Ta datum se je zapisal v zgodovino. Bleščeče nova sem se prvič zapeljala po tirih. Čudovito! Pokrajina, ki se nikakor ni dala ujeti. Dneve, tedne, mesece in leta sva se lovili, pa se nisva mogli ujeti. A je bilo zmeraj zanimivo, nikoli enako, nikoli dolgočasno. Niti po toliko in toliko letih ne. Poskušalo mi je zapovedovati mnogo ljudi, a le enemu je uspelo. Pa še ta ni bil človek. To je bil tir. Njemu se ni dalo ubežati, pa čeprav si to včasih na vso moč želel. Vedno te je uspel vklemiti v verige. Se danes, ko nisem več v službi, sem še zmeraj vklenjena v njegove verige ... Ljudje. Prevozila sem jih ogromno. Vsak je bil človek zase. Nekateri so z mano preživeli mladost. Bila sem priča prepripirom, prijateljstvu, sreči, žalosti ... Vse to sem doživljala in preživljala z njimi. Danes, ko mi družbo delajo le drevesa v parku, se na to nihče več ne spomni, vse je pozabljeno, le v mojih

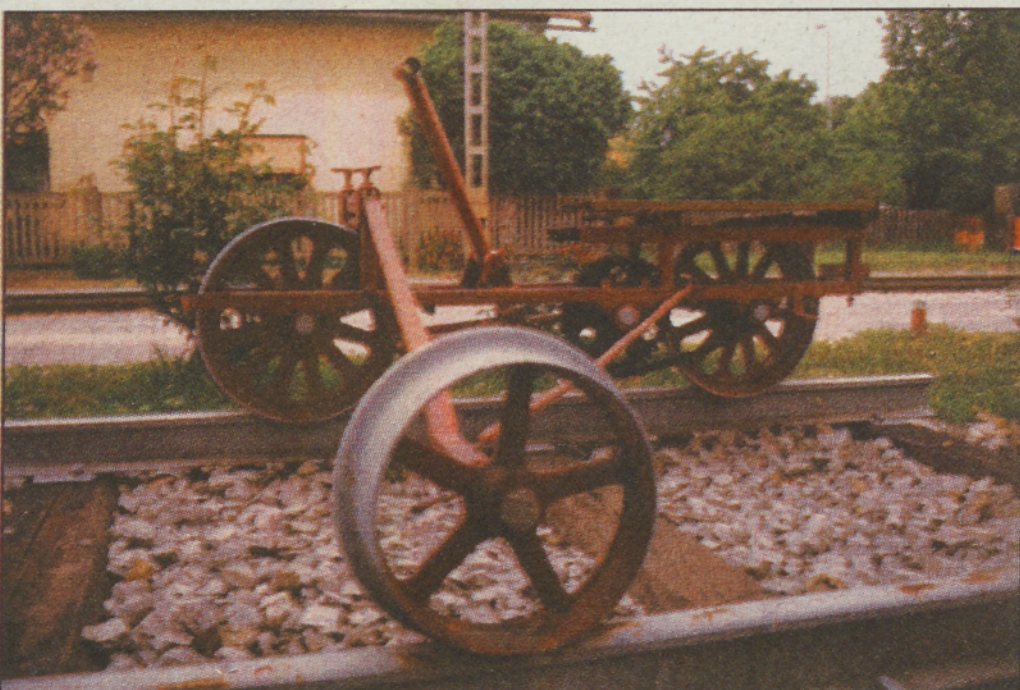
Tu, v bližini Puconec, je danes konec goričke proge. Morda bo od tega konca kmalu ostala le fotografija. Če bo nova proga ...

mislih ni. Živim le še za ta spomin in se sprašujem, le zakaj ni drugače!?

Skoraj stavim, da je imela v mislih razstavljeno muzejsko lokomotivo blizu soboške železniške postaje, eno od lokomotiv, ki so jo včasih zaradi vestnosti pohvalili z Gorička mariška, drugič pa so jo zaradi počasnosti in tudi zamud okrcali prav s tem simpatičnim vzdevkom.

Ščepec zgodovine

Potnike je med vožnjo na progi Hodoš-Murska Sobota, ki je bila zgrajena 1905 kot odsek proge Kermedin (Körmend)-Murska Sobota, le enkrat, pa samo takrat za hipec, preplavila tema. Namreč v 253 metrov dolgem, danes žal porušnem stanjejskem predoru. Otrokom so zatiskali oči, mariskatera roka si je takrat upala na tuja kolena, odraslim pa so svetovali, naj za božjo voljo zaprejo okna, sicer se bodo zadržali ali pa vsaj posajali bela, škrobnata oblačila. Dobro leto (od 5. novembra 1905 do 6. oktobra 1906) sta se trudila italijanska podjetnika Albus in Felicittia prevrtati stanjejsko reber. Nedoigo zatem je začelo krožiti, da je gradnja zahtevala celo nekaj življenj vrtalcev, pa ni nihče nikoli ugotovil, če jih je zasul lapor ali pa pometla v onostranstvo kaka klena roka domačina, ki ni dopustil, da bi se laška svojat mešala v njegove zakonske zadeve.

Nadzornikova »hajtovka«

Vedno znova se mi pritika v spomin slika nekega angleškega krajinarja, ki prikazuje črnkast, kot gosenica velik vlak, ki je splašil konjsko vprego, hkrati pa mi v ušesih pozvanjajo besede velikega češkega pisca Bohumila Hrabala (1914), ki je v eni od svojih zadnjih knjig izjavil: »Če bi imel še enkrat možnost, bi bil spet postajenačelnik kake odmaknjene postajice.« On je takrat odpisoval »strogo nadzorovane vlake« (1965), nikoli pa ni, žal, dvignil zastavice Gorički mariški.

Pokrajina,

Celotno progo je zgradila delniška družba Magyar delyogoti hely erdeku vasu, r. t. (Ogrske jugozahodne krajevne železnice, d.d.), proga pa je do 1919. pripadala Direkciji madžarskih državnih železnic.

Po priključitvi Prekmurja h kraljevini SHS je do novembra 1924 promet potekal le trikrat tedensko, šele pozneje,

Zatem je seveda sledil informburo železna zavesa, ki se je bolj in bolj zjedala v sočivo in gospodarnost Goričke mariške.

Danes proge ni več. Ponekod, kjer še niso razrili, se še pozna trasa, tudi kakšen telefonski drog je še ostal, stanjejski predor je porušen, v postajni poslopih pa večinoma živijo drugi, mlad

Gondola belgijskih stratosfercev na vagonu v Petrovcih poleti 1934

ko so za promet odprli novozgrajeni most čez Muro pri Veržuju, se je Prekmurje v resnici fizično priključilo in povežalo s preostalim Slovenijo.

Pa so hkrati pretrgali stik z Madžarsko: demontirali so 20 metrov proge med Hodošem in naslednjo postajo Kotormany - Davidháza in tako je ostalo tudi do ukinitve proge in samo silvestrovo 1968. Vmes je divjala druga svetovna vojna, ki pa nas je k sreči le oplazila, okupator je ob osvoboditvi porušil številne objekte, sama osvoboditev pa je zahtevala tudi eno človeško življenje. Hodoško postajo so namreč pred 1. aprilom 1945, ko nas je osvobodila Rdeča armada, bombardirali, vendar je k sreči niso zadeli, ubita pa je bila domačinka Elvira Abraham.

ljudmi pa še kroži, kar se je smelo ukinitvi in takoj po njej le šepetati:

»Franc Jožka napravil,
Horty Mikloš popravil,
Toth Pišta napravil!«

Dogodki

Zgodovinarji in kronisti opisujejo Goričko mariško kot miren, trpežen dokaj zanesljiv vlakec, ki ni nikoli usodno posegel v prevratne čase. Vozikal se je in piskal med goričkimi grički, se ustavljal tudi med postajicami, počakal, če so na progo zašle kравe zaspalega pastirja, prevažal je vse, kar ni moglo ali ni hotelo ali ni želelo hoditi po postajah so se utečeno menjavali uslužbenci, le nekaj so jih med vojno razselili, potniki so se dušili po vagonih.

Stanjeviški »bakter«, moj oče Janko.

za skupino šalovskih vaščanov, ki so dobesedno nagnali skupino delavcev, ki so jih bili poslali, da začno pobirati tirnice.

Otroštvo

Gramoznat peron stanjevske postaje z gredico oženjčkov pod oknom pa je bil zame prva Amerika: skrivaj sem vrtel ročico telefona, mečkal v rokah vozovnice, popisane z imeni krajev, za katere je menda vedel le kočat nadzornik, ki je vsake toliko časa »pridrmljal« s svojo »hajtovko«, zvrnil nekaj »piskričev« klin-

Gorička mariška je ostala lepota, čeprav samo kot muzejski primerek ... »Živim le še za ta spomin in se sprašujem, zakaj ni drugače!«

nikamor več ne vodi. Prej je bil oko, je bil požiralnik in hkrati danko, zdaj mu pogled ne seže niti do bližnjih Puconec, zadnje, še »žive« postaje. Prej se je skozenj potovalo, prej se je pričakovalo, kaj kmalu pa naj bi, vsaj po načrtih za gradnjo nove želez-niške povezave z Madžarsko, končal kot odslužene loko-motive: le da ga ne bo nihče porinil na stranski tir, čez njegovo razvoženo drobovje bodo speljali tire pošastno hitrih ropotajočih tovornih in oprtnih vlakov, ki se ne bodo – v nasprotju z Goričko mariško – niti za hipec ustavili, kaj šele zavedali, da so zarezali v to tihotno pokrajino rano, ki se ne bo zacelila; še več, še tisto malo, kar je ostalo zdravega, bo zapredla z lovskami pobesnelega sveta.

Milan Vincetič

ki se ni dala ujet i

z lesenimi klopni, pozimi tudi zmrožovali, vagončki so »drinckali« kot škatlice vžigalic – le za nekaj časa so jih zamenjali nekam turobni umazano zeleni pulmani – ob sejmih so se preprijali in drenjali, ob tombolah in praznikih so morali dodati še kak vagon, drugače pa so se imena krajev na vozniških listkih ponavadi končala s Soboto ali kvečjemu z Ljutomerom, razen če ni koga zaneslo čez mejo. Pa tudi to je bil praznik.

Samo enkrat je bila Gorička mariška na prvih straneh časopisov. Namreč poleti 1934 sta v odkmaknjenih Ženavljah pristala belgijska stratosferca Max Cosvyns in njegov asistent Nere van der Elst in njuno gondolo so odpravili s petrovske postaje naravnost v daljno Belgijo. Ta dogodek, namreč pristanek teh dveh balonarjev, je takrat vzbudil veliko pozornost, vsi so bili navdušeni, le petrovskemu postajenačelniku je malce šivalo v hlačah, saj se je bal, da se bo njuna gondola – krogla s premerom dobrih dveh metrov – zataknila v predoru.

Dobrih trideset let pozneje (jeseni 1966) je Gorička mariška prihrplo v Soboto, saj je pripeljala vse staro in mlado, ki je želelo in moralo videti maršala Tita. Slavnostno okrašena kot v takratnih propagandnih filmskih obzornikih je privlekla več tovara, kot ga je zmogla, na stekla so se tiščali radovedni in razgreti obrazi, slišala se je harmonika in mrmanje šolarjev, ki so si v mislih ponavljali Nazorjevo pesem Tito, zdelo se je, da je tudi sam vlak prežet s tisto, takrat neomejno vznichenostjo in ponosom.

Medtem in po tem pa je dremajoče puhkala. Ni ji bilo mar za skupino niških Ciganov, ki so se utaborili na hrbitišču predora, ni se zmenila za cekaje niti zelake, ni se ozirala na neki nepojasnjen zločin v bližini, vseeno ji je bilo za provietnamske in kasneje protidržavne grafičarje, katranom napisane na stenah predora, Gorička mariška je prav tako odmahnila nad številnimi prebegi čez mejo, na mučno postopanje miličnikov do peronih, zdelo se je, kot da mora enostavno le doteči svoj krog, da se je že sprijaznila s svojim odhodom in agonijo, ki se je razplamtela po časopisih, na koncu pa ni niti več zvedela

tona in mojemu očetu povedal, da je železnica navsezadnje druga vojska, ob večernem vlaku sem vtekel na ušesa razgovore »sezoncev«, za katere sem mnogo let kasneje zvedel, da so prebegli z juga, kukal sem za odhajajočimi obrazi in sanjal o svetu, ki da se razpira za predorom, prešteval sem te, vedno bolj in bolj zamaknjene, potisnjene obraze, ki so se raztegnili do ušes le ob porokah, ko so svatje že med ustavljanjem skakali iz vagonov in delili karamele, kakršne so nam prinašali »gastarbajterji« v kričečih ozkih najlonskih srajcah ter s katalogi, po katerih smo pasli oči, skrivoma pa so nam potisnili v roke kemične svinčnike, na katerih so se slačile lepoticice, ki so jim – vsaj tako so se hvalili – v tujini zmeraj pri roki. Z očetom sem pozimi odhajal razbijat v predor ledene sveče, ki so visele s stropa kot nabuhli velikani.

Ne vem, kdaj sem se prvič peljal z vlakom, vendar pa mi ni ostalo tako močno v spominu kot prijatelju književniku Feriju Lainščku, ki se je na vsaki postaji bal, da ga bo sunek vlaka pometel na tla, zato se je kot jež zvil na sedežu in plahoma pogledoval skozi okno, misleč, da bo zdaj zdaj zapropotalo.

Spominjam pa se šolskih izletov z vlakom in dolgo, dolgo potem se mi je utrnila tale pesem, ki sem jo naslovil kar Bajka:

*Dimi dimi star hlapon
čez štorasto milino
skoz zaluzja do gozdov
po bobrovem previsu*

*kjer se pomečka nebo
v dolgočasno čipko*

*V kupeju četica otrok
z nabrito tovarišico
čeblija v mrljavo temo
s puhasto snežinko*

*V dalji pa meden bonbon
drlinka na božiščku
lebdí lebdí vrišča vagon
nad zarošeno zimo*

Predor

Nič več me ne mika v predor blizu moje domačije. Ne le zato, ker ga je hudo načel zob časa, temveč zato, ker

KADAR GREMO DEKLETA SAME NA IZLET, JE VEDNO VESELO. ŠMINKA, PUDRNICA IN PLAČILNA KARTICA MAGNA JE VSE, KAR POTREBUJEMO. NIKOLI NE VEMO, KJE SE BOMO USTAVILE; VAŽNO JE, DA JE TAM VELIKI RDEČI M.

Rdeči M na beli podlagi je znak, ki vas opozarja, da na tem mestu lahko plačujete s plačilno kartico MAGNA. Z M-jem so označeni vsi Petrolovi bencinski servisi, poleg tega pa boste z njo plačevali tudi pri avtomehanikih, v avtopralnicah, izposojevalnicah vozil, zavarovalnicah, potovalnih agencijah ter izbranih gostilnah in hotelih. Stroške, ki jih boste poravnali z MAGNO, vam bomo preprosto odtegnili z vašega tekočega računa. Priskrbite si jo čim prej!

PETROL

V finalu velikega javnega natečaja za izbor imena za rumeno hišo, v kateri domuje tudi PEN, je sodelovalo 50 glasovalcev in predlagateljev. Najštevilčnejšo podporo je dobil predlog Terezije Cesnik iz Kroga. Po njenem in po mnenju še 28 glasovalcev naj bi rumeno hišo poimenovali MLADA VETERANKA.

Glasove so dobili še predlogi KALUŽNICA, SRČEK, SONČNI GRAD in POMURČANKA.

Nekaj predlogov je prispelo tudi na novo. Lojze Veberič iz Murske Sobotice predlaga, da bi bila KOLODVORKA in predlog utemeljuje: Ulica je bila včasih Kolodvorska, blizu zgradbe je železniška postaja, ime ima nekaj starega in domačega prizvoka, povrh pa še šegavega. Ime je slovensko, tujega kiča imamo že itak preveč.

Simona Režonja iz Velike Polane bi jo poimenovala MUREK. Izmed številnih predlogov Bertalančevih iz Predanovec pa smo izbrali dva: RUMENA RO-POTULJA in HUGO.

Penovci bi se morali zdaj odločiti in izbrati ime. Staknili smo glave, premlevali, tuhtali in na koncu odločili, da prve nagrade ne podelimo. To tudi pomeni, da s tem javnim natečajem zgradba ni dobila uradnega imena. Morda pa se je bo katero od predlaganih imen »prijelo« in v zadnjem letošnjem Penu bi jo krstili.

Nagrade pa kljub temu bodo. Mladi veteranki Tereziji Cesnik iz Kroga PEN podarja vozovnico za Vestnikov vlak 95, Lojzetu Veberiču iz Murske Sobotice, Dragu Flisarju iz Vidonec ter Marjanu, Tatjani in Leji Blažek iz študentskega naselja v Ljubljani pa četrletno naročnino Vestnika.

Čestitamo!

Dan mladosti je in prav se je spomniti tudi nogometašev, še posebno zato, ker je bil v starih jugočasih današnji dan rezerviran za finalno srečanje za žogobrcarski pokal. Takrat v Beogradu, včeraj v Murski Soboti. Teritorialna razlika je očitna, pa vendar je temeljno nogometno zanesenjaštvo v obeh deželah: Srbiji in Prekmurju.

**BRNO MURA,
BRAVO,
NK BELTINCI!**

Sklep redakcije mesečnika Pen je pred najaktualnejšimi dogodki, tako da ne vemo, ali je Mura slovenski pokalni prvak. Pa vendar smo se odločili muralistom iskreno čestitati za čvrsto spomladansko sezono, ko so zadetke dosegali tako redko, da so se jih kot otroci veselili celo njihovi nasprotniki.

Enako iskrene čestitke veljajo tudi beltinski konkurenci, ki naj bi jo od jeseni okrepili z nekaterimi nebeltinskimi kapitalskimi vložki.

V upanju, da sta tako ena kot druga ekipa v evrotekmovanju, se Pen pripravlja na vroče poletne in jesenske nogoreportaže. Žene pa se sprijaznite, da tudi ob jesenskih nedeljah ne bo družinskih izletov. Vsaj ne z glavami (družin).

Pen V OBLAKIH

Uredništvo Pena se je na nedavni seji odločilo, da je treba Pen rujno in brezpogojno spraviti v »oblake«. Zato sem se jaz, čeprav sem vzel idejo malo preveč dobesedno, odločil, da projekt spravim na svojo roko. Vsa stvar je potekala neko nedeljo na Goričkem in je bila videti nekako takole:

Bilo je rosno in dokaj hladno jutro, sonce je že vzšlo in porabil se je dala volhati v zraku. Tri povprečno velike postave so se bledile peklenskem stroju. Adrenalin je naraščal in bi se v enoti glasnosti odrazil nekako v 150-tih decibelih. Najmanjša postava steče naprej in jaz fotografiram. Peklenski stroj je ovekovečen in ujet. Ni se mogel zoperstaviti moči tehnike.

Po nekaj trenutkih radovednosti in razgledovanja se nam približala še ena oseba, ki pa je v primerjavi z nami vedela veliko več o stvari, ki je stala pred nami. Pravzaprav je bila to sreča, saj je bil ta oseba človek, s katerim naj bi se popeljali proti soncu od katerega bo za nekaj dolgih ali kratkih trenutkov odvisno moje življenje. Po prvem prijazen jutranjem pozdravu so sledile priprave na polet. Motorni zmaj je igračka, ki zahteva mnogo previdnosti in navsezadnje tudi znanja. Naš prostovoljec se med tem preoblekel v vesoljski, oprostite, letalski kombinirani čelado, ki je bila podobna čeladi velikega, a že pokojnega Ayrtona Senne. Usedei se je na zadnji sedež dvosedežnega plovila in čakal.

Končno je bilo vse na red za polet stoletja. Zmaj se je odločil in si jemal zalet za vzlet ..., vzdihni in PEN gre proti oblakom. Med rezkim zvokom motorja je nenadoma bilo mogoče se zaslišati angleško besedo SHIT, ki bi v prevodu pomenila izročilo debelega črevesa skozi analno odprtino. Bili smo v zraku in oblaki so nam bili na doseg rok. Vendar je občutek nenadoma postal čedalje tesnejši, ko sem pogledal naokoli in se zavedel, da sem na (kruto rečeno) »biciklu«. Po tem nenadnem spoznanju je bilo nadaljnje spremljanje znamenitosti Goričkega le še bolj farsa, kot pa užitek in je zbuvalo ... dobro, dobro - STRAH. Po približno tridesetih minutah leta sva začela s pilotom zgubljeni višino, le še dodatno stopnjevalo pritisk in pascali (beri paskali - včasih za pritisk) so presegali mejo maksimuma. Po nekaj trenutkih sem na srečo ugotovil, da se pripravljava na pristano. PRISTANEK!!! Takoj so mi bili pred očmi vsi neuspeli pristani na letalonosilki iz TOP GUNA in iz drugih vojaških filmov, vendar medtem ko sem o tem razmišljal, sva se že dotaknila tal in nenadoma sem postal heroj. Pionir med penovci letalci. Koščina čast! No, nekako tako je bilo videti vse skupaj in naslavljanje priložnosti verjetno gotovo ne bom izpustil iz rok. Tudi vi je ne smeli.

Milan S.

ODMEVI

V časopisu Vestnik, v prilogi PEN, ki ga izdaja vaše podjetje, sta bila v številki z dne 30.3.1995 objavljena dva članka, in sicer z naslovom:

So v Vidoncih prali denar za slovensko vojsko? na str. 36 in

Katera maturantka je plesala v Dianini obleki? na str. 43.

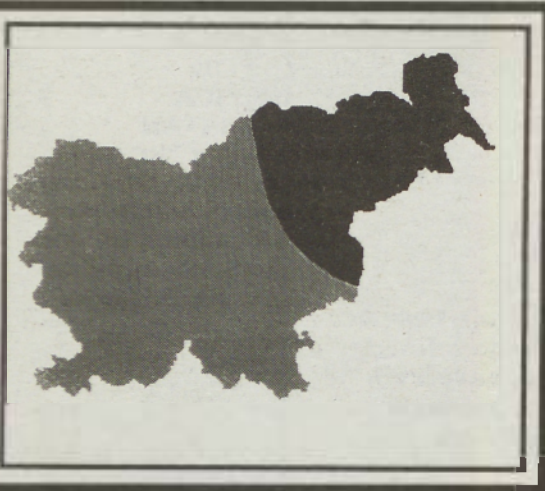
Po stališču delavcev begunskega centra v Vidoncih sta oba članka za njih ne sprejemljiva, celo žaljiva, saj namigujejo na njihovo sodelovanje pri nečednih poslih nekaterih posameznikov, pa še ti niso z ničemer dokazani, so uredništvu Pena prek odvetnika sporočili iz begunskega centra v Vidoncih in v prilogi zahtevali ustrezen način opravičila.

Če smo z našim pisanjem kakorkoli prizadeli zaposlene delavce v begunskem centru ali celo prebivalce tega centra, se jim ekipa Pena iskreno opravičuje. S svojim pisanjem smo ciljali na druge vrhove. Ti pa molčijo!

MURSKI VAL 94,6 Mhz

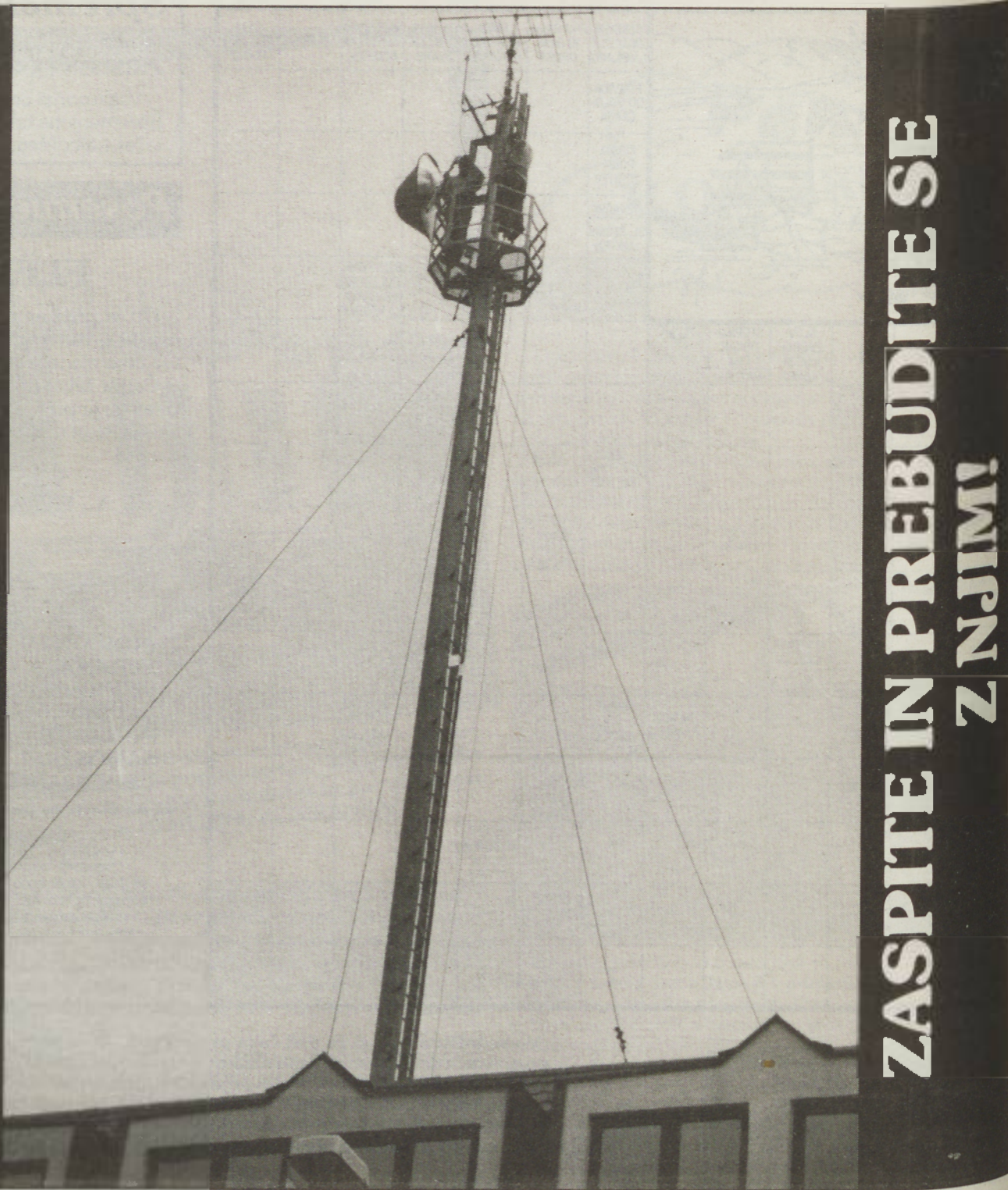

Radio Murski val 94,6 Mhz

**Najboljši radio
na štirih
slovenskih
festivalih
radijskih postaj**

**IZ ŽUTE IŽE VSAK DAN
OD 6.30 do 22.00**

**ZASPITE IN PREBUDITE SE
Z NJIMI!**

Od 25. maja do 29. junija

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Naj vas takoj v začetku pomirimo: planeti se počasi razvrščajo v vašo korist. Podpora Jupitra in Plutona se veča, kar se bo poznalo predvsem na finančnem in tudi – bodite previdni – čustvenem področju. Malo pogledite v denarnico.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Odgovornost vam ne bo dopuščala, da bi se trajneje vezali. Uran vam vseeno pošilja nekoga. Bodite manj previdni in morda se bo kaj napletlo. Prihodnji petek dajte v vazo šmarnico, potem se usedite in jo nekaj časa opazujte. Čutili boste, kako se vam telo polni z energijo.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Gasiti požar, ki ste ga sami zaneli, je jalovo početje. Morali bi se podati na krajši izlet in dobro bi bilo, če bi bilo to v sredo, še bolje bi bilo, če bi takrat oblekli nekaj modrega ali sivega. Tako bolj zase kot za drugega poskusite napisati pesmico. Zabavali se boste.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Ali ste že kdaj pomislili, da ste preveč rahločutni in vas zato vzremirjajo stvari, za katere čez nekaj dni ugotovite, da sploh niso bile pomembne. Morda bo rešitev v tem, da se morate večkrat ozreti v nebo in v oblakih poiskati kakršno koli podobo. Ko jo boste našli (malo fantazije), jo povežite z vašim problemom. Vse bo enostavno.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Razsipnost v zadnjem času malo obrzdajte. Morda še ne veste, da je tudi Arnold Schwarzenegger rojen v istem nebesnem znamenju kot vi. Ker je uspešen, preberite kaj o njem, in če se da, ga na svoj način posnemajte. Nimate kaj izgubiti!

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

O finančnih zadregah, v katerih ste se znašli, ne razmišljajte veliko, ker niso tako hude kot tisto, kar bi se vam pred nekaj dnevi skorajda zgodilo. Dobro bi bilo, da se v teh dneh ustavite pod jablano in o vsem še enkrat premislite.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

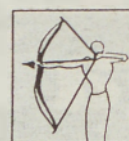
Čprav to ne bo enostavno, morate med 5. do 10. junijem pozabiti na ljubezen in na vse, kar spada zaraven. Nekoga bo to zelo motilo in bo hodil okrog vas kot maček okrog vrele kaše. Če boste vztrajni, se vam bo to naslednji teden obrestovalo. Nohtom posvetite malo več pozornosti.

ŠKORPION

(23. X. – 21. XI.)

Aktivnosti v službi in tudi doma ne bodo prinesle takih rezultatov, kot jih pričakujete. Če ste na kakršen koli način povezani s trgovino, malo počakajte. Zgubljenega ni nič, kajti s svojo trdoglavostjo (pa tudi energijo) ste predvsem dolgoročno usmerjeni. V ljubezni se nekaj premika.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Če se že ne morete odpovedati pustolovščinam, vsaj poskušajte najti pravilno razmerje med sanjami in resničnostjo. Zamenjajte pas za uro. Najbolje bi bilo, da bi bil črne barve. Če to ni mogoče, spremenite vsaj odtenek. Morda boste potem bolj točni. Obeta se vam avantura.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Enkrat ob koncu tedna pojdite na travnik in poiščite štiriperesno deteljico. Ne toliko zaradi sreče kot zaradi sprostitve. Medtem ko jo boste iskali, boste razmišljali o tistem, kar vam teži dušo. Morda je rešitev enostavno, kot se zdi na prvi pogled.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Letos je vaše leto, zato ga ne prepustite naključjem. Ukvarjajte se s športom tudi zaradi tega, ker se boste nekom srečali, kar bo za vašo prihodnost zelo pomembno. Prihodnji teden ne opravljajte večjih nakupov. Čas ni primeren, je pa primeren za razmišljanje o njih.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Bodite pripravljeni na polno luno (sredina junija). Če boste, se bo vse skupaj dobro izteklo. Družbi ni potrebno vedeti vsega o vaših dvomih: o tem lahko razpravljate z znancom, nikakor s prijateljem. Napišite pismo.

Requiem potolkel rekord

Marko Slokar – ritem kitara, avtor glasbe in besedil, Primož Romšak – pevec, Bojan Škrlič – bas, Simon Bajec – solo kitara, Boris Poropat – bobni

To zasedba rockerske skupine Requiem, ki deluje že približno dve leti. Tisti, ki jih ne poznate, si jih lahko ogledate na naslednji oddaji Roka rocka, kjer so s svojim videospotom, pesmijo Amsterdam, takoj naskočili 1. mesto. Se vedno so na lestvici Video 3 top in so s tem podrli rekord. Najprej so osvojili Primorsko, saj so pred letom na festivalu Rock Primorska '94 prišli v sam veliki finale. Sedaj se pripravljajo, da bodo osvojili Prekmurje na prireditvi Slovenija rock '95 v Murski Soboti. Tako bodo prišli na svoj račun vsi ljubitelji dobrega trdega rocka.

Če pa boste zamudili to priložnost, brez panike. Skupina Requiem že pripravlja izid svoje prve samostojne kasete, kjer bodo izključno njihove lastne skladbe, brez priredb in plagiatov. Tako pristni pa so tudi njihovi koncerti, saj ne preigravajo tujih uspešnic. Z izidom pa se bodo podali tudi na turnejo po Sloveniji ter našima sosedama Hrvaški in Italiji.

ŠE PENMNITE, TOVARIŠI

Ludvik Šuklar - Lajči

Januarja 1923. so ga povili. Devetnajst let pozneje je skupaj z danes že pokojnim Maučecovim Tinekom, ki ga je uvedel v svet not in harmonike, igral na veselnicah, porokah in povsod, kjer se zbirajo ljudje dobre volje.

Leta 1951 je začel igrati v kavarni Central. Tam je nadomeščal Bando Miške Baranje, ki se je ob sezonah preselila na morje. Od leta 1959 je igranje nadaljeval pri Zvezdi. Kot harmonikar in pevec je znal ustvariti prijetno domače razpoloženje, kar se je

Lajči in njegovo bogastvo – vnukinja Kristina

videlo tudi na plesišču, ki je bilo vedno polno. To so bili časi, ko se je na veliko veselilo in plesalo, saj kakšnih drugih oblik zabave takrat ni bilo ravno veliko. Lajči in njegov orkester so bili nekakšen zaščitni znak Zvezde in takšni so ostali v spominu številnim generacijam Sobočanov. Mlajše generacije se ga spominjajo kot pedagoga na soboški glasbeni šoli.

Ljubezen do glasbe je prenesel tudi da sina Slavka, ki je končal Glasbeno akademijo v Beogradu in tam magistriral iz kompozicije. Se najbolj pa ga veseli, da se je za glasbo odločila tudi enajstletna vnukinja. S petimi leti je kot violinistka nastopila na beograjski TV, pred dobrima dvema mesecema pa je v Milanu na tekmovalju violinistov dosegla drugo mesto, nekoliko pozneje pa je bila prva v Gorici.

Pogovor za ta članek smo opravili v gostilni. V odmoru med dvema plesoma. Dovolj zgovorno ...

Anja Rupel in Aleš Klinar, idejni vodja in glavni mačo agropopovcev, sta že leta par, a to ni ovira, da ne bi šla Anja svojo pot. Zvesta je svojemu slogu dobrega slovenskega popa. Najprej posel, potem zabava, je njen moto in pri tem si ne pusti komandirati niti od starega glasbenega mačka Aleša. Anja je odločna in kaže karakter, predvsem pa je samosvoja tako v glasbi kot zasebnem življenju. Zato o poroki noče nič slišati in kljub Klinarjevemu naporom raje ostaja na koruzi.

Anja in Agropop ljubita koruzo

Junija bo izšla njena CD-plošča z naslovom Odpri oči, na kateri bodo vse skladbe, ki so izšle pred novim letom na kaseti. Posnela je videospot in se predstavlja občinstvu v družbi dveh plesalk. Sama pravi, da je izbrala plesalke zato, ker imajo vse ženske ob sebi plesalce. Morda pa ni hotela priznati, da je Aleš ljubosumen. Res pa je, da sta zaradi njunega dela tudi zelo razdvojena. Včasih se ne vidita kar po nekaj dni, vendar je potem snidenje toliko lepše. Njena največja želja je, da bi si letos lahko privoščila dolge romantične počitnice nekje daleč proč od doma.

Zmagovalci letošnjega festivala Melodije morja in sonca že znani

To nam je zagotovila Suzana Werbole, pevka skupine Panda. Pravi namreč, da so na natečaj poslali tako dobro pesem, da enostavno morajo zmagati. Sploh pa je Panda tačas tudi brez konkurence. Je namreč edina glasbena skupina v taki zasedbi, torej pevka obdana s fanti. Pravzaprav so to že vsi možje, saj deluje Panda že kar nekaj časa. Od tod tudi neke vrste rivalstvo oziroma bitka med spoloma. Andrej Pompe je namreč mož, ki je bil pred omenjenimi davnimi leti odgovoren za nastanek skupine, in prav on daje vtis, kot da se ne more sprijazniti, da je sedaj Suzana kot pevka prevzela pobudo.

Bo Šerbi poročila Prekmurca!?

Če spadate tudi vi med tiste, ki si postavljajo to vprašanje, vam ponujamo rešitev: Agropop.

Skupina vas s svojim novim poletnim hitom Gremo vsi na morje vabi, da se ji pridružite. Tudi če vam primanjkuje denarja za počitnice, si boste zagotovo lahko privoščili nekaj lahkotne glasbe, ki bo kmalu izšla tudi na CD-plošči z naslovom V nove zmage.

Agropop pa bo z dopustom še moral počakati. Pripravljajo namreč videospot v režiji Petra Radoviča, v katerem se bo predstavil tudi Agropop junior. To so mladi fantje in dekle, ki odlično oponašajo slovenske agrarce v njihovih rosnih letih. Po spotu je na vrsti turneja po Sloveniji, na kateri se bodo ustavili tudi v Prekmurju. Šerbi bo 1. julija s svojimi obljinami ogrevala prekmurske »pojbe« na Moravski noči. Sicer pa si Šerbi od te noči veliko obeta. Ker ji je ženin na poročni noči zbežal, še vedno obupano išče novega. Čeprav jih ima že nekaj v »pacu«, pa zanjo ni noben dovolj bogat, slaven in debel, da bi ga vzela. Zato upa, da bo imela v Prekmurju več sreče.

BRAAAVO DARJA! DARJI ŠVAJGER SO PRISLUHNILI!

Če nam že sosedje rahlo zbijajo samozavest, jo je Slovincem vsaj malce vlila evrovizijska popevka. Kako ne bi, ko pa smo med triindvajsetimi državami dosegli več, kot smo pričakovali – sedmo mesto! Skladbi Primoža Peterce na besedilo Saše Fajona z naslovom Prisluhni mi so Hrvatje namenili manj točk kot mi njim, vendar vseeno več kot Bosanci, ki ji niso nobene. Darja se je dobro držala.

Prvi so na plesišču Goričanci

Slovenskogoriški kvintet

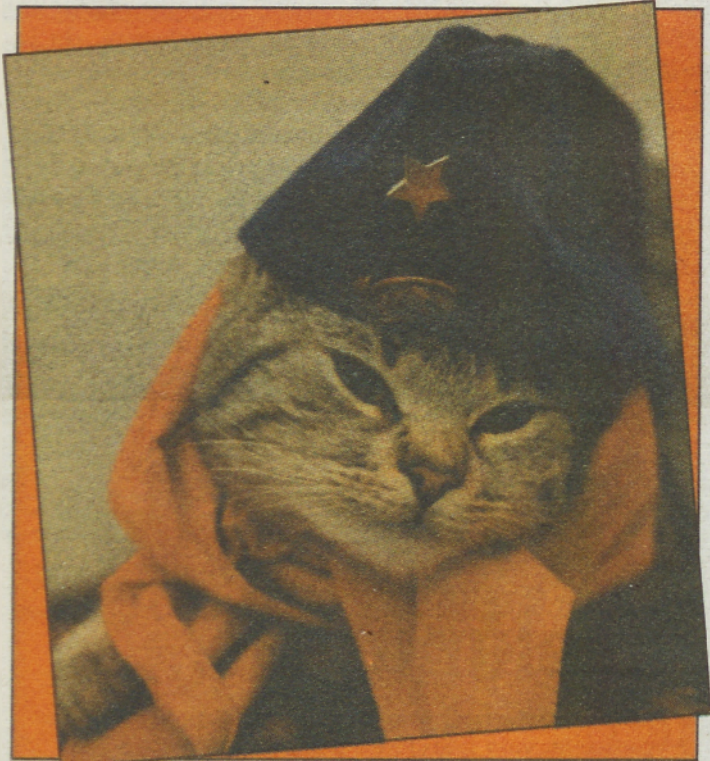
V začetku junija bo izšla druga kaset Slovenskogoriškega kvinteta, nekatere skladbe, kot na primer 50 let, pa se že uspešno vrtijo po radijih. Skupina obstaja že 15 let, člani pa so se spreminjali in se prilagajali času. Tako se tudi na prireditvah znajo Vlado Maguša, Olga Maguša - Perkovič, Alojz Ličen, Milan Čus, Ivan Debeljak in Dušan Junger prilagoditi publiki in igrajo tisto, kar želi, zabavno ali narodno, tudi disco in evergreene. Lani so dobili na narodnozabavnem festivalu srebrnega orfeja, uspešni pa so bili tudi na Ptujskem festivalu in na festivalu v Italiji.

Zoo penčki

V prejšnji številki Pena smo povabili lastnike domačih živali (vabilo seveda velja tudi v prihodnje), da nam pošljejo fotografijo svojega ali svojih ljubljencev v kakršni koli nenavadni pozi. Z veseljem smo si ogledali kar nekaj fotografij. V tej številki so dobili mesto Mimi, Pionirček in Čmrkica.

PIONIRČEK

»Verjemite, da so danes težki časi. Samo pogledajte, gospodinja mi je zagrozila, da če se ne bom oblačil po njenem okusu, mi ne bo več dala mleka. Zdaj pa, lepo vas prosim, povejte, kaj bi naredili vi, če bi bili na mojem mestu? Samo toliko, da mi ne bi kdo očital kakšne nostalgije.«

MIMI

»Tou san ges, Mimi R. iz Černelavec, Črtomi-rova 3. Star san 8 lejt, dugi 60 cm + rep, vagan pa 9 kil. Rad se dobro nagen, te pa friške vode napigen.«

ODO

Pes Odo se je tukaj znašel po pomoti tehničnega urednika. Gre namreč za psa tajne policije (Odo - oboroženi domobranski odred), katerega nihče ne bi smel poznati. Bralce Pena vljudno prosimo, da sliko Oja izrežejo, ne da bi si zapomnili njegov videz, in jo takoj uničijo. Hvala za razumevanje!

ČMRKICA

»Lep pozdrav vsem bralcem Pena v Beltincih, kjer sem doma, in seveda tudi vsem drugim. Osebnostno ga sicer ne berem, ker imam pomembnejše delo, ampak na to se ne ozirajte. Pozdrav vsem mačkam in »mačkam«!

Mimi bo prejel nagrado hobby program (logo). Mimijev gospodar naj pride v tajništvo Vestnika, kjer bo dobil potrdilo za dvig nagrade.

Na žalost letos Titove štafete ne bo!

Kljub temeljitim pripravam na prihod Titove štafete je morala PENova trojka štafeto odpovedati, ker je tovariš Tito (igralec Janez Godnič) zaradi prezaposlenosti sodelovanje odklonil. Sprejem štafete je bil predviden pred Šopingom, štafeto palico s čestitkami in pozdravi pa bi mu izročila PENova trojka. Vsem, ki so na kakršenkoli način izrazili pripravljenost za sodelovanje na tej pomembni prireditvi, se iskreno zahvaljujemo s prepričanjem, da jim volja za sodelovanje do naslednjega leta ne bo pošla.

pen elopa

18-LETNA DRAGICA ŠALAMON

Neverjetno!
Danes je dan
cvetja, mi pa
najdemo
Dragico sredi
cvetja.
Mar je to le
naključje?!

»Najlepše počivam, ko sedim na penu sredi cvetja.« nam je zaupala bodoča kuharica. Letos namreč končuje, polna načrtov, gostinsko šolo.

Bogve zakaj si želi papigo, ki bi govorila. Morda zato, da bi ji lahko govorila, da želi postati manekenka, da ji je všeč zelena barva, in da so ji od vseh rož najlepše vrtnice. Papiga bi jo lepo poslušala in ji govorila svoje ...

Zdaj pa, fantje, pozor! Podatek, ki ga boste zvedeli, vam bo, morda, kaj kmalu prišel prav. Dragica rada je lignje, sadno kupo, liže kivijev sladoled, pije pa najraje eksotič. Za njen naslov pa boste morali povprašati na šoli v Radenci.

hobby program

PROIZVODNJA, TRGOVINA, EXPORT-IMPORT d.o.o.
ZG. BOČE 7, SLOVENIJA, 62 311 NOČE
Tel.: +386/62/611 800 Fax: +386/62/611 803

Naj... kmetije

že petič

Spet je tu maj, ves cvetoč, dišeč, prekipeva-joč od zelenja in zdravja. In ko nas zapusti-jo »ledeni mo-že«, ko gospo-dinje okrasijo domove z roža-mi na okenskih policah ter po-sadijo in pose-jejo še posled-nje sadike in se-mena na zele-njavnem vrtu, ko se začnejo prve košnje tra-ve, takrat se tu-di v Vestnikovi redakciji zbere-jo sodelavci, da bi zasejali seme letošnje akcije Naj... kmetija. Pri-delek bo znan šele jeseni, ko bomo razglasili letošnje nagra-jence. Sicer pa lepo po vrsti: naj-prej morate poslati izpolnjene prijavnice na uredništvo Ves-tnika, ki je od januarja letos v Ulici arhitekta Novaka 13 v Mur-ski Soboti.

4. ohranjanje tradicije, običajev in skrb za naravo. Doslej je marsikdo napačno menil, da pridejo v poštev le mogočne zidane zgra-dbe, kakršne so na Murskem polju. Ali pa si kdo napačno pre-dstavlja, da je naj... kmetija tista, ki ima največ glav živine in naj-več hektarjev obdelovalnih povr-šin. To ne drži! Naša ocenjeval-na komisija vsako leto konec ju-nija potuje po prekmurski, prle-ški in slovenskogoriški krajini; ne moremo govoriti, da iščemo tipično prekmursko, prleško ali slovenskogoriško hišo oziroma arhitekturo in da mora biti kme-tija taka in taka in nikakor dru-gačna. Prav tako ne moremo po-sploševati, da se kmetje pri nas ukvarjajo le z živinorejo ali po-ljedelstvom; marsikdo zasluži več z vinogradništvom, prodajo domačih izdelkov ali turistično dejavnostjo. Več skupnega imajo kmetije z Murskega polja in prekmurske ravnice v vaseh ob Muri kakor na primer prleški kmetiji iz Veržeja in Jeruzalema. Če bi že hoteli iskati tipične hiše po krajinah, jih nikakor ne bi mogli deliti zgolj na prleške in prekmurske. S prvim tovrstnim projektom Kontinuiteta obliko-vanja prostora v Slovenskih gor-icah so strokovnjaki ugotovili, da morajo že za to gričevnato in vinorodno pokrajino najti več možnih tipov gradnje. Podoben projekt (tudi tega vodita ga. Vida

Šavli in dr. Borut Juvanec) bodo izvajali letos za Prekmurje in verjetno bodo ugotovili, da je bila nekoč gradnja na Raven-skem drugačna od tiste na vzhodnem delu prekmurske ravnice, kjer je čutili vpliv madžarske kulture, da so vasi Bistrica, Iža-kovci in Melinci nekaj posebnega ter da se arhitektura vzhodne-ga, zahodnega in skrajno sever-nega Goriškega razlikuje. Naj živi pestrost!

Torej: mi ne iščemo tipičnih arhitektur. V poštev pridejo vse vrste gradenj, najsi bodo s hribo-vitega, vinorodnega ali obmur-skega območja. Pomembno je, da je hiša zgrajena primerno krajini, da ne izstopa v kraju in na deželi. Seveda je pomembno, da so uporabljeni primerni grad-beni materiali, na primer po-končna in lesena okna, opečna kritina, da je fasada »čista«, pre-dvsem pa da je kmetija res kme-tija (vrsta dejavnosti ni pomem-bna) in hiša res dom. Tudi pri urejenosti, čistoči in v vrtovih ni prekmurskih in prleških značil-nosti, še manj pri kmetovanju in ohranjanju tradicije. Je le to, kar je primerno tukajšnjemu okolju ter naravi prijazno, in tisto, kar to ni. Prepričani smo, da je v minulih letih marsikdo z večjim premislekom gradil in obnavljal tudi zaradi Vestnikove akcije; zato je toliko nerazumljiveje, da na stopnišču trgovine Panonka

še vedno ponujajo gorenjske (al-pske) balkonske ograje in da marsikateri arhitekti vsiljujejo tegolo ali drugo neprimerno kri-tino.

Prijavite kmetijo, ki se vam zdi prijetna, lepo urejena. More-biti bo prav po vaši zaslugi posta-la Naj... kmetija 95. Za osvežitev spomina še tole: prva je prejela ta laskavi naziv kmetija Jožefa Seršena iz Veržeja, ki se ukvarja tudi z vzrejo konjev kasačev; dru-ga je bila tipična kmetija z Mur-skega polja, kmetija Milana Pe-tovarja iz Bunčan 1; tretji naziv je šel v Cogetince, kmetiji Aloj-za Firbasa, kjer se ukvarjajo s tu-ristično dejavnostjo; lani pa je bila sklepna prireditev na kmetiji Vlada Kupljena v Okoslavcih, kjer se ukvarjajo tudi z vinoga-dništvom in kletarstvom.

In kje bo letos? To je odvisno od vas! Vsekakor bo letos še po-sebno praznično, saj slavimo pr-vih pet let. Kako jih bomo zazna-movali, pa boste še izvedeli.

BERNARDA B. PEČEK

PRIJAVNICA:

Naslov lastnika:

Po domače:

Kmetijo prijavljam, ker je:

- a) starejša, dobro ohranjena
- b) nova, s krajini prilagojeno arhitekturo
- c) ima lep koruznjak

Če imate ali poznate kmetijo, ki se s svojo arhitekturo spaja z goričko, ravensko, obmursko ali slovenskogoriško kraji-no, na kateri kmetujejo vzorno in okolju prijazno, spoštujejo in ohranjajo tradicijo, kjer so doma rože in prijazni ljudje ... jo kar prijavite za 5. Vestnikovo ocenjevanje v akciji Naj... kmetija 95.

Prijave zbiramo do sobote, 17. junija 1995, na naslov: VESTNIK, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobotna.

Kriteriji ocenjevanja so po-dobni kot prejšnja leta. Stroko-vnjaki bodo vse prijavljene kme-tije obiskali in jih ocenili na štiri-področjih: 1. arhitektura sta-novanjske hiše in gospodarskih objektov, 2. urejenost okolice kmetije, dvorišča, zelenjavnega in sadnega vrta, 3. trž-no usme-rjeno kme-tovanje ter

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.

Adriatic

Murska Sobotna

zavarovalna družba d.d.

XV. MEDNARODNI MARATON

TREH SRC

Radenci., 27. maj 1995

SLOVENIJA - AVSTRIJA

PROGRAM:

Petek, 26. maja

Kongresna dvorana - HOTEL RADIN

20.00 SLOVESNA OTVORITEV XV. MEDNARODNEGA MARATONA TREH SRC
NASTOP MOPED SHOWA

Sobota, 27. maja

8.00-10.00 PLANINSKI POHOD TREH SRC

9.00 SEJA ORGANIZACIJSKEGA ODBORA

10.00-11.00 PRIJAVE ZA MARATON CICIBANOV TER MLAJŠIH DEČKOV IN DEKLIC

11.00-12.30 MARATON CICIBANOV TER MLALŠIH DEČKOV IN DEKLIC

9.00-12.00 PRIJAVE ZA MARATON IN POLMARATON

14.00 TISKOVNA KONFERENCA

14.55 ŠTART PARAPLEGIKOV

15.00 ŠTART MARATONA

17.00 RAZGLASITEV ZMAGOVALCEV NA 10 km

18.00 RAZGLASITEV ZMAGOVALCEV NA 21 km

19.00 RAZGLASITEV REZULTATOV 42KM

20.30 SKLEPNA PRIREDITEV XV. MMTS

SPREMLJEVALNI PROGRAM:

9.30 PRIHOD POSEBNEGA VLAKA IZ LJUBLJANE

SODELUJEJO: LUTKE LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE
NASTOPI ŠOLSKIH OTROK

PEVCI S PRIREDITVE POKAŽI KAJ ZNAŠ

ANSAMBEL PIK AS

DEJA MUŠIČ IN DUŠAN ZAGORC - DULE

VABLJENI!

PONUDBA SKB banke

Tudi če obresti niso visoke ...

Pri nakupovanju se ljudje pri izbiri med izdelki iste vrste različnih proizvajalcev odločamo ponavadi na osnovi kakovosti in cene, tistim z malce bolj plitkimi žepi pa je cena pogosto edini kriterij izbire. In kaj upoštevamo potrošniki bančnih storitev? Pravijo, da mali komitenti vedno bolj gledamo na kakovost storitev. Pa vendar se zdi, da, kakorkoli že obračamo, imajo prevladujoč vpliv na odločitev o izbiri banke prav obrestne mere. Če se torej bančniki dogovarjajo o pasivnih obrestnih merah, potem je to za nas, ki vlagamo svoje tolarčke v banke, še kako pomembno.

Omejevanje najvišjih pasivnih obrestnih mer, to je tistih, ki nam jih odobrava banka za naložena sredstva, je seveda za nas varčevalce na prvi pogled bolj slaba spodbuda. Sploh pa zdaj, ko pravijo, da ni več inflacije, oziroma je ta negativna. Zato trenutno naši tolarji v bankah pomenijo prej hrambo kot varčevanje.

Kljub temu da banka za naše tolarje plača manj, pa se moramo vendar zavedati širšega pomena manj obrestovanih prihrankov. Lahko se namreč tolažimo s tem, da bomo na tak način tudi mi prispevali k nižjim aktivnim obrestnim meram, to je tistim, ki jih banka zaračunava posojilojemalcem. In to smo nenazadnje tudi mi. Se pravi, da bomo lahko dobivali cenejša posojila, kar je konec koncev zelo dobro.

Pa pogledjmo kakšne obrestne mere ponuja občanom za tolarške in devizne depozite SKB banka.

Realne obrestne mere za tolarške depozite v %:

do 30 dni	/
od 31 do 90 dni	5,5 - 6
od 91 do 180 dni	6,5 - 7
od 180 dni do 1 leta	7,5 - 8
nad 1 letom	9,5 - 10

Obrestne mere za devizne depozite v DEM v %:

na vpogled	3
vezani depoziti	4,2 - 7,25

Obrestne mere za devizne depozite v DEM v %:

	1.000 DEM	10.000 DEM	100.000 DEM
31 dni	4,20	4,20	4,45
91 dni	4,35	4,35	4,60
366 dni	7,00	7,00	7,25

Taka je ponudba SKB banke na področju depozitov prebivalstvu. Odločitev pa ostaja vaša. In ne pozabite: če po pregledovanju te ponudbe ne čutite nobene potrebe po vlaganju tolarjev v banko, pomislite na to, da boste ravno zaradi nižjih obresti pri depozitih deležni ugodnejših posojil. Pa naj še kdo reče, da za dežjem ne pride sonce.

Za kakršnekoli dodatne informacije so vam na voljo zaposleni SKB banke PE Murska Sobotna na telefonski številki (069) 32 495.

PE MURSKA SOBOTA

Kocljeva 6

Tel.: 069 32 495, 32 496

Nafta Lendava

Nafta Lendava
 proizvodnja naftnih derivatov d.o.o.
 Rudarska cesta 1
 SI-69220 Lendava
 Slovenija
 tel. 069/75 201 N.C., 75 301
 fax 069/75 621, 75 362

PODJETJE NAFTA Lendava, d.o.o.,
 objavlja razpis

**za vodjo
 kadrovsko-pravne službe.**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- VS ali VŠ strokovna izobrazba,
- najmanj štiri leta delovnih izkušenj pri vodilnih ali vodstvenih delovnih nalogah v gospodarstvu,
- organizacijske sposobnosti.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Vloge pošljite na naš naslov:

Nafta Lendava, d.o.o.

Kadrovsko-pravna služba »ZA RAZPIS«

RUDARSKA 1, 69220 Lendava

Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave razpisa, torej do vključno 31. maja 1995.

Pred kratkim je ZAVAROVALNICA TRIGLAV, Območna enota Murska Sobota odprla v Gornjih Petrovcih novo poslovno enoto. Tako je svojo ponudbo še bolj približala zavarovancem.

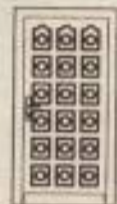
Inles, d.o.o.
 Kraigherjeva 19a,
 62230 Lenart

toplina doma,
 radost življenja

telefon: 062 / 723 010
 062 / 723 215
 telefaks: 00 386 (0) 62 723 010

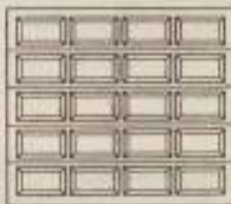
IZDELAVA * MONTAŽA * PRODAJA

VHODNA VRATA

OKNA, VRATA,
 SENČILA,
 ZIMSKI VRTOVI,
 MARKIZE,
 PREGRADNE
 STENE

DVIŽNA GARAŽNA VRATA

**DO KONCA JULIJA
 Z OPLOM MED OBLAKE!**

Ob nakupu avtomobila panoramski polet nad Pomurjem še druga presenečenja!
 Zagotovljen servis in originalni rezervni deli.

NAJUGODNEJŠA POSOJILA DO 4 LET!

Borzna prodaja rabljenih avtomobilov.
 Pooblaščen prodajalec in serviser za Pomurje
 Avtohiša Kolmanič & DOKL, Industrijska ulica,
 Murska Sobota, telefon: 31 645
 HORSER, d.o.o., Gornji Lakoš, telefon: 76 020
 Stranjšakovi, Gornja Radgona, telefon: 61 017

OPEL JE PAČ OPEL

SAVNE Ugodno in poceni že za 3.300 DEM
 Družinska SAVNA velikosti 200 x 12000 x 2000 cm
 po sistemu sestavi sam (v ceni vsa oprema).
 Tel.: 062 303 104, 38 705, telefaks: (062) 31 150.
 Ugodna prodaja SOLARIJEV.

REFLEX d.o.o.
 69250 GORNJA RADGONA, Podgrad 4

Objavlja prosto delovno mesto

**- samostojni referent
 kaljenega stekla**

Kandidat(ka) mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj srednješolska izobrazba ekonomske ali tehniške smeri,
- vsaj triletne izkušnje pri prodaji,
- aktivno znanje nemškega jezika.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: REFLEX, d.o.o., Podgrad 4, 69250 Gornja Radgona.
 Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh.

SVET VRTCA LJUTOMER
 razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelj

Imenovan je lahko, kdor izpolnjuje pogoje iz 73. člena Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok in ima

- organizacijske, vodstvene in strokovne sposobnosti.

Kandidat bo izbran za 4 leta. Začetek dela 1. 9. 1995.
 Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom dosedanjega dela v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: VRTEC LJUTOMER, Fulneška 5, p. Ljutomer. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po izbirnem postopku.

**AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
 ZA PLAČILNI PROMET, NADZIRANJE
 IN INFORMIRANJE**

PODRUŽNICA MURSKA SOBOTA
 razpisuje prosto delovno mesto

- inšpektorja I

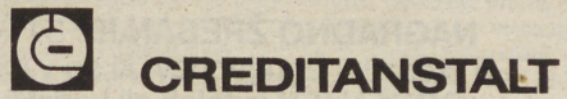
Pogoji: - strokovna izobrazba VII. stopnje ekonomske smeri,
 - najmanj eno leto delovnih izkušenj,
 - izpit iz upravnega postopka,
 - poznavanje osnov računalništva in praktična znanja za delo z osebnimi računalniki.

Kandidat bo imenovan za dobo štirih let. Delo je s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.
 Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev prejema kadrovska služba podružnice osem dni po objavi.
 Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Ko rečemo da, to obvelja. Svetujemo Vam pri vseh vrstah tolarskih in deviznih poslov. Na voljo so Vam izkušnje naše bančne skupine, ki posluje po vsem svetu. Na nas se lahko zanesete. Creditanstalt, Murska Sobota, Lendavska 11, tel.: 069/ 21 780, faks: 069/ 33 023.

Creditanstalt, banka uspešnih.

Centrala: Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana, Kotnikova 5, tel.: 061/ 132 11 74, faks: 061/ 132 52 06.

IGRAJTE GOLF

Ali veste,

da je golf med najprivlačnejšimi športi?

Spoznajte ga!

Priložnost se vam ponuja v Bad Gleichenbergu v sosednji Avstriji, nedaleč od slovensko-avstrijske državne meje.

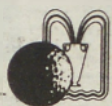
Do 16. junija vam brezplačno ponujamo uro spoznavanja golfa, za katero potrebujete do 5 soigralcev, udobno oblačilo in čevlje.

27. maja vas vabimo od 12.00 do 17.00 na dan odprtih vrat, kjer si boste lahko ogledali terene in klubske prostore.

Podrobnejše informacije o golfu v Bad Gleichenbergu dobite po telefonu 0043/3159 3717 pri gospoh Ulriki Eder in Silvii Karrer.

Tudi če niste član našega kluba, lahko igrate golf. Ponujamo pa možnost, da se po teoretičnem in praktičnem izpitu včlanite v naše vrste.

GOLF-CLUB
BAD GLEICHENBERG

Am Hoffeld 3,
8344 Bad Gleichenberg

gorenjeservis

SERVISNA ENOTA V MURSKI SOBOTI

PRAZNUJTE Z NAMI

Z veseljem in ponosom Vam sporočamo,
da v maju praznujemo

20. rojstni dan.

Da bi bil naš praznik tudi Vas,
smo za Vas pripravili...

NAGRADNO ŽREBANJE: 31. 5. 1995 bomo izžrebali 5 srečnih nagrajencev, ki so v mesecu maju pri nas kupili GORENJEV izdelek ali koristili naše servisne storitve,

Ti bodo lahko ponovno izbrali karkoli iz naše ponudbe v vrednosti zneska računa.

Novo na
slovenskem trgu!

POSEBNA PONUDBA

Posebna ponudba, posebnega Mondea, s posebno opremo in posebno ceno!

Mondeo Remote

DODATNO K SERIJSKI OPREMI:

Daljinsko centralno zaklepanje!

Blokada motorja proti kraji!

500 DEM nižja cena!

Količina omejena!

LENDAVA: Triotehna, Kolodvorska 14, (069/75-074),

LJUTOMER: Avto Rajh, Jeruzalemska 1, (069/81-560),

MURSKA SOBOTA: S.O.S. Company, Veščica 4e, (069/23-507).

LADA CENTER • AVTOTRGOVINA

62231 Pemica, Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart), tel.: (062) 640 540

ODPRTO ponedeljek-petek od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV LADA

- Posojilo brez pologa
- Sistem staro za novo

OBRETNOSTNA MERA SAMO R+8,5%

- posojila brez pologa za nova in rabljena vozila

NAJUGODNEJŠI LIZING

- za kmetovalce, obrtnike, delovne organizacije, fizične osebe

Na primer: LADA KARAVAN: polog 3590 DEM, obrok 330 DEM x 36

OB NAKUPU PODARIMO:
prevleke, preproge,
tehnični pregled

POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER
11-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

- rezervni deli
- avtomehanika
- avtokeparstvo
- vulkanizerstvo

Adriatic

zavarovalna družba d.d.

KOPER

vabi k sodelovanju PRIPRAVNIKE IN DRUGE

INTERESENE za delo v zavarovalništvu
na PE Murska Sobota.

Pogoji:

VI./VII. st. izobrazbe tehniških smeri, poznavanje dela
v okolju Windows, državljanstvo Republike Slovenije.

Delo zajema področje škod.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh
od objave na naslov:

ADRIATIC

Zavarovalna družba, d.d., Koper
Ljubljanska c. 3a
66000 Koper

GORNJA RADGONA

Minulo soboto se je zbralo v Gornji Radgoni na Pomurju veliko aktivistov RK iz vse Slovenije. Ob tej priložnosti so podpisali listino o prijateljskem sodelovanju med območnimi organizacijama RK Novo mesto in RK Gornja Radgona. Aktivisti teh območnih organizacij so že do sedaj veliko sodelovali, po pisni listini pa bodo še bolj. Na srečanju so bili tudi številni drugi gostje, med katerimi je posebej no omeniti predstavnika mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseca za Slovenijo Georga Sheppala. (F. K.)

**Vestnik
za vas!**

motorna vozila

GOLF diesel, letnik 1986, registriran do 7. 4. 1996, ugodno prodam. Sabatby, Gornji Petrovci 2a, zvečer. m1826

JUGO KORAL 60, letnik 1989, prodam. Tel.: 42 486. m2040

SUZUKI SAMURAI letnik 1993, mehka streha, zelene barve, prodam. tel.: 76 740. m1900

GOLF, letnik 1977, registriran do 9. 5. 1995, prevoženih 135.000 km, ugodno prodam. Daniel Nedelko, Gomilice 136, po 16. uri. m1969

SUPER PONUDBA VOZIL znamke Fiat Uno že od 11.500 DEM, Fiat Punto 55 S 3v 14.990 DEM, Fiat Tipo 1.4 SX 16.600 DEM. V zalogi tudi Fiat Punto 75 HSD in druga rabljena vozila. Tel.: 062 31 646, 301 141. m1978

FIAT 750, letnik 1979, registriran do februarja 1996, poceni prodam. Tel.: 23 748. m1982

MOPED AVTOMATIK prodam. Grah, Tropovci, K Mokošu 7, tel.: 46 258. m1987

FORD ESCORT 1,4 CLX, letnik 1991, bele barve, registriran do aprila 1996, prodam. Tel.: 31 410 - dopoldne ali 65 404 - popoldne. m2001

ZASTAVA 101, letnik 1987, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Voščun, Trilini 69, tel.: 76 359. m2007

TOVORNI AVTO S KESONOM TAM 110 T 10, letnik 1978, nosilnost 5,5 t, prodam. Vaneča 23. m2010

FIAT 126, letnik 1980, registriran, in fiat 126, karamboliran, starejši letnik, za rezervne dele, prodam. Tel.: 48 714. m2011

SKODA 120 LS, letnik 1982, v celoti ali po delih prodam. Tel.: 51 234, popoldne. m2019

LADO RIVO 1300, karambolirano, motor v odličnem stanju, prodam. Cena po dogovoru. Ferdinand Šlihtbuber, Šumenjakova 5, 69000 Murska Sobota, tel. 21 981. m2049

RENAULT CLIO 1.2 RN, letnik 1993, registriran do maja 1996, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 23 751. m2050

VW PASSAT CL DIZEL, VW KOMBI BUS TIP 23, OPEL SENATOR 2,5 E, RENAULT 4 GTL in TL, ROČNO HIDR. DVIGALO, 1000 kg, višine 4 m, staro stanovanjsko hišo z 18 ari zemlje, primerno za počitniško hišo, prodam. Tel.: 44 011 ali Fokovci 2. m2056

YAMAHO, DT 125 RE, letnik 1994/95, prevoženih 5.000 km, dobro ohranjeno, prodam za 5.000 DEM. Tel.: 062 724 314 po 16. uri. m2058

GOLF, letnik 1978, registriran, dobro ohranjen, prodam. Janez Dugar, Melinci 114 a. m2061

DVE DIANI, letnik 1981 in 1977, fiat 125, letnik 1977, registriran do novembra 1995, prodam. Boračeva 54, Radenci. m2069

CITROEN GA, letnik 1982, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 82 344. m2074

BMW 1802, letnik 1974, vozen, neregistriran, prodam za 40.000 SIT. Tel. 82 552. M 34062

KOLO Z MOTORJEM ATX 50 prodam. Boreci 39 a, Tel.: 87 248.

živali

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex - novi in golden komet super braun (rjave), stare 3,5 meseca in tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Fama pri Mostu, d.o.o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava zastoj. Kupec dobi za vsakih 10 jarčic 10-odstotni popust ali eno jarčico zastonj. Prodajalec jamči z vso ustrezno dokumentacijo, da so bila opravljena vsa potrebna cepljenja. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Gostilna Zelezen, Beznovci, tel.: 49 025, Zidarstvo Darinka Zamuda, Galušak, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044, in Bistro Huber, Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE pasme hisex lahko naročite po telefonu v trgovini Suzane Kozlar, Nedelica, tel.: 72 180, in pri Francu Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu, tel.: 46 505. Za vsakih deset ena zastoj. m396

KRAVO, brejo z drugim teletom 9 mesecev, zaradi starosti lastnika, vino smarnico, seno in škropilnico prodam. Bogojina 17. m1863

BREJO KRAVO ali telico prodam. Markovci 117. m1965

PUJSKE prodam. Ivan Hoheger, Tišina 41. m1981

KRAVO, brejo 9 mesecev s tretjim

teletom, prodam. Lipovci 18. m1988

KOZO z mladiči prodam. Ludvik Nemet, Gaberje 114 b. m2004

MLADO NEMŠKO OVČARKO z mladiči ugodno prodam. Čepinci 32. m2008

KOKER ŠPANJELE - MLADIČE prodam. M. Sobota, Mikloša Kuzmiča 17. m2014

KRAVO, staro 7 let, brejo 7 mesecev, prodamo. Prosenjakovci št. 101. m2015

PUJSKE prodam. Krog, Trubarjeva 60. m2027

BREJE SVINJE prodam. Satahovci 32. m2029

BREJO TELICO, kontrola A, mešani gozd in drva prodam. Balek, Peskovci 12. m2032

MALE PUJSKE prodam. Krajna 33, tel.: 46 472. m2033

NESNICE mlade jarčice, rjave, cepljene, hisex, stare 13 tednov prodam za 350 SIT/kos, dostava na dom. Tel.: (062) 792 357. m2035

KRAVO, staro 4 leta, brejo 9 mesecev prodam in dam v najem travnik. Krajna 63. m2084

posesti

DILL d.o.o.

POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE... VSE VRSTE NEPREMIČNIN NE IZGUBLJATE ČASA IN DENARJA!

TEL. (069) 32 322 FAX-TEL. (069) 32 322 A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

VISOKOPRITLIČNO HIŠO z vrtno v Lendavi prodam, tudi na obroke. Tel.: 76 814. m1990

DRUŽINSKO HIŠO, opremljeno, na parceli 1.000 m², blizu M. Sobote, prodam. Tel.: 22 679. m1994

HIŠO v Lendavi, v Partizanski ulici 4, prodam. Ogled in cena po dogovoru. Tel.: 061 552 391. m2000

HIŠO 14 x 4 m in 11 arov zemljišča, primernega za vinograd, v Lendavskih Goricah 314, blizu Lovskega doma, prodam. Cena po dogovoru. Informacije: Lendavske Gorice 314. m2006

GARSONJERO v M. Soboti, Staneta Rozmana 6, veliko 30 m², prodam. Tel.: 32 650 ali 32 945. m2028

HIŠO v Vučji Gomili, ob asfaltni cesti, z urejeno okolico, prodam. Granfol, Vučja Gomila 8. m2030

1,8 HA hrastovega gozda ugodno prodam. Tel.: 26 473. m2038

VINOGRAD, 18 arov, z 9 ari njive, zazidljiv okoliš, v Filovcih, prodam. Tel.: 47 164. m2044

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem v Panovcih 13 ugodno prodam. Tel.: 72 055. m2047

ENOSOBNO STANOVANJE v centru mesta, 44 m², in GARSONJERO, 31 m², v centru mesta v novejšem bloku, prodamo. Dill, d.o.o., tel.: 32 322.

STANOVANJSKO HIŠO v Selu, v zelo dobrem stanju, takoj vseljivo, zelo ugodno prodamo. Dill, d. o. o., tel.: 32 322. m2051

SADOVNJAK V DOLINI, 6 arov, moped TORO in električni varilni aparat, 180-amperski, zelo ugodno prodam. Tel.: 46 212. m2052

HIŠO s parcelo in razna zemljišča ter električni 4 fazni motor Rade Končar, prodam. Pertoci, Mali Bakovci 56. m2059

SOBO v Murski Soboti oddam ženski. Prešernova 29, M. Sobota (pri Tobaku). m2062

ENOSOBNO STANOVANJE ali garsonjero v Murski Soboti kupim. Kofmanič, Petanjci 113. m2065

STAREJŠO VSELJIVO OPREMLJENO HIŠO z zemljiščem, 70 arov, prodam ali menjam. Boračeva 54, Radenci. m2068

VINOGRAD IN GOZD, 3,5 hektarja v Stanetincih prodam. Tel.: 00 43 034 76 29852. m32467

kmetijska mehanizacija

NOVO BOČNO KOSO za IMT in skoraj nov 560 l vinski sod, ugodno prodam. Mavrin, Babinci 30.

PUHALNIK in obračalnik za seno prodam. Tel.: 87 728. m1971

TRAKTOR Masey Ferguson turbo, originalen angleški, 110 KS, letnik 1980, prodam. Kodila, Selo 12. 69207 Prosenjakovci. m1975

PUHALNIK Tajfun, malo rabljen,

RTV SERVIS TRGOVINA TWIST JOŽE URŠIČ

Trstenjakova 42, tel.: (069) 22 022 69000 Murska Sobota

POPRAVILO VSEH VRST TV-SPREJEMNIKOV NA DOMU!

POPRAVILO PRALNIH STROJEV CENA PREVOZA NE GLEDE NA ODDALJENOST 400 SIT PLAČILO NA OBROKE GARANCIJA RTV SERVIS ZEMLJIČ, UZIŠKA 16, LJUTOMER, TEL.: (069) 83 101

ugodno prodam. Tel.: 44 056. m1976

BOČNO KOSO za traktor, malo rabljeno, prodam. Selo 9, tel.: 44 070. m1980

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 19 m³, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 70 625 ali 70 592. m1983

TRAKTORJE vseh tipov in čelne rotacijske kosilnice 184 F prodajamo. Tel.: 061 621 839. m2003

KOMBAJN Claas Konzul po izbiri, tračni obračalnik Favorit SIP 220, dvobrazdni mehanski obračalni plug in montažni leseni silos 300 x 250 prodam. Tel.: 55 074, zvečer. m2009

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta s priključki in varilni aparat CO2 Varming 140/160 prodam. Andrejci 1, tel.: 48 010. m2013

TRAKTOR Fendt 28 KM, 200-litrsko škropilnico, 10-colni Zetorjev plug, 4-redni sadilnik koruze OLT ter starejše in nove gume Barum, 13 x 28, ugodno prodam. Franc Antolin, Velika Pojana 137. m2017

OBRAČALNIK ZA SENO ugodno prodam. Martjanci 56, tel.: 48 564. m2020

MEMBRANSKO ŠKROPILNICO, črpalko Zagodoni, 200 l, motor BWS Yamaha in aluminijasto prikolico nosilnosti 900 kg prodam. Tel.: 21 537. m2021

BAGER Radoje Dakič, kombajn Zmaj in traktor Belarus prodam. Tel.: 41 317. m2022

ŠKROPILNICO ZA VINOGRAD Gorenje Muta, prevozno, rabljene 6,5-rebrne salonitne plošče in enofazno črpalko s hidroforjem prodam. Tel.: 24 832. m2023

OBRAČALNIK ZA SENO, malo rabljen, prodam. Ivan Felbar, Filovci 61. m2024

KOMBAJN Claas Dominator 80 z dvojnimi adapterjem prodam. Tel.: 57 450, po 18. uri. m2025

TRAKTORSKO ROTACIJSKO KOSILNICO IMT, dobro ohranjeno, prodam. Melinci 170, tel.: 41 249. m2026

KOSILNICO Laverda diesel, obračalnik Panonija in dve mladi breji kravi prodam. Ivan Vučko, Srednja Bistrica 72, tel.: 71 123. m2031

OBRAČALNIK pajek in rotacijsko kosilnico na štiri diske kupim. Tel.: 069 60 503, Ignac Kralj, Sp. Ščavnica 14. m2037

TRAKTOR FERGUSON 560, silokombajn SK 80, obračalnik Panonija in prešo za baliranje sena in slame Panonija prodam. Lipovci 103, tel.: 41 013, zvečer. m2039

KOMBANJ ZMAJ 133, letnik 1986, z adapterjem za koruzo, širina kose 3 m, prodam. Tel.: 60 154. m2048

KOMBANJ ZMAJ 142 z adapterjem za koruzo, frezo za koruzinje in prikolico Tehnostroj, 5 t, prodam. Tel.: 43 046. m2054

KOMBANJ ZMAJ 133 z obema adapterjema, še z nerabljeno stiskalnico za slamo, ohranjen, kot nov, in tovorni avtomobil TAM 4500, prekucnik, z novimi gumami, zelo ohranjen, prodam. Tel.: 062 766 027. m2060

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 818 s plugom, 23 delovnih ur, prodam. Tel.: 23 917. m2063

OBRAČALNIK ZA SENO, malo rabljen, prodam. Trnje 49, tel.: 70 742. m2067

TRAKTOR STEYR, 15 KM, vozen, neregistriran, prodam. Ogled zvečer. Bogojina 28. m2072

Prodaja aparatov po ugodnih cenah
TVB Gorenje 51 48.300,00
TVB TELEFUNKEN 36 hyperbanol 40.995,00
Stolp PHILIPS+CD 36.225,00
AR PHILIPS 26.700,00

SATELITSKE ANTENE kompletne sistemi že od 350,00 DEM
vrtljivi sistemi
dograditev motorčka na obstoječi sistem
dekoderji za FILMNET (MULTICHOICE)
možnost plačila na 8 obrokov

RTV SERVIS MARJAN ZEMLJIČ, UZIŠKA 16, LJUTOMER, TEL.: (069)83 101.

SAMONAKLADALCO, 19 m, puhalnik Tajfun, traktor Deutz, 40 KS, letnik 1960, molzni stroj Alfa Laval ter avtomatsko tehtnico za krompir prodam. Tel.: 82 474. m2073

PRIKOLICO SIP 25 in voz, 3,5 t nosilnosti, s poviški, prodam. Anton Stibler, Lukavci 49, tel.: 87 722. m2079

razno

SALONITNE PLOŠČE, večjo količino, velikost 225x110 cm, prodam. Tel.: 86 189. m34063

VINO, laški rizling in beli burgundec, prodam. Tel.: 32 075. m1964

RABLJENO STREŠNO OPEKO MEDITERAN, okrog 1700 kosov, prodam. Rogan, Dalmatinova 3, Černelavci, tel.: 31 011. m1968

PEČ za etažno centralno kurjavo prodam. Škalič, G. Petrovci - blok. m1979

RABLJENO BALKONSKO OKNO z roletami in vrtno kosilnico, 4-taktno, brez koša, poceni prodam. M. Sobota, Zorana Velnarja 19. m1984

LUŠČENO KORUZO prodam. Tel.: 70 524. m1989

RDEČE IN BELO VINO, lahko tudi smarnico, prodam. Markišavci 30, tel.: 31 474. m1993

STARINSKO POHIŠTVO v Lendavi prodam: zelo lepo jedilnico, kredenco, spannico. Tel.: 061 552 391. m1999

BARVNI TELEVIZOR in sesalnik za prah prodam. Tel.: 24 903. m2002

BALIRANO SLAMO prodam. Dobrovnik 158, tel.: 79 069. m2005

BALIRANO SENO in pajek za seno prodam. Tel.: 82 836. m2012

HLADILNIK Gorenje, visok, malo rabljen, širine 60 cm, prodam. Ižakovci 185 (Nemščak). m2016

JEDILNI KROMPIR kupujemo. Tel.: 062 211 139. m2045

VILIČARJA, nosilnost do 1000 kg, električni, in tračno žago, premer koluta 60 cm, oboje v dobrem stanju, prodam. Tel.: 65 327. m2057

400 l RDEČEGA VINA ugodno prodam. Tel.: 26 164. m2066

PRALNI STROJ, kombinirani, štedilnik 2+2, tehtnico Maksima, 20 kg, okroglo, prodam. Tel.: 45 501. m2070

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESJI, železen, prodam. Janez Dervarič, Beznovci 17, tel.: 49 244. m2077

ŠOTOR ZA KAMPIRANJE za 4 osebe, z dvema spalnicama, in rabljene okrogle cirkularke, prodam. Karel Koleč, Stara 12, M. Sobota. m2086

STABILNI VRTALNI STROJ nov voz z gumijastimi kolesi, prodam. Tel.: 62 782. m32471

Preklic! Preklicujem veljavnost hranilne njižice izdane pri HKS št. 33 75-3 Viki Domanjko, Andrejci. m32469

KOMENTAR ZAKONA O OBLIGACIJSKIH RAZMERJIH (dr. Stojan Cigoj) kupim. Tel.: 069 61 838 ali 062 222 805. m 32466

Poklič in uživaj
001809-474-2662

Him... želiš me Poklič!
188 SIT/min ☎ 00972-6656-1628

ZDENEX d.o.o. EXPORT - IMPORT Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.
Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.
P. E. MURSKA SOBOTA Arhitekta Novaka 4
Tel. - telefaks: (069) 32 848

delo

MLAJŠO NATAKARICO, lahko tudi priučeno, redno zaposlim. Delovni čas urejen, 3 dni v tednu prosto, plača po dogovoru, za stanovanje in hrano urejeno. Zaposlim tudi dva krepka fanta za redarsko službo v diskoteki. m1992

ZA POMOŽNA MIZARSKA DELA zaposlimo dva delavca. Pogoji: končana vsaj poklicna izobrazba katere koli smeri in veselje do dela lesarstvu. Zaželjene izkušnje in izpit C-kategorije. Atrium Ljutomer, Prešernova 28. m2046

B2 D.O.O. MARIBOR GLAVNI TRG 17 LJUBLJANA TRŽAŠKA 2

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

V tednu od 15.5.-19.5. ob 16.00 izvajamo **TEČAJ ZA ZAČETNIKE**
V tednu od 29.5.-2.6. ob 16.00 izvajamo **WORD FOR WINDOWS 6.0**

Za dodatne informacije nas pokličite, poslali vam bomo brezplačen katalog. Brezposelni imajo možnost brezplačnih tečajev.
☎(062) 226-138

PGD SVETI JURIJ

prireja v nedeljo, 4. junija 1995, ob 9. uri **tradicionalno gasilsko tekmovanje za prehodni pokal tovarne LIV.** Po tekmovanju bo vrtna veselica. Igral bo ansambel Arizona. **Za jedajo in pijačo poskrbljeno. Vabljeni!**

storitve

ROLETE ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESSE IZDELUJEMO IN MONTIRAMO. Tel.: 0609 616 170. m2076

Brez mejne so lepote naše domovine (3)

Končni cilj letošnjega VESTNIKOVEGA VLAKA je Nova Gorica z zanimivo okolico. Mesto je bilo zgrajeno po drugi svetovni vojni tik ob državni meji. Z ene strani meje leži italijanska stara Gorica, kamor vožnja trije mejni prehodi. Z mirovno pogodbo med FLRJ in Italijo februarja 1947 je ostal slovenski del Goriške brez upravnega, gospodarskega in kulturnega središča. Nova oblast je začela graditi s pomočjo mladinskih delovnih brigad središče, ki se je sprva počasi razvijalo, saj mestece ni imelo potrebnega zaledja. Z izboljšanjem odnosov z Italijo in predvsem staro Gorico je mesto začelo cveteti.

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok za vedno nam ostaja.*

ZAHVALA

V 55. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in zet

Jožef Matajič

iz Gaberja 154

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, darovali cvetje, sveče, za svete maše in druge namene, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu Šantaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter gospodu Kolariču za odigrano Tišino. Gaberje, 12. 5. 1995.

Žalujoci vsi njegovi

SLOVO

**Moniki
Zadavec**

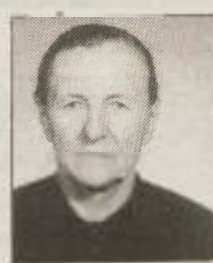
2. 10. 1974-18. 5. 1995

Usoda je tako hotela, da tebe nam je vzela. Solza, žalost in bolečina te zbudila več ne bo. Nam ostala je le praznina,

ki hudo, hudo boli. Zakaj?

V življenju osrečiti vsakega si znala, le pred usodo kruto nemočna si ostala.

Sodelavci čistilne ekipe Splošne bolnice Murska Sobota

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila draga žena, mama, tašča, stara mama in prababica

Marija Kočič

iz Lončarovec

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo pospremili k poslednjemu počitku, darovali vence, cvetje in sveče, nam pa izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku Štefanu Beznecu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Lončarovci, 16. 5. 1995
Žalujoci vsi njeni najdražji

*Ah, zdaj ptičice molče
v svojih gnezdih opletenih;
od dreves, od trav zelenih
rosne kapljice vise.
Jaz pa, jaz pa hodim sam,
lepše dneve premišlujem
in, kar tebe več ne čujem,
več smejati se ne znam.*

Dragotin Kette

ZAHVALA

V 68. letu nas je tiho in brez slovesa zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica in sestra

Marija Puhan

rojena Nemec
iz Bogojine

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so dragi pokojnici priskočili na pomoč, prijateljem in znancem ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za svete maše in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. župniku na lep pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru za čutno odpete žalostinke in govornici g. Anici Gregorec za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala sodelavcem Podjetja za informiranje iz Murske Sobotne.

Vsem še enkrat, iskrena hvala!
Bogojina, 15. maja 1995

Žalujoci vsi njeni

*Odšel si tiho brez slovesa,
kot zvečer ugasne zarja svetla,
a v naših srcih še živiš,
červno mirno že v grobu spiš.
Solza, žalost, bolečina te ne bo zbudila,
a med nami postala žalostna praznina.*

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je nenadoma brez slovesa za vedno zapustil naš dragi mož, očka, sin in brat

Franc Grah

iz Gorice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega Ferija se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno vsem sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in stali ob strani, za pokojnika darovali vence, cvetje, za svete maše ter nam izrazili ustna in pisna sožalja. Prisrčna hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Severju za odigrano Tišino, govornikom, direktorju Muralista in predsedniku GD Gorica za prisrčne besede slovesa.

Hvala sindikatu in sodelavcem podjetja Mura in Muralista, Boštjanovim in Andrejevim sošolcem ter Alenkinim sodelavkam za izrečena sožalja. Hvala domačim gasilcem in gasilcem iz drugih vasi. Še enkrat vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku, iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

V SPOMIN

Mesec maj ne prinaša le lepote narave, temveč tudi tisti žalostni dan, ko smo pred štirimi leti izgubili dragega moža in očeta

Teodorja Obala

iz Nemčevce

Hvala vsem, ki z lepimi spomini stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

*V življenju le skrb in delo si poznal,
sedaj od vsega truden si zaspal.
Odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti je tiho zaspal dragi oče, tast, dedek, pradedek, brat in stric

**Rudolf
Hodošček**

iz Zenkovec 38

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, sočustvovali z nami, darovali vence, šopke, sveče, v dobrodelne namene in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Iskrena hvala tudi zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebej dr. Hodoščku in dr. Mukoviču za lajšanje bolečin.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.*

ZAHVALA

V 21. letu nas je za vedno zapustila naša draga hčerka in sestra

**Monika
Zadavec**

iz Odranec

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sošedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, darovali cvetje, sveče, za svete maše in vsem za izrečeno sožalje. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Kirurškega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Kousu. Hvala g. župniku in Mariji za lepe besede, pevskemu zboru, prav tako njenim vrstnikom, sodelavcem in sodelavkam ter drugim iz Ženskih oblačil Mure.

Žalujoci: mama, oče, sestra Irena z možem Robijem in sinom Urošem, sestra Lidija, dedka in mamci ter stric in tete z družinami

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi brat

**Štefan
Pintarič**

iz Borejec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, v dobrodelne namene in za sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Oto Flisarju, osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, pogrebništvu Banfi iz Veščice ter g. Klančarju za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Borejci, 18. 5. 1995

Žalujoci: brata Adolf in Milan, sestri Hilda in Marta z družinama in drugo sorodstvo

*Skromno, tiho si živela,
za nas si delala in skrbela.
Srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa solzijo se oči.*

ZAHVALA

V 78. letu nas je za vedno zapustila naša mama, babica in prababica

Marija Horvat

s Hotize 203

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence, sveče, za sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala osebju internega oddelka bolnišnice v M. Soboti, še posebno dr. Kološevi za nesebično pomoč. Hvala osebju doma ostarelih v Lendavi za njihov trud in nego.

Vsem še enkrat - prisrčna hvala!

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, sina, brata in sorodnika

Stefana Graha

iz Kančevcec 13
1947-1995

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, dobrim sosedom in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in šopke, sveče, za svete maše ter ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Hvala gospodu patru Karlu, pevcem iz Martjanec, sodelavcem podjetja Dinos in Kartonaži Pomurskega tiska, Radenski, tozdr. Zvezda M. Sobota, gostilni Kozel iz Žiberec, tovarišicam in učencem 5. in 8. razreda OŠ Fokovci. Posebej hvala še govorniku Dinosa in domačim gasilcem.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci vsi troji najdražji

*Ko ljubezen svojo
vso si nam razdal,
trudno, tiho si zaspal.*

ZAHVALA

V 73. letu nas je po dolgi in težki bolezniji zapustil naš dragi oče, dedi in tast

Karel Škrilec

starejši
iz Gradišča 24

Ob boleči izgubi se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste ga med njegovo boleznijo obiskovali, ga tolažili in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in nam v teh težkih trenutkih pomagali. Lepa hvala dr. Zvezdici Rainer - Vöröš za dolgoletno zdravljenje, duhovniku Leonu Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem iz Gradišča za organizacijo pogreba in pogrebništvu Banfi. Hvala Mileni za besede slovesa, 282. brigadi Mure, Pomgradu - tesarstvo, Cementarstvu Mešič M. Sobota in Birotehniku Tkalec M. Sobota.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Gradišče, 16. 5. 1995

**Žalujoci vsi njegovi
DEDI, POGREŠALI TE BOVA
TVOJI VNUKINJI PATRICIJA IN DOROTEJA**

Popravek

Pri zahvali za Mirana Pasičnjeka sta se nam prikradli dve manjši napaki, in sicer bi moralo biti v besedilu Pomladne rože namesto Roland Miran in pri žalujocih namesto tata ata. Vsem prizadetim se opravičujemo.

V SPOMIN
23. maja je minilo devet žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Lendvaj
iz Moščanec

Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki hudo boli.

26. maja bo minilo leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Stefan Kamplin
iz Strehovec 21

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

Kako je prazen dom, dvorišče, naše oko zaman vaju išče, ni več vajinega smehljaja, le trud in delo vajinih pridnih rok za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

Ne moremo dojeti resnice in bolečine, da smo v enem mesecu izgubili dragega moža, atija, dedija, sedaj pa še drago mamo, babico, prababico in taščo

Marijo Makovec
iz Lukavec 64
1918-1995

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna hvala dr. Lasbaherju in sestri Slavici. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcam, govorniku za besede slovesa in gospodu za odigrano žalostinko ter gasilcem. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci vsi, ki smo vaju imeli radi.

DRAGI DEDI, MATI!
Pogrešam vaju.
ALEN

Potuješ skozi naše sanje, potuješ vse dalje in dalje ... Vendar bolečina ostaja ista, ne kraj, ne čas je ozdravila nista.

V SPOMIN

Francu Boharju
iz Stanjevec

Danes, 25. maja, mineva pet let žalosti in bolečine, odkar si odšel tja, od koder ni vrnitve. Brez tebe je naš dom pust in prazen.

Hvala vsem, ki z dobro mislijo postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi

Ti nisi umrl, ti samo spiš, umrl boš takrat, ko bomo umrli mi.

IN MEMORIAM

Rudi Kodela
28. 5. 1994-28. 5. 1995

V hvaležnem spominu na življenje s tabo!

Tvoji najdražji

Življenje je kratko, spomini so večni.

V SPOMIN

25. maja mineva eno leto, odkar nas je zapustil naš dragi oče, tast in stari oče

Štefan Černi
iz Renkovec 38

5. novembra bodo minila 4 leta, odkar nas je zapustila draga mama, tašča, stara mama in sestra

Agata Černi
iz Renkovec 38

Hvala vsem, ki se ju spominjate, postojite ob njunem grobu, prižigate sveče in prinašate cvetje. Žalujoci: sinovi z družinami in vsi, ki so ju imeli

V življenju le skrb in delo si poznal, sedaj od vsega truden si zaspal, ni več trpljenja, ne bolečin, ostal je le nate lep spomin.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Janez Banfi
z Vaneče

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrekli sožalje. Hvala tudi g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli neizmerno radi

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

27. maja bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Ludvik Časar

iz Stanjevec

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njegovi najdražji

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je mirno in tiho po dolgi, težki boleznici zapustila in zatisnila svoje trudne oči naša draga mama, stara mama, sestra in sorodnica

Helena Horvat

roj. Balajc

iz Križevca v Prekmurju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in dobrim prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter v druge dobrotne namene. Hvala dr. Kiršnerju za dolgoletno zdravljenje, g. župniku za pogrebni obred in pevcem iz Pečarovec za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena - hvala!
Križevci, 5. 5. 1995

Žalujoci: sin Aleksander z ženo Elzo, vnuka Simon in Andrej, sin Milan z ženo Majdo, vnuka Anita in Matej iz Moščanec ter sestra Marija iz Sela

V življenju skrb in delo sta poznala, a zdaj trudna sta zaspala, odšla sta tja, kjer ni več bolečin, a na vaju vedno bo ostal spomin.

ZAHVALA

Tiho in mirno je prenašala bolečine in tako mirno je za vedno zatisnila svoje ljubeznive oči in nas v 51. letu zapustila draga mama, hčerka, sestra in teta

Marta Smej

roj. Sobočan
iz Lipe

Komaj sedem dni nam zlata mamica v grobu spi, a med tem časom si nas zapustil še ti, ki si v 51. letu tragično končal življenjsko pot, dragi oče, zet, brat in svak

Martin Smej
iz Lipe

Ob tej boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsej botrini, rodbini, sosedom in znancem, ki so nas v teh težkih trenutkih tolažili, priskočili na pomoč, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter darovali za sv. maše. Zahvala vsem, ki ste ju v tako velikem številu spremljali na tako prerano zadnjo pot.

Posebna zahvala g. župniku za lep pogrebni obred, domačemu pevskega zboru ter g. Zdravcu in g. Bojnecu za ganljiv govor ob odprtem grobu.
Še enkrat vsem iskreno Bog plačaj!

Vsi dragi domači

Pred letom (kaj že?) jo je vzela bolezen. Utrujena v večnost se je preselila. Zdaj lučka gori in cvete gomila ... Luč za spomin, a cvet - za ljubezen.

V SPOMIN

Marija Zrinski

22. 5. 1994-22. 5. 1995

• Hvala vsem, ki jo hranite v dobrem spominu.

Vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da nas je sredi ustvarjalnega dela, star komaj 50 let, nepričakovano zapustil naš sekretar

Ivan Drozdek - Vanč

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

**KOLEKTIV MERCATORJA-SLOGE
GORNJA RADGONA**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Jožefa Kelenca
iz Dol. Bistrice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v druge dobre namene.

Posebej hvala botrini Kavaš, dobrim sosedom, Agromerkurju, gospodu kaplanu Ivanu Kranjcu za pogrebni obred, govornikom za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke, Gasilskemu društvu Bistrica in gospodu Peterki za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Dol. Bistrica, 17. 5. 1995

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

Župan mesta Murska Sobota **Andrej Gerencér - Broker** je pripravil svečani defile v soboški Fazaneriji. Pri vvodu na »svetski« stadijon je pred začetkom pokalne tekme najprej sprejel povabljenca, vse župane nekdanje soboške občine, razen **Materniča in Caponeja**, ki sta vstopila na štadijon z ledavske strani. Med prvimi, s katerimi se je rokoval, pa ni bilo nobenega župana, ampak prvi med prvimi iz beltinske občine **Viktor Ketter - Berlusconi**. Dopoldne pa je zasadi lopato in pred tribuno posvečenec posadil prvi podtaknjeneč glavnice izpred Kučanove delavnice.

Puconski župan **Kema - Novak** je bil na blagoslovitvi brezovske kapele svetega **Florijana**. Ker se protestantski predstavnik Cerkve ni udeležil blagoslovitve kapele, ki so jo verniki tako katoliške kot luteranske vere družno zgradili, je namesto slednjega opravil še blagoslov.

Ivan Obal - Idži in carinski direktor **Horvat Slavko - Slavov** sta začela ukrepati na dolgovaškem mejnem prehodu, saj sta začela postavljati zabojuke za svoje službe. To pa je zelo razkurilo gornjeradgonskega župana **Miho Vodenika - LDS Lepca**, ki se boji, da mu bosta tako upropastila edino profitabilno podjetje, ki ga še ima, **Metličarjev »Artoport«** namreč.

Radenci s Šeferjem na čelu so staknili glave, pa ne zaradi prodaje delnic, ampak jih je spravil s tira **Stanko Polanič - Kempinsky**. Ko so namreč izvedeli, da je **Kempinsky** dobil blagoslov za gradnjo novega hotela de lux kategorije tik ob avtobusni postaji in njihovi **bojinji lova Diani**, je v Radenski najvišja stopnja pripravljenosti.

Bistričani in Polančani se ne morejo poenotiti, kje zgraditi novo železniško postajo. V teh dneh je namreč s polno paro začel obratovati Copekov mlin. Zmogljivosti mlina so tako velike, da že v poskusnem obratovanju zmelje kar nekaj vagonov raznoraznih žit in koruze. Kaj bo šele, ko bo delal s polno zmogljivostjo. Zato so oboji ugotovili, da je postajališče za oprtni vlak nujno, toda lokacije nikakor ne morejo najti. Bistrica je v igri zaradi direktorja mlina press.

Viktor Flisar - Piko in Geza Kišfalvi - Kiš že pišeta scenarij za gledališko igro, ki bo doživela premiero na Vestnikovem vlakcu. Kot nam je uspelo izvedeti, bosta po scenariju od Pragerskega naprej uporabila za vleko Goričko mariško, kjer bo potekala tudi igra z dvema igralcema, ni nam pa uspelo izvedeti, kateri bo imel glavno vlogo strojevođe in kateri stransko kurjača.

Po velikem uspehu pri iskanju tople vode v Ljutomeru je ponovno aktiviran tudi lendavski rudnik premoga. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da so **Ljutomerčani in Lendavčani** že začeli s podzemno povezavo obeh obmejnih mest. Namesto z metroji bodo potovali s čolni.

KESEDAN KONJ

Radio Kujski val: portret meseca

Naše mesto ima velikega človeka. S to izjavo ne mislim na mesto kot bivališče ljudi, temveč na mesto samo. On ga neguje, ga oblikuje, brzda v prebujni rasti in mu daje videz urejenega podeželskega mesta. Ne mislim hvaliti njegovega okusa, domiselnosti ali celo umetniške žilice, se ne spoznam na to. Preprosto bi rad predstavil Iveka, kot ga vidimo skoraj vsak dan. Z motiko okopava vrtnice na Starem trgu: »Zdravo, kako si?« Pozna me. Točno ve kje sva se videla, popolnoma jasno sliko ima o meni. Čez cesto nekemu pomaha. Tudi temu je v hipu namenjena njegova polna pozornost. Verjetno na tak nezmotljiv način pozna vse meščane in še veliko večino ljudi v okoliških vaseh. Pri tem ne neha delati niti za hip, z matematično natančnostjo zadeva z motiko natanko tja, kamor je

treba. Noben njegov gib ne gre v prazno. V banki sem se zadržal kakih deset ali petnajst minut. Greda je okopana, Iveka ni več. Peljem se na črpalko in ga vidim, kako kosi zelenico v Prešernovi. Normalno je, da me opazi in mi resnobno pokima. Motorna kosa z milimetrsko natančnostjo reže okrog dreves, sikajoči najlon se jih niti ne dotakne. Popoldne ga lahko vidite, da na prikolico nalaga vejave v Ormoški ulici, ki ga je kdo ve kdaj utegnil obrezati. Oglejte si zdaj to mesto malo drugače. Vi, ki ves dan brnite s kosilnico okrog svoje hišice, ki vam kar naprej pobegnejo kakšne koprive, ki se cele dneve borite s plevelom. Ivek »zrihtax« v tem času vse mesto in povrh še sebi doma. Ne vem, kam to »paše«, pa vseeno moram povedati. Ivek je šel peš v Beograd pa peš na morje pa še kam. Moram popraviti izjavo na začetku. Nima mesto tega človeka. To mesto je njegovo, pa lahko

rečete k temu, kar hočete.

Kujski val - naš komentar

Naj gospod Ivek ne bo jezen, da ga primerjamo z birokrati. Če bi Ljutomerska občinska uprava delala tako dobro, bi bil namesto vseh v tisti podrtiji med župniščem in policijo dovolj samo župan. Pa še honorarno bi kaj postoril za Ormož in Radgono.

Radio Kujski val - reklame

Optika Ljutomer: Pocenji vam obnovimo vid, na željo tudi zamenjamo oči. Pridite in sami boste videli.

Fotostudio Ljutomer: Portreti izrednih kvalitete, še lastna mati vas ne bo prepoznala. Pridite, da vas prepričamo.

Bordel Sneguljčica, Vrazova 1, vabi: Za svoj denar pri nas dobite sedemkrat več. Pridite spočiti!*

Banka Ljutomer: prodajni tečaj za tolar 115 stotinov

Radio Kujski val - Na neumna vprašanja poslušalcev odgovarjajo pametni vladarji.

Poslušalec: Zakaj za toplo vodo vrtajo na vrhu hriba?

Vladar: Ker je lepši razgled.

Poslušalec: Zakaj v Ljutomeru ne uporabljamo plina za kurjavo, čeprav je plinovod že več kot deset let napeljan skozi mesto in je najcenejša kurjava?

Vladar: Ker plin smrdi.

(*Za Neljutomerčane: v Vrazovi 1 je tudi občinska stavba, op. ur.)

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.

Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 22. maja 1995, tečaji veljajo od 23. maja 1995 od 00.00 dalje.
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 23. maja 1995 od 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.156,4788	1.120,00	1.155,00
Francija	100	2.300,2714	2.245,00	2.292,00
Nemčija	100	8.132,1906	8.050,00	8.185,00
Italija	100	6,9978	6,80	7,15
Švica	100	9.765,9477	9.560,00	9.795,00
ZDA	1	117,6240	115,00	117,30

VABILO

Prebivalci Radenec in okolice! Z veseljem vam sporočamo, da so v dogovorjenem roku prenovljeni prostori ekspoziture v Radencih. Zahvaljujemo se za razumevanje v času, ko enota ni poslovala, in vas vlijudno vabimo na odprtje prenovljenih prostorov v ponedeljek, 29. maja 1995, ob 13. uri. Ekspozitura v Radencih bo začela poslovati že v soboto, 27. maja 1995.

Nova kapelica v Beznovcih

V Beznovcih so v nedeljo posvetili kapelico sv. Florijana. Ker je to območje, kjer živijo evangeličanski in katoliški verniki, je kapelica namenjena obojim vernikom. Posvetitve prve kapelice, ki stoji v Beznovcih, so se kljub dežju udeležili številni vaščani, ki hodijo v katoliške cerkve na Čankovcih in v evangeličansko v Bošoncu. Ob posebnih priložnostih in večjih praznikih pa bodo maše v novi kapelici. ANR, fotografija: J. Z. neker

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek so na sejmu pujskov v Turnišču ponujali 36 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par so zahtevali od 10.000 do 15.000 tolarjev, prodali pa so 34 pujskov.

Sejem rabljenih avtomobilov

Na sejem rabljenih avtomobilov v Mursko Soboto so prejšnjo nedeljo pripeljali le 23 vozil, lastnike pa so zamenjala tri.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Zastava 128	1987	63.000	2.600 DEM
Renault Fuego	1981	79.000	2.000 DEM
Opel Kadett 1,3	1983	94.000	2.000 DEM
Audi 80	1984	59.000	4.200 DEM
Opel Kadet 1,6s	1990	62.000	13.500 DEM
Renault 4GTL	1986	98.000	2.500 DEM
Renault 5c	1992	44.000	10.500 DEM
Renault 18TLJ	1986	73.000	5.800 DEM
Jugo 55	1990	41.000	4.500 DEM
Zastava 126 P	1987	76.000	1.500 DEM
Mitsubishi Galant 2000	1992	57.000	22.500 DEM
Citroen AX TRE	1987	74.000	6.500 DEM
Škoda Favorit	1992	39.000	10.500 DEM
Mercedes 200 D	1987	101.000	20.500 DEM

GORNJA RADGONA -

Kmetijska zadruga Gornja Radgona, ki šteje 236 članov in 51 zaposlenih, je imela 12. maja občni zbor. Med drugim so obravnavali zaključni račun za lansko leto, pri čemer so ugotovili, da lani niso poslovali z izgubo in tudi z velikim dobičkom ne.

Kljub temu so zbrani ugotovili, da kmetje potrebujejo zadrugo in da bi brez nje težje preživeli. Direktor zadruge Janez Kramberger je menil, da naš kmet lahko konkurira v združenju Evropski le s kakovostjo, in poudaril, da je to v naši pokrajini možno, saj še ni tako industrializirana.

K temu je Leo Frelj dodal, da ima zadruga velik pomen za vključitev v Evropo.

(L. K.)

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Tržnica Gorja Radgona Ljutomer
Jabolka	150	120
Pomarance	150	180
Banane	160	180
Limone	200	200
Kivi	250	250
Marlice	450	500
Breskve	450	500
Čebula	400	-
Paradižnik	250-300	260
Čebula, stara	140	200
Čebula, mlada	200	200
Kumare	250	200
Lubenice	200	200
Koruzje	160	160
Cvetača	250	200

MERKUR

VESTNIKOV VLAK 95

10. junija 1995 NOVA GORICA

• OGLED IGRALNICE HIT

• SVETA GORA

• VINSKA KLET DOBROVO

• SAMOSTAN KOSTANJEVICA NAD NOVO GORICO, GROBNICA BOURBONOV

Cena izleta: 4.500 SIT.

Naročniška služba VESTNIKA

Ulica arhitekta Novaka 13, M. Sobota

Tel.: 31 998

Med tistimi, ki bodo pravočasno poravnali naročnino, bomo izžrebali 40 srečnežev, ki se bodo izleta udeležili brezplačno.

HIT Hoteli Igralnice Turizem

Z Vestnikom po Sloveniji in svetu